Załącznik nr 4
do Uchwały Nr 11/000/2023 Senatu AJP
z dnia 21 marca 2023 r.

	Wydział	**Humanistyczny**
	Kierunek	**FILOLOGIA POLSKA**
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	Stacjonarna i niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**1**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Język łaciński**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Przedmioty podstawowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**prof. dr Marian Wesoły**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**30/18**	**I/1**	**2**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza o kulturze antycznej na poziomie określonym w podstawie programowej ponadpodstawowej; elementarna znajomość gramatyki opisowej języka polskiego.

4. Cele kształcenia

C1 - student osiąga podstawową wiedzę z zakresu słownictwa, gramatyki i wymowy języka łacińskiego

C2 - student zdobywa elementarną umiejętność czytania i rozumienia prostych tekstów łacińskich, potrafi objaśnić ważniejszą terminologię łacińską z różnych dziedzin. Potrafi też z pamięci przywołać ważniejsze sentencje łacińskie.

C3 - student ma świadomość kultury i historii związanej z obszarem oddziaływania języka łacińskiego, zwłaszcza w tradycji polskiej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student ma podstawową wiedzę z zakresu słownictwa, gramatyki i wymowy języka łacińskiego	K_W01
W_02	Podręcznikowe przyswojenie prostych tekstów łacińskich.	K_W02
W_03	Pamięciowe opanowanie elementarnych wyrażeń i wiekopomnych	K_W10

	sentencji łacińskich.	
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Wykształcenie elementarnych umiejętności czytania i rozumienia prostych tekstów języka łacińskiego.	K_U01
U_02	Student potrafi objaśnić ważniejszą terminologię łacińską z różnych dziedzin.	K_U02
U_03	Student potrafi z pamięci przywołać ważniejsze sentencje łacińskie.	K_U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Wykształcenie świadomości znaczenia kultury i tradycji związanej z obszarem oddziaływania języka łacińskiego.	K_K01 K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjon.**
C1	Lingua Latina – pochodzenie, alfabet, pisownia i wymowa. Dzielenie wyrazów na sylaby. Iloczas i akcent.	2	2
C2	Lectio prima: czytanka, słówka, sentencje. Koniugacja pierwsza i druga. Ćwiczenia.	2	2
C3	Lectio secunda: czytanka, słówka, sentencje. Koniugacja trzecia. Ćwiczenia.	2	2
C4	Lectio tertia: czytanka, słówka, sentencje. Ablativus. Passivum. Ćwiczenia.	2	1
C5	Lectio quarta: czytanka, słówka, sentencje. Imperfectum. Passivum. Ćwiczenia.	2	1
C6	Lectio quinta: czytanka, słówka, sentencje. Deklinacja trzecia. Ćwiczenia.	2	1
C7	Lectio sexta: czytanka, słówka, sentencje. Futurum primum. Zaimek względny: qui, quae, quod. Ćwiczenia.	2	1
C8	Lecti septima: czytanka, słówka, sentencje. Czasowniki: volo, velle. Zaimki osobowe. Deklinacja trzecia c.d. – przymiotniki. Ćwiczenia.	2	1
C9	Lectio octava: czytanka, słówka, sentencje. Indicativus perfecti activi. Czasowniki: ferro, ferre. Participium praesentis activi. Zaimek wskazujący: hic, haec, hoc. Ćwiczenia.	2	1
C10	Lectio nona: czytanka, słówka, sentencje. Participium perfecti passivi. Indicativus perfecti passivi. Czasowniki: eo, ire. Ablativus absolutus. Ćwiczenia.	2	1
C11	Lectio decina: czytanka, słówka, sentencje. Plusquanperfectum. Futurum exactum. Deklinacja zaimków wskazujących: is, ea, id; ille, illa, illud. Ćwiczenia.	2	1
C12	Lectio undecima: czytanka, słówka, sentencje. Deklinacja czwarta i piąta. Ćwiczenia.	2	1

C13	Lectio duodecima: czytanka, słówka, sentencje. Przysłówki i ich stopniowanie. Ablativus comparationis. Genetivus partitivus. Ćwiczenia.	2	1
C14	Liczebniki łacińskie - Numeralia cardinalia et ordinalia.	2	1
C15	Powtórzenie i utrwalenie łacińskich koniugacji i deklinacji na podstawie tabelarycznych zestawień.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M2-instrukcja i dyskusja dydaktyczna M5- analiza tekstu źródłowego	podręczniki, słowniki, gramatyczne tabele

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F1 – sprawdzian pisemny wiedzy, umiejętności F2 - obserwacja /aktywność	P3 ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	Metoda oceny ….	……	F1	F2	P3	……	……	……	……	……	……	……	……
W_01			**X**	**X**	**X**								
W_02			**X**	**X**	**X**								
W_03			**x**	**X**	**X**								
U_01			**X**	**X**	**X**								
U_02			**X**	**X**	**X**								
U_03			**x**	**X**	**X**								
K_01				**X**	**X**								
K_02													

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia.
Ocena 4/.4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**18**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	8	10
konsultacje	7	12
zapoznanie z literaturą	5	10
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. *Łacina dla początkujących. Dum vivimus, discimus*. CD Audio. Nagrania tekstów i sentencji. Edgard, Warszawa 2010.
2. Ignacy Lewandowski, Jak Wikarjak, *Elementa Sermonis Latini*, Warszawa 1981.
3. Jan Wikarjak, *Gramatyka opisowa języka łacińskiego*, Warszawa 1987.
4. Buchmann, *Gramatyka języka łacińskiego.* Opracowanie Emilia Kubicka. Toruń 2008.
5. *Mały słownik łacińsko-polski*, redaktor naukowy Józef Korpanty. Warszawa 2001.
6. *Mały słownik polsko-łaciński,* redaktor naukowy Lidia Winniczuk, Warszawa 2006.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Janusz Sondel, *Słownik łacińsko-polski dla prawników i historyków*, Kraków 2001.
2. Buchmann, *Słownik łacińsko-polski, polsko-łaciński + słowniki medyczny + gramatyka*. Opracowanie Emilia Kubicka, Monika Suwala. Toruń 2008.
3. Czesław Michalunio, *Dicta. Zbiór łacińskich sentencji, przysłów, zwrotów, powiedzeń*. Kraków 2004.
4. Mirosław Korolko, *Thesaurus albo skarbiec łacińskich sentencji , przysłów i powiedzeń w literaturze polskiej.* Warszawa 2004.
5. *Rzym i my. Wprowadzenie do literatury i kultury łacińskiej*. Poznań 2009.
6. Aleksander W. Mikołajczak, *Łacina w kulturze polskiej*. Wrocław 1998.
7. Wilfried Stroh, *Łacina umarła, niech żyje łacina! Mała historia wielkiego języka.* Poznań 2013.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Prof. dr Marian Wesoły
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	mwesoly@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	**Humanistyczny**
	Kierunek	**FILOLOGIA POLSKA**
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna i niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**2**	

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Kultura antyczna**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**przedmioty podstawowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**prof. dr hab. Marian Wesoły**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30/18**	**I/1**	**3**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student powinien mieć wiedzę o antycznej Grecji i Rzymie na poziomie liceum ogólnokształcącego.

4. Cele kształcenia

C1 – rozszerzenie dotychczasowej wiedzy o grecko-rzymskim antyku oraz jego znaczenia w tradycji kultury europejskiej. Wykorzystywanie jej.

C2 - zdobycie wiedzy na temat dzieł kultury Hellady (Grecji) i Rzymu w świetle nowych badań

C3 – przygotowanie do korzystania z wiedzy dotyczącej kultury antycznej w dalszej edukacji przy doborze tematów prac licencjackich, a także w przyszłej aktywności intelektualnej i pracy zawodowej

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student orientuje się w epokach i dziełach wiekopomnych starożytności greckiej i rzymskiej w zakresie historii, literatury, filozofii i nauki. Potrafi przyswoić i rozumieć najważniejsze zabytki kultury duchowej antyku.	K_W01 K_W01
W_02	Student potrafi dostrzec wpływy kultury antycznej na tradycję i współczesność.	K_W04

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi kompetentnie w ramach zdobytej wiedzy wypowiadać się i dyskutować o walorach kultury Greków i Rzymian.	K_U01 K_U01
U_02	Student ma świadomość jej znaczenia w tradycji kultury europejskiej. Jest otwarty na nową wiedzę o kulturze antycznej Grecji i Rzymu.	K_U02
U_03	Potrafi wykorzystywać wiedzę o antyku w dalszej edukacji przy doborze tematów prac licencjackich, a także w przyszłej aktywności intelektualnej i pracy zawodowej.	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Wykorzystywanie zdobytej wiedzy o kulturze antycznej i jej doskonalenie w przyszłej pracy zawodowej.	K_K01 K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Ogólny wgląd w nowszą literaturę przedmiotu. Ukazanie nowej perspektywy historiozoficznej. Objaśnienie ważnej terminologii.	2	2
W2	Język grecki i łaciński, ich pochodzenie, alfabet i tradycja kulturowa.	2	1
W3	Zarys dziejów Grecji w epokach historycznych. Wiekopomne daty i osiągnięcia.	2	2
W4	Zarys autorów i gatunków literackich: epika, melika (liryka), dramat (tragedia i komedia), epigramat.	2	2
W5	Epos i elegia epoki archaicznej.	2	1
W6	Dramat i teatr grecki epoki klasycznej.	2	1
W7	Dzieła historyczne i naukowe.	2	1
W8	Rodowód i rozwój filozofii greckiej w epoce archaicznej.	2	1
W9	Rozwój i osiągnięcia filozofii greckiej w epoce klasycznej.	2	1
W10	Zarys dziejów Rzymu w epokach historycznych. Wiekopomne daty i osiągnięcia.	2	1
W11	Zarys rzymskiej prozy i poezji.	2	1
W12	Zarys filozofii i nauki rzymskiej.	2	1
W13	Zestawienie i porównanie osiągnięć kulturowych Greków i Rzymian.	2	1
W14	Zmierzch Zachodniego Rzymu i przetrwanie kultury antycznej w	2	1

	greckojęzycznym i chrześcijańskim Bizancjum.		
W15	Renesans tradycji kultury antycznej w nowożytnej Europie i w Polsce. Kultura antyczna obecnie, jej znaczenie, szanse i zagrożenia.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1, M2	książki, artykuły naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	**F-2 obserwacja podczas zajęć**	P1 - Egzamin ustny

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	F2	P1	……	……	……	……	……	……	……	……	……	……	……
W_01	**X**	**X**											
W_02	**X**	**X**											
U_01	**X**	**X**											
U_02	**X**	**X**											
U_03	**X**												
K_01	**X**												
K_02													

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia.
Ocena 4/.4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin ustny

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**18**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do egzaminu	20	20
zapoznanie z literaturą	20	30
konsultacje	5	7
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. S. Stabryła, *Zarys kultury starożytnej Grecji i Rzymu*, Warszawa 2016.
2. Z. Kubiak, *Literatura Greków i Rzymian*. Warszawa 1999.
3. M. Cytowska, H. Szelest, *Historia literatury starożytnej*. Warszawa 2019.
4. J. Łanowski, ks. M. Starowieyski, *Literatura Grecji starożytnej. Od Homera do Justyniana*. Warszawa 1996.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. M. Beard i J. Henderson, *Kultura antyczna*. Warszawa 1997.
2. M. Grant, *Krótka historia cywilizacji klasycznej*, przekład M. Michowski, A. Mikicka, Poznań 1998.
3. K. Kumaniecki, *Historia kultury starożytnej Grecji i Rzymu*, Warszawa 1975.
4. O. Jurewicz, L. Winniczuk, *Starożytni Grecy i Rzymianie w życiu prywatnym i państwowym.* Warszawa 1968.
5. J. Parandowski, *Mitologia.* Warszawa 1924 [wydania nowsze].
6. S. Stabryła, *Historia literatury starożytnej Grecji Rzymu*. *Zarys*. Wrocław 2002.
7. L. Rychlewska, *Dzieje literatury rzymskiej*. Wrocław 2005.
8. *Rzym i my. Wprowadzenie do literatury i kultury łacińskiej*. Poznań 2009.
9. W. Tatarkiewicz, *Historia filozofii*, tom 1. Warszawa 1968 [wydania nowsze].
10. P. Hadot, *Czym jest filozofia starożytna*?, tłum. z franc. P. Domański, Warszawa 2000.
11. G. E. R. Lloyd, *Nauka grecka od Talesa do Arystotelesa / Nauka grecka po Arystotelesie*. Warszawa 1989.
12. R. Brague, *Europa. Droga rzymska*. Tłum. Wiktor Dłuski. Warszawa 2012.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	prof. dr hab. Marian Wesoły
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	mwesoly@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	**Humanistyczny**
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		3

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**wiedza o kulturze**
Punkty ECTS	**5**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Przedmioty podstawowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr M. Dudziak** **prowadzący zajęcia: mgr W. Popek**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**60/36**	**I/1 i 2**	**5**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 – Przekazanie wiedzy na temat powiązania nauk filologicznych z innymi dziedzinami oraz dyscyplinami naukowymi, zwłaszcza z innymi naukami humanistycznymi i wybranymi naukami społecznym.

C2 – Przekazanie zaawansowanej wiedzy o problemach kultury w różnych jej wymiarach.

C3 – Przekazanie wiedzy o wybranych zjawiskach życia kulturalnego oraz zasadach działania systemów i instytucji/ośrodków kultury oraz systemu oświaty

C4 – Wyposażenie w umiejętność wyszukiwania, ekscerpowania, krytycznego analizowania, oceniania i syntetyzowania informacji z wykorzystaniem wiedzy filologicznej oraz z zakresu innych nauk humanistycznych i wybranych nauk społecznych

C5 – Przygotowanie do wykorzystywania posiadanej wiedzy z zakresu nauk humanistycznych i wybranych nauk społecznych do formułowania i rozwiązywania złożonych problemów

C6 – Rozwijanie umiejętności planowania i organizowania pracy – indywidualnej oraz w zespole

C7 – Przygotowanie do krytycznego odbioru treści kulturowych

C8 – Kształtowanie wrażliwości etycznej, empatii, otwartości, refleksyjności oraz postaw prospołecznych i poczucia odpowiedzialności

C9 – Przygotowanie do świadomej i krytycznej oceny działalności zawodowej własnej i innych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Zna i rozumie powiązania nauk filologicznych z innymi dziedzinami oraz dyscyplinami naukowymi, zwłaszcza z kulturoznawstwem	K_W04
W_02	Ma zaawansowaną wiedzę o problemach kultury w różnych jej wymiarach	K_W11
W_03	Zna i rozumie wybrane zjawiska życia kulturalnego oraz zasady działania systemów i instytucji/ośrodków kultury oraz systemu oświaty	K_W06
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi wyszukiwać, ekscerpować, krytycznie analizować, oceniać i syntetyzować informacje z wykorzystaniem wiedzy filologicznej oraz z zakresu innych nauk humanistycznych i wybranych nauk społecznych	K_U01
U_02	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę z zakresu nauk humanistycznych i wybranych nauk społecznych do formułowania i rozwiązywania złożonych problemów	K_U02
U_03	Potrafi planować i organizować pracę – indywidualną oraz w zespole.	K_U14
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Potrafi dokonywać krytycznego odbioru treści kulturowych.	K_K04
K_02	Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.	K_K05
K_03	Jest gotów do świadomej i krytycznej oceny działalności zawodowej własnej i innych.	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Przegląd koncepcji i podstawowych teorii kulturowych	6	3
W2	Kultura a rzeczywistość	6	3
W3	Kultura: pomiędzy przymusem a wyborem	6	3
W4	Wielokulturowość a multikulturalizm	6	4
W5	Kultura a kultury. Relatywizm kulturowy	6	4
W6	Analiza porównawcza, różne sposoby pojmowania terminu kultura (analiza konotacji i denotacji terminu w ujęciu potocznym, wartościująco-krytycznym i naukowym),	6	3
W7	Sposoby rozumienia i definiowania pojęcia cywilizacja, kultura a cywilizacja	6	4
W8	Sposoby rozumienia i prowadzenia badań nad wspólnotami kulturowymi, etnicznymi, narodowymi oraz ponadnarodowymi	6	4
W9	Tożsamość kulturowa i przynależność kulturowa	6	4
W10	Praktyczne przykłady obejmujące treści dyscyplin	6	4
	Razem liczba godzin wykładów	60	36

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2 – wykład z elementami dyskusji, wykład problemowy	Projektor
Ćwiczenia	Np. analiza tekstu źródłowego	
Laboratoria	Np. ćwiczenia doskonalące obsługę programów edytorskich	
Projekt		

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja/aktywność	P4 – praca pisemna

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	Metoda oceny F2	P4	……	……	……	……	……	……	……	……	……	……	……
W_01	+	+											
W_02	+	+											
W_03	+	+											
U_01	+	+											
U_02	+	+											
U_03	+	+											
K_01	+	+											
K_02	+	+											
K_03	+												

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	Dostateczny dostateczny plus 3/3,5	dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry **5**
W_01	Zna wybrane terminy z zakresu kultury	Zna większość terminów z zakresu kultury	Zna wszystkie wymagane terminy z zakresu kultury
W_02	Zna podstawowe problemy kultury w różnych jej wymiarach	Zna większość problemów kultury w różnych jej wymiarach	Zna wszystkie problemy kultury w różnych jej wymiarach

W_03	zna i rozumie wybrane zjawiska życia kulturalnego oraz zasady działania systemów i instytucji/ośrodków kultury oraz systemu oświaty	zna i rozumie większość zjawisk życia kulturalnego oraz zasady działania systemów i instytucji/ośrodków kultury oraz systemu oświaty	Biegle operuje wiedzą o zjawiskach kulturowych
U_01	Wykonuje niektóre elementy z zakresu interpretacji kultury	Wykonuje większość elementy z zakresu interpretacji kultury	Wykonuje wszystkie elementy z zakresu interpretacji kultury
U_02	Rozumie, ale nie zna skutków teorii kultury…	Rozumie i zna skutki teorii kultury	Rozumie i zna skutki aspekty systemów kulturowych
U_03	Potrafi z pomocą planować pracę	Potrafi samodzielnie planować pracę.	Potrafi indywidualnie i w zespole, w pełni samodzielnie planować pracę.
K_01	Dokonuje z pomocą krytycznego odbioru treści kulturowych.	Dokonuje z niewielką pomocą krytycznego odbioru treści kulturowych.	Dokonuje samodzielnie krytycznego odbioru treści kulturowych.
K_02	Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.	Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.	Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.
K_03	Jest gotów do świadomej i krytycznej oceny działalności zawodowej własnej i innych.	Jest gotów do świadomej i krytycznej oceny działalności zawodowej własnej i innych.`	Jest gotów do świadomej i krytycznej oceny działalności zawodowej własnej i innych.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

*11. Obciążenie pracą studenta **(sposób wyznaczenia punktów ECTS):***

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**60**	**36**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	30	39
Przygotowanie pracy	20	20
przygotowanie do zajęć	15	30
suma godzin:	**125**	**125**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**5**	**5**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Bednarek I. S., Pojmowanie kultury i jej historii we współczesnych syntezach dziejów kultury, Wrocław 1995.
2. Braudel F., Historia i trwanie, Warszawa 1971.
3. Kumaniecki K., Historia kultury starożytnej Grecji i Rzymu, Warszawa 1988.
4. Le Goff J., Kultura średniowiecznej Europy, Warszawa 1970.
5. Topolski J., Świat bez historii, Warszawa 1972.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Curtin Ph., Historia Afryki, Gdańsk 2003.
2. Davies N., Europa, Kraków 2003.
3. Delumeau J., Cywilizacja odrodzenia, Warszawa 1987.
4. Elias N., Przemiany obyczajów w cywilizacji Zachodu, Warszawa 1980.
5. Huizinga J., Jesień średniowiecza, Warszawa 1992.
6. Huntington S., Zderzenie cywilizacji i nowy kształt ładu światowego, Warszawa 2000.
7. Koneczny F., O wielość cywilizacji, Kraków 1996.
8. Le Goff J., Inteligencja w wiekach średnich, Warszawa 1997.
9. Sourdel J. i D., Cywilizacja islamu, Warszawa 1980.
10. Tatarkiewicz W., Dzieje sześciu pojęć, Warszawa 1988.
11. Wipszycka E., Kościół w świecie późnego antyku, Warszawa 1994

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr M. Dudziak
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	mdudziak@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		4

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Nauki pomocnicze filologii polskiej**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**przedmiot podstawowy**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Maria Maczel, prof. AJP**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**30/18**	**I, sem. 1.**	**2**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza o publikacjach (naukowych, popularno-naukowych) na poziomie szkoły ponadpodstawowej.

4. Cele kształcenia

C1 - Rozwinięcie i rozszerzenie wiedzy dot. terminologii z zakresu nauk pomocniczych filologii polskiej.

C2 - Pogłębienie i uporządkowanie wiedzy o książce i in. dokumentach niezbędnych w pracy filologa.

C3 - Udoskonalenie umiejętności w zakresie wyszukiwania, selekcjonowania i użytkowania informacji z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów.

C4 -Wykształcenie umiejętności przygotowywania pracy pisemnej w zakresie redagowania opisu bibliograficznego, bibliografii załącznikowej, przypisów.

C5- Wykształcenie świadomości roli i znaczenia informacji w pracy filologa polonisty oraz potrzeby rozwijania kompetencji w zakresie zarówno mediów nowoczesnych jak i tradycyjnych jako warunku skutecznego studiowania.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**

WIEDZA		
W_01	Zna i rozumie podstawową terminologię z zakresu nauk pomocniczych filologii polskiej.	K_W01 K_W02
W_02	posiada wiedzę o książce i in. dokumentach, wydawnictwach zwartych i ciągłych bibliografiach, słownikach, encyklopediach i in. kompendiach.	K_W01 K_W02
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi wyszukiwać, selekcjonować i użytkować informacje z zasobów sieci internetowej i bibliotecznych baz danych.	K_U01 K_U02
U_02	Potrafi stosować zasady redagowania tekstów naukowych w zakresie opisu **bibliograficznego, bibliografii załącznikowej, przypisów.**	K_U01 K_U02
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	**Posiada świadomość znaczenia informacji w pracy naukowej i zawodowej filologa polonisty.**	K_K01 K_K02
K_02	**Potrafi w procesie studiowania i przygotowania do przyszłej pracy zawodowej korzystać z różnych mediów, godząc w tym tradycję z nowoczesnością.**	K_K03 K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Nauki pomocnicze filologii polskiej. Zapoznanie z celami, efektami przedmiotu, treścią ćwiczeń.	2	1
C2	Dokumenty i ich typologia. Wydawnictwa zwarte i ciągłe, słowniki i encyklopedie dziedzin humanistycznych (także z dostępem on-line). Bibliografia literaturoznawcza i językoznawcza (bibliografia w pracy historyka literatury, np.: *Bibliografia polska Karola Estreichera*, bibliografie ogólne bieżące, np.: *Przewodnik Bibliograficzny*, *Bibliografia Zawartości Czasopism*, bibliografie polonistyczne).	6	3
C3	Opis bibliograficzny. Bibliografia załącznikowa. Ćwiczenia w sporządzaniu opisów bibliograficznych i bibliografii załącznikowej.	4	4
C4	Kwerenda biblioteczna. Internet jako narzędzie elektroniczne w pracy polonisty: wykorzystywanie baz danych, np.: Baza BazHum. Bibliograficzna baza danych zawartości polskich czasopism z zakresu nauk humanistycznych i społecznych, uzupełniana o pełne teksty artykułów:	6	3
C5	Zasady przygotowania prac pisemnych ze szczególnym	4	3

	uwzględnieniem redakcji tekstu naukowego. Gromadzenie materiału, kwerenda. Kompozycja, spójność tekstu, strategiczne pozycje tekstowe (tytuł, śródtytuł, akapit.		
C6	Dokumentacyjne wyposażenie pracy naukowej. Cytowanie. Sporządzanie przypisów.	4	2
C7	Sztuka streszczania publikacji naukowych (techniki czytania lektur i opracowań, notatki studenckie)	4	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**MC5 – kwerendy biblioteczne, ćwiczenia w wyszukiwaniu i selekcjonowaniu informacji, ćwiczenia redakcyjne**	**zasoby biblioteczne, źródła bibliograficzne, narzędzia elektroniczne – bazy danych, przeglądarki**

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 - obserwacja aktywności podczas zajęć F5 - ćwiczenia praktyczne, kwerendy biblioteczne, ćwiczenia sprawdzające umiejętności	P3 - ocena podsumowująca powstała na podstawie obserwacji aktywności na zajęciach, oceny wykonywanych ćwiczeń

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F2	F5	P3	……
W_01	x	x		
W_02	x	x		
U_01	x	x		
U_02	x	x	x	
K_01	x	x	x	
K_02	x	x		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie

Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Wystarczająco opanował podstawową terminologię z zakresu nauk pomocniczych filologii polskiej.	Zna dobrze większość terminów z zakresu nauk pomocniczych filologii polskiej.	Zna wszystkie wymagane terminy z zakresu nauk pomocniczych filologii polskiej, poprawnie wykorzystuje je w swoich wypowiedziach.
EPW2	Posiada podstawową wiedzę o książce i innych dokumentach niezbędnych w pracy filologa polonisty.	Posiada uporządkowaną wiedzę o książce i innych dokumentach niezbędnych w pracy filologa polonisty.	Posiada oraz sprawnie wykorzystuje pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o książce a także i innych dokumentach niezbędnych w pracy filologa polonisty.
EPU1	Posiada podstawowe umiejętności wyszukiwania, selekcjonowania i użytkowania informacji.	Posiada dobrze rozwinięte umiejętności wyszukiwania, selekcjonowania i użytkowania informacji.	Posiada umiejętności w pełni samodzielnego wyszukiwania, selekcjonowania i użytkowania informacji.
EPU2	Potrafi poprawnie przygotować prace pisemne w zakresie redagowania opisu bibliograficznego, bibliografii, przypisów.	Potrafi dobrze przygotować prace pisemne. Zna normę dotyczącą sporządnia opisu bibliograficznego, bibliografii załącznikowej, przypisów.	Potrafi samodzielnie przygotować prace pisemne. Bardzo dobrze zna zasady w zakresie jej redagowania, radzi sobie doskonale w sporządzaniu przypisów oraz bibliografii załącznikowej.
EPK1	Ma świadomość roli i znaczenia informacji w pracy filologa polonisty.	Ma dobrze rozwiniętą świadomość roli i znaczenia informacji w pracy filologa polonisty .	Posiada pełną świadomość roli i znaczenia informacji w pracy filologa polonisty.
EPK2	Ma potrzebę rozwijania swoich kompetencji w zakresie mediów.	Ma rozwiniętą potrzebę pogłębiania swoich kompetencji w zakresie mediów.	Ma w pełni rozwiniętą potrzebę pogłębiania swoich kompetencji w zakresie mediów

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

*11. Obciążenie pracą studenta **(sposób wyznaczenia punktów ECTS):***

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**18**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,	10	20
zapoznanie z literaturą	10	12
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. J. Czachowska, R. Loth, *Bibliografia i biblioteka w pracy polonisty,* Wrocław 1977.
2. J. Czachowska, R. Loth, *Przewodnik polonisty. Bibliografie, biblioteki, muzea literackie*, Wrocław 1989.
3. R. Loth, *Podstawowe pojęcia i problemy tekstologii i edytorstwa naukowego,* Warszawa 2006.
4. J. Starnawski, *Warsztat bibliograficzny historyka literatury polskiej,* Warszawa 1982.
5. S. Urbańczyk, *Słowniki i encyklopedie, ich rodzaje i użyteczność,* Kraków 2000.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. **Bibliografia**, pod red. J. Woźniak-Kasperek, M. Ochmańskiego, Warszawa 2009.
2. *Encyklopedia wiedzy o książce,* Wrocław 1971.
3. H. Markiewicz, *O cytatach i przypisach,* Kraków 2004.
4. E. Niemkiewicz, *Bibliografia bibliografii językoznawstwa polskiego,* Lublin 2000.
5. *Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów*, pod red. E. Bańkowskiej, A. Mikołajczuk, Warsza 2003.
6. T. Winek, *Nauki pomocnicze literaturoznawstwa*, Warszawa 2007.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Maria Maczel
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	mariamaczel@wp.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	I stopień
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		A5

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Historia Polski**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Przemysław Słowiński**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**30/18**	**I**	**3**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zakres wiedzy z zakresu historii na poziomie szkoły średniej

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie zasadniczej wiedzy z zakresu historii Polski w powiązaniu z naukami filologicznymi i społecznymi w ramach treści programowych.

C2 -Rozwinięcie zasobu wiedzy z zakresu wybranych zagadnień historycznych.

C3 – Rozwinięcie umiejętności w pozyskiwaniu i analizie źródeł historycznych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Wykształcenie umiejętności analizowania zjawisk historycznych w procesie dziejowym.	K_W01
W_02	Rozszerzenie umiejętności poszukiwania i wykorzystywania źródeł historycznych.	K_W02
	UMIEJĘTNOŚCI	
U_01	Wykształcenie umiejętności analizowania zjawisk historycznych w	K_U01

	procesie dziejowym.	
U_02	Rozszerzenie umiejętności poszukiwania i wykorzystywania źródeł historycznych.	K_U02
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Przygotowanie do pracy w szkolnictwie, w placówkach oświatowych, kulturalnych i samorządu lokalnego oraz w wydawnictwach i mediach.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Wprowadzenie. Podstawowe pojęcia. Periodyzacja dziejów.	2	1
W2	Rodzaje źródeł historycznych. Metody badawcze i możliwości ich wykorzystywania.	2	1
W3	Państwo polskie pomiędzy X a XII wiekiem.	4	2
W4	Ukształtowanie i rozwój struktury społecznej Polski.	2	1
W5	Polska pod rządami ostatnich Piastów i Andegawenów. Polska pod rządami ostatnich Piastów i Andegawenów.	2	1
W6	Polska Jagiellonów.	4	3
W7	Polska w dobie wolnej elekcji.	4	3
W8	Upadek państwa polskiego w XVIII wieku.	2	1
W9	Ziemie polskie pod zaborami.	2	1
W10	Polska 1918-1939.	2	1
W11	Polska i Polacy w okresie II wojny światowej.	2	1
W12	Polska po 1945 roku.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	Wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji.	Komputer z projektorem multimedialnym, nagrania archiwalne audio i wideo, mapy klasyczne i multimedialne, artefakty (kopie i oryginały np. dawne monety), zabytki epistolografii, pisane źródła historyczne.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**

	stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	
Wykład	Obserwacja/aktywność studentów podczas zajęć. Paca ze źródłem (przygotowanie wypowiedzi na podstawie źródła historycznego). Dyskusja.	Egzamin ustny

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		
	Metoda oceny		
	obserwacja	dyskusja	egzamin
W_01	x	x	x
W_02	x	x	x
W_03	x	x	x
U_01	x	x	x
U_02	x	x	x
U_03	x	x	x
K_01	x	x	x
K_02	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Dostateczny plus
Zna wybrane terminy specjalistyczne z zakresu historii. Ma podstawową wiedzę z zakresu przedmiotowych treści programowych. W podstawowym zakresie potrafi powiązać wiedzę z zakresu historii z wiedzą filologiczną. Potrafi wyszukiwać niezbędne informacje w zakresie przedmiotowych treści programowych. Potrafi posługiwać się podstawowymi pojęciami historycznymi. W podstawowym zakresie potrafi analizować krytycznie różne typy źródeł. Rozumie konieczność zachowania korzeni swojej tożsamości.
Dobry
Zna większość specjalistyczne z zakresu historii. Ma dobrą wiedzę z zakresu Historii Polski. Dokonuje swobodnego powiązania faktów historycznych z problematyką filologiczną. Potrafi wyszukiwać informacje w zróżnicowanych źródłach historycznych związanych z dziejami Polski. Potrafi posługiwać się w stopniu znaczącym pojęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi oraz pojęciami historycznymi. W szerokim zakresie potrafi analizować krytycznie różne typy źródeł, w celu określenia ich oddziaływania w procesie historycznym. Rozumie konieczność zachowania korzeni swojej tożsamości.
Bardzo dobry
Zna wszystkie wymagane terminy specjalistyczne z zakresu historii. Ma szeroką wiedzę z zakresu Historii Polski.
Dokonuje swobodnego powiązania faktów historycznych z zagadnieniami z zakresu filologii polskiej, kultury i sztuki.
Potrafi wyszukiwać oraz ocenić informacje w zróżnicowanych źródłach historycznych związanych z dziejami Polski.
W zaawansowanym stopniu potrafi posługiwać się podstawowymi pojęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi oraz pojęciami historycznymi. Potrafi bez ograniczeń analizować krytycznie różne typy źródeł, w celu określenia ich oddziaływania w procesie historycznym. Rozumie konieczność zachowania korzeni swojej tożsamości.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin ustny

*11. Obciążenie pracą studenta **(sposób wyznaczenia punktów ECTS):***

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**

Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**18**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do egzaminu	15	15
Przygotowanie do wypowiedzi ustnej w zakresie analizy źródła historycznego	4	4
Przygotowanie do wypowiedzi ustnej na podstawie mapy historycznej	4	4
zapoznanie z literaturą	10	18
Konsultacje	12	16
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. H. Samsonowicz, Andrzej Wyczański, Janusz Tazbir i. in., *Historia Polski*, T. 1-2, Warszawa 2007. 2. H. Samsonowicz, Andrzej Wyczański, Janusz Tazbir i. in ., *Polska na przestrzeni dziejów*, Warszawa 2008. 3. J. Topolski, Historia Polski, Warszawa 2015.
Literatura zalecana / fakultatywna:
1. M. Bogucka, *Dzieje kultury polskiej do 1918 roku*, Warszawa 1987. 2. J N. Davis, *Boże igrzysko. Historia Polski*, Warszawa 2007. 3. Faryś, G. Kucharczyk, E. Skorupska-Raczyńska, P. Słowiński, *Cud Niepodległości. Polska 1918-1919*, Gorzów Wielkopolski 2018. 4. I. Ihnatowicz, A. Mączak, B. Zientara, J. Żarnowski, *Społeczeństwo Polskie od X do XX wieku*, Warszawa 1996. 4. P. Słowiński, *W okowach niewoli. Polscy oficerowie w Oflagu II C Woldenberg w okresie II wojny światowej*, Gorzów Wielkopolski 2021. 4. J. Szymański, *Nauki pomocnicze historii*, Warszawa 2006.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Przemysław Słowiński
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	p.slowinski@interia.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		6

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Historia filozofii**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Przedmioty podstawowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr hab. Magdalena Jaworska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30/18**	**I/1**	**4**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

brak

4. Cele kształcenia

C1 - Znajomość najważniejszych pojęć, doktryn filozoficznych oraz wybranych zagadnień etycznych.
C2 - Umiejętność właściwego wykorzystania wiedzy i doskonalenia jej.
C3 - Kształtowanie wrażliwości badawczej i etycznej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Ma uporządkowaną wiedzę na temat wybranych koncepcji filozoficznych oraz ich społeczno-kulturowych i historycznych podstaw.	K_W01 K_W02 K_W04 K_W07
W_02	Ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych, dylematów etycznych oraz podstaw etyki zawodowej.	K_W01

		K_W02
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi w sposób klarowny i spójny wypowiadać się na tematy dotyczące wybranych zagadnień z zakresu filozofii i etyki z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych oraz dorobku innych dyscyplin.	K_U1 K_U2 K_U4 K_U5
U_02	Potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w podejmowanej działalności, dostrzega i analizuje dylematy etyczne, przewiduje skutki konkretnych działań zawodowych oraz rozwiązuje problemy etyczne.	K_U11 K_U13 K_U15 K_U18
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Wykorzystuje wiedzę i umiejętności z zakresu filozofii i etyki w codziennych oraz zawodowych sytuacjach.	K_K02 K_K03 K_K04 K_K05
K_02	Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej, formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, poszukuje optymalnych rozwiązań.	K_K02 K_K03 K_K04 K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Wykład organizacyjny. Ankieta.	2	1
W2	Filozofia jako nauka (wprowadzenie pojęcia filozofia, przedstawienie głównych pojęć i kierunków filozoficznych, przedstawienie podstawowych zagadnień filozoficznych, działy filozofii).	2	1
W3	Czym jest etyka? Etyka a moralność. Etyka a prawo i obyczaj. Filozoficzne podstawy etyki.	2	2
W4	Struktura oceny etycznej: wartości, normy. Podstawowe pojęcia etyki. Dylematy etyczne.	3	2
W5	Etyka zawodowa. Wartości moralne a profesjonalne – zawodowe kodeksy etyczne.	3	2
W6	Pierwsi przedstawiciele filozofii. Tales jako inicjator filozofii *physis*: twierdzenia Talesa, woda jako zasada, znaczenie terminu *arché*; Anaksymander (ujęcie zasady jako bezkres), Anaksymenes (*arché* – powietrze), Heraklit z Efezu (zmienność wszystkiego, walka i synteza przeciwieństw, zasada pojęta jako ogień, obecność i znaczenie elementów tradycji orfickiej); pitagoreizm (zasada ujęta jako liczba, pojęcie kosmosu, pitagorejska nauka o duszy i metempsychoza); Demokryt: podstawy atomizmu.	2	2
W7	Sofiści (nurty sofistyki, wybrani przedstawiciele).	2	1
W8	Filozofia Sokratesa (świadectwa o Sokratesie, stanowisko Sokratesa wobec filozofii *physis*, sokratejska etyka i dialektyka).	2	1
W9	Platon (nauka o ideach, projekcja państwa idealnego, dowody nieśmiertelności duszy, anamneza, eschatologia i metempsychoza, podstawy platońskiej ascezy).	2	1
W10	Arystoteles (klasyfikacja nauk, krytyka Platona, nauka o duszy, szczęście jako najwyższy cel człowieka, podział cnót: cnoty etyczne i dianoetyczne,	2	1

	politologiczny aspekt myśli arystotelesowskiej).		
W11	Greckie szkoły hellenistyczne i praktyczny wymiar filozofii.	2	1
W12	Wybrani przedstawiciele i problemy filozofii średniowiecznej, nowożytnej i współczesnej.	6	3
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M1, M2, M5	książki, artykuły naukowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	**F2**	**P1**

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	Metoda oceny **F2**	**P1**	……	……	……	……	……	……	……	……	……	……	……
W_01	**x**	**x**											
W_02	**x**	**x**											
W_03		**x**											
U_01		**x**											
U_02		**x**											
U_03		**x**											
K_01		**x**											
K_02		**x**											

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Egzamin ustny obejmuje dwa pytania, przy czym student może otrzymać maksymalnie 8 punktów z pytań egzaminacyjnych. W zależności od pozyskanej liczby punktów student otrzymuje stosowną ocenę zgodnie z poniższą punktacją:
8 – bdb
7 – db plus
6 – db
5 – dst plus
4 – dst
1-3 – ndst

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin ustny

*11. Obciążenie pracą studenta **(sposób wyznaczenia punktów ECTS):***

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**18**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do egzaminu	30	35
przygotowanie do dyskusji	20	17
zapoznanie z literaturą	20	30
suma godzin:	**100**	**100**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	**4**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. Wł. Tatarkiewicz, *Historia filozofii*, t.1-3. 2. K. Ajdukiewicz*, Zagadnienia i kierunki filozofii. Teoria poznani*a. *Metafizyka*, Warszawa 2003. 3. A. MacIntyre A., *Krótka historia etyki*, PWN, Warszawa 1995. 4. P. Vardy., P. Grosch, *Etyka*, Zysk i S-ka, Poznań 1995. 5. M. Vogt, *Historia filozofii dla wszystkich*, Warszawa 2004.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. T. Gadacz, *Historia filozofii XX wieku. Nurty,* t.1-2, Kraków 2009 2. E. Garin, *Filozofia Odrodzenia we Włoszech*, W-a 1969. 3. J. Hołówka, *Etyka w działaniu*, Wydawnictwo Prószyński i S-ka, Warszawa 2001. 4. P. Hadot, *Czym jest filozofia starożytna?*, Aletheia, W-a 2000.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Magdalena Jaworska
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	margda@yahoo.com
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarne i niestacjonarne
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		7

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Wykład ogólnowydziałowy 1**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Przedmioty podstawowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**język polski**
Rok studiów	**2**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr hab. Arkadiusz Kalin, prof. AJP**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/10**	**II/3**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

4. Cele kształcenia

C1. Nabycie przez studenta wiedzy ogólnej i szczegółowej dotyczącej problematyki kultury, w tym kultury literackiej, jej złożoności i zmienności w zależności od czasu i miejsca.

C2. Rozwój umiejętności umożliwiających dalsze samokształcenie w zakresie problematyki kulturowej oraz samodzielne gromadzenie i przetwarzanie informacji, poszerzanie wiedzy i rozwiązywanie problemów zawodowych.

C3. Uświadomienie konieczności poznania korzeni swojej tożsamości kulturowej wynikających ze źródeł obcych i wykształcenia postawy empatii kulturowej.

C4. Podniesienie kompetencji interdyscyplinarnych, które predysponują do pracy w różnych dziedzinach, np. instytucjach oświaty, kultury.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna terminologię charakterystyczną dla opisu różnych dziedzin i systemów życia składających się na kulturę. Student	K_W02 K_W11

	posiada wiedzę dotyczącą wybranych problemów kultury.	
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym.	K_U01
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student docenia różnorodność kultur; jest otwarty na odmienność kulturową, ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy.	K_K01 K_K05
K_02	Student nabywa większych kompetencji do uczestnictwa w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i form; świadomego kształtowania własnych upodobań kulturalnych. Student nabywa umiejętności interkulturowych, które predysponują go do pracy w sektorze kultury i pokrewnych.	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		Stacjonarnych	**Niestacjonarnych**
W1	Rozumienie pojęcia „kultura" w ujęciu diachronicznym i synchronicznym. Badania nad kulturą – kulturoznawstwo i antropologia kulturowa. Identyfikacja kultury w początkach cywilizacji europejskiej: Grecja (paideia, oikumene, barbarzyńcy) i Rzym (wprowadzenie terminu „kultura"). Rozróżnienie kultura – cywilizacja. Początki teoretycznej refleksji nad kulturą (Johann Gottfried Herder). Współczesne rozumienie pojęcia „kultura" w zależności od kultur narodowych – na przykładzie różnojęzycznych definicji z Wikipedii.	2	1
W2	Stratyfikacja kultury w zależności od medium: kultura oralna – kultura pisma – kultura typograficzna (druku) – kultura posttypograficzna (cyfrowa). Literatura oralna – znaczenie tzw. kwestii homerowej.	2	1
W3	Rozróżnienie tradycja kulturowa (literacka) – dziedzictwo kulturowe (literackie). Problem kanonu kulturowego (literackiego). Kultura wysoka (elitarna) a kultura masowa (popularna).	1	1
W4	Stratyfikacja ideowo-przestrzenna kultur: kultura (resp. literatura) regionalna – kultura narodowa – kultura europejska – kultura światowa. Problem *Weltliteratur* (literatury światowej) na przykładzie terytorialnego i językowego zakresu nagród literackich łącznie z nagrodą Nobla.	3	2
W5	Istotne składniki kultury narodowej: kultura ludowa – kultura szlachecka – arystokracja – inteligencja – mieszczaństwo, instytucje państwowe i religijne. Rola tradycji i literatury narodowej a wpływy obce. Nacjonalizm a kultura narodowa. Stereotypy kulturowe.	3	2
W6	Pojęcie „kontrkultury" i jego różne znaczenia (szerokie i wąskie, kultura alternatywna). Początki kontrkultury w USA (*beat generation*). Założenia i	4	3

	postulaty kontrkultury zachodniej lat 60.-70. z uwzględnieniem komponentu polskiego. Dziedzictwo kontrkultury.		
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**10**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład problemowy, konwersatoryjny, metoda problemowa (zagadnienia problemowe), dyskusja, elementy wykładu dodatkowych zjawisk historycznokulturowych	zasoby internetowe, prezentacje multimedialne, grafika, fragmenty lub filmy w całości (ilustracje poruszanej problematyki i kontekstów humanistycznych, filmy dokumentalne itp.)

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja /aktywność	P2 – kolokwium ustne/pisemne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	
	F2	P2
W_01		X
U_01		X
K_01	X	X
K_01	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

ocena końcowa wykładu: składana na podstawie zaliczenia pisemnego/ustnego uwzględniająca aktywność w trakcie zajęć, przygotowanie i obecności; zaliczenie poprawkowe analogicznie z nowym zestawem pytań zaliczeniowych; zaliczenie poprawkowe analogicznie jednakże z wykluczeniem ocen 4,5 i 5.

10. Forma zaliczenia zajęć

zaliczenie z oceną

*11. Obciążenie pracą studenta **(sposób wyznaczenia punktów ECTS):***

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**

	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**10**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	5	5
zapoznanie z literaturą	5	10
suma godzin:	**25**	**25**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Ch. Jenks, *Kultura*.
2. J. Szacki, *Tradycja*.
3. *Encyklopedia socjologii* (wybrane hasła).
4. J. W. Ong, *Oralność i piśmienność. Słowo poddane technologii* (wybrane rozdziały).
5. J. Łanowski, fragm. *Wstępu* do *Iliady* Homera (BN II nr 17) dotyczący kwestii homerowej.
6. A. Jawłowska, *Kontrkultura*.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Arkadiusz Kalin, prof. AJP
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	akalin@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarne i niestacjonarne
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		8

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Wykład ogólnowydziałowy 2**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**wszystkie specjalizacje**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**język polski**
Rok studiów	**2**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr hab. Arkadiusz Kalin, prof. AJP**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/10**	**II/3**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

4. Cele kształcenia

C1. Nabycie przez studenta poszerzonej wiedzy ogólnej i szczegółowej dotyczącej kultura pogranicza polsko-niemieckiego w kontekście historycznym i literackim, jej złożoności i zmienności w zależności od czasu i miejsca.

C2. Rozwój umiejętności umożliwiających dalsze samokształcenie w zakresie problematyki kulturowej pogranicza polsko-niemieckiego oraz samodzielne gromadzenie i przetwarzanie informacji, poszerzanie wiedzy i rozwiązywanie problemów zawodowych.

C3. Uświadomienie konieczności poznania korzeni swojej tożsamości kulturowej na pograniczu i wykształcenia postawy empatii kulturowej.

C4. Podniesienie kompetencji interdyscyplinarnych, które predysponują do pracy w różnych dziedzinach, np. instytucjach oświaty, kultury.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna terminologię charakterystyczną dla opisu różnych dziedzin i systemów życia składających się na kulturę pogranicza. Poznał w stopniu podstawowym historyczny kontekst kultury	K_W02 K_W11

	pogranicza polsko-niemieckiego.	
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym. Potrafi dokonać analizy porównawczej wybranych aspektów kultury rodzimej i kultury sąsiedniej.	K_U01
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student docenia różnorodność kultur; jest otwarty na odmienność kulturową, ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy.	K_K01 K_K05
K_02	Student nabywa większych kompetencji do uczestnictwa w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i form; świadomego kształtowania własnych upodobań kulturalnych. Student nabywa umiejętności interkulturowych, które predysponują go do pracy w sektorze kultury i pokrewnych.	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		Stacjonarnych	**Niestacjonarnych**
W1	Kultura pogranicza polsko-niemieckiego w kontekście historycznym i literackim – zagadnienia ogólne.	1	1
W2	Rola mitów etnogenetycznych i dziejów bajecznych w relacjach interkulturowych. Pojęcie nacjonalizmu i pokrewne (patriotyzm, szowinizm, kosmpolityzm, internacjonalizm itp.) – narodziny i rozwój polskiego i niemieckiego nacjonalizmu (wiek XIX) i wpływ na relacje polsko-niemieckie. Pojęcie kulturowych „miejsc pamięci" (P. Nora).	2	1
W3	Przykłady polskich i niemieckich mitów etnogenetycznych (np. bitwa w Lesie Teutoburskim, bitwy pod Cedynią i Grunwaldem, mit sarmacki, mit piastowski) i stereotypów kulturowych (m.in. *polnische Wirtschaft*, *Drang nach Osten*, przeciwstawienie Germanie – Słowianie). Zjawisko słowianofilstwa i panslawizmu m.in. jako reakcji na germanizację – słowiański stereotyp Niemca, mit Prasłowiańszczyzny – ziemi macierzystej.	3	2
W4	Obopólne (polsko-niemieckie) dyskursy ziemi utraconej i odzyskanej: zabór pruski, „niemiecki Wschód" (*Deutsche Ostmarken*), *Heimatliteratur*, polskie Kresy Wschodnie, terytoria stracone i zyskane po I i po II wojnie światowej.	2	1
W5	Polityczna i kulturowa narracja Ziem Odzyskanych po II wojnie światowej jako mit kulturowy (mit piastowski, ziemia macierzysta, rola autochtonów, „repolonizacja" ziem poniemieckich, problem osadnictwa jako kolonizacji itd.). Dyskursy utraty (kresowiacy, *Flucht und Vertreibung*) i Ziem Odzyskanych – ich rola kulturowa w dziesięcioleciach powojennych. Literatura mitu Ziem Odzyskanych – osadnicza i postosadnicza, ujęcia	4	3

	polemiczne.		
W6	Pojęcie „poniemieckości" i pojednanie polsko-niemieckie po 1989 r. Rola niemieckiej krytycznej *Heimatliteratur* (G. Grass, S. Lenz, H. Bienek, Ch. Wolf) i polskiej literatury „małych ojczyzn". Konteksty lokalne: lubusko-gorzowskie. Zjawisko transgraniczności.	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**10**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład problemowy, konwersatoryjny, metoda problemowa (zagadnienia problemowe), dyskusja, elementy wykładu dodatkowych zjawisk historycznokulturowych	zasoby internetowe, prezentacje multimedialne, grafika, fragmenty lub filmy w całości (ilustracje poruszanej problematyki i kontekstów humanistycznych, filmy dokumentalne itp.)

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja /aktywność	P2 – kolokwium ustne/pisemne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	
	F2	P2
W_01		X
U_01		X
K_01	X	X
K_02	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

ocena końcowa wykładu: składana na podstawie zaliczenia pisemnego/ustnego uwzględniająca aktywność w trakcie zajęć, przygotowanie i obecności; zaliczenie poprawkowe analogicznie z nowym zestawem pytań zaliczeniowych; zaliczenie poprawkowe analogicznie jednakże z wykluczeniem ocen 4,5 i 5.

10. Forma zaliczenia zajęć

zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta ***(sposób wyznaczenia punktów ECTS):***

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**10**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	5	5
zapoznanie z literaturą	5	10
suma godzin:	**25**	**25**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura zalecana / fakultatywna:

7. *Polsko-niemieckie miejsca pamięci/ Deutsch-Polnische Erinnerungsorte*, t. 1-3, red. R. Traba, H. H. Hahn, Warszawa / Paderborn 2012-2015, wybrane artykuły.
8. *Polacy i Niemcy. Historia – kultura – polityka / Deutsche und Polen. Geschichte, Kultur, Politik*, red. A. Lawaty, H. Orłowski, Poznań / München 2003 (wybrane hasła).
9. *Erinnerungsorte, Mythen und Stereotypen in Europa / Miejsca pamięci, mity i stereotypy w Europie*, red. H. Hein-Kircher, J. Suchoples, H. H. Hahn, Wrocław 2008 (fragm.).
10. *„Niemiecki Wschód". Wyobrażenie – misja – dziedzictwo*, przeł. I. Drozdowska -Broering, J. Kałążny, red. Ch. Kleßm Poznań 2014 (wybrane artykuły).
11. A. D. Smith, *Nacjonalizm. Teoria, ideologia, historia*, przeł. E. Chomicka, Warszawa 2007 (fragm.).
12. K. Ćwiklak, *Ewolucja zjawiska Heimatliteratur w literaturze niemieckiej (od afirmacji do negacji i z powrotem)*, [w tejże, *Bliscy nieznajomi. Górnośląskie pogranicze w polskiej i niemieckiej prozie współczesnej*, Kraków 2013.
13. K. Kuszyk, *Poniemieckie*, Wołowiec 2019.
14. M. Zybura, *Niemcy w Polsce*, Wrocław 2001.
15. A. Szpociński, *Miejsca pamięci ('lieux de mémoire')*, „Teksty Drugie" 2008, nr 4 .
16. K. Taborska, *Literatura miejsca. Piśmiennictwo postlandsberskie*, Gorzów Wielkopolski 2017 (fragm.).
17. A. Kalin, *Mit Ziem Odzyskanych w literaturze. Postkolonialny przypadek Ziemi Lubuskiej*, Gorzów Wielkopolski 2019.
18. Fragmenty filmów: M. Kowalska, Z. Sejwa *Wspomnienia z miasta L.*, *Opowieści z miasta G.*; M. Majerski *Meines Vaters Haus / Dom mojego ojca*

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Arkadiusz Kalin, prof. AJP
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	akalin@ajp.edu.pl
podpis	

Załącznik nr 4
do Uchwały Nr 11/000/2023 Senatu AJP
z dnia 21 marca 2023 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**historia literatury polskiej średniowiecze - oświecenie**
Punkty ECTS	**10**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**przedmioty kierunkowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr hab. Katarzyna Taborska** **mgr Kinga Taisner**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**30/18**	**I/I i II semestr**	**10**
Ćwiczenia	**30/18**	**I/I i II semestr**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza historycznoliteracka na poziomie maturalnym.

4. Cele kształcenia

C1 -Poszerzenie wiedzy o kierunkach, prądach, stylach epok w historii literatury polskiej od średniowiecza do oświecenia w kontekście europejskim

C2 -Wyposażenie studiujących w pogłębioną wiedzę z zakresu dzieł literatury polskiej od średniowiecza do oświecenia w kontekście historycznym i kulturowym w powiązaniu z tłem europejskim.

C3 Nabycie umiejętności posługiwania się terminologią dotyczącą kierunków, prądów, stylów i in. pojęć niezbędnych do rozumienia dzieł literatury polskiej od średniowiecza do oświecenia.

C4 Wykształcenie umiejętności samodzielnej analizy i interpretacji dzieł literatury polskiej od średniowiecza do oświecenia w kontekście europejskim

C5 Rozbudzenie potrzeby samodzielnego pogłębiania swojej wiedzy i rozwijania kompetencji historycznoliterackich.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**

WIEDZA		
W_01	Student/ka zna i definiuje ze zrozumieniem najważniejsze kierunki, prądy i style epok od średniowiecza do oświecenia.	K_W01, K_W04, K_W05, K_W08
W_02	Student/ka zna i rozumie kanon dzieł literatury polskiej od średniowiecza do oświecenia w powiązaniu z tłem europejskim.	K_W01, K_W04, K_W05, K_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student/ka potrafi posługiwać się ze zrozumieniem terminologią dotyczącą kierunków, prądów, stylów oraz innych pojęć dotyczących epok od średniowiecza do oświecenia	K_U01, K_U04, K_U08
U_02	Student/ka potrafi samodzielnie dokonywać historycznoliterackiej analizy i interpretacji dzieł literatury polskiej od średniowiecza do oświecenia w europejskim kontekście historycznym i kulturowym	K_U02, K_U03, K_U05, K_U06, K_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student/ka ma potrzebę pogłębiania wiedzy i rozwijania kompetencji historycznoliterackich w perspektywie kontynuacji studiów .i przyszłej pracy zawodowej	K_K01, K_K04, K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1-2	Prezentacja celów nauczania historii literatury. Analiza wymagań w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Prezentacja bibliografii literatury podmiotowej z uwzględnieniem periodyzacji historycznoliterackiej.	2	1
W3-W4	Krytyczne omówienie literatury przedmiotowej. Przedstawienie wybranych monografii historycznoliterackich dotyczących średniowiecza	2	2
W5-6	*Boska Komedia* w przekładach jako przykład literackiego wykorzystania znaków średniowiecza.	2	1
W7-8	Ernst Robert Curtius jako odkrywca kluczy do odbioru średniowiecza (E.R. Curtius, *Literatura europejska i łacińskie średniowiecze*).	2	1
W9	Teresa Michałowska jako badaczka kondycji człowieka w polskim średniowieczu.	1	1
W10	Kryteria wyboru podręcznika syntetyzującego renesans.	1	1
W11-W12	Wybrane lektury renesansowe z perspektywy genologii.	2	1
W13-W14	Portret twórczy wybranego autora renesansowego (ze zwróceniem uwagi na konstruowanie biografii twórcy).	2	1
W15-W16	Wybrane teksty renesansowe i/lub oświeceniowe w ujęciu ekokrytycznym.	2	1
W17-W18	Kryteria wyboru podręcznika syntetyzującego barok	2	1
W19-20W	Sarmatyzm jako wyzwanie definicyjne.	2	1
W21-	Specyfika życia teatralno-literackiego polskiego baroku na tle kultury	2	1

W22	zachodnioeuropejskiej.		
W23-W24	Dydaktyczne aspekty piśmiennictwa od średniowiecza do oświecenia (analiza przykładów).	2	1
W25-W26	Kryteria wyboru podręcznika syntetyzującego oświecenie.	2	1
W27-W28	Periodyzacja polskiego oświecenia jako problem interpretacyjny.	2	1
W29	Strategie społeczno-polityczne twórców oświeceniowych.	1	1
W30	Ewaluacja.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

Lp.	**Treści ćwiczeń – piśmiennictwo średniowiecza, renesansu, baroku i oświecenia jako podmiot historycznoliteracki**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1-C2	Zabytki języka polskiego (Chrestomatia staropolska: teksty do roku 1543 wybór W. Wydra, W. R. Rzepka)	2	1
C2-C3	Bogurodzica.	2	1
C3-C4	Średniowieczne utwory parenetyczne.	2	1
C5-C6	Wybrane utwory Mikołaja Reja.	2	1
C7-C8-C9-C10	Twórczość polska Jana Kochanowskiego.	3	2
C11-C12	*Dworzanin polski" Łukasza Górnickiego jako przykład prozy renesansowej*	2	1
C13-C14	Pamiętnikarstwo barokowe – analiza przykładów.	2	1
C15-C16	Kondycja człowieka w utworach Mikołaja Sępa-Szarzyńskiego.	2	1
C17-C18	Konceptyzm w twórczości polskich twórców barokowych (analiza przypadków).	3	1
C19-C20-C21-C22	Twórczość Ignacego Krasickiego	3	3
C23-C24-C25-	Dramat oświeceniowy w Polsce	2	2
C26-C27	Nurt sentymentalny w literaturze oświecenia (analiza przypadków)	2	1
C28-C29	Liryka okolicznościowa w oświeceniu (analiza przypadków)	2	1
C30	Ewaluacja	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład problemowy, wykład interaktywny z elementami dyskusji, prezentacje, etc	środki multimedialne, materiały ikonograficzne, literatura drukowana i e-literatura
Ćwiczenia	praca z tekstami, analizy i dyskusje, praca w grupach i prace indywidualne.	teksty lektur i in. opracowań, słowniki, materiały ikonograficzne, multimedia (sprzęt i programy)

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja aktywności podczas zajęć	P1 – egzamin ustny (podstawa: monografie syntez epok literackich)
Ćwiczenia	F2 – obserwacja przygotowania do zajęć, ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć, znajomości lektur F4 – krytyczny odbiór tekstów i ich prezentacje ustne i pisemne	P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt	
	F2	P1	F2	F4	P3	……	……	……	……	……	……	……
W_01	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**							
W_02	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**							
U_01	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**							
U_02	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**							
K_01	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**							

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

We wszystkich terminach egzaminu i zaliczenia obowiązuje te same reguły
Egzamin ustny zdawany na zasadzie losowo wybranego zagadnienia z listy tematów przedstawianej i modyfikowanej
w ramach ewaluacji.

Zaliczenie z ćwiczeń stanowi sumę ocen cząstkowych dowodzących znajomości lektur przedmiotowych i podmiotowych oraz aktywnego udziału w zajęciach m.in. w ramach dyskusji i analiz. Brak ocen cząstkowych z ćwiczeń wymaga uzyskania ich w ramach dodatkowych konsultacji.
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia.
Ocena 4/.4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia.

10. Forma zaliczenia zajęć

- ćwiczenia: zaliczenie z oceną - wykłady: egzamin ustny.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**60**	**36**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Konsultacje	15	15
Czytanie literatury	115	115
Przygotowanie do zajęć	30	30
Przygotowanie do egzaminu	30	54
suma godzin:	**250**	**250**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**10**	**10**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa (przynajmniej jedna synteza z każdej z epok):

Michałowska T., *Średniowiecze*, Warszawa 1995 (i wyd. nast.);
Michałowska T., *Leksykon. Literatura polskiego średniowiecza*, Warszawa 2011.
Słownik literatury staropolskiej. Średniowiecze – Renesans – Barok, pod red. T. Michałowskiej przy współudziale B. Otwinowskiej, E. Sarnowskiej-Temeriusz, Wrocław 1990 (wyd. 2 popraw. I uzup. 1998; wyd. 3 bez zm. 2002).
Ziomek Jerzy, *Renesans*, Warszawa 1973 (i wyd. nast.);
Ziomek Jerzy, *Literatura Odrodzenia*, Warszawa 1987 (i wyd. nast.);
Słownik literatury staropolskiej. Średniowiecze – Renesans – Barok, red. T. Michałowska przy współudziale B. Otwinowskiej, E. Sarnowskiej-Temeriusz, Wrocław 1990 (wyd. 2 popraw. I uzup. 1998; wyd. 3 bez zm. 2002).
Słownik literatury staropolskiej. Średniowiecze – Renesans – Barok, pod red. T. Michałowskiej przy współudziale B. Otwinowskiej, E. Sarnowskiej-Temeriusz, Wrocław 1990 (wyd. 2 popraw. I uzup. 1998; wyd. 3 bez zm. 2002);
Hernas Czesław, *Barok*, Warszawa [np.] 1988;
Sajkowski Alojzy, *Barok*, wyd. 2, Warszawa 1987.

Pisarze polskiego Oświecenia, pod red. T. Kostkiewiczowej i Z. Golińskiego, t 1.-3, Warszawa 1992-1996; *Słownik literatury polskiego Oświecenia*, pod red. T. Kostkiewiczowej, wyd. 2 poszerz. I popr., Wrocław 1991 (i wyd. nast.); Klimowicz Mieczysław, *Oświecenie*, wyd. 1, Warszawa 1972, wyd. 5: 1998.
Literatura zalecana / fakultatywna: Lista lektur fakultatywnych stanowi odrębny dokument

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Katarzyna Taborska, mgr Kinga Taisner
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	ktaborska@ajp.edu.pl , kinga.taisner@gmail.com
podpis	

	Wydział	**Humanistyczny**
	Kierunek	**filologia polska**
	Poziom studiów	**I stopień**
	Forma studiów	**stacjonarne i niestacjonarne**
	Profil studiów	**ogólnoakademicki**
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**2**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Historia literatury polskiej: romantyzm-pozytywizm**
Punkty ECTS	**8**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Przedmioty kierunkowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**język polski**
Rok studiów	**2**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr hab. Arkadiusz Kalin, prof. AJP (koordynator)**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30/18**	**II/3-4**	**8**
ćwiczenia	**30/18**	**II/3-4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczenie przedmiotu historia literatury polskiej: średniowiecze–oświecenie.

4. Cele kształcenia

C1. Przekazanie wiedzy z zakresu nauki o literaturze i kulturze okresu romantyzmu i pozytywizmu w Polsce.

C2. Zaznajomienie z najważniejszymi dziełami literatury romantyzmu i pozytywizmu w Polsce.

C3. Rozwój umiejętności gwarantujących możliwość dalszego samokształcenia w zakresie historii literatury polskiej oraz samodzielnego gromadzenia i przetwarzania informacji, poszerzania wiedzy i rozwiązywania problemów zawodowych.

C4. Wykształcenie umiejętności analizowania zjawisk i procesów literackich i kulturowych przeszłości: doskonalenie umiejętności filologicznych w zakresie analizy i interpretacji tekstu, rozróżniania stylów, konwencji, poetyk i estetyk literackich.

C5. Uświadomienie potrzeby uczenia się przez całe życie, zwłaszcza rozwijania kompetencji polonistycznych.

C6. Uświadomienie konieczności poznania korzeni swojej tożsamości kulturowej oraz bycia świadomym i krytycznym odbiorcą treści kulturalnych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**

WIEDZA		
W_01	Student ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu historii literatury polskiej okresu romantyzmu i pozytywizmu, rozumie specyficzną terminologię właściwą dla zjawisk z tych epok literackich.	K_W01 K_W02
W_02	Student ma wiedzę o wybranych zjawiskach literackich i kulturalnych okresu romantyzmu i pozytywizmu - zapoznał się z ważnymi utworami literackimi epok.	K_W06 K_W11
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wyszukiwać, analizować i syntetyzować informacje historycznoliterackie, potrafi również rozpoznawać i analizować krytycznie oraz oceniać różne typy wypowiedzi, stosując typowe metody z zakresu historii literatury, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym.	K_U01 K_U07
U_02	Student posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, prowadzenia merytorycznej dyskusji, dotyczącej problemów historycznoliterackich oraz potrafi formułować wnioski wynikające z prowadzonych dyskusji.	K_U06 K_U08 K_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do oceny swojego poziomu wiedzy i dalszego rozwijania kompetencji historycznoliterackich.	K_K03
K_02	Student jest świadomym i krytycznym odbiorcą treści kulturalnych.	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Romantyzm – zagadnienia wstępne: terminologia, periodyzacja, tło historyczne, pokolenia romantyczne.	2	2
W2	Romantyzm polski a romantyzm europejski. Literatura romantyzmu a filozofia i światopogląd epoki (J.G. Fichte, F. Schlegel, F.W. Schelling, G.W.F. Hegel).	2	1
W3	Estetyka wczesnego romantyzmu: dyskusje literackie, idee i prądy (ludowość, transcendentalizm, bajronizm, werteryzm, orientalizm, historyzm, mediewizm, klasycyzm, sentymentalizm, romantyzm), formy (ballada, powieść poetycka, sonet romantyczny, cykl poetycki, poemat historyczny).	2	1
W4	Romantyzm krajowy: ośrodki (Wilno, Lwów, Warszawa), przedstawiciele (J.I. Kraszewski, J. Korzeniowski, W. Pol, K. Ujejski, A. Fredro), prądy (realizm, sentymentalizm, neoklasycyzm), formy (powieść realistyczna, komedia, proza dokumentarna, dramat historyczny, melodramat).	2	1
W5	Romantyzm na emigracji: twórczość wieszczów, idee i postawy (mesjanizm, profetyzm, mistycyzm), formy (dramat romantyczny, epos, poemat dygresyjny, poemat historiozoficzny, tragedia, biała tragedia, gawęda szlachecka, formy liryczne i in.).	2	1
W6	Mickiewicz jako centralna postać polskiego romantyzmu. Legenda Mickiewicza w kulturze polskiej.	2	1
W7	Postromantyzm: C. Norwid, W. Syrokomla, T. Lenartowicz, K. Ujejski, N. Żmichowska, M. Romanowski i tzw. przedburzowcy. Znaczenie romantyzmu w kulturze narodowej.	2	1
W8	Pozytywizm – zagadnienia wstępne: terminologia, periodyzacja, polityczne i społeczne warunki rozwoju literatury.	2	2

W9	Literatura pozytywizmu a filozofia i główne idee epoki. Recepcja myśli zachodnioeuropejskiej (A. Comte, K. Darwin, H.T. Buckle, J.S. Mill, H. Spencer, H. Taine).	2	1
W10	Pokolenie Szkoły Głównej – jego rola w życiu społecznym i kulturze 2. poł. XIX w.	2	1
W11	Proza pozytywistów: powieść tendencyjna (E. Orzeszkowa), powieść realistyczna (E. Orzeszkowa, B. Prus, H. Sienkiewicz), powieść naturalistyczna (A. Sygietyński, A. Dygasiński, A. Gruszecki, B. Prus, G. Zapolska), małe formy narracyjne (szkic, obrazek, nowela, opowiadanie), gatunki publicystyczne (kronika, felieton).	2	2
W12	Proza pozytywistów: spory o powieść historyczną, modele powieści historycznej (J.I. Kraszewski, H. Sienkiewicz, B. Prus).	2	1
W13	Teatr i dramat polski w latach 1863-1890: życie teatralne w Galicji, zaborze rosyjskim i pruskim, twórczość komediowa M. Bałuckiego i J. Blizińskiego, dramat mieszczański, dramat historyczny, dramat „książkowy".	2	1
W14	Poezja polska doby pozytywizmu: twórczość poetycka A. Asnyka, M. Konopnickiej, F. Faleńskiego i M. Bartusówny, parnasizm i impresjonizm.	2	1
W15	Pozytywiści a modernizm. Literacka diagnoza kryzysu światopoglądowego. Dziedzictwo pozytywizmu w kulturze polskiej.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Zajęcia wprowadzające: przedstawienie planu zajęć, warunków uzyskania zaliczenia, kryteriów oceny prac zaliczeniowych, kanonu lektur i literatury przedmiotu.	2	1
C2	Romantyczność Adama Mickiewicza w kontekście rozprawy Jana Śniadeckiego *O pismach klasycznych i romantycznych*.	2	1
C3	*Maria* Antoniego Malczewskiego jako powieść poetycka o tematyce egzystencjalnej.	2	1
C4	Polityka i historiozofia w *Księgach narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego* Adama Mickiewicza.	2	1
C5	Poemat dygresyjny, *Beniowski* Juliusza Słowackiego.	2	1
C6	*Nie-Boska komedia* Krasińskiego (religia i polityka).	2	2
C7	*Poganka* Narcyzy Żmichowskiej jako powieść romantyczna o artyście i sztuce.	2	1
C8	Program estetyczno-literacki polskiego pozytywizmu w świetle publicystyki okresu „walki pras".	2	1
C9	Powieść tendencyjna – program i praktyka (na przykładzie *Marty* Elizy Orzeszkowej).	2	1
C10	*Meir Ezofowicz* Elizy Orzeszkowej (projekty asymilacji).	2	1
C11	*Lalka* oraz *Emancypantki* Bolesława Prusa (emancypacyjne projekty epoki).	2	2
C12	*Kaśka Kariatyda* Gabrieli Zapolskiej (polski naturalizm).	2	1
C13	Małe formy narracyjne okresu pozytywizmu.	2	1

C14	*Bez Dogmatu*, czyli Henryk Sienkiewicz poza powieścią historyczną.	2	2
C15	Omówienie prac rocznych. Podsumowanie zajęć.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład problemowy, konwersatoryjny, metoda problemowa (zagadnienia problemowe), dyskusja, elementy wykładu dodatkowych zjawisk historycznoliterackich	zasoby internetowe, prezentacje multimedialne, mapy, fragmenty lub krótsze filmy w całości (adaptacje dzieł literackich, ilustracje poruszanej problematyki i kontekstów humanistycznych, filmy dokumentalne itp.)
Ćwiczenia	praca z tekstem źródłowym, analiza i interpretacja tekstów literackich, prezentacje wybranych zagadnień przez studentów, omówienie tekstów naukowych, dyskusja	fragmenty monografii naukowych, artykuły problemowe i syntetyzujące, teksty literackie i źródłowe, zasoby internetowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja /aktywność	P1 – egzamin ustny
Ćwiczenia	F2 – obserwacja /aktywność (ocena przygotowania do zajęć na podstawie zadanych materiałów) F3 **–** praca pisemna (referat/esej) F4 – wypowiedź - dyskusja podczas ćwiczeń	P2 – kolokwium pisemne P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				
	F2	**P1**	**F2**	**F3**	**F4**	**P2**	**P3**
W_01		X				X	X
W_02		X	X	X	X	X	X
U_01		X		X	X		X
U_02	X	X	X	X	X		X
K_01	X		X				X
K_02	X	X	X		X		X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

ocena końcowa ćwiczeń: składana na podstawie zaliczenia pisemnego uwzględniająca aktywność w trakcie zajęć, przygotowanie i obecności; zaliczenie poprawkowe analogicznie z nowym zestawem pytań zaliczeniowych
ocena końcowa wykładu: na podstawie egzaminu ustnego sprawdzającego wiedzę wyniesioną z zajęć i znajomość wybranych przez studenta lektur (w tym umiejętność kontekstowej interpretacji); egzamin poprawkowy analogicznie jednakże z wykluczeniem ocen 4,5 i 5.

10. Forma zaliczenia zajęć

zaliczenie z oceną (pisemne, podsumowujące semestr, na podstawie spisu zagadnień), **egzamin** (ustny – na podstawie treści programowych oraz własnego wyboru przez studenta 15 lektur z listy lektur)

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**60**	**36**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	5	5
przygotowanie do egzaminu	25	25
przygotowanie pracy rocznej	25	30
przygotowanie wypowiedzi/wystąpienia	10	10
zapoznanie z literaturą (lektury)	50	60
przygotowanie do zajęć na podstawie zadanych materiałów	25	34
suma godzin:	**200**	**200**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**8**	**8**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Witkowska A., Przybylski R., *Romantyzm*, Warszawa 1997 [lub wyd. nast.].
2. Markiewicz H., *Pozytywizm*, Warszawa 1978 [lub wyd. nast.] lub tenże, *Literatura pozytywizmu*, Warszawa 1986 [lub wyd. nast.].

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Asnyk A., *Poezje zebrane*, oprac. Z. Mocarska-Tycowa, Toruń 1995 lub Asnyk A., *Poezje*, wstęp S. Lichański, Warszawa 1975.
2. *Idee programowe romantyków polskich. Antologia*, oprac. A. Kowalczykowa, Wrocław 1991, BN I, 261.
3. Konopnicka M., *Z przeszłości. Fragmenty dramatyczne* [wydanie dowolne].
4. Korzeniowski J., *Kollokacja*, oprac. i wstęp S. Kawyn, Wrocław 1958, BN I 28.
5. Krasiński Z., *Nie-Boska* komedia, wstęp M. Janion, oprac. M. Grabowska, Wrocław 1974, BN I, 24.
6. Malczewski A., *Maria. Powieść ukraińska*, oprac. R. Przybylski, Wrocław 1958, BN I, 46 [lub:] Malczewski A., *Maria…*, oprac. R. Przybylski, Warszawa 1976.
7. Mickiewicz A., *Dziady. Część II, IV i I*, opr. S. Pigoń, posł. Z. Stefanowska, Warszawa 1977.
8. Mickiewicz A., *Dziady. Część III*, opr. S. Pigoń, posł. Z. Stefanowska, Warszawa 1984.
9. Mickiewicz A., *Konrad Wallenrod*, oprac. S. Chwin, Wrocław 1991, BN I 72.
10. Mickiewicz A., *Księgi narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego*, oprac. Z. Stefanowska, Wrocław 1956, BN I 17.
11. Mickiewicz A., *Pan Tadeusz czyli Ostatni zajazd na Litwie*, oprac. S. Pigoń, Wrocław 1994, BN I 83.
12. Mickiewicz A., *Wybór poezyj*, t. 1-2, oprac. Cz. Zgorzelski, Wrocław 1986, BN I 6 i BN I, 66 [lub:] Mickiewicz A., *Dzieła*, t. I-XVII, Warszawa 1993-2005, t. 1. *Wiersze*, oprac. Cz. Zgorzelski.
13. Norwid C., *Vade-mecum*, oprac. J. Fert, Wrocław 1999, BN I 271.
14. Orzeszkowa E., *Marta*, [w:] tejże, *Pisma zebrane*, pod red. J. Krzyżanowskiego, t. 8, Warszawa 1949.
15. Orzeszkowa E., *Meir Ezofowicz*, [w:] tejże, *Pisma zebrane*, pod red. J. Krzyżanowskiego, t. 9-10, Warszawa 1949.

16. Orzeszkowa E., *Nad Niemnem*, oprac. J. Bachórz, t. 1-3, Wrocław 1996, BN I 292.
17. *Programy i dyskusje literackie okresu pozytywizmu*, oprac. J. Kulczycka-Saloni, Wrocław 1985, BN I 249.
18. Prus B., *Emancypantki*, [w:] tenże, *Pisma*, pod red. Z. Szweykowskiego, t. 14-17, Warszawa 1949-1951.
19. Prus B., *Lalka*, oprac. J. Bachórz, t. 1-2, Wrocław 1991, BN I 262.
20. Sienkiewicz H., *Bez dogmatu*, oprac. T. Bujnicki, Wrocław 2002, BN I 301.
21. Sienkiewicz H., *Wybór nowel i opowiadań*, oprac. T. Bujnicki, Wrocław 1979, BN I 231.
22. Słowacki J., *Beniowski. Poema*, oprac. A. Kowalczykowa, Wrocław 1996, BN I 13/14.
23. Słowacki J., *Kordian*, oprac. M. Inglot, Wrocław 1986, BN I 2.
24. Słowacki J., *Sen srebrny Salomei*, oprac. A. Kowalczykowa, Wrocław 1992, BN I 57.
25. Słowacki J., *Wiersze*, nowe wyd. krytyczne, oprac. J. Brzozowski i Z. Przychodniak, Poznań 2005.
26. Zapolska G., *Kaśka Kariatyda*, Kraków 1977.
27. Zapolska G., *Moralność pani Dulskiej*, oprac. T. Weiss, Wrocław 1966, BN I 187.
28. Żmichowska N., *Poganka*, oprac. G. Borkowska, Wrocław 2013, BN I 121.

Opracowania:

29. Borowy W., *Główne motywy poezji Norwida*, [w:] tegoż, *O Norwidzie*, Warszawa 1960.
30. *Czterdzieści i cztery. Figury literackie. Nowy kanon*, red. M. Rudaś-Grodzka i inne, Warszawa 2016.
31. Janion M., *Bohater, spisek, śmierć. Wykłady żydowskie*, Warszawa 2009.
32. Janion M., Żmigrodzka M., *Romantyzm i historia*, Warszawa 1978 [fragm.].
33. Kulczycka-Saloni J., *Sprawa naturalizmu polskiego (problemy pierwszej jego fazy)*, [w:] *Problemy literatury polskiej okresu pozytywizmu*. Seria 3, red. E. Jankowski, J. Kulczycka-Saloni, Wrocław 1984.
34. *Lalka i inne. Studia w stulecie polskiej powieścirealistycznej*, red. J. Bachórz, M. Głowiński, Warszawa 1992.
35. Martuszewska A., *Poetyka polskiej powieści dojrzałego realizmu (1876-1895)*, Wrocław 1977.
36. Philips U., *Narcyza Żmichowska. Feminizm i religia*, Warszawa 2008.
37. Piekara M., *Kwestia żydowska w publicystyce Elizy Orzeszkowej*, Katowice 2013.
38. *Rok 1863. Narodziny nowej Polski*, red. M. Rudaś-Grodzka i inne, Warszawa 2016.
39. Skuczyński J., *III część Dziadów: między obrzędem ludowym a liturgią chrześcijańską*, [w:] tegoż, *Misterium teatralne. Mickiewicz i inni. Studia i szkice z dziejów dramatu i teatru XIX i XX wieku*, Toruń 2000.
40. *Słownik literatury polskiej XIX wieku*, red. J. Bachórz, A. Kowalczykowa, Wrocław 1991 lub wyd. nast. [wybrane hasła].
41. Stefanowska Z., *Figuralny wykład historii, Profetyczny charakter „Ksiąg"*, [w:] tejże, *Historia i profecja*, Warszawa 1962 [lub inne wyd.].
42. Stefanowska Z., *O „Romantyczności"*, [w:] tejże, *Próba zdrowego rozumu*, Warszawa 1973.
43. Tokarczuk O., *Lalka i perła*, Kraków 2015 lub inne.
44. Woźniakiewicz-Dziadosz M., *Między buntem a rezygnacją. O powieściach Narcyzy Żmichowskiej*, Warszawa 1978 [fragm.].

Obszerny wykaz lektur (do wyboru przez studenta – 15 lektur) stanowi odrębny załącznik udostępniany studentom w formie drukowanej lub elektronicznej, tam również lista opracowań historycznoliterackich i problemowych dotyczących epok; ponadto wybrane teksty, artykuły i fragmenty monografii podawane na bieżąco w trakcie zajęć.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Arkadiusz Kalin, prof. AJP
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	akalin@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	**Humanistyczny**
	Kierunek	**filologia polska**
	Poziom studiów	**I stopień**
	Forma studiów	**stacjonarne i niestacjonarne**
	Profil studiów	**ogólnoakademicki**
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**3**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Historia literatury polskiej: Młoda Polska i dwudziestolecie międzywojenne**
Punkty ECTS	**7**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Przedmioty kierunkowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**język polski**
Rok studiów	**3**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr hab. Arkadiusz Kalin, prof. AJP**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**III/5**	**7**
ćwiczenia	**30/18**	**III/5**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczenie kursu historii literatury polskiej – romantyzm i pozytywizm.

4. Cele kształcenia

C1. Przekazanie wiedzy z zakresu nauki o literaturze i kulturze okresu Młodej Polski i dwudziestolecia międzywojennego.

C2. Przygotowanie do podjęcia studiów II stopnia / przygotowanie do pracy w szkolnictwie.

C3. Rozwój umiejętności gwarantujących możliwość dalszego samokształcenia w zakresie historii literatury polskiej oraz samodzielnego gromadzenia i przetwarzania informacji, poszerzania wiedzy i rozwiązywania problemów zawodowych.

C4. Wykształcenie umiejętności analizowania zjawisk i procesów literackich i kulturowych przeszłości: doskonalenie umiejętności filologicznych w zakresie analizy i interpretacji tekstu, rozróżniania stylów, konwencji, poetyk i estetyk literackich.

C5. Uświadomienie potrzeby uczenia się przez całe życie, zwłaszcza rozwijania kompetencji polonistycznych.

C.6. Uświadomienie konieczności poznania korzeni swojej tożsamości kulturowej oraz bycia świadomym i krytycznym odbiorcą treści kulturalnych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu**

uczenia się		kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu historii literatury polskiej okresu Młodej Polski i dwudziestolecia międzywojennego, rozumie specyficzną terminologię właściwą dla zjawisk z tych epok literackich.	K_W01 K_W02
W_02	Student ma wiedzę o wybranych zjawiskach literackich i kulturalnych okresu Młodej Polski i dwudziestolecia międzywojennego - zapoznał się z ważnymi utworami literackimi epok.	K_W06 K_W11
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wyszukiwać, analizować i syntetyzować informacje historycznoliterackie, potrafi również rozpoznawać i analizować krytycznie oraz oceniać różne typy wypowiedzi, stosując typowe metody z zakresu historii literatury, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym.	K_U01 K_U07
U_02	Student posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, prowadzenia merytorycznej dyskusji, dotyczącej problemów historycznoliterackich oraz potrafi formułować wnioski wynikające z prowadzonych dyskusji.	K_U06 K_U08 K_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do oceny swojego poziomu wiedzy i dalszego rozwijania kompetencji historycznoliterackich.	K_K03
K_02	Student jest świadomym i krytycznym odbiorcą treści kulturalnych.	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Ogólna problematyka periodyzacji literatury polskiej końca XIX i w XX wieku: różne koncepcje periodyzacyjne; proponowane nazwy epok, okresów, nurtów literackich i ich charakterystyka kulturowo-literacka; przyjęte i proponowane cezury; konteksty kulturowe.	1	0.5
W2	Charakterystyka życia literackiego okresu Młodej Polski, konteksty polityczne i historyczne; omówienie najważniejszych programów literackich epoki.	2	0.5
W3	Poezja Młodej Polski – kierunki, nurty i postawy poetyckie i ich zaplecze kulturowe (dekadentyzm, symbolizm, impresjonizm, franciszkanizm, parnasizm itp.). Dominacja liryki w literaturze Młodej Polski i zjawisko liryzacji prozy i dramatu. Najważniejsi reprezentanci poezji Młodej Polski (K. Przerwa-Tetmajer, L. Staff, J. Kasprowicz, B. Leśmian i inni).	2	1
W4	Młodopolski dramat i teatr (S. Wyspiański) oraz proza (W. Reymont, W. Berent, S. Żeromski): twórczość Wyspiańskiego na tle Wielkiej Reformy Teatru i zmiana modelu powieści w końcu XIX wieku.	2	1
W5	Przemiany literatury i życia literackiego po 1918 roku – konteksty historyczne i kulturowe. Zjawisko awangardyzmu europejskiego (przykłady kierunków, manifesty, przedstawiciele) i początki polskiej awangardy – formiści, ekspresjoniści, futuryści.	2	1
W6	Grupa poetycka Skamander: początki, krystalizacja ugrupowania –	1	1

	sylwetki twórcze głównych przedstawicieli i ich biografie, najważniejsze wystąpienia, czasopisma, wpływ na literaturę polską.		
W7	Awangarda Krakowska: przywódcy - T. Peiper i J. Przyboś, założenia programowe, charakterystyka twórczości, ewolucja postaw artystycznych; znaczenie dla literatury polskiej.	1	1
W8	Charakterystyka dramatu i prozy okresu Dwudziestolecia. Poetycki model prozy i jej wzorzec awangardowy (Schulz, Gombrowicz, Witkacy, Choromański – w tym sylwetki twórcze) w porównaniu do dominującego nurtu prozy realistycznej.	3	2
W9	Druga Awangarda i katastrofizm lat trzydziestych – Józef Czechowicz, Julian Tuwim (*Bal w operze*), żagaryści. Konteksty historyczne, polityczne i filozoficzne.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Programy literackie Młodej Polski: - wybrane programy z antologii *Programy i dyskusje literackie okresu Młodej Polski*. Oprac. M. Podraza-Kwiatkowska, wyd. trzecie przejrzane i uzupełnione, Wrocław 2000, BN I, 212.	2	1
C2	Pierwsza młodopolska legenda literacka: Stanisław Przybyszewski – jego twórczość i znaczenie: - S. Przybyszewski, *Requiem aeternam*; *Confiteor*; - T. Boy-Żeleński, *Znasz-li ten kraj?…*; *Smutny szatan*, w: T. Boy-Żeleński, *Znaszli ten kraj?…*. Oprac. T. Weiss, Wrocław 1983, BN I, 246.	3	1
C3	Dominacja liryki w literaturze Młodej Polski – przemiany wrażliwości poetyckiej, najważniejsze prądy literackie, charakterystyczne tematy i motywy: - wybrane utwory z: *Antologia liryki Młodej Polski*. Oprac. I. Sikora, Wrocław 1990.	4	3
C4	Dramaturgia Stanisława Wyspiańskiego, analiza i interpretacja *Wesela* w kontekście przemian teatru i historii idei: - S. Wyspiański, *Wesele*, oprac. J. Nowakowski, Wrocław 1977, BN I, 218; - T. Boy-Żeleński, *Plotka o „Weselu" Wyspiańskiego*, w: T. Boy-Żeleński, *Znaszli ten kraj?…*. Oprac. T. Weiss, Wrocław 1983, BN I, 246; - F. Ziejka, *"Wesele" w kręgu mitów polskich*, Kraków 1997 – wybrane rozdziały.	3	2
C5	Twórczość Bolesława Leśmiana jako łącznik pomiędzy okresem Młodej Polski i dwudziestolecia: - wybrane utwory poety z różnych okresów twórczości – B. Leśmian, *Poezje wybrane*. Oprac. J. Trznadel. Wyd. 2, Wrocław 1983, BN I, 217; - wybrane rozdziały - M. Głowiński, *Zaświat przedstawiony. Szkice o poezji Leśmiana*, Warszawa 1981	3	1
C6	Zjawisko awangardyzmu; manifesty europejskiej i polskiej awangardy: - wybrane manifesty; - hasła z: *Słownik literatury polskiej XX wieku*. Pod red. A. Brodzkiej, Wrocław 1992; - E. Balcerzan, *Wieloznaczność awangardy*, w: E. Balcerzan, *Kręgi wtajemniczenia. Czytelnik, badacz, tłumacz, pisarz*, Kraków 1982.	2	1
C7	Twórczość polskich futurystów: - wybrane manifesty i utwory z: *Antologia polskiego futuryzmu i Nowej Sztuki.* Oprac. Zbigniew Jarosiński, Wrocław 1978. BN I, 230; - hasło *Futuryzm*, w: *Słownik literatury polskiej XX wieku*. Pod red. A. Brodzkiej, Wrocław 1992.	2	2

C8	Poetyka grupy Skamander na tle poezji dwudziestolecia – charakterystyka twórczości głównych przedstawicieli. Twórczość Juliana Tuwima: - analiza artykułu wstępnego do 1. numeru *Skamandra*; - wybrane utwory Juliana Tuwima – J. Tuwim, *Wiersze wybrane,* oprac. M. Głowiński, BN I, 184; - hasło *Skamander*, w: *Słownik literatury polskiej XX wieku*. Pod red. A. Brodzkiej, Wrocław 1992	3	2
C9	Awangarda Krakowska – manifesty Tadeusza Peipera, twórczość poetycka Peipera i Juliana Przybosia: - wybrane artykuły programowe i utwory z: T. Peiper, *Pisma wybrane.* Oprac. S. Jaworski, Wrocław 1979. BN I, 235; - wybrane wiersze z: J. Przyboś J., *Sytuacje liryczne. Wybór poezji*. Oprac. E. Balcerzan, Wrocław 1980, BN I, 266; - hasło *Awangarda Krakowska*, w: *Słownik literatury polskiej XX wieku*. Pod red. A. Brodzkiej, Wrocław 1992; - A. Nasiłowska, *Awangarda Krakowska*, w: *eadem*, *Trzydziestolecie 1914-1944*, Warszawa 1995.	2	2
C10	Proza Brunona Schulza: - wybrane opowiadania ze *Sklepów cynamonowych* i z *Sanatorium pod klepsydrą*; - fragm. książki: J. Ficowski, *Regiony wielkiej herezji*, ewentualnie wybrane artykuły J. Jarzębskiego.	2	1
C11	Katastrofizm lat trzydziestych – poezja Józefa Czechowicza i żagarystów: - wybór wierszy J. Czechowicza z: J. Czechowicz, *Wybór poezji*. Oprac. T. Kłak. BN I, 199; - wybór poezji Cz. Miłosza z tomów *Poemat o czasie zastygłym*; *Trzy zimy*, w: *Wiersze*, T. 1, Kraków 1984 oraz utwory Teodora Bujnickiego. - J. Tuwim, *Bal w operze*; - A. Nasiłowska, *Żagary*, w: *eadem*, *Trzydziestolecie 1914-1944*, Warszawa 1995; - hasło *Katastrofizm*, w: *Słownik literatury polskiej XX wieku*. Pod red. A. Brodzkiej, Wrocław 1992.	4	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład problemowy, konwersatoryjny, metoda problemowa (zagadnienia problemowe), dyskusja, elementy wykładu dodatkowych zjawisk historycznoliterackich	zasoby internetowe, prezentacje multimedialne, mapy, fragmenty lub krótsze filmy w całości (adaptacje dzieł literackich, ilustracje poruszanej problematyki i kontekstów humanistycznych, filmy dokumentalne itp.)
Ćwiczenia	praca z tekstem źródłowym, analiza i interpretacja tekstów literackich, prezentacje wybranych zagadnień przez studentów, omówienie tekstów naukowych, dyskusja	fragmenty monografii naukowych, artykuły problemowe i syntetyzujące, teksty literackie i źródłowe, zasoby internetowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**

	pracy **(wybór z listy)**	
Wykład	F2 – obserwacja /aktywność	P1 – egzamin ustny
Ćwiczenia	F1 – sprawdzian (ustny lub pisemny) F2 – obserwacja /aktywność (ocena przygotowania do zajęć na podstawie zadanych materiałów) F4 – wypowiedź - dyskusja podczas ćwiczeń	P2 – kolokwium pisemne P5 – wystąpienie/rozmowa (ocena ewentualnej prezentacji / referatu)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				
	F2	P1	F1	F2	F4	P2	P5
W_01		X	X			X	
W_02		X	X	X		X	
U_01		X			X		X
U_02		X		X	X		
K_01	X			X			X
K_02	X	X		X			X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

ocena końcowa ćwiczeń: składana na podstawie zaliczenia pisemnego uwzględniająca aktywność w trakcie zajęć, przygotowanie i obecności; zaliczenie poprawkowe analogicznie z nowym zestawem pytań zaliczeniowych
ocena końcowa wykładu: na podstawie egzaminu ustnego sprawdzającego wiedzę wyniesioną z zajęć i znajomość wybranych przez studenta lektur (w tym umiejętność kontekstowej interpretacji); egzamin poprawkowy analogicznie jednakże z wykluczeniem ocen 4,5 i 5.

10. Forma zaliczenia zajęć

zaliczenie z oceną (pisemne, podsumowujące semestr, na podstawie spisu zagadnień), **egzamin** (ustny – na podstawie treści programowych oraz własnego wyboru przez studenta 15 lektur z listy lektur)

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**27**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	10	10
przygotowanie do egzaminu	10	13
zapoznanie z literaturą (lektury)	90	100
przygotowanie do zajęć na podstawie zadanych materiałów	20	25
suma godzin:	**175**	**175**

liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**7**	**7**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Hutnikiewicz A., *Młoda Polska,* Warszawa 1994 (lub wyd. nast.) – fragm.
2. Kwiatkowski J., *Literatura Dwudziestolecia.* Warszawa 1990 lub Kwiatkowski J., *Dwudziestolecie międzywojenne*. Warszawa 2000 (lub wyd. nast.) – fragm.

Literatura zalecana / fakultatywna (fragmenty lub wybrane hasła):

1. Balcerzan E., *Poezja polska w latach 1918-1939,* Warszawa 1990.
2. Eustachiewicz L., *Dwudziestolecie 1919-1939,* Warszawa 1982.
3. Gazda G., *Dwudziestolecie międzywojenne. Słownik literatury polskiej*, Gdańsk 2008.
4. Hutnikiewicz A., *Od czystej formy do literatury faktu. Główne teorie i programy literackie XX stulecia.*
5. Ihnatowicz E, *Literatura polska drugiej połowy XIX wieku (1864-1914)*, Warszawa 2000.
6. Kaniewska B., Legeżyńska A., Śliwiński P., *Literatura polska XX wieku*, Poznań 2005.
7. *Literatura polska. Młoda Polska*, pod red. J. Kulczyckiej-Saloni i in., Warszawa 1991.
8. *Literatura polska XX wieku. Przewodnik encyklopedyczny, red*.. A. Hutnikiewicz, A. Lam. T. 1-2. Warszawa 200
9. Maciąg W., *Nasz wiek XX. Przewodnie idee literatury polskiej 1918-1980*, Wrocław 1992.
10. Makowiecki A., *Młoda Polska*.
11. Miłosz Cz., *Historia literatury polskiej do roku 1939*, Kraków 1993 (lub późniejsze rozszerzone wydania).
12. Nasiłowska A., *Trzydziestolecie 1914-1944,* Warszawa 1995.
13. Podraza-Kwiatkowska M., *Literatura Młodej Polski,* Warszawa 1992.
14. *Słownik literatury polskiej XIX wieku,* pod red. J. Bachórza i A. Brodzkiej, Wrocław 1997.
15. *Słownik literatury polskiej XX wieku,* pod red. A. Brodzkiej, Wrocław 1992.
16. Tomkowski J., *Młoda Polska,* Warszawa 2001.
17. Wyka K., *Młoda Polska,* t. 1-2.
18. Zawada A., *Dwudziestolecie literackie.* Wrocław 1995.

Obszerny wykaz lektur (do wyboru przez studenta – 15 lektur) stanowi odrębny załącznik udostępniany studentom w formie drukowanej lub elektronicznej, tam również lista opracowań historycznoliterackich i problemowych dotyczących epok; ponadto wybrane artykuły i fragmenty monografii podawane na bieżąco w trakcie zajęć, wyszczególnione w rubryce „treści ćwiczeń".

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Arkadiusz Kalin, prof. AJP
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	akalin@ajp.edu.pl
podpis	

Załącznik nr 4
do Uchwały Nr 11/000/2023 Senatu AJP
z dnia 21 marca 2023 r.

	Wydział	Wydział Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		4

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Współczesna literatura polska**
Punkty ECTS	**6**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**przedmioty kierunkowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr hab. Katarzyna Taborska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**15/9**	**III/6**	**6**
Ćwiczenia	**30/18**	**III/6**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza i umiejętności historycznoliterackie będące efektem zajęć akademickich w semestrach I-V

4. Cele kształcenia

C1 – Zdobycie podstawowej wiedzy akademickiej dotyczącej literatury i kultury polskiej po 1939

C2 - Wprowadzenie do samodzielnego badania literatury współczesnej i najnowszej.

C3 – Przygotowanie do wykorzystania wiedzy i umiejętności analitycznych w pracy zawodowej (np. nauczycielskiej).

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Rozumie istotę posiadania wiedzy dotyczącej historii literatury od 1939 roku.	K_W01
W_02	Zna pojęcia charakterystyczne dla historii literatury od 1939 roku.	K_W02

W_03	Zna wybrane akademickie metody oglądu zjawisk historycznoliterackich po 1939 roku.	K_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Ma umiejętności analizy, interpretacji oraz syntetyzowania zjawisk i procesów historycznoliterackich zachodzący od 1939 roku.	K_U01
U_02	Umie formułować problemy analityczne dotyczące tekstów kultury od 1939 roku.	K_U02
U_03	Umiejętnie stosuje terminologię historycznoliteracką charakterystyczną dla epoki	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Jest gotów do krytycznego odbioru tekstów kultury współczesnej	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Pojęcie literatury współczesnej jako problem terminologiczny. Przedstawienia propozycji prowadzenia zajęć.	1	1
W2	Prezentacja przedmiotowych podręczników akademickich.	1	1
W3-W4	Krytyczna analiza wybranych fragmentów z przedmiotowych opracowań historycznoliterackich.	2	1
W5-W10	Periodyzacja literatury 1939-2022. Okresy. Przełomy. Grupy literackie. Przedstawiciele – próba uszeregowań.	6	3
W11-W12	Krytyka literacka w świecie polimedialnym. Analiza przypadków.	2	1
W13	Fenomen przekładów współczesnej literatury polskiej	1	1
W14-15	Wykład problemowy o tematyce zaproponowanej przez studentki i studentów. Ewaluacja zajęć	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	Treści ćwiczeń – oprac. dr hab. A. Kalin; modyfikacje i uzupełnienie dr hab. K. Taborska	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1-C2	Literatura wysokoartystyczna i folklor wojenny. Charakterystyka typowych sytuacji lirycznych okresu wojny i okupacji: - wybrane utwory poetyckie z okresu wojennego; E. Balcerzan, *Od września do maja (1939-1945)*, w: E. Balcerzan, *Poezja polska w latach 1939-1968*.	2	1
C3-C4	Wybrane wiersze K. K. Baczyńskiego, T. Gajcego, T. Borowskiego, T.Różewicza jako liryka Kolumbów P. Rodak, *Wojna jako centralne doświadczenie polskiego wieku XX.*	2	1
C5-C8	Opowiadania oświęcimskie i *Kamienny świat* T. Borowskiego a *Inny świat* G. Herlinga-Grudzińskiego, *Medaliony* Z. Nałkowskiej, *Dymy nad Birkenau* S. Szmaglewskiej; problematyka literatury świadectwa;	4	2

	J. Błoński, *Borowski i Herling. Paralela*; H. Kirchner, *Ścianki kryształu. Kilka myśli o literaturze świadectwa;* E. Wiegandt, Niepokoje literatury (wybrane rozdziały).		
C9-C12	Problematyka *Shoah* i jej literackie reprezentacje – dyskusja nad jej znaczeniem dla kultury polskiej i współczesnego odbiorcy - wybrane wiersze Cz. Miłosza, W. Broniewskiego, T. Różewicza, A. Słonimskiego. J. Błoński, *Biedni Polacy patrzą na getto*; J. Tuwim, *My, Żydzi polscy*; J. Leociak, *W cieniu zagłady*.	4	2
C13-C15	Okres powojenny i socrealizm w literaturze i kulturze polskiej – pierwszeopinie (Cz. Miłosz *Zniewolony umysł*) i dzisiejsza ocena. Język ezopowy w literaturze polskiej: - E. Balcerzan, *Od maja do stycznia (1945-1949)*, w: E. Balcerzan, *Poezjapolska w latach 1939-1968*. - E. Balcerzan, *Od stycznia do października (1949-1956)*, w: E. Balcerzan, *Poezja polska w latach 1939-1968*. - fragmenty twórczości socrealistycznej wybranych twórców; - hasło *Realizm socjalistyczny*, w: *Słownik terminów literackich*, pod red. J. Sławińskiego. - A. Ważyk, *Poemat dla dorosłych* – fragm.; - A. Bikont, J. Szczęsna, *Sprawa Miłosza*; - Z. Herbert, *Trzy studia na temat realizmu*; *Co myśli Pan Cogito o piekle*. - Z. Trznadel, *Hańba domowa*	3	1
C16-C18	Spóźnione debiuty i pokolenie *Współczesności*. Dyskusja poetycka wokół turpizmu: - E. Balcerzan, *Od października do marca (1956-1968)*, w: E. Balcerzan, *Poezja polska w latach 1939-1968*. - Jarosiński Z., *Pokolenie 56'*, w: tegoż, *Literatura lat 1945-1975*, Warszawa1996; - J. Przyboś, *Oda do turpistów* i utwory T. Różewicza, Z. Herberta, A. Bursy, S. Grochowiaka, M. Białoszewskiego, R. Wojaczka.	3	2
C19-C21	Dramat absurdu (W. Gombrowicz, T. Różewicz, S. Mrożek) J. Jarzębski, *Literatura polska pod znakiem Gombrowicza*	3	2
C22-C23	Nowa Fala i – poezja lingwistyczna: - fragm. eseistyki S. Barańczaka; - wybrane wiersze S. Barańczaka, R. Krynickiego, E. Lipskiej; Z. Jarosiński, *Pokolenie '68*, w: tegoż, *Literatura lat 1945-1975*	2	2
C24-	Twórczość drugoobiegowa – B. Bakuła *Nie zależności. Przypadki literatury*	2	1

C25	*i kultury poza cenzurą 1976-1989.* Dyskusja nad fragmentami monografii.		
C26-29	Literatura po 1989 – analiza przypadków zgodnie z zainteresowaniami uczestników zajęć (np. noblistki, życie literackie w sieci, literatura feministyczna, ekoliteratura)	4	3
C30	Ewaluacja	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład interaktywny, wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji, wykład problemowy połączony z dyskusją, wykład analityczny, wykład konwersatoryjny.	Sprzęt multimedialny, literatura drukowana i zdigitalizowana
Ćwiczenia	Np. analiza tekstu źródłowego, analizy przypadków, dyskusja dydaktyczna, prezentacje wybranych zagadnień i różnych form wypowiedzi	Jw.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 obserwacja aktywności w ramach wykładów np. konwersatoryjnych	P1 egzamin ustny
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność; F4 – wypowiedź / wystąpienie/ dyskusja/ prezentacja, etc.	P3 – ocena na podstawie sumy ocen formujących

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	F2	P1	F2	F4	P3	……	……	……	……	……	……	……	……
W_01	x	x	x	x	x								
W_02	x	x	x	x	x								
W_03	x	x	x	x	x								
U_01	x	x	x	x	x								
U_02	x	x	x	x	x								
U_03	x	x	x	x	x								
K_01	x	x	x	x	x								

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

We wszystkich terminach egzaminu i zaliczenia obowiązuje te same reguły
Egzamin ustny zdawany na zasadzie losowo wybranego zagadnienia z listy tematów przedstawianej i modyfikowanej
w ramach ewaluacji.
Zaliczenie z ćwiczeń stanowi sumę ocen cząstkowych dowodzących znajomości lektur przedmiotowych i podmiotowych oraz aktywnego udziału w zajęciach m.in. w ramach dyskusji i analiz. Brak ocen cząstkowych z ćwiczeń wymaga uzyskania ich w ramach dodatkowych konsultacji.
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia.
Ocena 4/.4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia.

10. Forma zaliczenia zajęć

Ćwiczenia – zaliczenie z oceną; wykłady – egzamin ustny;

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**27**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do wystąpień zaliczeniowych	25	33
przygotowanie do egzaminu	20	30
konsultacje	15	15
zapoznanie z literaturą przedmiotową i podmiotową	40	40
analiza listy lektur dodatkowych	5	5
suma godzin:	**150**	**150**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**6**	**6**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

Słownik literatury polskiej XX wieku, pod redakcją A. Brodzkiej, Wrocław 1992.
Jarosiński Z., *Literatura lat 1945-1975*, Warszawa 1996 (lub wyd. nast.) – fragm.
Święch J., *Literatura polska w latach II wojny światowej*, Warszawa 1997 (lub wyd. nast.) – fragm
Burkot S., *Literatura polska w latach 1939-2009*, Warszawa 2010 lub Stabro S., *Literatura polska 1944-2000 w zarysie*, Kraków 2002.
W ramach ćwiczeń i wypowiedzi egzaminacyjnej obowiązuje znajomość tekstów literackich – m.in. 15

z odrębnej listy (studenci mogą zaproponować uzupełnienia bibliograficzne)
Literatura zalecana / fakultatywna (wybór): Bakuła B. *Nie zależności. Przypadki literatury i kultury poza cenzurą w latach 1976-1989*, Poznań 2020. Balcerzan E., *Poezja polska w latach 1939-1968* . Warszawa 1998. Balcerzan E., *Poezja polska w latach 1939 - 1965,* cz. I-II, Warszawa 1982-1988. Danilewicz–Zielińska M., *Szkice o literaturze emigracyjnej półwiecza 1939 – 1989*, wyd.2, Wrocław 1999. Drewnowski T., *Próba scalenia. Obiegi – wzorce – style*. *Literatura polska 1944 – 1989*. Warszawa 1997. Kaniewska B., Legeżyńska A., Śliwiński P., *Literatura polska XX wieku*. Poznań 2005. Legeżyńska A., Śliwiński P., *Poezja polska po 1968 roku*, Warszawa 2000. *Literatura polska XX wieku. Przewodnik encyklopedyczny, red*.. A. Hutnikiewicz, A. Lam. T. 1-2. Warszawa 200 Maciąg W., *Nasz wiek XX. Przewodnie idee literatury polskiej 1918-1980*, Wrocław 1992.. Wiegandt E. *Niepokoje literatury.* Poznań 2010. Zawada A., *Literackie półwiecze 1939-1989.* Wrocław 2001. Obszerny wykaz lektur (do wyboru przez studenta – 15 lektur) stanowi odrębny załącznik do programu nauczania przedmiotu, ponadto wybrane artykuły i fragmenty monografii podawane na bieżąco w trakcie zajęć, wyszczególni rubryce „treści ćwiczeń". 2.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Katarzyna Taborska
data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2022
dane kontaktowe (e-mail)	katarzynataborska@wp.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	FILOLOGIA POLSKA
	Poziom studiów	**pierwszego stopnia**
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		5

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Literatura obca**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Przedmioty kierunkowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Halina Uchto**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30/18**	**II/III, IV**	**3**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczenie I roku studiów.

4. Cele kształcenia

C1 – przekazanie podstawowych wiadomości z zakresu nauki o literaturze i kulturze.

C2 – zdobycie wiedzy na temat analizy i interpretacji tekstu, tworzenia tekstu pisanego i mówionego.

C3 – nabycie umiejętności analizowania zjawisk i procesów literackich, językowych i kulturowych przeszłości oraz współczesności.

np. wprowadzenie studentów w…, podniesienie poziomu języka…, przygotowanie do korzystania…, rozszerzenie dotychczasowej wiedzy…, zdobycie wiedzy na temat…, rozwinięcie umiejętności…, nabycie umiejętności…, itp.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Absolwent zna i rozumie miejsce i rolę literaturoznawstwa.	K_W01
W_02	Absolwent zna i rozumie główne kierunki rozwoju i osiągnięcia we współczesnym literaturoznawstwie.	K_W05
W_03	Absolwent zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji dzieł	K_W07

	literackich i innych tekstów kultury.	
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Absolwent potrafi wyszukiwać, ekscerpować, krytycznie analizować, oceniać i syntetyzować informacje z wykorzystaniem wiedzy filologicznej.	K_U01
U_02	Absolwent potrafi merytorycznie argumentować, prowadzić merytoryczną dyskusję.	K_U08
U_03	Absolwent potrafi przygotować/sformułować merytoryczną wypowiedź pisemną/ustną w języku polskim.	K_U10 K_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Absolwent jest gotów do świadomej i krytycznej oceny działalności zawodowej własnej i innych.	K_K03
K_02	Absolwent jest gotów do krytycznego odbioru treści kulturowych	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Twórcy literatury wschodniosłowiańskiej polskiego pochodzenia. Wybrane postacie	4	3
W2	J. Baratyński (Boratyński): analiza wybranych wierszy	2	1
W3	M. Cwietajewa: wiersze miłosne i śpiewane	3	2
W4	N. Niektrasow: romantyczne motywy w wierszu „Mróz, czerwony nos".	2	1
W5	A. Gribojedow: rozum i mądrość w komedii „Mądremu biada".	2	1
W6	A. Grin (Gryniewski): barwy w języku powieści „Pole błękitu".	2	1
W7	W. Korolenko: Ukraina drugiej połowy XIX wieku w twórczości pisarza.	3	2
W8	W. Wieriesajew: „Notatki na własny użytek".	2	1
W9	N. Gogol-Janowski, komedie: „Rewizor" i „Ożenek".	4	2
W10	J. Olesza, życie inteligencji w porewolucyjnej rzeczywistości w twórczości pisarza.	2	1
W11	K. Paustowski: Analiza filmu „Domy z deszczu" wg opowiadania pisarza.	2	1
	Podsumowanie	2	2
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M1 - Metoda podająca: wykład informacyjny, referat. M2 – Metoda problemowa: np. wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji, wykład z elementami dyskusji. M4 – Metoda programowana: np. wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych, wykład słowno-graficzny z bieżącym wykorzystaniem źródeł internetowych.	– projektor – tablica – odtwarzacz CD – sprzęt multimedialny – laptop

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	**F2** obserwacja podczas zajęć/aktywność; **F3:** pisemna wypowiedź na wybrany temat lub prezentacja; **F4** wypowiedź/ wystąpienie: formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat.	**P2** kolokwium pisemne (test pisemny sprawdzający wiedzę z całego przedmiotu)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			
	F2	F3	F4	P2
W_01	X			X
W_02	X			X
W_03	X			X
U_01	X	X		X
U_02	X	X	X	X
U_03	X	X	X	X
K_01	X			
K_02	X			

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Po III semestrze – zaliczenie w formie ustnej lub pisemnej (wypowiedź pisemna na wybrany temat lub prezentacja).

Po IV semestrze – egzamin ustny (znajomość treści wykładów oraz wybranych lektur).

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**18**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	15	17

przygotowanie do egzaminu	15	20
zapoznanie z literaturą	15	20
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Historia literatury rosyjskiej XX wieku. Praca zbiorowa pod redakcją Andrzeja Drawicza, Warszawa 2007.
2. Mucha B., Historia literatury rosyjskiej. Od początków do czasów najnowszych, Wrocław 2002.

Literatura zalecana / fakultatywna:
Kasack W., Leksykon literatury rosyjskiej XX wieku. Przekład, opracowanie, bibliografia polska i indeks osób Bronisław Kodzis, Wrocław 1996.
Literatura rosyjska XX wieku. Nowe czasy, nowe problemy, pod redakcją Bobilewicz-Bryś i Andrzeja Drawicza, Warszawa 1992.
Literatura rosyjska. Podręcznik. Układ i redakcja ogólna Mariana Jakóbca, t. I, Warszawa 1970.
Literatura rosyjska. Podręcznik. Układ i redakcja ogólna Mariana Jakóbca, t. II, Warszawa 1971.
Ze studiów nad literaturą rosyjską i polską. Księga poświęcona pamięci Profesora Bohdana Galstera, pod redakcją Jerzego Świdzińskiego, Poznań 1999.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Halina Uchto
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023 r.
dane kontaktowe (e-mail)	huchto@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna i niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		6

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Analiza i interpretacja dzieła literackiego**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**przedmioty kierunkowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr hab. Katarzyna Taborska** **mgr Kinga Taisner**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Ćwiczenia	**30/18**	**II/3**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Osiągnięcie efektów kształcenia z zakresu poetyki.

4. Cele kształcenia

C1 - Poszerzenie wiedzy z zakresu poetyki (wstępu do teorii dzieła literackiego)
C2 - Doskonalenie umiejętności krytycznego odbioru tekstu teoretycznego i analityczno-interpretacyjnego.
C3 - Wykształcenie filologicznej umiejętności analizy, interpretacji i wartościowania dzieła literackiego.
C4 - Uświadomienie społecznej wartości analitycznego odbioru tekstu kultury.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student/ka ma uporządkowaną wiedzę z zakresu analizy, interpretacji i wartościowania dzieła literackiego oraz elementów metod jego oglądu.	K_W02 K_W07

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student/ka umie funkcjonalnie stosować metajęzyk analityczno-interpretacyjny (wykorzystuje w praktyce wiedzę z zakresu poetyki, elementów teorii literatury).	K_U03 K_U05
U_02	Student/ka umie filologicznie czytać przedmiotowe teksty teoretyczne i analityczno- interpretacyjne.	K_U01, K_U07 K_U06
U_03	Student/ka potrafi dokonać filologicznej analizy i interpretacji tekstu literackiego.	K_U10, K_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student/ka ma świadomość społecznego znaczenia rozwoju umiejętności analitycznegooglądu tekstu; jest gotów do krytycznego odbioru treści kulturowych.	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1-C4	Analiza celów i zakresu przedmiotu: miejsce analizy i interpretacji wśród innych procedur literaturoznawczych. Ustalenie zasad przygotowania pisemnej pracy analityczno- interpretacyjnej. Omówienie zasad „obrony" pracy analityczno-interpretacyjnej. Kształtowanie umiejętności wyboru przedmiotu analizy.	4	2
C5-C8	Wybrane teorie analizy i interpretacji. Ćwiczenia filologicznego odbioru tekstów teoretycznych z wybranych szkół badawczych.	4	3
C9-C14	Filologiczne teksty analityczno-interpretacyjne i teoretycznoliterackie – ćwiczenia umiejętności krytycznego odbioru różnych form wypowiedzi.	6	6
C15-C29	Analiza i interpretacja tekstów literackich z różnych epok – tworzenie pracy analitycznej. Ćwiczenia w konstruowaniu pytań problemowych do tekstu analityczno-interpretacyjnego i budowania odpowiedzi argumentacyjnych.	15	6
C30	Ewaluacja.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	----------	----------
Ćwiczenia	Analiza porównawcza, analiza materiału źródłowego, wypowiedzi problemowe, prezentacje tworzonych analiz, dyskusje.	literatura drukowana, teksty zdigitalizowane, multimedia

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 (obserwacja aktywności w czasie zajęć) F3, F4 (przygotowanie wypowiedzi problemowej)	P3, P4(analityczno-interpretacyjna praca – efekt ćwiczeń)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „*x*")

Symbol efektu	Ćwiczenia					Laboratoria				Projekt		
	F2	F3	F4	P3	P4	……	……	……	……	……	……	……
W_01	X	X	X	X	X							
U_01	X	X	X	X	X							
U_02	X	X	X	X	X							
U_03	X	X	X	X	X							
K_01	X	X	X	X	X							

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena			
	Dostateczny dostateczny plus 3/3,5	Dobry dobry plus 4/4,5	Bardzo dobry **5**
W_01	Student/ka ma podstawowąwiedzę na temat analizy, interpretacji i wartościowaniadzieła literackiego.	Student/ka ma rozszerzoną wiedzę na temat analizy, interpretacji i wartościowania dzieła literackiego.	Student/ka ma rozszerzoną wiedzę krytyczną na temat analizy, interpretacjii wartościowania dzieła literackiego.
U_01	Student/ka funkcjonalniestosuje podstawową nomenklaturę fachową, odwołując się do wiedzy zzakresu poetyki.	Student/ka funkcjonalniestosuje nomenklaturę fachową, odwołując się do literatury przedmiotowej.	Student/ka funkcjonalnie i krytyczniestosuje nomenklaturę fachową, odwołując się do literatury przedmiotowej.
U_02	Student/ka podejmuje próby krytycznego odbioru tekstówteoretycznych i analityczno-interpretacyjnych.	Student/ka wykazuje umiejętność krytycznej recepcji tekstów teoretycznych ianalityczno-interpretacyjnych.	Student/ka wykazuje badawczą umiejętność krytycznej recepcji tekstów teoretycznych i analityczno-interpretacyjnych.
U_03	Student/ka podejmuje próbyfilologicznej analizy i interpretacji dzieła literackiego.	Student/ka umie stworzyćfilologiczną wypowiedź analityczno-interpretacyjną.	Student/ka umie stworzyć wielowymiarową filologiczną wypowiedź analityczno-interpretacyjną.

K_01	Student/ka docenia społecznąwartość rozwoju kompetencjianalityczno-interpretacyjnych.	Student/ka jest świadomyspołecznego znaczenia rozwoju kompetencji analityczno-interpretacyjnych.	Student/ka ma pełną świadomośćznaczenia rozwoju kompetencji analityczno-interpretacyjnych w społeczeństwie.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie na podstawie pracy w ramach ćwiczeń

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**18**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Konsultacje		12
suma godzin:	**30**	**30**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Sławiński J., *Analiza, interpretacja i wartościowanie dzieła literackiego,* [w np.:} *Problemy metodologicznewspółczesnego literaturoznawstwa*, red. H. Markiewicza i J. Sławińskiego, Kraków 1976. 2. Głowiński M, Kostkiewiczowi T, Okopień-Sławińska A., Sławiński J., *Słownik terminów literackich*,Warszawa 1989 (lub wyd. nast.) – wybrane hasła.

Literatura zalecana / fakultatywna (przykłady):

1. Eco U., *Interpretacja i nadinterpretacja*, [w:] Eco U., Culler J., Rorty, Ch. Brookes-Rose, *Interpretacja i nadinterpretacja*, red. S. Collini, przeł. T. Biedroń, Kraków 1996. 2. *Liryka polska. Interpretacje*, red. J. Prokop i J. Sławiński, Kraków 1971. 3. Markiewicz H., *Interpretacja semantyczna dzieł literackich* [w tegoż:] *Wymiary dzieła literackiego*, Kraków

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Katarzyna Taborska, mgr Kinga Taisner
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	ktaborska@ajp.edu.pl, kinga.taisner@gmail.com
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna i niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		7

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Poetyka**
Punkty ECTS	**6**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**przedmioty kierunkowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr hab. Katarzyna Taborska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30/18**	**I/ I i II**	**6**
ćwiczenia	**30/18**	**I/I i II**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza z zakresu poetyki na poziomie maturalnym.

4. Cele kształcenia

C1 - Student/ka ma uporządkowaną wiedzę podstawową z zakresu teorii dzieła literackiego.
C2 - Student/ka zna i rozumie teksty teoretyczne z zakresu poetyki.
C3 - Student/ka potrafi wyróżnianić elementy poetyki dzieła literackiego.
C4 - Student/ka w opisie dzieła literackiego stosuje terminologię literaturoznawczą.
C5 - Student/ka jest świadomy/a konieczności rozwijania kompetencji literaturoznawczych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student/ka ma podstawową wiedzę literaturoznawczą z zakresu poetyki (jako wstępu do teorii dzieła); ma wiedzę z zakresu stylistyki, wersyfikacji, kompozycji, genologii, komunikacji literackiej.	K_W01, K_W02, K_W07
	UMIEJĘTNOŚCI	

U_01	Student/ka zna metajęzyk poetyki – działu teorii literatury (wie, że wpływ na metajęzyk ma przyjęta metoda oglądu dzieła).	K_U05, K_U06,
U_02	Student/ka potrafi funkcjonalnie wyróżnić elementy poetyki dzieła literackiego.	K_U06, K_U07
U_03	Student/ka potrafi analizować opracowania z zakresu poetyki oraz rekonstruować ich tezy. Stosuje nomenklaturę z zakresu poetyki, odwołując się do literatury przedmiotu.	K_U05, K_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student potrafi samodzielnie rozwijać warsztat literaturoznawczy.	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Poetyka – treść i zakres pojęcia. Miejsce poetyki w nauce o literaturze. Poetyka jako wstęp do teorii dzieła literackiego.	2	1
W2	Cele przedmiotu, zasady prowadzenia i zaliczenia wykładów i ćwiczeń. Prezentacja lektur. Pokaz sposobów analitycznego czytania tekstów teoretycznych ze zwróceniem szczególnej uwagi na przyjętą metodę oglądu.	2	-
W3	Wyróżniki oraz funkcje dzieła literackiego.	2	2
W4	Problemy komunikacji literackiej.	2	1
W5	Style funkcjonalne a styl tekstu literackiego.	2	2
W6	Stylizacja w dziełach literackich. Pojęcie i typy.	2	
W7	Prozodyjna segmentacja tekstu: proza, skandowanie, wiersz.	2	2
W8	Systemy wiersza polskiego – próba hierarchizacji pojęć i zjawisk.	2	-
W9	Problemy klasyfikacji gatunkowej tekstów literackich na tle tradycji.	2	1
W10	Genologia polimedialna. Poetyka wybranych gatunków literackich w sieci.	2	1
W11	Liryka – usystematyzowanie i uzupełnienie zagadnień analizowanych w ramach ćwiczeń.	2	1
W12	Liryka – usystematyzowanie i uzupełnienie zagadnień analizowanych w ramach ćwiczeń. Cz. II	2	2
W13	Epika –. usystematyzowanie i uzupełnienie zagadnień analizowanych w ramach ćwiczeń.	2	2
W14	Dramat – usystematyzowanie i uzupełnienie zagadnień analizowanych w ramach ćwiczeń. Omówienie zagadnień związanych z trzema teoriami dramatu.	2	2
W15	Ewaluacja. Analiza zagadnień egzaminacyjnych; przegląd pojęć z literaturyobowiązkowej.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**

C1	Stylistyczna organizacja warstwy brzmieniowej tekstu. Ćwiczenia analityczne.	2	1
C2	Leksykalne, słowotwórcze, fleksyjne i składniowe środki stylistyczne. Ćwiczenia analityczne.	2	1
C3	Semantyczne środki stylistyczne – typy i funkcje. Analiza wybranych tekstów.	2	1
C4	Ćwiczenia w rozpoznawaniu systemów wersyfikacyjnych wiersza polskiego (średniowiecznego, sylabicznego, sylabotonicznego, tonicznego, wolnego).	2	1
C5	Ćwiczenia w rozpoznawaniu systemów wersyfikacyjnych wiersza polskiego (sylabotonicznego).	2	2
C6	Ćwiczenia w rozpoznawaniu systemów wersyfikacyjnych wiersza polskiego (tonicznego, wolnego).	2	2
C7	Typologia rymów i strof. Ćwiczenia analityczne.	2	1
C8	Kompozycja – ćwiczenia analityczne (m.in. kompozycja i jej typy; jednostki konstrukcyjne świata przedstawionego: motyw, wątek, postać, akcja i fabuła i jej odmiany, podmiot literacki, bohater, czas i przestrzeń w dzieleliterackim; ramy i zasady segmentacji tekstu, dominanta kompozycyjna; temat i idea dzieła literackiego.	2	2
C9	Liryka – ćwiczenia analityczne (m.in. klasyfikacje nadawcze i tematyczne; specyfika podmiotu; liryka roli, maski, bezpośrednia, pośrednia).	2	1
C10	Liryka – ćwiczenia analityczne (m.in. klasyfikacje nadawcze i tematyczne; specyfika podmiotu; liryka roli, maski, bezpośrednia, pośrednia). Cz. II.	2	1
C11	Epika – ćwiczenia analityczne (m.in. typy narratora; typy narracji; techniki narracyjne, fabuła, kategoria czasu w epice).	2	1
C12	Epika – ćwiczenia analityczne (m.in. typy narratora; typy narracji; techniki narracyjne, fabuła, kategoria czasu w epice). Cz. II	2	1
C13	Dramat jako rodzaj literacki (trzy teorie dramatu) Formy podawcze w dramacie. Ćwiczenia w kształtowaniu umiejętności odbioru prac teoretycznych i przygotowanie do analizy tekstów dramatycznych.	2	1
C14	Wybrane gatunki literackie (charakterystyka w ujęciu diachronicznym i synchronicznym, przemiany konwencji gatunkowych). Gatunki pograniczne i synkretyczne. Ćwiczenia w kształtowaniu umiejętności odbioru tekstów teoretycznych i przygotowanie do analizy wybranych tekstów.	2	1
C15	Ćwiczenia analityczne związane z zagadnieniami wybranymi przez studentów.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30.	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	Metoda problemowa: wykład z elementami dyskusji; metoda aktywizująca – studium przypadku.	Pokazy multimedialne, źródła drukowane i elektroniczne, hand

		outy.
Ćwiczenia	Metoda problemowa: metoda aktywizująca – studium przypadku. Metoda eksponująca – prezentacja materiału audiowizualnego, pokaz prezentacji multimedialnej. Metoda praktyczna - analiza tekstu, analiza artykułów z czasopism fachowych.	Pokazy multimedialne, źródła drukowane i elektroniczne, hand outy.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	**F2 – obserwacja aktywności.**	P1 – prezentacja poetyki losowo wybranego utworu literackiego lub fragmentu dzieła
Ćwiczenia	F2 – obserwacja aktywności, F4 – analiza poetyki tekstów literackich, podmiotowej wypowiedzi w dyskusji, prezentacja wybranego tekstu specjalistycznego.	P3 – suma ocen otrzymanych w ramach ćwiczeń

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Projekt					
	F2	P1	F2	F4	P3	……	……	……	……	……	……	……
W_01	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**							
U_01	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**							
U_02	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**							
U_03	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**							
K_01	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**							

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena na podstawie poniższych kryteriów			
Przedmiotowy efekt kształcenia	**Dostateczny dostateczny plus3/3,5**	**Dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**

W_01	Student/ka wykazuje podstawową znajomość obowiązkowej literaturęprzedmiotu.	Student/ka wykazuje znajomość obowiązkowej literatury przedmiotu.	Student/ka wykazuje znajomość literatury obowiązkowej i wybranej literatury uzupełniającej.
U_01	Student/ka podejmuje próbyanalitycznego odbioru literatury obowiązkowej.	Student/ka czyta analitycznie literaturę obowiązkową.	Student/ka czyta analitycznie literaturęobowiązkową i wybrane pozycje uzupełniające.
U_02	Student/ka potrafi określićpodstawowe funkcje elementów dzieła literackiego	Student/ka określa funkcje elementów dziełaliterackiego.	Student/ka omawia problemowo funkcjeelementów dzieła literackiego.
U_03	Student/ka funkcjonalnie umie posługiwać się podstawowymi terminami zzakresu poetyki (odwołującsię do obowiązkowej literatury przedmiotu).	Student/ka funkcjonalnie stosuje terminy z zakresu poetyki (odwołując się do obowiązkowej literatury przedmiotu).	Student/ka funkcjonalnie stosuje terminyz zakresu poetyki (w odwołaniu do obowiązkowej i uzupełniającej literaturyprzedmiotu).
K_01	Student/ka potrafi samodzielnie rozwijać podstawowe kompetencje literaturoznawcze	Student/ka potrafi samodzielnie rozwijać kompetencjeliteraturoznawczych.	Student/ka potrafi samodzielnie, wielokierunkowo rozwijać kompetencjeliteraturoznawcze.

10. Forma zaliczenia zajęć

Ćwiczenia - zaliczenia z oceną; wykłady – egzamin – sprawdzian umiejętności analizy wybranego tekstu literackiego

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**60**	**36**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Samodzielna analiza tekstów teoretycznych i literackich	30	30
Przygotowanie wystąpień analitycznych	25	28
Lektury obowiązkowe i fakultatywne	20	40
Konsultacje	15	16
suma godzin:	**150**	**150**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć:	**6**	**6**

(1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)		

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. *Ćwiczenia z poetyki*. *Wersologia i stylistyka*, red. A. Gajewska, T. Mizerkiewicz, Poznań 2006.
2. *Ćwiczenia z poetyki. Kompozycja i genologia*, red. A Gajewska, Poznań 2009.
3. Głowiński M, Kostkiewiczowi T. Okopień-Sławińska A., Sławiński J., *Słownik terminów literackich*,Warszawa 1989 (lub wyd. nast.) – wybrane hasła.
4. Kulawik A., *Poetyka. Wstęp do teorii dzieła literackiego*. Kraków 1994.
5. Miodońska-Brookes E., Kulawik A., Tatara M., *Zarys poetyki*, Warszawa 1979 (lub następne wyd.).
6. *Wersyfikacja polska. T. 1, Teksty teoretyczne i słowniczek pojęć*, red. M. Woźniakiewicz-Dziadosz, M. Ryszkiewicz, Lublin 2007.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Black M., *Metafora*, „Pamiętnik Literacki" 1971/3.
2. Dłuska M., *Próba teorii wiersza polskiego*, Kraków 2001.
3. Dobrzyńska T., *Mówiąc przenośnie. Studia o metaforze*, Warszawa 1994.
4. Głowiński M., *Dzieło wobec odbiorcy. Szkice z komunikacji literackiej*, Kraków 1998.
5. Markiewicz H., *Wymiary dzieła literackiego*, Kraków 1984.
6. Markiewicz H., *Główne problemy wiedzy o literaturze*, Kraków 1970.
7. Mayenowa M. R., *Poetyka teoretyczna: zagadnienia języka*, Wrocław 2000.
8. Pszczołowska L., *Wiersz polski. Zarys historyczny*, Wrocław 2001.
9. Pszczołowska L., *Dlaczego wierszem*, Warszawa 2003.
10. Urbańska D., *Wiersz wolny. Próba charakterystyki systemowej*, Warszawa 1995.
11. Stenzel F., *Typowe formy powieści*, w*: Teoria form narracyjnych w niemieckim kręgu językowym. .Antologia*,Kraków 1980.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Katarzyna Taborska
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	ktaborska@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	**Humanistyczny**
	Kierunek	**filologia polska**
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		8

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Gramatyka historyczna języka polskiego**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Przedmioty kierunkowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr hab. Joanna Rychter**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**1/2**	**4**
ćwiczenia	**30/18**	**1/2**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowe pojęcia z zakresu gramatyki współczesnego języka polskiego

4. Cele kształcenia

C_W1 - przekazanie podstawowych informacji o procesach rozwojowych fonetycznych (z elementami fonologii) oraz morfologicznych od okresu praindoeuropejskiego po współczesny język polski, ze szczególnym uwzględnieniem polszczyzny doby staropolskiej

C_W2 – przekazanie terminologii z zakresu językoznawstwa diachronicznego

C_W3 – przekazanie informacji o podstawowych zjawiskach historycznojęzykowych mających zasadniczy wpływ na ukształtowanie się współczesnego języka polskiego; zdobycie wiedzy o jego złożoności oraz zmienności

C_U1 – analizowanie zjawisk językowych obecnych w tekstach staropolskich

C_U2 - umiejętność komunikowania się z użyciem specjalistycznej terminologii historycznojęzykowej

C_U3 – analiza fonetyczna i fleksyjna rękopiśmiennych i drukowanych tekstów staropolskich,

umiejętność znajdowania archaizmów fonetycznych i fleksyjnych w stylizowanych tekstach kultury

C_K1 – rozwój świadomości historycznej wartości kulturowej języka polskiego,

C_K2 – ćwiczenie umiejętności pracy w grupie, jak i samodzielnego pogłębiania wiedzy poprzez jej poszukiwanie i zdobywanie

C_K3 – przygotowanie do kontynuowania krytycznego odbioru historycznojęzykowych treści kulturowych trakcie studiów II stopnia

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	student zna i rozumie miejsce i rolę językoznawstwa diachronicznego w systemie nauk humanistycznych, jego specyfikę przedmiotową i metodologiczną oraz kierunki rozwoju;	K_W01
W_02	zna i rozumie terminologię, teorię i metodologię z zakresu językoznawstwa historycznojęzykowego oraz wybranych pokrewnych nauk humanistycznych;	K_W02
W_03	ma zaawansowaną wiedzę o naturze języka oraz jego złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń	K_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	wyszukiwać, ekscerpować, krytycznie analizować, oceniać i syntetyzować informacje z wykorzystaniem wiedzy filologicznej oraz z zakresu pokrewnych nauk humanistycznych	K_U01
U_02	formułować i analizować problemy badawcze, dobierać metody i narzędzia ich rozwiązania z wykorzystaniem wiedzy z zakresu nauk humanistycznych	K_U02
U_03	komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii	K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	gotowość oceny swojego poziomu wiedzy i umiejętności zawodowych	K_K03
K_02	Wykazuje się twórczym myśleniem	K_K04
K_03	gotowość do krytycznego odbioru treści kulturowych	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Językoznawstwo diachroniczne i gramatyka historyczna języka polskiego jako jedna z jego gałęzi** (stosowane metody: filologiczna, rekonstrukcji wewnętrznej, historyczno-porównawcza). Rodzina języków indoeuropejskich (ze szczególnym uwzględnieniem rodziny języków słowiańskich). Rozwój języka polskiego jako główny przedmiot zainteresowania (pochodzenie języka polskiego; etapy jego rozwoju; zabytki języka polskiego jako źródła historycznojęzykowe; transliteracja i transkrypcja; podstawowe etapy rozwoju grafii staropolskiej)	2	2
W2	**System wokaliczny języka polskiego** – pochodzenie i ogólne kierunki rozwoju (tu także opozycje wokaliczne)	2	1
W3	**System konsonantyczny języka polskiego** – pochodzenie i ogólne kierunki rozwoju (tu także opozycje konsonantyczne)	2	1
W4	**Kategorie fleksyjne rzeczownika** – zmiany w historii języka polskiego	2	1
W5	**Kształtowanie się deklinacji zaimków** na gruncie języka polskiego	2	1
W6	**Kształtowanie się deklinacji przymiotnika** na gruncie języka polskiego	2	1
W7	**System koniugacyjny polszczyzny** – charakterystyka zmian	2	1

W8	**Kształtowanie się kategorii męskożywotności i męskoosobowości w historii polszczyzny**	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Jery w języku polskim** (miejsce jerów w systemie wokalicznym języka psł.; słaba i mocna pozycja jerów w wyrazie; rozwój jerów w sąsiedztwie „j"; wzdłużenie zastępcze, kontrakcja; wokalizacja i zanik jerów – efekty procesu i jego chronologizacja)	2	2
C2	**Przegłos lechicki i polski** (zjawisko przegłosu; chronologia względna i bezwzględna przegłosu; konsekwencje przegłosu; nieregularności w przebiegu)	2	2
C3	**Palatalizacje spółgłosek tylnojęzykowych na gruncie psł. i polskim**	2	1
C4	**Wpływ „j" i samogłosek szeregu przedniego na spółgłoski przedniojęzykowe i wargowe**. Powstawanie spółgłosek miękkich. Procesy dyspalatalizacyjne	2	1
C5	**Proces metatezy w poszczególnych językach słowiańskich** (geneza zjawiska; chronologia metatezy; przebieg procesu w grupach nagłosowych i śródgłosowych w poszczególnych grupach języków słowiańskich)	2	1
C6	**Rozwój iloczasu w języku polskim** (źródła iloczasu; losy samogłosek długich w języku polskim; zmiana opozycji *długa* : *krótka* w *ścieśniona* : *jasna*; ślady iloczasu w różnych odmianach współczesnej polszczyzny)	2	1
C7	**Rozwój samogłosek nosowych** (pochodzenie samogłosek; faza iloczasowa i poiloczasowa; opozycja mie, cie, sie // mię, cię, się; pojawienie się wtórnej nosowości; denazalizacja)	2	1
C8	**Deklinacja męska rzeczownika** (podstawy podziału deklinacyjnego w psł. i j. polskim; rozwój odmiany rzeczowników rodzaju męskiego w liczbie pojedynczej i mnogiej; kształtowanie się kategorii męskożywotności i męskoosobowości)	2	2
C9	**Deklinacja nijaka rzeczownika** (rozwój odmiany rzeczowników rodzaju nijakiego w liczbie pojedynczej i mnogiej; ślady liczby podwójnej)	2	1
C10	**Deklinacja żeńska rzeczowników** (typ spółgłoskowy i samogłoskowy; ślady liczby podwójnej)	2	1
C11	**Deklinacja zaimków** (zaimki jednorodzajowe i wielorodzajowe; odmiana zaimka anaforycznego **jь, ja, je*; formy supletywne w odmianie zaimka *on, ona, on*; kształtowanie się kategorii męskoosobowości w odmianie zaimków)	2	1
C12	**Kształtowanie się odmiany przymiotników w polszczyźnie** (odmiana prosta i złożona przymiotników; kontrakcja, haplologia i wyrównanie analogiczne w odmianie złożonej przymiotnika; kształtowanie się kategorii męskoosobowości w odmianie przymiotnika)	2	1
C13	**Czasownik. Podział koniugacyjny polski i psł. czas teraźniejszy**	2	1
C14	**Czas przeszły złożony. Czas zaprzeszły. Tryb przypuszczający**	2	1
C15	**Analiza fonetyczna i fleksyjna wybranego tekstu staropolskiego (powtórzenie materiału)**	2	1

	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	19

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 - Metoda podająca –** wykład informacyjny, wyjaśnienie, objaśnienie **M2 – Metoda problemowa** – wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji **M3 – Metoda eksponująca –** pokaz prezentacji multimedialnej	projektor
Ćwiczenia	**M3 – Metoda eksponująca –** pokaz prezentacji multimedialnej, **M5 – Metoda praktyczna –** ćwiczenia przedmiotowe - czytanie, analiza tekstu źródłowego, praca z tekstem źródłowym	projektor, słowniki, podręczniki, teksty, ćwiczenia i zadania przygotowane przez prowadzącego, zasoby internetowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	obserwacja podczas zajęć / aktywność **F2**	egzamin pisemny **P1**
Ćwiczenia	obserwacja podczas zajęć / aktywność (ocena zadań wykonywanych w trakcie ćwiczeń) **F2**	kolokwium ustne (podsumowujące semestr) **P2**
Laboratoria		
Projekt		

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność	**P1 egzamin pisemny**	**F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność**	**P2 kolokwium ustne**	……	……	……	……	……	……	……	……	……
W_01	**X**	**X**	**X**	**X**									
W_02	**X**	**X**	**X**	**X**									
W_03	**X**	**X**	**X**	**X**									
U_01	**X**	**X**	**X**	**X**									
U_02	**X**	**X**	**X**	**X**									
U_03	**X**	**X**	**X**	**X**									
K_01	**X**		**X**										

K_02	**X**	**X**	**X**	**X**									
K_03	**X**	**X**	**X**										

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykład – student uzyskuje ocenę na podstawie egzaminu pisemnego
Ćwiczenia – student uzyskuje ocenę na podstawie średniej (ocena z kolokwium ustnego i aktywności na zajęciach)
Kryteria przyznawania ocen:
Ocena 3/3,5 - ma wiedzę na temat wybranych szczegółowych zagadnień z zakresu gramatyki historycznej; zna wybrane terminy z zakresu językoznawstwa; ma świadomość złożoności i zmienności języka w wybranych okresach; wykonuje wszystkie wymagane ćwiczenia, korzystając z pomocy opiekuna naukowego, m.in. wyszukuje informacje; ma umiejętność czytania ze zrozumieniem wybranych tekstów z okresu staropolskiego i ich analizowania; czyta ze zrozumieniem prace badawcze m.in. z zakresu gramatyki historycznej i korzysta ze specjalistycznej terminologii; prezentuje gotowość do krytycznego odbioru wybranych treści kulturowych
Ocena 4/4,5 - ma wiedzę na temat większości szczegółowych zagadnień z zakresu gramatyki historycznej; zna większość terminów z zakresu językoznawstwa; ma świadomość złożoności i zmienności języka w większości okresów; wykonuje wszystkie wymagane ćwiczenia, korzystając niekiedy z pomocy opiekuna naukowego, m.in. wyszukuje informacje, poddaje je ocenie; ma umiejętność czytania ze zrozumieniem większości tekstów z okresu staropolskiego i ich analizowania; czyta ze zrozumieniem prace badawcze m.in. z zakresu gramatyki historycznej i poddaje większość z nich krytycznej analizie, korzystając ze specjalistycznej terminologii; rozumie konieczność zachowania korzeni swojej tożsamości, skutki niezachowania tożsamości narodowej i uczestnictwa w życiu kulturalnym; prezentuje gotowość do krytycznego odbioru większości treści kulturowych
Ocena 5,0 - ma wiedzę na temat wszystkich szczegółowych zagadnień z zakresu gramatyki historycznej; zna wszystkie wymagane terminy z zakresu językoznawstwa; ma świadomość złożoności i zmienności języka we wszystkich okresach; wykonuje wszystkie wymagane ćwiczenia samodzielnie, korzystając z inspiracji opiekuna naukowego, m.in. wyszukuje informacje, poddaje je ocenie i syntezie; ma umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstów z okresu staropolskiego i ich analizowania; czyta ze zrozumieniem prace badawcze m.in. z zakresu gramatyki historycznej i poddaje wszystkie z nich krytycznej analizie, korzystając ze specjalistycznej terminologii; rozumie konieczność zachowania korzeni swojej tożsamości, skutki niezachowania tożsamości narodowej i mechanizmy konieczne do jej zachowania i uczestnictwa w życiu kulturalnym; prezentuje gotowość do krytycznego odbioru wybranych treści kulturowych, w tym historycznojęzykowyc

10. Forma zaliczenia zajęć

- wykładu – egzamin (pisemny)

- ćwiczeń – kolokwium ustne

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**27**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	10	10
przygotowanie do egzaminu	15	15
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,	4	8

zapoznanie z literaturą	18	30
Inne (przygotowanie notatek, lektura tekstów staropolskich)	8	10
suma godzin:	**100**	**100**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	**4**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. K. Długosz-Kurczabowa, S. Dubisz, *Gramatyka historyczna języka polskiego*, Warszawa 1998.
2. S. Rospond, *Gramatyka historyczna języka polskiego*, wyd. dowolne.
3. W. Wydra, W.R. Rzepka, *Chrestomatia staropolska. Teksty do 1543 r.*, wyd. dowolne

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Z. Klemensiewicz, T. Lehr-Spławiński, S. Urbańczyk, *Gramatyka historyczna języka polskiego*, wyd. dowolne.
2. http://www.staropolska.pl/
3. C. Bartula, *Podstawowe wiadomości z gramatyki scs na tle porównawczym*, wyd. dowolne, &. 18.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Joanna Rychter
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	jrychter@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		9

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Historia języka polskiego**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Przedmioty kierunkowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Maria Maczel**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**II/3**	**2**
ćwiczenia	**30/18**	**II/3**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza o języku polskim na poziomie określonym w podstawie programowej szkoły ponadpodstawowej.

4. Cele kształcenia

C1 – Zdobycie wiedzy o rozwoju polszczyzny od jej początków do czasów współczesnych.

C2 – Pokazanie znaczenia czynników zewnętrznych na rozwój języka narodowego.

C3 - Rozwijanie umiejętności wykorzystywania podstawowej wiedzy z zakresu historii języka polskiego.

C4 - Nabycie umiejętności rozpoznawania i analizy zjawisk językowych w różnych okresach rozwoju języka narodowego.

C5 - Podnoszenie świadomości wartości języka jako integralnej części kultury, tożsamości i historii danego narodu.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
WIEDZA		

W_01	Student poznaje wartość języka narodowego, wagę badań diachronicznych.	K_W04
W_02	Student zdobywa wiedzę o czynnikach zewnętrznych mających zasadniczy wpływ na rozwój języka narodowego.	K_WO2 K_WO5
W_03	Student zdobywa podstawową wiedzę o różnych etapach rozwoju języka.	K_WO4
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student wie ,co stanowi przedmiot językoznawstwa diachronicznego, zna i umie posługiwać się terminologią z zakresu językoznawstwa diachronicznego.	K_U01
U_02	Student analizuje i interpretuje podstawowe zjawiska językowe w tekstach historycznych.	K_U02 K_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student rozumie potrzebę systematycznego uczenia się, poszerzania wiedzy w szczególności polonistycznej.	K_K01 K_KO2

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Wprowadzenie do przedmiotu. Język jako dobro narodowe. Językoznawstwo diachroniczne. Gramatyka historyczna i historia języka jako dyscypliny językoznawcze.	3	1
W2	Pochodzenie języka polskiego. Periodyzacja dziejów języka.	2	1
W3	Doba staropolska. Rozwój słownictwa w średniowieczu. Początki piśmiennictwa, najstarsze zabytki języka polskiego. Słowniki średniowieczne.	3	2
W4	Doba średniopolska. Wynalazek druku i jego wpływ na rozwój języka. Rola pisarzy „złotego wieku" w rozwoju języka artystycznego. Język polski w ruchu reformacyjnym. Leksykografia doby średniopolskiej.	2	2
W5	Doba nowopolska. Zasługi polskiego Oświecenia w dziejach języka. Znaczenie reformy oświaty. Rozwój leksykografii polskiej.	2	1
W6	Polszczyzna w okresie zaborów. Ogólna sytuacja języka polskiego w poszczególnych zaborach.	2	1
W7	Język polski w czasie II wojny światowej i po jej zakończeniu.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Pochodzenie języka polskiego. Wspólnota praindoeuropejska i prasłowiańska. Polszczyzna wśród innych języków słowiańskich.	2	1
C2	Czynniki sprawcze rozwoju polszczyzny w dobie staropolskiej. Charakterystyka rozwoju słownictwa staropolskiego (zapożyczenia). Słowniki staropolskie.	4	2
C3	Najstarsze zabytki języka polskiego. Analiza językowa wybranych tekstów.	4	3

C4	Kształtowanie się świadomości językowej w Odrodzeniu. Rozwój słownictwa w dobie średniopolskiej (znaczenie łaciny w rozwoju polszczyzny). Leksykografia okresu średniopolskiego.	4	3
C5	Rola pisarzy renesansowych, analiza fragmentów wybranych tekstów artystycznych.	4	2
C5	Język polski w XVIII wieku. Oświecenie jako epoka przełomu w pojmowaniu roli języka narodowego. Tendencje rozwojowe polszczyzny.	4	2
C6	Funkcjonalno-stylistyczne zróżnicowanie języka polskiego doby nowopolskiej (analiza wybranych fragmentów tekstów z tego okresu). Słowniki języka polskiego.	4	2
C7	Język polski w XIX wieku. Spuścizna zaborów. Prace nad językiem po odzyskaniu niepodległości.	2	2
C8	Język polski w czasie II wojny światowej i po jej zakończeniu.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1, M2 wykład informacyjny, konwersatoryjny, metoda problemowa z elementami dyskusji	Publikacje naukowe.
Ćwiczenia	M5 – metoda praktyczna - analiza wybranych tekstów źródłowych z różnych epok.	Słowniki, publikacje naukowe i popularnonaukowe, źródła internetowe. Wykorzystanie sprzętu multimedialnego do prezentacji referowanych zagadnień.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 obserwacja, aktywność	P1 egzamin ustny
Ćwiczenia	F1 obserwacja podczas zajęć F4 wystąpienia, F5 ćwiczenia praktyczne	P3 ocena na podstawie ocen uzyskanych w semestrze.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P1	F1	F4	F5	P3
W_01	x	x				
W_02	x	x				
W_03	x	x				
U_01			x	x	x	x
U_02			x	x	x	x

K_01	x	x	x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student w wystarczającym stopniu zdaje sobie sprawę ze znaczenie języka dla narodu. Zauważa potrzebę badań nad jego rozwojem.	Student zna dobrze rolę języka, jego wartość dla narodu, widzi potrzebę i wartość badań diachronicznych.	Student wie, jakim dobrem dla narodu jest język. Potrafi bardzo dobrze uzasadnić jego wartość. Rozumie znaczenie badań diachronicznych.
EPW2	Student wybiórczo zna fakty mające zasadniczy wpływ na rozwój języka.	Student dobrze orientuje się w związkach między rozwojem języka a historią narodu.	Student ma poszerzoną wiedzę dotyczącą faktów wpływających na rozwój języka narodowego. Bardzo dobrze określa wpływ czynników zewnętrznych na rozwój języka.
EPW3	Student ma podstawową wiedzę o różnych etapach rozwoju polszczyzny. Wybiórczo (popełniając drobne błędy) omawia zjawiska językowe z różnych okresów.	Student dobrze zna najważniejsze zjawiska historycznojęzykowe od początków istnienia języka polskiego do czasów współczesnych.	Student ma uporządkowaną i bogatą wiedzę o zjawiskach językowych występujących w różnych okresach rozwoju polszczyzny. Wykazuje się dużą orientacją w literaturze przedmiotu.
EPU1	Student w wystarczającym stopniu opanował terminologię z zakresu językoznawstwa diachronicznego.	Student dobrze opanował i potrafi się posługiwać terminologią z zakresu językoznawstwa diachronicznego.	Student bardzo dobrze opanował terminologię z zakresu językoznawstwa diachronicznego. Sprawnie się nią posługuje w wypowiedziach, rozmowach dotyczących rozwoju języka.
EPU2	Student w wystarczającym stopniu analizuje i interpretuje zjawiska językowe w tekstach z różnych epok historycznych. Zdarzają mu się błędy w ich opisie.	Student dobrze sobie radzi z analizą i oceną różnych zjawisk językowych dokumentujących rozwój polszczyzny.	Student bardzo sprawnie i poprawnie analizuje i interpretuje różne zjawiska językowe z tekstów pochodzących z różnych okresów rozwoju polszczyzny.
EPK1	Student widzi swoje niedostatki i zdaje sobie sprawę z potrzeby poszerzania wiedzy.	Student zdaje sobie sprawę z potrzeby systematycznego dokształcania.	Student wykazuje się dużą samodzielnością w poszukiwaniu rozwiązań, jest także świadomy potrzeby poszerzania swojej wiedzy.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		

liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**27**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do egzaminu	5	
przygotowanie do realizacji ćwiczeń,		15
zapoznanie z literaturą		8
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1.. Bajerowa I., *Zarys historii języka polskiego 1939 – 2000*, Warszawa 2003.
2. Dubisz S., *Język – historia – kultura (wykłady, studia, analizy),* t. 1, 2, 3, Warszawa 2002, 2007, 2012.
3. Klemensiewicz Z., *Historia języka polskiego, cz. 1 – 3*, Warszawa 1961 – 1972 (lub wydania następne).
4. Lehr-Spławiński T., *Język polski . Pochodzenie, powstanie, rozwój*, Warszawa 1951.
5. Walczak B., *Zarys dziejów języka polskiego*, Poznań 1995.
6. *Wybór tekstów z dziejów języka polskiego do połowy XIX wieku* , red. M. Cybulski, Łódź 2015.
8. Wydra W., Rzepka W., *Chrestomatia staropolska. Teksty do roku 1543*, Wrocław 1995.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Borawski S., Furdal A., *Wybór tekstów do historii języka polskiego*, Warszawa 1980.
2. Borawski S., Wprowadzenie do historii języka polskiego. Zagadnienia historiozoficzne, Warszawa 2000.
2. Brzezina M., *Polszczyzna Żydów*, Warszawa 1986.
3. *Barok w polskiej kulturze, literaturze i języku*, red. M. Stępień, S. Urbańczyk, Warszawa 1992.
4. Bruckner A., *Początki i rozwój języka polskiego*, Warszawa 1974.
5. *Historia języka polskiego jako doświadczenia wspólnotowego*, red. Nauk. S. Borawski, M. Uździcka, t.1-2, Zielona Góra 2021.
6. Ptaśnik J., *Kultura włoska wieków średnich w Polsce*, Warszawa 1922.
7. Rybicka-Nowacka H., *Szkice z dziejów języka literackiego,* Warszawa 1990.
8. Rzetelska-Feleszko E., *Nazwy własne*, [w:] *Współczesny język polski,* red J. Bartmiński, Lublin 2001.
9. Skorupska-Raczyńska, *Progresywne zapożyczenia pochodzenia łacińskiego w polszczyźnie XIX wieku*, Gorzów 200
10. Skorupska-Raczyńska E., *Dziewiętnastowieczne latynizmy progresywne w polszczyźnie XX wieku*, Gorzów 2001.
11. Skorupska-Raczyńska E., *„Dykcjonarz" Michała Amszejewicza na tle nowopolskich słowników wyrazów obcych,* Gorzów Wielkopolskich 2004.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Maria Maczel
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	mariamaczel@wp.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	Stacjonarna i niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki/praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		10

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Gramatyka opisowa języka polskiego**
Punkty ECTS	**9**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Przedmioty kierunkowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**pierwszy**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Joanna Rutkowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**60/36**	**I/I i II**	**9**
ćwiczenia	**60/36**	**I/I i II**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza i umiejętności z zakresu gramatyki języka polskiego ze szkoły podstawowej i średniej

4. Cele kształcenia

C1: Przekazanie wiedzy z zakresu fonetyki, słowotwórstwa, fleksji, składni

C2: Przygotowanie do wykonywania ćwiczeń z zakresu fonetyki, słowotwórstwa, fleksji, składni

C3: Poprawne wykonywanie ćwiczeń z zakresu fonetyki, słowotwórstwa, fleksji, składni

C4: Motywowanie studentów do pogłębiania i zdobywania wiedzy poprzez samodzielne poszukiwania

C5: Ćwiczenie umiejętności zespołowego rozstrzygania problemów

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Definiuje i rozumie pojęcia z zakresu fonetyki, fonologii, słowotwórstwa,	K_W01

	fleksji i składni	
W_02	zna i rozumie podstawową terminologię z zakresu gramatyki opisowej języka polskiego	K_W02
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	wykonuje ćwiczenia z zakresu fonetyki, fonologii, słowotwórstwa, fleksji, składni	K_U01
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	potrafi ocenić swój poziom wiedzy i umiejętności zawodowych	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Cele nauczania przedmiotu. Prezentacja literatury. Istota komunikacji językowej. Schemat komunikacji językowej. Funkcje języka	2	1
W2	Przedmiot i zakres fonetyki. Budowa narządów mowy. Różnice między samogłoskami a spółgłoskami. Alfabet literowy a fonetyczny	4	3
W3	Różnice indywidualne w wymowie. Różnice regionalne w wymowie polskiej	2	2
W4	Akcent wyrazowy i zdaniowy w języku polskim. Norma a uzus	4	2
W5	Podstawowe pojęcia fonologii. System fonologiczny. Cechy diakrytyczne i redundantne fonemów. Opozycje fonologiczne. Charakterystyka polskiego systemu fonologicznego	4	2
W6	Podstawowe pojęcia słowotwórstwa polskiego (formacja, temat słowotwórczy, parafraza, motywacja synchroniczna, formant, kategoria słowotwórcza, typ, rodzaj derywacji)	8	2
W7	Analiza morfemowa wyrazu. Podstawowe pojęcia (morfem, rodzaje morfemów). Metody przeprowadzania i zapisywania analizy morfemowej	4	2
W8	Klasyfikacja wyrazów na części mowy – klasy funkcjonalne. Charakterystyka czasownika. Kategorie gramatyczne czasownika, podział na koniugacje, paradygmaty. Formy nieosobowe czasownika. Kategorie gramatyczne rzeczownika. Podział na deklinacje. Końcówki równoległe i oboczne. Przymiotnik. Kategorie gramatyczne przymiotnika. Stopniowanie przymiotnika. Semantyczny i formalny podział zaimków. Odmiana zaimków. Liczebnik. Podział liczebników ze względu na znaczenie, odmiana liczebników	6	4
W9	Osobliwości w odmianie wyrazów	4	4
W10	Deklinacja i koniugacja. Wzory odmiany. Zasady ortoepii	4	2

W11	Przedmiot składni. Rodzaje funkcji składniowych. Rodzaje związków składniowych	4	2
W12	Budowa wypowiedzenia pojedynczego, drzewko derywacyjne	2	2
W13	Budowa wypowiedzenia złożonego; wielokrotnie złożonego. Rodzaje zdania złożonego ze względu na znaczenie. Imiesłowowy równoważnik zdania. Zdanie eliptyczne	6	4
W14	Składniowe cechy tekstu	3	2
W15	Związki syntaktyczne w zdaniu	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	60	36

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Ćwiczenia pisowni fonetycznej. Transkrypcja tekstów (ze słuchu). Zapis tekstu zgodnie z wymową warszawską lub krakowską	8	4
C2	Klasyfikacja spółgłosek i samogłosek. Analiza zachowania nosowości	4	2
C3	Koartykulacja i upodobnienia w systemie fonetycznym języka polskiego. Przyczyny powstawania upodobnień. Charakterystyka upodobnień. Klasyfikacja upodobnień	6	4
C4	Analiza słowotwórcza wyrazów motywowanych. Słowotwórstwo rzeczownika; Słowotwórstwo czasownika; Słowotwórstwo przymiotnika i przysłówka; Augmentatiwa, deminutiwa, hipokorystyka	8	6
C5	Zrosty, złożenia, zestawienia	4	2
C6	Ćwiczenia w analizie morfologicznej wyrazów	4	2
C7	Ćwiczenia w klasyfikacji wyrazów na części mowy (klasy funkcjonalne)	6	4
C8	Analiza logiczna zdania. Funkcjonalna realizacja części mowy w składni	6	3
C9	Analiza zdania na składniki bezpośrednie (derywacja). Metoda i sposób zapisu	6	3
C10	Kreślenie konturów relacyjnych zdań wielokrotnie złożonych współrzędnych; wielokrotnie złożonych z podrzędnym. Opis relacji zachodzących między zdaniami składowymi konstrukcji wielokrotnie złożonych	8	6
	Razem liczba godzin ćwiczeń	60	36

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	Np. wykład informacyjny	podręczniki, słowniki, rzutnik
Ćwiczenia	Rozwiązywanie zadań przygotowanych przez prowadzącego zajęcia (ćwiczenia praktyczne	kserokopie z treściami zadań

	sprawdzające umiejętności)	

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	**F1**	P1
Ćwiczenia	F1	P1

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	Metoda oceny ….	……	……	……	……	……	……	……	……	……	……	……	……
W_01	**F1**	**P1**	**F1**	**P1**									
W_02	**F1**	**P1**	**F1**	**P1**									
U_01	**F1**	**P1**	**F1**	**P1**									
K_01													

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Student pisze egzamin obejmujący zagadnienia z zakresu przedmiotu. Ocena z egzaminu nie musi być tożsama z oceną w indeksie. Wykładowca bierze pod uwagę oceny cząstkowe z przedmiotu, oceny z kolokwiów, a także zaangażowanie w zajęcia (zawsze na korzyść studenta, co oznacza, że ocena końcowa z przedmiotu nie może być niższa niż ocena z egzaminu końcowego)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin PISEMNY

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**120**	**72**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	15	25
przygotowanie do egzaminu	10	25
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,	30	45

zapoznanie z literaturą	50	58
suma godzin:	**225**	**225**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**9**	**9**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Bąk P., *Gramatyka języka polskiego*, Warszawa 1977.
2. Dłuska M., *Fonetyka polska*, Kraków 1950.
3. *Gramatyka współczesnego języka polskiego. Fonetyka i fonologia*, pod red. H. Wróbla. Kraków 1995.
4. *Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia*, pod red. R. Grzegorczykowej, R. Laskowskiego, R. Wróbla, Warszawa 1984
5. Grzegorczykowa R., Puzynina J., *Słowotwórstwo współczesnego języka polskiego*, Warszawa 1979.
6. Grzegorczykowa R., *Wykłady z polskiej składni*, Warszawa 1996.
7. Jodłowski S., *Podstawy polskiej składni*, Warszawa 1976.
8. Klemensiewicz Z., *Podstawowe wiadomości z gramatyki języka polskiego*, Warszawa 1983.
9. Klemensiewicz Z., *Zarys składni polskiej*, Warszawa1985.
10. Madelska L., Witaszek-Samborska M., *Zapis fonetyczny. Zbiór ćwiczeń*, Poznań 2000.
11. Nagórko A., *Zarys gramatyki polskiej (ze słowotwórstwem)*, wyd. 3, Warszawa 1998.
12. Ostaszewska D., Tambor J., *Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego*, Warszawa 2000.
13. Strutyński J., *Gramatyka polska*, Kraków 1999.
14. Tokarski J., *Fleksja polska*, Warszawa 1973.
15. Wierzchowska B., *Fonetyka i fonologia języka polskiego*, Wrocław 1980.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. *Encyklopedia języka polskiego*, pod red. S. Urbańczyka, Wrocław –Warszawa – Kraków –Gdańsk-Łódź 1992.
2. *Encyklopedia językoznawstwa ogólnego*, pod red. K. Polańskiego, Wrocław 1993, 1999.
3. *Nauka o języku dla polonistów*, pod red. S. Dubisza, Warszawa 1994, 1996, 1999.
4. *Słownik gramatyki języka polskiego,* pod red. W. Gruszczyńskiego, j. Bralczyka, Warszawa 2002.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Joanna Rutkowska
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	joarutpwsz@wp.pl
podpis	JRutkowska

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		11

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Stylistyka praktyczna**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Przedmioty kierunkowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Renata Janicka-Szyszko**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**30/18**	**I/2**	**3**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak

4. Cele kształcenia

Wiedza(CW):
C1 – przekazanie wiedzy, obejmującej podstawowe wiadomości z zakresu stylistyki praktycznej.
C2 – przekazanie wiadomości o podstawowych terminach z zakresu stylistyki praktycznej.

Umiejętności (CU):
C1 –analizowanie i interpretowanie różnorodnych informacji na temat polszczyzny, odmian języka, stylów językowych, rożnych form wypowiedzi itd.
C2 – posługiwanie się językiem specjalistycznym z zakresu stylistyki praktycznej.
C3 – redagowanie różnych form wypowiedzi pisemnej, poprawnych w zakresie formy, treści, języka.

Kompetencje społeczne (CK):
C1 – rozwój umiejętności stałej pracy nad kulturą wypowiedzi, wrażliwością estetyczną i językową.
C2 –rozwój umiejętności pracy w zespole.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**

WIEDZA		
W_01	**Student ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu stylistyki, w tym dotyczącą poszczególnych stylów językowych i różnych form wypowiedzi pisemnej**	K_W05
W_02	**Student zna i rozumie podstawową terminologię z zakresu stylistyki praktycznej.**	K_W02
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	**Student potrafi wykorzystać w praktyce znajomość zagadnień z zakresu stylistyki oraz posługiwać się odpowiednią bazą podręcznikowo-słownikową.**	K_U03 K_W05
U_02	**Student redaguje różne formy wypowiedzi pisemnych, wykazując się poprawnością i biegłością językową.**	K_U10
U_03	**Student potrafi rozpoznawać i analizować krytycznie oraz oceniać różne typy wypowiedzi, w celu określenia ich znaczeń i oddziaływania społecznego.**	K_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	**Student czynnie uczestniczy w dyskursie na temat polszczyzny pisanej i mówionej, rozumiejąc potrzebę stałej pracy nad kulturą wypowiedzi, wrażliwością estetyczną i językową.**	K_K03
K_02	**Student jest świadomym i krytycznym odbiorcą wypowiedzi pisemnych, mając świadomość wpływu ukształtowania wypowiedzi pisemnej na jej skuteczność.**	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Stylistyka jako nauka. Styl i norma stylistyczna. Problem uniwersalnych dyrektyw stylistycznych.	2	1
C2	Style funkcjonalne współczesnej polszczyzny: styl potoczny, oficjalny; artystyczny, naukowy, urzędowo-kancelaryjny, informacyjno-publicystyczny.	2	2
C3	Cechy dobrego stylu; pojęcie błędu stylistycznego. Stylistyczne przekształcanie tekstów (np. styl naukowy – styl potoczny).	2	1
C4	Organizacja tekstu (zdanie, akapit; wstęp, rozwinięcie, zakończenie), spójność tekstu. Segmentacja tekstu: wyznaczanie granicy zdań, podział na akapity, wprowadzanie znaków interpunkcyjnych, doskonalenie poprawności ortograficznej.	2	1
C5	Rozwijanie tekstu: od krótkiego zdania pojedynczego do rozbudowanej, zwartej wypowiedzi (spójność tekstu, logika wywodu, związki przyczynowo-skutkowe między poszczególnymi fragmentami, rola zdań pojedynczych i złożonych, szyk wyrazów w zdaniu, strategiczne pozycje tekstowe).	2	1
C6	Planowanie dłuższej wypowiedzi: techniki pracy nad tekstem pisanym, plan wypowiedzi.	2	1
C7	Tworzenie tekstu: opis, opowiadanie.	2	2

C8	Tworzenie tekstu argumentacyjnego (rozprawka).	2	1
C9	Tworzenie tekstów: podanie, CV, list motywacyjny, życiorys.	2	1
C10	Tworzenie tekstów: reklamacja, skarga, opinia, referencje.	2	1
C11	Tworzenie tekstów: zaproszenie, zawiadomienie, ogłoszenie, przepis, instrukcja.	2	1
C12	Tworzenie tekstu: sprawozdanie, protokół, recenzja.	2	1
C13	Tworzenie tekstów: listy kurtuazyjne, tj. podziękowania, gratulacje, dedykacje, życzenia, listy z odmową, listy pożegnalne, kondolencje.	2	1
C14	Celowe przetwarzanie tekstu: streszczenie (klasyfikacja streszczeń, metody dokonywania streszczeń).	2	2
C15	Celowe przetwarzanie komunikatu: notatka, konspekt.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M1** – miniwykład. **M2** – metody aktywizujące: metoda sytuacyjna, burza mózgów, rozwiązywanie problemu, rozmowa sterowana, dyskusja, **M3** – pokaz prezentacji multimedialnej **M5** – ćwiczenia przedmiotowe, np. praca z tekstem źródłowym, ćwiczenia redakcyjne	Słowniki: poprawnej polszczyzny, ortograficzne, języka polskiego, wyrazów obcych, synonimów, frazeologiczne; poradniki z zakresu stylistyki; karty pracy, ćwiczenia, próbki tekstów różnorodnych stylistycznie, sprzęt multimedialny, prezentacje multimedialne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2-obserwacja/aktywność (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć i jako pracy własnej, prace domowe) F3-praca pisemna (formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat) F5-ćwiczenia praktyczne (ćwiczenia sprawdzające umiejętności)	P2-kolokwium pisemne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	Metoda oceny	.....	F2	F3	F5	P2	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
W_01			**X**			**X**							
W_02			**X**			**X**							
W_03			**X**	**X**	**X**	**X**							
U_01			**X**	**X**	**X**	**X**							

U_02			**X**										
U_03			**X**										
K_01			**X**			**X**							
K_02			**X**			**X**							

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena końcowa ustalana jest na podstawie sumy punktów, które student otrzymuje za obecność na zajęciach (10), przygotowanie do zajęć – wypowiedź ustna (15) i aktywny w nich udział (15), praca pisemna (20) oraz kolokwium pisemne obejmujące zagadnienia poruszane w trakcie trwania semestru (40).

0-49% – 2
50% – 59% – 3,0
60% – 69%- 3,5
70% – 79% – 4,0
80% – 89% - 4,5
90% – 100% - 5

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**18**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	10	10
przygotowanie do zajęć	10	12
zapoznanie z literaturą	10	16
prace pisemne (różne formy wypowiedzi pisemnych)	10	12
konsultacje	5	7
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Kurkowska H., Skorupka S., *Stylistyka polska. Zarys*, Warszawa 1959 i nast.
2. Kuziak M., Rzepczyński S., *Jak pisać*, Bielsko-Biała 2003.
3. Maćkiewicz J., *Jak pisać teksty naukowe?*, Gdańsk 1995.

4. Markowski A., *Jak dobrze mówić i pisać po polsku*, Warszawa 2000.
5. *Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów*, red. E. Bańkowska, A. Mikołajczuk, Warszawa 2003.
6. Wierzbicka A., Wierzbicki P., *Praktyczna stylistyka*, Warszawa 1970 i nast.
7. Wilkoń W., *Typologia odmian językowych współczesnej polszczyzny*, Katowice 2000.
8. Wiszniewski A., *Sztuka pisania*, Katowice 2003.
9. Wójcikiewicz M., *Piszę, więc jestem. Podręcznik kompozycji i redakcji tekstów*, Kraków 1993.
10. Zaśko-Zielińska M., Majewska-Tworek A., Piekot T., *Wzory tekstów użytkowych*, [w:] *Polszczyzna na co dzień*, red. M. Bańko, Warszawa 2006.
11. Zdunkiewicz-Jedynak D., *Jak to napisać? Poradnik redagowania i komponowania tekstów*, Warszawa 2001.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Drągalski Z., Rozmiarek J., *Listy i pisma użytkowe. 500 gotowych wzorów*, Warszawa 2003.
2. Gajda S., *Przewodnik po stylistyce polskiej*, Opole 1995.
3. Miodońska-Brookes E., Kulawik A, Tatara M., *Stylistyka polska. Wybór tekstów*, Warszawa 1973.
4. Mosiołek-Kłosińska K., *Formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce*, Warszawa 2001.
5. *Nowy słownik poprawnej polszczyzny PWN*, red. A. Markowski, Warszawa 1999.
6. Pisarek W., *Polszczyzna oficjalna na tle innych jej odmian*, [w:] *Współczesna polszczyzna mówiona w odmianie opracowanej (oficjalnej)*, red. Z. Kurzowa, W. Śliwiński, Kraków 1994.
7. *Przewodnik po stylistyce polskiej,* red. S. Gajda, Opole 1995.
8. Przybylska R., *Wstęp do nauki o języku polskim. Podręcznik dla szkół wyższych*, Kraków 2004.
9. Sękowska E., *Praktyczna stylistyka (wybrane zagadnienia)*, [w:] *Nauka o języku dla polonistów*, red. S. Dubisz, Warszawa 1999.
10. Wojtak M., *Stylistyka tekstów użytkowych – wybrane zagadnienia*, [w:] *Język – teoria – dydaktyka*, red. B. Greszczuk, Rzeszów 1999.
11. *Wzory listów i pism. Korespondencja praktyczna. Gratulacje, życzenia, zaproszenia, podania, życiorysy*, Przegląd Reader's Digets, Warszawa 2000.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Renata Janicka-Szyszko
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023 r.
dane kontaktowe (e-mail)	rjanicka-szyszko@student.ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		12

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Kultura języka polskiego**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**przedmiot kierunkowy**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Maria Maczel, prof. AJP**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15 / 9**	**I rok, sem. 2.**	**3**
ćwiczenia	**30 / 18**	**I rok, sem. 2.**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza o języku polskim na poziomie określonym w podstawie programowej szkoły ponadpodstawowej

4. Cele kształcenia

C1 – Rozszerzenie dotychczasowej wiedzy teoretycznej z zakresu kultury języka i obowiązującej normy językowej.

C2 - Rozwijanie umiejętności analizy i oceny zjawisk językowych.

C3 - Doskonalenie poprawności i sprawności językowej.

C4 - Uświadomienie potrzeby samokształcenia i samodzielnego poszukiwania rozwiązań kwestii językowych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
WIEDZA		

W_01	Zna i rozumie terminologię z zakresu kultury języka.	K_W02
W_02	Zdobywa wiedzę o zróżnicowaniu i tendencjach rozwojowych współczesnej polszczyzny.	K_WO4 K_WO5
W_03	Poznaje najważniejsze zasady normatywne.	K_WO5
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Umie interpretować zjawiska współczesnej polszczyzny na poziomie fonetycznym, morfologicznym, leksykalnym, składniowym, stylistycznym.	K_U02 K_UO3
U_02	Umie oceniać innowacje językowe, rozpoznawać błędy i dokonywać ich korekty.	K_UO2
U_03	Doskonali umiejętność korzystanie ze słowników, wydawnictw poprawnościowych i innych źródeł wiedzy o języku.	K_UO1
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Efektywnie organizuje własną pracę i krytycznie ocenia stopień jej zaawansowania.	K_K03
K_02	Rozumie potrzebę rozwijania sprawności językowej.	K_KO5

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Język jako wartość – podstawa tożsamości narodowej, miara bogactwa kultury. Funkcje języka.	2	1
W2	Kultura języka – przedmiot badań. Składniki kultury języka.	2	1
W3	Podstawowe terminy kultury języka. Norma językowa i jej zróżnicowanie.	2	1
W4	Kryteria poprawności językowej. Postawy Polaków wobec języka.	2	1
W5	Zróżnicowanie współczesnej polszczyzny. Odmiany języka i style współczesnej polszczyzny.	2	1
W6	Charakterystyczne zjawiska, procesy, tendencje rozwojowe we współczesnej polszczyźnie. Czynniki wpływające na język.	2	2
W7	Estetyka słowa i etyka wypowiedzi. Brutalizacja języka publicznego.	2	1
W8	Wybrane zagadnienia dotyczące grzeczności językowej.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Zajęcia organizacyjne. Literatura przedmiotu, omówienie tematyki zajęć i zakresu wymagań. Rozumienie terminu kultura języka. Składniki kultury języka.	2	1
C2	Poradnictwo językowe w Polsce . Prezentacja wybranych publikacji	2	1

	normatywnych (m. in. słowników poprawnościowych).		
C3	Podstawowe pojęcie teoretyczne z zakresu kultury języka (norma i jej zróżnicowanie, uzus, system).	2	1
C4	Innowacje językowe, błędy językowe – ich klasyfikacje.	2	1
C5	Ocena nowych elementów w języku. Kryteria poprawnościowe.	2	1
C6	Poprawność w zakresie wymowy.	2	2
C7	Poprawność leksykalna. Leksyka współczesnej polszczyzny.	2	1
C8	Sposoby wzbogacania języka. Neologizmy słowotwórcze, neosemantyzmy, neofrazeologizmy – ich ocena.	2	2
C9	Zapożyczenia z języków obcych. Zasady posługiwanie się wyrazami obcego pochodzenia.	2	1
C10	Zjawisko mody językowej.	2	1
C11	Frazeologia. Właściwe użycia frazeologizmów. Zmiany w zasobie frazeologicznym polszczyzny.	2	1
C12	Wybrane zagadnienia poprawnościowe z zakresu fleksji rzeczownika (m. in. odmiana nazwisk, nazw miejscowości) i czasownika.	2	2
C13	Wybrane zagadnienia poprawnościowe z zakresu składni i stylistyki.	2	1
C14	Wybrane zagadnienia dotyczące poprawności w zakresie ortografii i interpunkcji.	2	1
C15	Próba opisu i oceny współczesnej polszczyzny.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1, M2 - wykład informacyjny, konwersacyjny, metoda problemowa z elementami dyskusji.	Fragmenty prac naukowych, popularno-naukowych.
Ćwiczenia	M5 – ćwiczenia przedmiotowe: analiza materiału językowego (programów radiowych, telewizyjnych, tekstów prasowych, portali internetowych i in.); prezentacja wybranych zagadnień, przegląd literatury przedmiotu, słowników normatywnych, analiza fragmentów tekstów naukowych, popularnonaukowych.	Słowniki normatywne, publikacje naukowe i popularnonaukowe, źródła internetowe. Możliwe wykorzystanie sprzętu multimedialnego do prezentacji referowanych zagadnień.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 obserwacja/aktywność	P2 rozmowa podsumowująca przedmiot
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność F4 dyskusja, formułowanie dłuższych wypowiedzi na wybrany temat,	P3 ocena powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze.

	prezentacja wybranego tekstu specjalistycznego.	

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P2	F2	F4	……	……
W_01	x	x	x			
W_02	x	x	x			
W_03	x	x	x			
U_01		x	x	x		
U_02			x	x		
U_03			x	x		
K_01			x			
K_02		x	x			

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student zna wybiórczo terminy z zakresu kultury języka.	Student zna i w zasadzie poprawnie posługuje się terminologią z zakresu przedmiotu.	Student dobrze zna terminologię związaną z przedmiotem, właściwie wykorzystuje ją w analizach i dyskusjach.
EPW2	Student ma podstawową wiedzę dotyczącą tendencji rozwojowych języka.	Student dobrze orientuje się w zróżnicowaniu języka i zna jego podstawowe tendencje rozwojowe.	Student ma poszerzoną wiedzę podstawową o współczesnej polszczyźnie, jej zróżnicowaniu i tendencjach rozwojowych. Umie wskazać czynniki zewnętrzno językowe mające wpływ na jej rozwój.
EPW3	Student zna wybiórczo normę językową na różnych jej poziomach.	Student ma uporządkowaną wiedzę podstawową na temat zasad poprawnego posługiwania się językiem.	Student zna normę językową - jej zróżnicowanie. Opanował bardzo dobrze wiedzę przekazaną w trakcie wykładów i wykazuje dużą orientację w specyfice języka.
EPU1	Student wykonuje niektóre analizy dobrze, ale zdarzają się błędy, nie poszukuje samodzielnie dodatkowych informacji.	Student poprawnie wykonuje zadania, minimalne błędy nie wpływają na rezultat jego pracy. Poszukuje samodzielnie rozwiązań i bierze udział w dyskusji.	Wykonuje wszystkie wymagane zadania, wykazuje się dużą samodzielnością, prowadzi merytoryczną dyskusję.
EPU2	Student radzi sobie z oceną	Student dobrze ocenia	Student umie zająć właściwe

	niektórych innowacji i potrafi skorygować poważniejsze błędy językowe.	większość zjawisk innowacyjnych, zauważa błędy i potrafi większość z nich poprawić.	stanowisko wobec innowacji językowych. Dostrzega błędy, dokonuje korekty. Umie znaleźć rozstrzygnięcia wielu kwestii językowych, wykorzystując bogatą literaturę przedmiotu.
EPU3	Student umie na poziomie podstawowym korzystać ze słowników i innych źródeł.	Student potrafi wykorzystywać zarówno słowniki normatywne, jak i inne źródła.	Student potrafi wykorzystywać słowniki, literaturę naukową i inne źródła poszerzające wiedzę o języku i poszukuje właściwych rozwiązań.
EPK1	Student rozumie potrzebę właściwej organizacji pracy, ale nie zawsze jest ona dobrze przeprowadzona.	Student rozumie potrzebę właściwej organizacji pracy i realizuje powierzone zadania, wykazując się pewną samodzielnością.	Student rozumie potrzebę właściwej organizacji pracy i bardzo dobrze realizuje wyznaczone zadania, wykazuje się dużą samodzielnością.
EPK2	Student ma świadomość potrzeby podnoszenia sprawności językowej.	Student ma świadomość znaczenia wartości języka i potrzeby samodoskonalenia się w jego używaniu.	Student ma rozwiniętą świadomość wartości języka i zdaje sobie sprawę z potrzeby doskonalenia sprawności językowej.

10. Forma zaliczenia zajęć

- zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**27**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	10	20
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,	15	20
zapoznanie z literaturą	10	13
suma godzin:	**80**	**80**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1.*Formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce*, pod red. K. Musiołek-Kłosińskiej, Warszawa 2013.
2. A. Markowski, *Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne*, Warszawa 2005.
3. H. Jadacka, *Kultura języka polskiego. Fleksja. Słowotwórstwo. Składnia*, Warszawa 2005.
4. T. Karpowicz, *Kultura języka polskiego. Wymowa, ortografia, interpunkcja*, Warszawa 2009.
5. E. Kołodziejek, Poprawna polszczyzna w praktyce, Szczecin 1998.

6. J. Miodek, *Kultura języka w teorii i praktyce*, Wrocław 1983.
7. J. Miodek, *O zagrożeniach i bogactwie polszczyzny*, Wrocław 1996.
8. W. Pisarek, *Słowa między ludźmi*, Warszawa 1985.
9. *Polszczyzna płata nam figle. Poradnik językowy dla każdego*, pod red. J. Podrackiego, Warszawa 1993.
10. Słowniki normatywne – *Nowy słownik poprawnej polszczyzny*, pod red. A. Markowskiego; *Nowy słownik ortograficzny*, pod red. E. Polańskiego.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. D. Buttler, H. Kurkowska, H. Satkiewicz, *Kultura języka polskiego*, cz. I, warszawa 1971, cz. II, Warszawa 1982.
2. S. Bąba, B. Walczak, *Na końcu języka. Poradnik leksykalno-gramatyczny*, Poznań 1992.
3. M. Bugajski, *Językoznawstwo normatywne*, Warszawa 1993.
4. A. Cegieła, A. Markowski, *Z polszczyzną za pan brat*, Warszawa 1982.
5. *Język polski. Poradnik Andrzeja Markowskiego*, Warszawa 2003.
6. B. Klebanowska, W. Kochański, A. Markowski, *O dobrej i złej polszczyźnie*, Warszawa 1985.
7. K. Kłosińska, *Co w mowie piszczy*, Poznań 2013
8. A. Markowski, *Jak dobrze mówić i pisać po polsku*, Warszawa 2000.
9. A. Markowski, *Lepiej po polsku*, Warszawa 2019.
10. *Współczesny język polski*, pod red. J. Bartmińskiego, Lublin 2001.
(oraz różne publikacje popularnonaukowe – J, Miodka, j. Bralczyka, A. Markowskiego, E. Kołodziejek i in.)

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Maria Maczel
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	mariamaczel@wp.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		13

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**pragmalingwistyka i komunikacja językowa**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**przedmiot kierunkowy**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**2**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Piotr Kładoczny**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**2/4**	**3**
ćwiczenia	**30/18**	**2/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza z komunikacji językowej potwierdzona ukończeniem szkoły średniej.

4. Cele kształcenia

C1 – Przekazanie wiedzy z zakresu komunikacji językowej i pragmalingwistyki oraz zaznajomienie ze związaną z tym zakresem terminologią.

C2 – Nabycie umiejętności analizowania i interpretacji komunikacyjnej i pragmalingwistycznej przekazów językowych.

C3 – Nabycie umiejętności tworzenia wybranych przekazów (np. zgodnych z zasadami prostej polszczyzny).

C4 – Rozwój umiejętności gwarantujących możliwość dalszego samokształcenia.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna i rozumie terminologię z zakresu pragmalingwistyki i komunikacji językowej.	K_W02

W_02	Student zna i rozumie komunikacyjną i pragmalingwistyczną metodę analizy i interpretacji różnych przekazów.	K_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi analizować, interpretować i oceniać różne wypowiedzi z punktu widzenia pragmalingwistyki i komunikacji językowej.	K_U07
U_02	Student potrafi przygotować wybrane wypowiedzi pisemne o określonych właściwościach pragmalingwistycznych	K_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do świadomej i krytycznej oceny swojej działalności zawodowej.	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Definicje i podstawowe pojęcia komunikowania	1	1
W2	Komunikowanie interpersonalne, grupowe, masowe	3	2
W3	Wybrane modele komunikacyjne	2	2
W4	Teoria aktów mowy. Maksymy konwersatoryjne. Pragmatyka grzeczności. Teoria relewancji i inne zasady pragmatyczne	4	1
W5	Założenia prostej polszczyzny	2	1
W6	Komunikacja w Internecie	1	1
W7	Skuteczność komunikacji	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Cechy komunikowania. Poziomy komunikowania	2	1
C2	Nadawca i odbiorca komunikacji	2	1
C3	Komunikacja werbalna i pozawerbalna. Szumy komunikacyjne	2	1
C4	Kompetencje językowe	2	1
C5	Funkcje językowe	2	1
C6	Analiza skuteczności wybranych aktów mowy	2	2
C7	Komunikowanie informacyjne i perswazyjne	2	2
C8	Etykieta językowa w teorii i praktyce	2	1
C9	Prosta polszczyzna – zasady w praktyce	2	1
C10	Prosta polszczyzna na przykładzie stylu urzędowego i biznesowego	2	1
C11	Analiza pragmalingwistyczna wypowiedzi internetowych	2	2
C12	Moje ogłoszenie, mój wizerunek – co ujawniać, czego unikać, jak kreować?	2	1
C13	Język polityki – tworzenie sloganów i ulotek wyborczych	2	1
C14	Wpływ rewolucji technicznej na komunikację	2	1
C15	Etyka wypowiedzi interpersonalnych oraz medialnych	2	1

	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	Wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład interaktywny	Projektor
Ćwiczenia	Dyskusja kierowana. analiza tekstu źródłowego, analiza przypadku, kreowanie określonego tekstu i jego analiza	Projektor, tablica, teksty oryginalne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	Kolokwium pisemne	Kolokwium ustne
Ćwiczenia	aktywność / kolokwium cząstkowe	2-3 ćwiczenia pisemne (prosta polszczyzna, ogłoszenie, ulotka wyborcza)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	kolokwium pisemne	kolokwium ustne	kolokwium pisemne	aktywność	ćwiczenie 1	ćwiczenie 2
W_01	x	x	x	x		
W_02	x	x	x	x		
U_01	x	x	x	x		
U_02					x	x
K_01		x		x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena z przedmiotu to ocena z wykładu i z ćwiczeń. Ocena z wykładu jest średnią oceny z kolokwium pisemnego i końcowej rozmowy (kolokwium ustnego). Ocena z ćwiczeń to średnia z kolokwium pisemnego i ćwiczeń praktycznych z uwzględnieniem aktywności na zajęciach.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		

liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**27**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	12	15
wykonanie ćwiczeń – prac pisemnych	13	15
zapoznanie z literaturą	20	25
suma godzin:	**90**	**82**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Bugajski Marian, *Język w komunikowaniu*, Warszawa 2007.
2. Dobek-Ostrowska Bogusława, *Podstawy komunikowania społecznego*, Wrocław 2007.
3. Grzegorczykowa Renata, *Wstęp do językoznawstwa*, Warszawa 2017.
4. Pisarek Walery, *Wstęp do nauki o komunikowaniu*, Warszawa 2008.
5.*Współczesny język polski*, red. Jerzy Bartmiński, Lublin 2014.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Levinson Stephen C., *Pragmatyka*, tł. Tadeusz Ciecierski, Katarzyna Stachowicz, Warszawa 2010.
2. Grębowiec Jacek, *Mówić i działać. Wykłady z pragmatyki języka*, Wrocław 2013.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Piotr Kładoczny
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	pkladoczny@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		14

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Lingwistyka tekstu i retoryka**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**przedmiot kierunkowy**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Maria Maczel, prof. AJP**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15 /9**	**III, sem. 5.**	**3**
ćwiczenia	**30/18**	**III, sem. 5.**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza z zakresu języka polskiego na poziomie określonym w podstawie programowej szkół ponadpodstawowych, podstawowe wiadomości z zakresu pragmatyki i komunikacji.

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie podstawowej wiedzy z zakresu lingwistyki tekstu i retoryki, zapoznanie z podstawową terminologią i metodologią tych dyscyplin.

C2 - Wykształcenie umiejętności opisywania tekstów pod względem strukturalnym, semantycznym i pragmatycznym.

C3 - Doskonalenie umiejętności tworzenia i wygłaszania tekstu.

C4 - Uświadomienie potrzeby samokształcenia, efektywnej organizacji własnej pracy i jej oceny.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student wie, co jest przedmiotem lingwistyki tekstu, jak rozumiany jest	K_W02

	tekst.	
W_02	Student zna cechy tekstów ustnych i pisanych reprezentujących różne style i gatunki, ma podstawowe wiadomości dotyczące struktury i semantyki różnych typów tekstów.	K_W02 K_W04
W_03	Student zna retoryczne tradycje i współczesne podejście do retoryki.	K_WO2 K_WO4
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student umie omówić strukturę, semantykę, pragmatykę różnych tekstów.	K_U02
U_02	Student potrafi dokonywać przekształcania tekstu i działań na tekście	K_UO2 K_UO4
U_03	Student umie przygotować i wygłosić mowę.	K_UO8 K_UO11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student efektywnie organizuje pracę, doskonali pracę w grupie.	K_K01 K_KO4
K_02	Student widzi potrzebę ciągłego dokształcania, rozwijania umiejętności językowych.	K_KO1 K_KO4

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Cele nauczania przedmiotu. Pojęcie i definicja tekstu. Tekst jako wytwór kultury.	2	1
W2	Tekst a zdanie, wyrażenie, słowo.	2	1
W3	Cechy konstytutywne tekstu. Spójność tekstu. Wykładniki organizacji tekstu. Struktura i semantyka tekstu.	2	2
W4	Derywacja i delimitacja tekstu.	2	1
W5	Zarys historii retoryki. Retoryka a erystyka. Sztuka argumentacji.	2	1
W6	Postawa mówcy. Pozawerbalne środki w wystąpieniach publicznych.	2	1
W7	Prawidła poprawnej wymowy a wystąpienia publiczne.	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Rozumienie tekstu. Analiza tekstu jako formy językowego przekazu; kryteria tekstowości.	2	2
C2	Teksty mówione a teksty pisane.	2	2
C3	Tekst a style językowe. Tekst a akty mowy. Tekst a gatunki mowy.	4	2
C4	Metatekst. Wyróżnianie w tekstach (artystycznych, publicystycznych, urzędowych i innych) wykładników metatekstu.	2	1
C5	Rama, tytuł, początek, zakończenie tekstów artystycznych i użytkowych.	4	2
C6	Analiza wybranych typów tekstów (funkcja, gatunek, styl, struktura powierzchniowa i głęboka tekstu).	2	2

C7	Przekształcanie i przetwarzanie tekstów.	4	2
C8	Retoryka dawniej i dziś. Etapy tworzenia mowy.	2	1
C9	Rodzaje argumentów. Ćwiczenia argumentacji.	2	1
C10	Analiza tekstów wystąpień publicznych (wykład, przemówienie, powitanie, mowa sądowa,…)	2	1
C11	Wygłaszanie przygotowanego wystąpienia publicznego. Twórcze wysłuchanie wystąpień.	4	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1, M2 - wykład informacyjny, konwersatoryjny, metoda problemowa	Prezentacja wybranych tekstów naukowych.
Ćwiczenia	M5 Ćwiczenia przedmiotowe, praca z tekstem, analiza tekstów.	Wybrane teksty naukowe, wybrane teksty do analizy, teksty do przekształcania, prezentacje własnych tekstów

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 obserwacja, aktywność	P2 rozmowa podsumowująca przedmiot i wiedzę
Ćwiczenia	F2 obserwacja, aktywność(ocena wykonywanych zadań i aktywności, ocena przygotowania do zajęć) F4 wypowiedź, dyskusja podczas ćwiczeń	P2 kolokwium pisemne podsumowujące wiedzę z lingwistyki tekstu. P5 wystąpienie (ocena przygotowanego wystąpienia z możliwością prezentacji multimedialnej)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P2.	F2	P2	P5	……
W_01		x	x	x		
W_02		x	x	x		
W_03		x	x	x		
U_01	x		x	x		
U_02	x		x	x		
U_03	x				x	
K_01			x			
K_02			x			

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia

zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
	Ocena		
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student opanował w podstawowym stopniu wiedzę dotyczącą przedmiotu lingwistyki i retoryki	Student opanował wiedzę przekazaną w trakcie zajęć i z wskazanej literatury obowiązkowej. Zna i właściwie wykorzystuje większość terminów z zakresu lingwistyki tekstu i retoryki.	Student opanował bardzo dobrze wiedzę przekazaną w trakcie zajęć i z wskazanej literatury. Zna terminologię przedmiotu i właściwie się nią posługuje. Potrafi krytycznie ocenić wybrane zagadnienia z zalecanej literatury.
EPW2	Student zna wybiórczo cechy tekstów ustnych, pisanych należących do różnych stylów.	Student dobrze zna cechy tekstów o różnym nacechowaniu stylistycznym i gatunkowym.	Student potrafi określić właściwości różnorodnych tekstów (pisanych, mówionych reprezentujących różne style i gatunki).
EPW3	Student ma podstawową wiedzę o strukturze semantyce i pragmatyce tekstów.	Student ma poszerzoną podstawową wiedzę o strukturze, semantyce i pragmatyce tekstów.	Student ma uporządkowaną i ugruntowaną wiedzę o tekście jego strukturze, semantyce i pragmatyce.
EPU1	Student próbuje brać udział w dyskusji merytorycznej, realizuje niektóre powierzone zadania popełniając czasem błędy.	Student bierze udział w dyskusji, wykazuje się aktywnością, dobrze wykonuje powierzone zadania, popełnia minimalne błędy, które nie mają znaczącego wpływu na końcowy rezultat zadania.	Student bierze udział w merytorycznej dyskusji, jest aktywny. Powierzone zadania realizuje z reguły bezbłędnie.
EPU2	Student próbuje korzystać z właściwych metod pozwalających na przekształcanie tekstu, wykonuje wybiórcze działania na tekście.	Student poprawnie korzysta z metod i narzędzi pozwalających na przekształcanie tekstu i wykonywanie wielu działań na tekście.	Student umiejętnie wykorzystuje właściwe metody w pracach nad tekstem. Potrafi samodzielnie poszukiwać dodatkowych informacji z literatury uzupełniającej. Potrafi stawiać hipotezy i wyciągać należyte wnioski.
EPU3	Student w wystarczającym stopniu realizuje powierzone zadanie, reprezentuje wyniki swojej pracy.	Student dobrze realizuje wyznaczone zadanie i prezentuje swoją pracę, wykazując się dosyć dużą samodzielnością.	Student bardzo dobrze przygotowuje wystąpienie. Umie uargumentować swoje poglądy i przedstawić je publiczności.
EPK1	Student rozumie, potrzebę właściwej organizacji pracy, ale nie zawsze jest ona skuteczna.	Student rozumie i zna korzyści z właściwej organizacji pracy.	Student rozumie i zna korzyści dobrej organizacji pracy, jej wyniki potrafi czytelnie zaprezentować.
EPK2	Student próbuje zająć własne stanowisko wobec poznawanych treści.	Student umie zająć własne stanowisko (także krytyczne) wobec poznawanych	Student jest świadomy konieczności rozwijania kompetencji i potrafi być krytycznym odbiorcą poznawanych treści.

		treści.	

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**27**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	10	20
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,	15	20
zapoznanie z literaturą	10	13
suma godzin:	**80**	**80**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. J. Bartmiński, S. Niebrzegowska – Bartmińska, *Tekstologia*, Warszawa 2009.
2. A. Beling, *Sztuka wystąpień publicznych*, Gdańsk 2010.
3. B. Boniecka, *Lingwistyka tekstu. Teoria i praktyka*, Lublin 1999.
4. A. Dobrzyńska, *Tekst*, [w:] *Współczesny język polski*, pod red. J. Bartmińskiego, Lublin 2001, s. 293 – 268.
5. M. Korolko, *Sztuka retoryki*, Warszawa 1990.
6. A. Wilkoń, *Spójność i struktura tekstu*, Kraków 2002.
6. *Retoryka*, pod red. M. Barłowskiej, A. Budzyńskiej-Dacy, P. Wilczaka, PWN, Warszawa 2008.
7. *Tekstologia*, red. J. Bartmiński, S. Niebrzegowska – Bartmińska, cz. I, Lublin 2003, cz. II Lublin 2004.
8. E. Wierzbicka, A. Wolański, D. Zdunkiewicz-Jedynak, *Podstawy stylistyki i retoryki*, Warszawa 2008.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1.J. D. Apresjan, *Semantyka leksykalna. Synonimiczne środki języka*, Wrocław 2000.
2. J. Bourbonnais, *Sztuka przekonywania*, Warszawa 2005.
3. S. Grabias, *Język w zachowaniach społecznych*, Lublin 1994.
4. A. Markowski, *Leksyka wspólna różnym odmianom polszczyzny*, Wrocław 1992.
5. *Tekst. Problemy teoretyczne*, red. J. Bartmiński, B. Boniecka, Lublin 1998.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Maria Maczel
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	mariamaczel@wp.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	Stacjonarna i niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		15

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Warsztaty artystyczne (filmowe)**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**Przedmioty kierunkowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr hab. Katarzyna Taborska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**30/18**	**II/IV semestr**	**2**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza z zakresu poetyki dzieła

4. Cele kształcenia

C1 – Wprowadzenie do profesjonalnego odbioru dzieł filmowych
C2 – Rozwinięcie umiejętności analizy i interpretacji filmowych tekstów kultury
C3 - Nabycie większej wrażliwości na społeczne oddziaływania przekazu filmowego

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student/ka zna podstawową nomenklaturę filmoznawczą z zakresu genologii i struktury dzieła filmowego.	K_W04
	UMIEJĘTNOŚCI	
U_01	Student/ka umie rozpoznawać, analizować i interpretować język filmowy	K_U04
U_02	Student/ka umie rozpoznawać i analizować gatunki filmowe	K_U04

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student/ka jest uwrażliwiony na społeczną rolę oddziaływań filmowych	K_K11

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1-C4	Język filmu – analiza wykładu Płażewskiego	4	2
C5-C6	Ćwiczenia w rozpoznawaniu roli zastosowanego planu	2	2
C7-C17	Genologia filmowa. Analiza wybranych gatunków filmowych.	10	6
C18-C20	Specyfika filmu animowanego; m.in. fenomen Dumały	3	2
C21-C22	Wyzwania genologiczne: Wspomnienia z miasta L. (Kowalskich i Sejwy) – próba zdefiniowania gatunku filmowego	2	2
C23-C24	Techniki montażu i ich wpływ na strukturę dzieła filmowego	3	1
C25-26	Co decyduje o uznaniu filmu za profesjonalmy? – dyskusja.	2	1
C27-C28	Specyfika filmów w sieci. Próba klasyfikacji genologicznnej – dyskusja	2	1
C29-C30	Ewaluacja. Propozycje dalszego rozwoju wiedzy filmowej – 2	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład		
Ćwiczenia	analiza materiału źródłowego, udział w dyskusji, prezentacje	sprzęt multimedialny, opracowania drukowane i e-literatura, filmy na różnych nośnikach

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	Obserwacja podczas zajęć / aktywność	Suma ocen z ćwiczeń

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Projekt

efektu	Metoda oceny ….	……	F2	P3	……	……	……	……	……	……	……	……	……
W_01			x	x									
U_01			x	x									
U_02			x	x									
K_01			x	x									

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zaliczenie ćwiczeń stanowi sumę ocen cząstkowych dowodzących znajomości tekstów kultury oraz aktywnego udziału w zajęciach m.in. w ramach dyskusji i analiz. Brak ocen cząstkowych z ćwiczeń wymaga uzyskania ich w ramach dodatkowych konsultacji.
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia.
Ocena 4/.4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształceni.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**18**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do realizacji ćwiczeń – zapoznanie się z filmowymi tekstami kultura, przygotowanie do analiz	25	35
konsultacje	5	7
suma godzin:	**60**	**60**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
Płazewski Jerzy, Język filmu.

Literatura zalecana / fakultatywna:
Daniek Arijon, *Gramatyka języka filmowego*.
Murch Walter, *W mgnieniu oka. Sztuka montażu filmowego.*
Krakauer Siegfried, *Teoria filmu. Wyzwolenie materialnej rzeczywistości*

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Katarzyna Taborska
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	ktaborska@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		16 i 17

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Seminarium dyplomowe + praca dyplomowa**
Punkty ECTS	**4 + 8**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**przedmiot kierunkowy**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II i III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Maria Maczel, prof. AJP**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**90/90**	**II (sem.4), III (sem. 5,6)**	**4 + 8 za pracę dyplomową**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczenie trzech pierwszych semestrów pierwszego stopnia.

4. Cele kształcenia

C1 – Rozszerzenie wiedzy dotyczącej terminologii z zakresu językoznawstwa, w szczególności ważnej dla wybranego tematu badawczego i stosowanej metodologii badawczej.

C2 – kształcenie umiejętności samodzielnego myślenia i prowadzenia pracy twórczej.

C3 – Motywowanie do pogłębiania i zdobywania wiedzy przez samodzielne poszukiwania.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student posiada wiedzę dotyczącą terminologii z zakresu językoznawstwa oraz zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji materiału badawczego.	K_W02 K_W03

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, ekscerpować, krytycznie analizować, oceniać i syntetyzować informacje. Potrafi integrować i gromadzić wiedzę z zakresu językoznawstwa i dyscyplin pokrewnych.	K_U01 K_U02
U_02	Student potrafi formułować i analizować problemy badawcze, dobierać właściwe metody oraz narzędzia pozwalają cena rozwiązywanie problemów będących przedmiotem pracy dyplomowej.	K_U02 K_U03
U_03	Student potrafi opracować i prezentować wyniki własnych badań (w formie ustnej i pisemnej).	K_U03 K_U05 K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student posiada umiejętność samooceny, obrony własnego stanowiska, umiejętność krytycznego i kreatywnego myślenia.	K_K03 K_KO5

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
S1	Kierunki i metody badań w językoznawstwie, ze szczególnym uwzględnieniem metod stosowanych w przygotowywanych pracach dyplomowych. Przygotowanie do własnych badań.	20	20
S2	Zebranie materiału, analiza, synteza, opis. Literatura przedmiotu; sposoby przywoływania literatury (poglądów innych autorów) z zachowaniem zasad rzetelności naukowej oraz praw autorskich.	30	30
S3	Przygotowywanie pracy dyplomowej – indywidualne konsultacje związane z wyborem tematu, literatury i metody badawczej.	20	20
S4	Wyniki badań nad problemami podejmowanymi w pracach dyplomowych – ujęcia szczegółowe i podsumowujące.	20	20
	Razem liczba godzin ćwiczeń	90	90

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	M1 metoda podająca, M2 metoda problemowa, M5 Metoda praktyczna	

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 obserwacja/ aktywność	P3 – ocena podsumowująca na podstawie ocen formujących (seminarium)

		+ P7 ocena pracy dyplomowej; P8 egzamin dyplomowy

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F2	P7	P8	……
W_01	x	x	x	
U_01	x	x	x	
U_02	x	x	x	
U_03	x	x	x	
K_01	x	x	x	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

W1
3/3,5 Student opanował w stopniu wystarczającym wiedzę obejmującą terminologię, teorie i metodologie z zakresu językoznawstwa oraz innych nauk humanistycznych a przede wszystkim z zakresu wybranej dziedziny specjalistycznej.
4/4,5 Student opanował w stopniu dobrym uporządkowaną wiedzę dotyczącą terminologii z zakresu językoznawstwa oraz innych nauk humanistycznych, w tym głównie z zakresu wybranej dziedziny specjalistycznej.
5,0 Student posiada zaawansowaną i uporządkowaną wiedzę obejmującą terminologię, teorie i metodologie z zakresu językoznawstwa oraz innych nauk humanistycznych. Bardzo dobrze orientuje się w obszarze naukowym wybranego tematu badawczego.

U1
3/3,5 Student umie w stopniu dostatecznym wyszukiwać, ekscerpować, krytycznie analizować, oceniać i syntetyzować informacje z wykorzystaniem wiedzy filologicznej z zakresu nauk humanistycznych. Poprawnie wykorzystuje literaturę przedmiotu.
4/4,5 Student umie w stopniu dobrym wyszukiwać, ekscerpować, krytycznie analizować, oceniać i syntetyzować informacje wykorzystując wiedzę filologiczną. Dobrze orientuje się i właściwie wykorzystuje literaturę przedmiotu.
5.0 Student umie w stopniu bardzo dobrym wyszukiwać, ekscerpować, krytycznie analizować, właściwie oceniać i syntetyzować informacje z wykorzystaniem wiedzy filologicznej z zakresu innych nauk humanistycznych. Bardzo dobrze jest zorientowany w literaturze przedmiotu dotyczącego obszaru badawczego.

U2
3/3,5 Student potrafi formułować i analizować podstawowe potrzeby badawcze, dobierać metody i narzędzia ich rozwiązania z wykorzystaniem wiedzy z zakresu językoznawstwa, głównie z zakresu wybranej dziedziny specjalistycznej.
4/4,5 Student potrafi dobrze wskazać i przeanalizować problemy badawcze, dobiera odpowiednie metody i narzędzia ich rozwiązania z wykorzystaniem wiedzy z zakresu językoznawstwa (wybranej dziedziny specjalizacyjnej).
5.0 Student bardzo dobrze radzi sobie z formułowaniem, oceną i analizą problemów badawczych. Trafnie dobiera metody i narzędzia w ich rozwiązaniu. Sprawnie wykorzystuje wiedzę z zakresu językoznawstwa, nauk pokrewnych, a w szczególności z wybranego obszaru badawczego realizowanego w pracy dyplomowej.

U3
3/3,5 Student potrafi w stopniu dostatecznym zaprezentować wyniki swoich badań.
4/4,5 Student potrafi dobrze zaprezentować wyniki własnych badań, uzasadnić wybór metody badawczej.

5.0 student bardzo dobrze prezentuje wyniki własnych badań. Umie uzasadnić wybór zastosowanej metody badawczej pozwalającej zrealizować zamierzone cele pracy dyplomowej. K1 3/3,5 Student w stopniu dostatecznym dokonuje samooceny swoich kompetencji. 4/4,5 Student dobrze ocenia własne kompetencje, poziom wiedzy i umiejętności. 5.0 Student potrafi bardzo dobrze ocenić własną pracę i kompetencje.

10. Forma zaliczenia zajęć

4,5,6 semestr - zaliczenie z oceną. Praca dyplomowa – ocena. Ustny egzamin dyplomowy – ocena.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**90**	**90**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do seminarium	10	10
przygotowanie do egzaminu dyplomowego	20	20
napisanie pracy dyplomowej	180	180
suma godzin:	**100 – sem. 200 – praca + egz.**	**100 – sem. 200 – praca + egz.**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4 – sem. + 8 – praca dypl. +**	**4 – sem. + 8 – praca dypl.**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: Bibliografia przedmiotowa uzależniona od wyboru seminarium i tematu pracy dyplomowej.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Maćkiewicz J., *Jak dobrze pisać. Od myśli do tekstu*, Warszawa 2010. 2. Pieter J., *Ogólna metodologia pracy naukowej*, Wrocław-Warszawa 1997. Literatura indywidualna do każdej pracy

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Maria Maczel
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	mariamaczel@wp.pl
podpis	

Załącznik nr 4
do Uchwały Nr 11/000/2023 Senatu AJP
z dnia 21 marca 2023 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Język obcy (język angielski)**
Punkty ECTS	**6**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Inne przedmioty**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**angielski**
Rok studiów	**I, II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**<u>koordynator</u>:** **mgr Wojciech Januchowski,** **<u>prowadzący</u>:** **mgr Joanna Polska,** **mgr Julia Nieścioruk,** **mgr Grzegorz Surma,** **mgr Mirosław Milczarek.**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**90/90**	**I, II/1,2,3**	**6**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student przedmiotu język obcy posiada wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne z języka angielskiego na poziomie pozwalającym zdać uczniowi egzamin maturalny co najmniej podstawowy (z języka angielskiego), opisany przez Centralną Komisję Egzaminacyjną na stronie internetowej www.cke.ed.pl a określonym w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz sposobu przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. nr 83, poz. 562, z późn. zm.), w tym w szczególności w rozporządzeniu z 25 kwietnia 2013 r. zmieniającym powyższe rozporządzenie (Dz.U. z 2013 r., poz. 520).

4. Cele kształcenia

C_W1 - Przekazanie studentowi podstawowych wiadomości z zakresu nauk humanistycznych i społecznych powiązanych
z filologią polską, również w zakresie języka angielskiego.

C_U7 - Zdobycie umiejętności stosowania umiejętności językowych zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ).

C_U2 - Nabycie przez studenta umiejętności analizy i interpretacji tekstu, tworzenia tekstu pisanego i mówionego, również

w zakresie języka angielskiego. C_U3 - Rozwinięcie u studenta umiejętności komunikowania ze specjalistami i osobami spoza tej grupy za pomocą różnych technik i kanałów komunikacyjnych, również z wykorzystaniem języka angielskiego

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
EPW1	Absolwent analizuje i interpretuje teksty pisane i mówione w zakresie języka angielskiego.	K_W1
UMIEJĘTNOŚCI		
EPU2	Absolwent umie posługiwać się umiejętnościami językowymi zgodnymi zwymaganiami określonymi dla poziomu B2 europejskiego systemu opisu kształcenia językowego w zakresie języka angielskiego.	K_U02
EPU3	Posługuje się umiejętnością komunikowania się ze specjalistami i osobami spoza tej grupy wykorzystując różne techniki i kanały komunikacji korzystając z języka angielskiego.	K_U03
EPU14	Ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	K_U14
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
EPK1	Absolwent jest chętny rozwijać umiejętności dające możliwość dalszego samokształcenia oraz jest zdolny dokonywać systematycznej oceny poziomu swojej wiedzy w zakresie języka angielskiego.	K_K01
EPK2	Wykazuje otwartość na pracę w zespole.	K_K02

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Żywienie, gotowanie zdrowy tryb życia, czasy gramatyczne: present simple i continuous	4	4
C2	Życie rodzinne, przymiotniki związane z osobowością, czas gramatyczny future simple i forma going to.	6	6
C3	Ćwiczenia dodatkowe celem powtórzenia i utrwalenia materiału oraz przygotowanie do sprawdzianu.	2	2
C4	Sprawdzian.	2	2
C5	Angielski w praktyce – poznawanie nowych osób, rodziny partnera/ki.	2	2
C6	Wydawanie i oszczędzanie pieniędzy, czasy gramatyczne: present perfect i past simple.	4	4
C7	Życiowe zmiany – mocne i słabe przymiotniki, czas gramatyczny present perfect + for/since.	6	6
C8	Ćwiczenia dodatkowe celem powtórzenia i utrwalenia materiału oraz	2	2

	przygotowanie do sprawdzian.		
C9	Sprawdzian i zaliczenie semestru pierwszego.	2	2
C10	Artykuł: wyścig wokół Londynu – stopniowanie przymiotników i przysłówków. Środki transportu, formy podróżowania.	4	4
C11	Kolokacje związane ze stereotypami: przyimki: a/an, the, lub ich brak	6	6
C12	Ćwiczenia dodatkowe celem powtórzenia i utrwalenia materiału oraz przygotowanie do sprawdzianu.	2	2
C13	Sprawdzian.	2	2
C14	Angielski w praktyce – problemowa osoba	2	2
C15	Porażka i sukces, czasowniki modalne: can, could, be able to	4	4
C16	Współczesne maniery – język potrzeby do wykonywanie rozmów telefonicznych, czasowniki modalne: must, have to, should.	6	6
C17	Ćwiczenia dodatkowe celem powtórzenia i utrwalenia materiału oraz przygotowanie do sprawdzianu.	2	2
C18	Sprawdzian i zaliczenie semestru drugiego.	2	2
C19	Sport i aktywność fizyczna, czasy przeszłe: simple, continuous, perfect.	4	4
C20	Miłość i związki międzyludzkie , zwroty gramatyczny used to.	6	6
C21	Ćwiczenia dodatkowe celem powtórzenia i utrwalenia materiału oraz przygotowanie do sprawdzianu.	2	2
C22	Sprawdzian.	2	2
C23	Angielski w praktyce – spotkanie ze starymi znajomymi i przyjaciółmi	2	2
C24	Słownictwo specjalistyczne dla danego kierunku i specjalizacji.	12	12
C25	Sprawdzian i zaliczenie semestru trzeciego.	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	90	90

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M3 – Metoda eksponująca Pokaz materiału audiowizualnego, pokaz prezentacji multimedialnej. M5 – Metoda praktyczna 1.Ćwiczenia z elementami prezentacji, wypowiedź ustna, 2. Ćwiczenia przedmiotowe, np. czytanie i analiza tekstu źródłowego, praca z tekstem źródłowym 4. Ćwiczenia produkcyjne, np. przygotowanie prezentacji 5. Ćwiczenia translatorskie i inne, np. ćwiczenia słuchania, mówienia, pisania i czytania, ćwiczenia gramatyczne i leksykalne, użycie określonych struktur w mowie i piśmie, słuchanie i rozpoznawanie, słuchanie i powtarzanie, czytanie na głos, ćwiczenia ze słownictwa, ćwiczenia leksykalne, słuchanie ze zrozumieniem, dialogi.	- tablica, - odtwarzacz CD, - projektor, - sprzęt multimedialny, - laptop;

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F1 – sprawdzian (ustny, pisemny,) F2 – obserwacja/aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć i jako pracy własnej), F4 – wypowiedź/wystąpienie (formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat, prezentacja wybranego tekstu specjalistycznego).	P2 – kolokwium (test sprawdzający wiedzę z całego przedmiotu).

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F1	F2	F4	P2
EPW1	X			
EPU2			X	
EPU3			X	
EPU14	X			X
EPK1		X		
EPK2		X		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Kolokwia i egzamin końcowy są obliczane wg następującej skali:

50-59% - dostateczny,
60-69% - dostateczny plus,
70-79% - dobry,
80-89% - dobry plus,
90-100% - bardzo dobry.

10. Forma zaliczenia zajęć

Kolokwia zaliczeniowe po I i II semestrze,

Egzamin po III semestrze.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach	**na studiach**

	stacjonarnych	**niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**90**	**90**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	22	22
przygotowanie do egzaminu	10	10
przygotowanie do realizacji zajęć, wykonanie ćwiczeń,	10	10
zapoznanie z literaturą	8	8
Przygotowanie prezentacji/referatu	6	6
Inne: konsultacje	4	4
suma godzin:	**150**	**150**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**6**	**6**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Latham –Koenig C., Oxenden C., English File Intermediate - Student's Book, Multipack A, Oxford University Press 2014.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1.Słowniki polsko-angielski i angielsko-polskie
2.Materiały autentyczne - czasopisma angielskojęzyczne, fragmenty wybranych tekstów fachowych.
3.Dooley J., Evans V.,: Grammarway 2 oraz Grammarway 3, Express Publishing 1998.
4. Kędzior M., Kowalik-Alherwy M,: English Grammar Part 1 and Part 2. Wydawnictwo WiR. Wydanie II.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	mgr Wojciech Januchowski
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023 r.
dane kontaktowe (e-mail)	wjanuchowski@ajp.edu.pl
podpis	Januchowski

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia Polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Język obcy (język niemiecki)**
Punkty ECTS	**6**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Inne przedmioty**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**język niemiecki**
Rok studiów	**I, II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Piotr Kotek**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**90/90**	**Rok IiII/sem. I, II, III**	**6**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada podstawową wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z języka niemieckiego pozwalające zdać egzamin maturalny (opisany przez Centralną Komisję Egzaminacyjną na stronie www.cke.edu.pl.) co najmniej na poziomie podstawowym.

4. Cele kształcenia

CW1 – rozszerzenie dotychczasowej wiedzy dot. środków językowych (leksykalnych, struktur gramatycznych oraz zasad wymowy i ortografii) zgodnie z wytycznymi Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego na poziomie biegłości językowej B2.

CU7 – rozwinięcie umiejętności stosowania poznanych środków językowych w zakresie: rozumienia i interpretacji tekstów słuchanych i czytanych, mówienia oraz pisania na poziomie biegłości językowej B2 zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego.

CK2 – nabycie umiejętności doskonalenia kompetencji językowej w zakresie języka niemieckiego, ze szczególnym uwzględnieniem kompetencji niezbędnych do pracy w zespole i rozwoju zawodowego.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
WIEDZA		

W_01	absolwent ma zaawansowaną i uporządkowaną wiedzę, obejmującą terminologię, teorie i metodologie z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa oraz innych nauk humanistycznych i wybranych nauk społecznych, również w języku obcym.	K_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	potrafi przygotować wypowiedzi pisemne i sformułować merytoryczną wypowiedź ustną w języku polskim (w uzasadnionych przypadkach również w wybranym języku obcym), właściwą dla nadanej kwalifikacji.	K_U10 K_U11
U_02	potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	K_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	absolwent jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy oraz wykazywania się twórczym myśleniem a także otwartością na zmiany	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Kontakty / Relacje międzyludzkie** Autoprezentacja z uwzględnieniem własnych zainteresowań i form spędzania czasu wolnego Czas przeszły perfekt - powtórzenie	4	4
C2	Opis osoby z uwzględnieniem informacji dot. jej wyglądu zewnętrznego oraz cech charakteru Stopniowanie przymiotników i przysłówków	2	2
C3	Ogłoszenia, wywiady i teksty z zakresu poradnictwa i relacji międzyludzkich	2	2
C4	Uczucia i emocje; składanie, przyjęcie i odrzucenie zaproszenia/propozycji Czasowniki modalne	2	2
C5	Przebieg różnych uroczystości, w tym także w odniesieniu do krajów niemieckojęzycznych	4	4
C6	Opis danych przedstawionych za pomocą grafiki / zestawień statystycznych	2	2
C7	**Styl życia / Czas wolny** Opis, ocena i porównanie warunków życia	4	4
C8	List formalny zawierający ofertę, wymagania lub skargę dot. kwestii bytowych; akceptacja lub dezaprobata	4	4
C9	Warunki najmu lokalu/świadczenia usług Czas przeszły prosty Präteritum	2	2
C10	Zjawiska przyrodnicze i katastrofy naturalne	4	4
C11	Formy organizacji czasu wolnego; przebieg wydarzenia kulturalnego	2	2
C12	Rekomendowanie wybranego miejsca i sposobu wypoczynku; atrakcje turystyczne; podstawowe zasady bezpieczeństwa w czasie podróży. Zdania przydawkowe	4	4
C13	**Media** Środki masowego przekazu (rodzaje, rola, zalety i wady); audycje radiowe i programy telewizyjne	6	6
C14	Towary i usługi / Nowoczesne technologie Rozmowa w wybranym punkcie usługowym, uzyskiwanie informacji na temat wybranego produktu/wybranej usługi	4	4

C15	Opis danego produktu (cechy i funkcje);zadowolenie i rozczarowanie z usługi lub z zakupionego produktu Strona bierna Passiv Präsens i Passiv Imperfekt	4	4
C15	Usterka lub wada wybranego produktu; reklamacja w formie ustnej i pisemnej	4	4
C16	Nowoczesne technologie-wady i zalety Zdania okolicznikowe celu	4	4
C17	Zasady działania wybranych urządzeń; instrukcja obsługi	4	4
C18	**Wokół firmy i pieniądza** Struktura oraz zadania podstawowych działów firmy/organizacji społecznych i jednostek edukacyjnych oraz zakres obowiązków na danym stanowisku pracy	6	6
C19	Korespondencja (m.in. oferty, zamówienia, upomnienia) Tryb rozkazujący	6	6
C20	Negocjacje, wyrażanie opinii na temat warunków płacowych oraz różnych form zarobkowania	4	4
C21	Tekst zaproszenia i odpowiedzi na zaproszenie Tryb przypuszczający Konjunktiv II	4	4
C22	**Życie zawodowe** Ścieżka edukacyjna, plany związane z dalszym doskonaleniem i pracą zawodową	4	4
C23	CV oraz podanie o pracę	4	4
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**90**	**90**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M3 – Metoda eksponująca Pokaz materiału audiowizualnego, pokaz prezentacji multimedialnej M5 – Metoda praktyczna 2. Ćwiczenia przedmiotowe: czytanie i analiza tekstu źródłowego, 4. Ćwiczenia produkcyjne: przygotowanie prezentacji 5. Ćwiczenia translatorskie i inne: ćwiczenia słuchania, mówienia, pisania i czytania, ćwiczenia gramatyczne i leksykalne, użycie określonych struktur w mowie i piśmie, ćwiczenia ze słownictwa, dialogi	- tablica, - odtwarzacz CD, - projektor, - sprzęt multimedialny, - laptop;

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**

Ćwiczenia	F1 - Sprawdzian - ustny, - sprawdzian pisemny w formie opisowej, - sprawdzian pisemny w formie testowej zamkniętej, - sprawdzian pisemny w formie testowej z elementami opisu. F2 – Obserwacja/aktywność: - obserwacja poziomu przygotowania do zajęć, - ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć, - ocena ćwiczeń wykonywanych jako praca własna, - weryfikacja zapoznania się z literaturą, - obserwacja pracy w grupach.	P1 – Egzamin pisemny w formie testowej z elementami opisu lub w formie testowej zamkniętej

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „*x*")

Symbol efektu	F1	F2	P1
W_01	x	x	x
U_01	x	x	x
U_02		x	x
K_01	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Egzamin/zaliczenie pisemne (w formie testowej z elementami opisu lub w formie testowej zamkniętej).
Ocena ustalana na podstawie liczby zdobytych punktów zgodnie z progami procentowymi: od 55% - dostateczny, od 65% – dostateczny plus, od 75% - dobry, od 85% - dobry plus, od 95% - bardzo dobry.
Powyższe zasady obowiązują również na egzaminie/zaliczeniu poprawkowym.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	90	90
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
konsultacje	6	6
czytanie literatury	8	8
przygotowanie do zajęć	22	22
przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	24	24

suma godzin:	**150**	**150**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**6**	**6**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Braun-Podeschwa J., Habersack Ch., Pude A., *Menschen B1.1 / B 1.2* Kursbuch + Arbeitsbuch, Hueber Verlag 2018
2. Funk H.,Kuhn Ch., Demme S.,Winzer B., *studio d B1.* Język niemiec*ki. Podręcznik z ćwiczeniami i materiałami treningowymi do Zertifikat Deutsch*, BC.edu Warszawa 2016.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Braunert J., Schlenker W., *Unternehmen Deutsch. Aufbaukurs,* LektorKlett Poznań 2019.
2. Gerngroß G., Krenn W., Puchta H., Grammtik kreativ Langenscheidt, Berlin/München/Wien/Zürich/New York 2011
3. Dreke M., Lind W., *Wechselspiel. Sprechsnlässe für die Partnerarbeit im kommunikativen Deutschunterricht,* Langenscheidt, Berlin/München/Wien/Zürich/New York 1986.
4. R. Dittrich, E. Frey, *Training Zertifikat Deutsch,* Max Hueber Verlag, Rea, Ismaning 2012.
5. Ch. Fandrych., U. Tallowitz, *Klipp und Klar. Gramatyka języka niemieckiego z ćwiczeniami,* LektorKlett, Poznań 2018

Ponadto: niemieckojęzyczne czasopisma, fragmenty tekstów specjalistycznych, artykuły prasowe, strony internetowe, słowniki polsko-niemieckie i niemiecko-polskie oraz materiały własne prowadzącego

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Piotr Kotek
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023r.
dane kontaktowe (e-mail)	pkotek@ajp.edu.pl
podpis	*Piotr Kotek*

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	FILOLOGIA POLSKA
	Poziom studiów	**pierwszego stopnia**
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		1

KARTA ZAJĘĆ/MODU

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Język obcy (język rosyjski)**
Punkty ECTS	**6**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Inne przedmioty**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**język rosyjski/język polski**
Rok studiów	**I, II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Halina Uchto**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Ćwiczenia	**90/90**	**I, II/I, II, III**	**6**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Posługiwanie się językiem rosyjskim na poziomie szkoły średniej.

4. Cele kształcenia

C1 - podniesienie znajomości języka rosyjskiego do poziomu B2.

C2 - przygotowanie do korzystania z różnego rodzaju słowników oraz innych źródeł.

C3 - rozwinięcie umiejętności językowych i komunikacyjnych.

np. wprowadzenie studentów w…, podniesienie poziomu języka…, przygotowanie do korzystania…, rozszerzenie dotychczasowej wiedzy…, zdobycie wiedzy na temat…, rozwinięcie umiejętności…, nabycie umiejętności…, itp.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Absolwent zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych tekstów.	K_W07
W_02	Absolwent zna i rozumie wiedzę o naturze języka oraz jego złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń.	K_W10
W_03	Absolwent zna i rozumie wiedzę o problemach kultury w różnych jej	K_W11

	wymiarach	
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Absolwent potrafi przygotować wypowiedzi pisemne w języku rosyjskim (w uzasadnionych przypadkach).	K_U10
U_02	Absolwent potrafi sformułować merytoryczną wypowiedź ustną w języku rosyjskim (w uzasadnionych przypadkach)	K_U11
U_03	Absolwent potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	K_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Absolwent jest gotów do świadomej i krytycznej oceny działalności zawodowej własnej i innych	K_K03
K_02	Absolwent jest gotów do krytycznego odbioru treści kulturalnych	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
Rok I, semestr I			
Ćw. 1	Życie studenckie: uczelnia, zaliczenia, egzaminy.	2	2
Ćw. 2	Znajomość języków obcych: certyfikaty i kursy językowe.	2	2
Ćw. 3	Profesjonalne CV. Zawody, kwalifikacje i specjalności.	2	2
Ćw. 4	Mieszkanie: dom studenta, mieszkanie u rodziny, mieszkanie studenckie.	2	2
Ćw. 5	Czas wolny studenta: wolontariat i praca zarobkowa.	2	2
Ćw. 6	Sport to zdrowie. Aktywny styl życia studenta.	2	2
Ćw. 7	Kluby sportowe i sale treningowe. Sporty ekstremalne.	2	2
Ćw. 8	Powtórka materiału.	2	2
Ćw. 9	Portale internetowe dla studentów.	2	2
Ćw. 10	Reklama w Internecie. Pisanie wiadomości.	2	2
Ćw. 11	Przedmioty, które można kolekcjonować.	2	2
Ćw. 12	Ważne wydarzenia w życiu: określanie czasu.	2	2
Ćw. 13	Wygląd zewnętrzny człowieka: ubiór, cechy charakteru, uczucia, hobby.	2	2
Ćw. 14	Ideał mężczyzny/kobiety; przyjaciela/przyjaciółki.	2	2
Ćw. 15	Powtórka materiału	2	2
Razem		**30**	**30**
Rok I, semestr II			
Ćw. 16 Ćw. 17	Określanie czasu i dat. Strefy czasowe. Pisownia liczebników prostych i złożonych.	4	4
Ćw. 18 Ćw. 19	Instytucje kultury: teatry, kina, filharmonie i opery, ośrodki kultury. Wydarzenia artystyczne.	4	4

Ćw. 20	Biblioteki, muzea, galerie sztuki.	2	2
Ćw. 21 Ćw. 22	Księgarnie tradycyjne i internetowe. Biblioteki tradycyjne i współczesne cyfrowe.	4	4
Ćw. 23	Powtórka materiału	2	2
Ćw. 24 Ćw. 25	Charakterystyka wybranych miast. Rozwiązywanie zadań testowych.	4	4
Ćw. 26	Festiwal Białych Nocy w Sankt Petersburgu.	2	2
Ćw. 27 Ćw. 28	Tajemnicza i mroźna Syberia: kolej transsyberyjska.	4	4
Ćw. 29	Jezioro Bajkał – „błękitne oko Syberii".	2	2
Ćw. 30	Powtórka materiału.	2	2
Razem I rok, II semestr		**30**	**30**
	Suma godzin na I roku	**60**	**60**
Rok II			
Ćw. 31 Ćw. 32	Święta: państwowe, religijne i inne; życzenia, atrybuty świąteczne i prezenty. Struktury leksykalno-gramatyczne.	4	4
Ćw. 33 Ćw. 34	Wybrane ćwiczenia gramatyczne. Rozwiazywanie zadań testowych (zamkniętych i otwartych).	4	4
Ćw. 35	Rosyjski Ośrodek Nauki i Kultury w Warszawie.	2	2
Ćw. 36 Ćw. 37	Kulinaria: wybrane, zdrowe przepisy kulinarne. Wpływ krajów ościennych na bogactwo kuchni polskiej.	4	4
Ćw. 38	Powtórka materiału	2	2
Ćw. 39 Ćw. 40	Przygoda z kolekcjonowaniem: wybrane akcesoria.	4	4
Ćw. 41 Ćw. 42	Zakupy w różnych sklepach: produkty, prezenty.	4	4
Ćw. 43 Ćw. 44	Problemy współczesnego świata; degradacja środowiska naturalnego.	4	4
Ćw. 45	Powtórka materiału	2	2
Struktury gramatyczne w ramach realizacji wyszczególnionych powyżej treści. Dodatkowe umiejętności: wyszukiwanie informacji na stronach Internetu, korzystanie ze słowników jedno- i dwujęzycznych.			
	Suma godzin na II roku	**30**	**30**
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**90**	**90**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M1** - Metoda podająca/ objaśnienie, wyjaśnienie **M2 -** Metoda problemowa 2. metody aktywizujące:	- tablica, - odtwarzacz CD, - projektor,

	burza mózgów, dyskusja, pytania i odpowiedzi, wypowiedzi kontrolowane i poprawiane, konwersacja **M5** – Metoda praktyczna 1. pokaz, np. prezentacja prac, prezentacja różnych form wypowiedzi, wypowiedź ustna, prezentacja tłumaczonych tekstów 5. Ćwiczenia translatorskie i inne: - ćwiczenia słuchania, mówienia, pisania i czytania, - ćwiczenia gramatyczne i leksykalne, - ćwiczenia ze słownictwa, - ćwiczenia leksykalne, - ćwiczenia stylistyczne, - dialogi.	- sprzęt multimedialny, - laptop, - podręcznik + CD, - słowniki.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F1** sprawdzian pisemny - test; **F2** obserwacja podczas zajęć/aktywność; ocena bieżąca; **F3** praca pisemna: formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat; **F4** wypowiedź/ wystąpienie: formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat.	**P1** kolokwium pisemne (test pisemny sprawdzający wiedzę z całego przedmiotu)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia				
	F1	F2	F3	F4	P1
W_01		X			
W_02		X			
W_03		X			
U_01	X	X	X		X
U_02		X	X		X
U_03		X	X	X	X
K_01		X			
K_02		X			

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunkiem uzyskania zaliczenia egzaminu końcowego z języka rosyjskiego jest zdobycie minimum 60% punktów możliwych do uzyskania z testu pisemnego, zamkniętego.
Procentowa skala ocen:
100–90: bardzo dobry
89–83: dobry plus
82–75: dobry
74–67: dostateczny plus
66–60: dostateczny

59–0: niedostateczny

	Wydział	Humanistyczny

…enia zajęć

P… …liczenie z oceną (pisemny, test w formie zamkniętej)
E… …estrze (pisemny, test w formie zamkniętej)

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**90**	**90**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	10	10
przygotowanie do egzaminu	15	15
wykonanie ćwiczeń	10	10
zapoznanie z literaturą	15	15
Inne: Przygotowanie pracy pisemnej/wypowiedzi ustnej	10	10
suma godzin:	**150**	**150**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**6**	**6**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Pado A., *start.ru2 język rosyjski dla średnio zaawansowanych*, Warszawa 2008.
2. Rodimkina A., Landsman N., *Rosja - dzień dzisiejszy. Teksty i ćwiczenia,* Warszawa 2008.
3. *Грамматика без проблем. Gramatyka języka rosyjskiego z ćwiczeniami*, Warszawa 2005.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Telepnev A., Ziomek M., *Влюбиться в Россию*, Warszawa 2011.
2. Szczęsny A., *Jak pisać po rosyjsku listy, kartki, sms-y, e-maile, ogłoszenia*, Warszawa 2008.
3. Rosyjskojęzyczne czasopisma, fragmenty wybranych tekstów, słowniki dwujęzyczne i inne materiały.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Halina Uchto
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023 r.
dane kontaktowe (e-mail)	huchto@ajp.edu.pl
podpis	

	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Technologia informacyjna**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Inne przedmioty**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**mgr Teresa Krassowska** **mgr Elżbieta Błaszczak** **mgr Marek Kannchen**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
laboratoria	**30/18**	**1/1**	**2**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość obsługi komputera w systemie operacyjnym Windows: operacje na plikach i folderach; podstawy pracy w pakiecie biurowym Office oraz znajomość podstawowych usług internetowych

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie i rozszerzenie dotychczasowej wiedzy z zakresu nowoczesnych narzędzi informatycznych wykorzystywanych głównie w pracy biurowej oraz nauczycielskiej

C2 - Rozwinięcie umiejętności posługiwania się nowoczesnymi technikami informatycznymi w pracy filologa

C3 - Rozwój umiejętności gwarantujących możliwość dalszego samokształcenia się z zakresu TI

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Absolwent ma uporządkowaną podstawową wiedzę obejmującą terminologię, metody i narzędzia pracy w wybranych programach biurowych oraz z zakresu podstawowych usług internetowych, rozumie pojęcie ochrony dóbr intelektualnych	K_W03 K_W08
	UMIEJĘTNOŚCI	
U_01	Absolwent potrafi wyszukiwać, gromadzić, porządkować i przetwarzać informacje z wykorzystaniem narzędzi informatycznych	K_U01

		K_U10 K_U17
U_02	Absolwent potrafi dobierać i wykorzystywać różne narzędzia ICT do rozwiązywania problemów oraz komunikowania się z innymi osobami w ramach realizowanych przedsięwzięć	K_U03 K_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Absolwent wykazuje się twórczym myśleniem oraz rozumie potrzebę doskonalenia swojej wiedzy i umiejętności w dynamicznie zmieniającym się świecie technologii informacyjnych	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści laboratoriów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
L1	Zapoznanie z kartą przedmiotu (zakres, sposób oceny) oraz przepisami BHP; Zarządzanie plikami i folderami, zasady porządkowania danych w pracowniach komputerowych	2	1
L2	Edytorskie techniki przekazywania informacji. Tworzenie pism formalnych i nieformalnych z wykorzystaniem dostępnych funkcji edytora teksu Word (wprowadzanie i formatowanie tekstu, tworzenie tabel, wykorzystanie tabulatorów, listy punktowane, wstawianie i formatowanie grafiki).	7	5
L3	Praca z długim tekstem: tworzenie automatycznych spisów treści, wstawianie przypisów, konspekty, sekcje, kolumny.	4	2
L4	Podstawy pracy w arkuszu kalkulacyjnym Excel: projektowanie formuł z wykorzystaniem wbudowanych funkcji oraz własnych wzorów; graficzna prezentacja danych.	4	3
L5	Wykorzystanie arkusza kalkulacyjnego do gromadzenia, porządkowania i filtrowania informacji; analiza danych.	4	2
L6	Wyszukiwanie, gromadzenie i przetwarzanie informacji pozyskanych przez sieć Internet. Usługi w sieciach informatycznych. Oprogramowania w chmurze.	4	2
L7	Grafika prezentacyjna. Przygotowanie prezentacji na dowolny temat związany z kierunkiem studiów z wykorzystaniem dostępnych źródeł informacji oraz Internetu. Prezentacja przygotowanego materiału połączona z wystąpieniem publicznym.	5	3
	Razem liczba godzin laboratoriów	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Laboratoria	M1 objaśnienie, wyjaśnienie M2 wykład konwersatoryjny M4 wykład z	Projektor, komputer, sieć lokalna

	wykorzystaniem materiałów multimedialnych M5.1 pokaz - prezentacja prac M5.3 ćwiczenia doskonalące obsługę programów edytorskich, arkuszy kalkulacyjnych,	

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Laboratoria	**F1 - sprawdzian** (praktyczny sprawdzian umiejętności) **F2 - obserwacja/aktywność** podczas zajęć, przygotowanie do zajęć, ocena wykonywanych ćwiczeń podczas zajęć **F4 - wystąpienie** (omówienie prezentacji multimedialnej)	**P3 - ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze**

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Laboratoria			
	F2	F1	F4	P3
W_01	**x**	**x**	**x**	**x**
U_01	**x**	**x**	**x**	**x**
U_02	**x**	**x**	**x**	**x**
K_01	x		x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Skala procentowa z punktów (ćwiczeń samodzielnych):
50% - dost
60% - dost+
70% - db
80% - db+
90% - bdb
Plus dodatkowe 1-5 pkt. za aktywność, 100 obecności

10. Forma zaliczenia zajęć

zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		

liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**18**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do sprawdzianów praktycznych	5	8
konsultacje	1	3
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,	10	15
zapoznanie z literaturą	3	3
Przygotowanie prezentacji	4	5
suma godzin:	**53**	**52**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Arkusz kalkulacyjny od podstaw : Przewodnik do ćwiczeń / Jolanta Czuczwara, Elżbieta Błaszczak. - Gorzów Wielkopolski : Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gorzowie Wielkopolskim 2009.
2. Kopertowska M., Przetwarzanie tekstów, PWN, Warszawa 2007.
3. Kopoertowska M., Arkusze kalkulacyjne, PWN, Warszawa 2006.
4. Kopertowska M., Grafika menedżerska i prezentacyjna, PWN, Warszawa 2006.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Opracowania metodyczne, instrukcje do ćwiczeń.
2. Nowakowski Z., Użytkowanie komputerów, PWN, Warszawa 2007. 6. Sikorski W., Podstawy technik informatycznych, PWN, Warszawa 2007.
3. Wojciechowski A., Usługi w sieciach informatycznych, PWN, Warszawa 200

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Teresa Krassowska
data sporządzenia / aktualizacji	10 -06-2022
dane kontaktowe (e-mail)	tkrassowska@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		3

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Wychowanie Fizyczne**
Punkty ECTS	**0**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Inne przedmioty**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Koordynator :dr J. Kuriańska-Wołoszyn** **Prowadzący: mgr M. Madej, mgr I. Fulko, mgr T. Saska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**60**	**I/1,2**	**0**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak przeciwskazań zdrowotnych

4. Cele kształcenia

C1 Wyposażenie studenta w wiedzę dotyczącą wpływu aktywności ruchowej na zdrowie człowieka

C2 Nabycie umiejętności w zakresie doboru odpowiednich form aktywności ruchowej dla całożyciowej dbałości o zdrowie

C3 Uświadomienie potrzeby i umiejętność współpracy w grupie

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Zna zasady i znaczenie zdrowego stylu życia w tym wpływu aktywności ruchowej na zdrowie człowieka	K_W12
	UMIEJĘTNOŚCI	
U_01	Posiada umiejętności ruchowe z zakresu wybranych form aktywności fizycznej oraz samodzielnie planuje i realizuje trening zdrowotny	K_U18

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Jest gotów do przestrzegania zasad współpracy w grupie w tym zasad fair play	K_K02

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	
C1	Gry zespołowe (siatkówka, piłka nożna, koszykówka) : gry i zabawy oswajające z elementami techniki, nauka podstawowych elementów techniki i taktyki oraz przepisów gry; doskonalenie; gra szkolna, gra właściwa	15	
C2	Fitness (aerobik, callanetiks, stretching, spinning, joga, zumba, UPB – Uda, pośladki, brzuch): teoria treningu fitness, doskonalenie sprawności ruchowej poprzez ćwiczenia wzmacniające poszczególne partie ciała, ćwiczenia kształtujące wytrzymałość i siłę, ćwiczenia rozciągające, ćwiczenia relaksujące. Zajęcia przy muzyce.	15	
C3	Nordic Walking (techniki chodu, naukę rozgrzewki i rozciągania, specjalistyczne ćwiczenia z kijami, zabawy grupowe z kijami, sportowe aspekty nordic walking.	10	
C4	Trening siłowy : teoria treningu siłowego, doskonalenie siły i wytrzymałości ruchowej poprzez ćwiczenia wzmacniające poszczególne partie mięśniowe z pomocą maszyn ćwiczebnych; nauka obsługi poszczególnych maszyn, zaznajomienie z zasadami BHP obowiązującymi na siłowni, nauka doboru ćwiczeń zgodnych z oczekiwaniami; trening ogólnorozwojowy – obwodowy, trening ukierunkowany na poszczególne partie mięśniowe np. mięśnie ramion, mięśnie klatki piersiowej, mięśnie kończyn dolnych lub mięśnie brzucha	10	
C5	Tenis stołowy, badminton: gry i zabawy oswajające z elementami techniki, nauka elementów techniki, taktyki i przepisów gry; doskonalenie; gra szkolna; gra właściwa pojedyncza i deblowa ; turniej.	10	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**60**	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	Praktyczna M5 – pokaz Podająca M1 - objaśnienie	Sprzęt sportowy – przyrządy, przybory

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi,	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**

	stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	
Ćwiczenia	F2 – obserwacja podczas zajęć/ aktywność	F5 – aktywne uczestnictwo w zajęciach

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
			F2	F5		……	……	……	……	……	……	……	……
W_01			**X**	**X**									
U_01			**X**	**X**									
K_01			**X**	**x**									

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Podsumowujące metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia K_W12, K_U18, K_K02 oceniono metodą: aktywnego uczestnictwa w zajęciach oraz przedłużonej obserwacji przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego

10. Forma zaliczenia zajęć

- zaliczenie bez oceny

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**60**	**-**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych		
przygotowanie do egzaminu		
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,		
zapoznanie z literaturą		
suma godzin:	**60**	**-**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**0**	**-**

12. Literatura zajęć

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Przepisy PZKOSZ, PZPN, PZPS, PZTS, PZB
2. Nordic walking dla każdego, Wilanowski A. Bukowy Las 2014
3. Joga. Przewodnik dla początkujących i znawców" wydana przez Centrum Sivananda Yoga Lidell L.
4. „ Światło jogi" B.K.S. Iyengar, Akademia hata – joga 1976
5. „Aerobik czy fitness" Elżbieta Grodzka – Kubiak, AWF Poznań 2002
6. „ Kulturystyka dla każdego" Kruszewski Marek, Lucien Demeills , Siedmiogród 2015

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr J. Kuriańska-Wołoszyn
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	majswoloszyn@onet.eu
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	FILOLOGIA POLSKA
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		4

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Bezpieczeństwo i higiena pracy**
Punkty ECTS	**0**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Inne przedmioty**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**Pierwszy**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**mgr Renata Płonecka**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**4/4**	**1**	**0**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak wymagań wstępnych

4. Cele kształcenia

C_W1 - przekazanie podstawowych wiadomości z zakresu bhp, ochrony ppoż. ,postępowania w razie wypadku.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	ma wiedzę w zakresie przepisów prawa z zakresu bhp, ochrony przeciwpożarowej oraz udzielania pierwszej pomocy	K_W13
	UMIEJĘTNOŚCI	
U_01	wykorzystać wiedzę z dziedziny bhp, potrafi stosować zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii	K_U03
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE	

K_01	działania w sposób przedsiębiorczy oraz wykazuje się twórczym myśleniem, jest gotów do respektowania etyki zawodowej oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii.	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Obowiązki, prawa i odpowiedzialność Rektora oraz studentów w zakresie bhp. Tryb dochodzenia roszczeń powypadkowych.	1	1
W2	Ochrona przeciwpożarowa i ogólne zasady posługiwania się sprzętem podręcznym gaśniczym. Zasady postępowania w razie pożaru, awarii i ewakuacji ludzi i mienia.	2	2
W3	Zasady udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej osobie poszkodowanej w wypadku podczas zajęć, ćwiczeń na terenie uczelni i poza jej terenem organizowanych przez uczelnię.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	4	4

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	- CD - internet - komputer - rzutnik multimedialny

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P2 – zaliczenie (aktywność studenta)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	Metoda oceny P2	……	……	……	……	……	……	……	……	……	……	……	……
W_01	**X**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

10. Forma zaliczenia zajęć

ZALICZENIE BEZ OCENY

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**4**	**4**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych		
przygotowanie do egzaminu		
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,		
zapoznanie z literaturą		
suma godzin:	**4**	**4**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**0**	**0**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. 2.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 października 2018 roku w sprawie sposobu zapewnienia w uczelni bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia (Dz. U. poz.2090). 2. Kodeks pracy.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	mgr Renata Płonecka
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023 r.
dane kontaktowe (e-mail)	rplonecka@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Wydział Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		5

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Prawo autorskie**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Inne przedmioty**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**mgr Marcin Szott**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**15/9**	**II/3**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak

4. Cele kształcenia

C_W2 – zdobycie podstawowej wiedzy prawniczej, pozwalającej na rozumienie problematyki praw autorskich i praw pokrewnych. C_U2 – przygotowanie do korzystania i posługiwanie się językiem specjalistycznym z zakresu prawa autorskiego i praw pokrewnych. C_U3 – podniesienie poziomu umiejętności analizowania i interpretowania tekstu prawnego oraz tworzenia podstawowego prawnego tekstu pisanego. C_K2 – rozwinięcie umiejętności pracy w zespole.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego	K_W08
	UMIEJĘTNOŚCI	

U_01	potrafi wyszukiwać, krytycznie analizować, oceniać i syntetyzować informacje z wykorzystaniem wiedzy prawniczej z zakresu prawa autorskiego i praw pokrewnych	K_U01
U_02	potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę prawniczą z zakresu prawa autorskiego i praw pokrewnych do formułowania i rozwiązywania złożonych problemów	K_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej, w szczególności w zakresie korzystania z cudzych utworów w zakresie przestrzegania autorskich praw osobistych i majątkowych	K_K02
K_02	jest gotów do świadomej i krytycznej oceny działalności zawodowej własnej i innych.	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	źródła prawa autorskiego i praw pokrewnych - *rozwiązywanie i omawianie konkretnych przypadków prawnych, będących przedmiotem rozstrzygnięcia np.: sądu lub innego organu administracyjnego*	2	1
C2	pojęcie oraz kategorie utworów, podmiot i przedmiot ochrony - utwór jako rezultat twórczości autora, autorskie prawa osobiste - tzw. autorskie dobra osobiste - *rozwiązywanie i omawianie konkretnych przypadków prawnych, będących przedmiotem rozstrzygnięcia np.: sądu lub innego organu administracyjnego*	2	2
C3	autorskie prawa majątkowe - *rozwiązywanie i omawianie konkretnych przypadków prawnych, będących przedmiotem rozstrzygnięcia np.: sądu lub innego organu administracyjnego*	2	1
C4	ograniczenia treści autorskich praw majątkowych oraz regulacje szczególne, zasada wolności kontraktowej i jej ograniczenia, zwalczanie nieuczciwej konkurencji - *rozwiązywanie i omawianie konkretnych przypadków prawnych, będących przedmiotem rozstrzygnięcia np.: sądu lub innego organu administracyjnego*	2	2
C5	prawo autorskie i prawa pokrewne - dywersyfikacja roszczeń wynikających z autorskich praw osobistych - *rozwiązywanie i omawianie konkretnych przypadków prawnych, będących przedmiotem rozstrzygnięcia np.: sądu lub innego organu administracyjnego*	2	1
C6	prawo autorskie i prawa pokrewne - dywersyfikacja roszczeń wynikających z autorskich praw majątkowych - *rozwiązywanie i omawianie konkretnych przypadków prawnych, będących przedmiotem rozstrzygnięcia np.: sądu lub innego organu administracyjnego*	2	1
C7	plagiat, piractwo i odpowiedzialność karna oraz organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi - *rozwiązywanie i omawianie konkretnych przypadków prawnych, będących przedmiotem rozstrzygnięcia np.: sądu lub innego organu administracyjnego*	3	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**9**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M5 –** czytanie, analiza tekstu źródłowego, praca z tekstem źródłowym, analiza i interpretacja wskazanych artykułów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych	laptop, projektor, rzutnik, Internet, tekst ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F1 –** sprawdzian (ustny, pisemny, sprawdzian praktyczny umiejętności wyszukiwania i prezentacji informacji z materiałów źródłowych itd.), **F5** – ćwiczenia praktyczne (ćwiczenia sprawdzające umiejętności).	**P3 –** ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze,

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia		
	Metoda oceny sprawdzian	Metoda oceny ćwiczenia praktyczne	Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formułujących
W_01	X	-	X
U_01	X	X	X
U_02	X	X	X
K_01	-	X	X
K_02	-	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1) sprawdzian (F1) umiejętności wyszukiwania i prezentacji informacji stanowi 50% oceny podsumowującej (P3). Wynik ustalany na podstawie pisemnych lub ustnych odpowiedzi, gdzie ocena pozytywna osiągana jest w przypadku uzyskania 50% poprawnych odpowiedzi – kryterium oceny: kompletność odpowiedzi, poprawna terminologia, aktualny stan prawny, umiejętność logicznego myślenia;
2) ćwiczenia praktyczne (F5) sprawdzające umiejętności stanowią 50% oceny podsumowującej (P3). Wynik ustalany jest na podstawie pisemnych odpowiedzi, gdzie ocena pozytywna osiągana jest w przypadku uzyskania 50% poprawnych odpowiedzi – kryterium oceny: kompletność odpowiedzi, poprawna terminologia, aktualny stan prawny, umiejętność logicznego myślenia, znajomość aktów prawnych;
3) suma ocen ze sprawdzianu (F1) i ćwiczeń praktycznych (F5) stanowi ocenę podsumowującą (P3).

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**9**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium	3	3
przygotowanie do ćwiczeń	3	3
zapoznanie z literaturą	9	15
suma godzin:	**30**	**30**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1062).

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. R. Golat, *Prawo autorskie i prawa pokrewne*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2021, wyd. 11.
2. A. Niewęgowski, *Prawo autorskie. Komentarz*, Wydawnictwo Wolter Kluwer Polska, Warszawa 2021.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	mgr Marcin Szott
data sporządzenia / aktualizacji	10 czerwca 2022 r.
dane kontaktowe (e-mail)	mszott@ajp.edu.pl
podpis	

Załącznik nr 4
do Uchwały Nr 11/000/2023 Senatu AJP
z dnia 21 marca 2023 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Wprowadzenie do psychologii**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe/obieralne**
Moduł/specjalizacja	**Przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Beata Uchto-Żywica**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład S/NS	**30/15**	**II/3**	**2**
Ćwiczenia S/NS	**15/9**	**II/3**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

4. Cele kształcenia

C1 -Wprowadzenie studentów w wiedzę psychologiczną i pedagogiczną pozwalającą na rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i nauczania – uczenia się. C2 – Zdobycie wiedzy z zakresu nauk humanistycznych i społecznych powiązanych z filologią polską.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Ma wiedzę psychologiczną obejmującą podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowę i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologię różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego.	K_W03 K_W12

W_02	Posiada wiedzę na temat teorii spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowań społecznych i ich uwarunkowań, sytuacji interpersonalnej, empatii, zachowania asertywnych i innych zagadnień z zakresu psychologii społecznej.	K_W02
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania.	K_U07
U_02	Potrafi porozumieć się w sytuacji konfliktowej.	K_U07
U_03	Wykazuje umiejętności radzenia sobie ze stresem i stosować strategie radzenie sobie z innymi trudnościami.	K_U17
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, autorefleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Wprowadzenie do przedmiotu. Omówienie zaliczenia.	2	2
W2	Historia psychologii polskiej i światowej.	2	1
W3	Definicje i dziedziny psychologii.	2	2
W4	Podstawy psychologii- osobowość, tożsamość, samoocena.	2	2
W5	Emocje i motywacje.	2	1
W6	Inteligencja emocjonalna.	2	1
W7	Procesy poznawcze- pamięć.	2	1
W8	Modele i metody uczenia się, analiza trudności i metody wspierania komunikacji.	2	1
W9	Procesy poznawcze- uwaga i koncentracja.	2	1
W10	Psychologia społeczna- wybrane zjawiska.	2	1
W11	Psychologia społeczna – procesy grupowe.	2	1
W12	Psychologia społeczna- rozwiązywanie konfliktów.	2	1
W13	Wybrane zaburzenia psychiczne.	2	1
W14	Umiejętności psychologiczne w pracy nauczyciela. Techniki radzenia sobie ze stresem.	2	1
W15	Podsumowanie i zaliczenie.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Wprowadzenie do tematu.	2	2
C2	Psychologia emocji i motywacji.	2	1
C3	Procesy poznawcze- pamięć.	2	1
C4	Psychologia społeczna- słynne eksperymenty badawcze.	2	1

C5	Potrzeby człowieka. Identyfikowanie i rozpoznawanie potrzeb u uczniów.	2	1
C6	Rozwiązywanie konfliktów - analiza przypadków.	2	1
C7	Umiejętności i kompetencje psychologiczne nauczyciela.	2	1
C8	Zaliczenie.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	projektor
Ćwiczenia	analiza tekstu źródłowego, wykład informacyjny	Teksty źródłowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F)	Ocena podsumowująca (P)
Wykład	F2- obserwacja/ aktywność	P1- egzamin pisemny
Ćwiczenia	F2- obserwacja podczas zajęć / aktywność F3- praca pisemna	P3- ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P1	F2	F3	P3	……
W_01	X	X	X	X	X	
W_02	X	X	X	X	X	
U_01	X	X	X	X	X	
U_02	X	X	X	X	X	
U_03	X	X	X	X	X	
K_01	X	X	X	X	X	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru sprawdzający wiedzę z całego przedmiotu.
Zaliczenie ćwiczeń- oceny cząstkowe z prac zadawanych na poszczególnych zajęciach.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin pisemny- test

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach	**na studiach**

	stacjonarnych	niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**27**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	2	5
przygotowanie do egzaminu	3	5
przygotowanie do realizacji zajęć, wykonanie ćwiczeń,	5	10
zapoznanie z literaturą	5	13
suma godzin:	**60**	**60**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Sternberg R., Wprowadzenie do psychologii, Wyd. WSiP, Warszawa 1999.
2. Rathus, S.A., Psychologia współczesna, Wyd. GWP, Gdańsk 2004.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. James W., Psychologia, Wyd. PWN Warszawa 2002.
2. Reber E., Słownik psychologiczny, Wyd. SCHOLAR, Warszawa 2010.
3. Strelau J., Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom I–III. Wyd. GWP, Gdańsk 2007.
4. Wadeley A., Birch A., Malim T., Wprowadzenie do psychologii, Wyd. PWN, Warszawa 2007.
5. Zimbardo Ph. G., Ruch F.L., Psychologia i życie, Wyd. PWN, Warszawa 2009.
6. Zimbardo P., Johnson R., McCann V., Psychologia. Kluczowe koncepcje (t. 1-5), Wyd. PWN, Warszawa 2010.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Beata Uchto-Żywica
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	buchto@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Psychologia rozwojowa i wychowawcza**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Beata Uchto-Żywica**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład S/NS	**30/18**	**III/5-6**	**2**
Ćwiczenia S/NS	**30/18**	**II/5-6**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczenie egzaminu z przedmiotu „Wprowadzenie do psychologii"

4. Cele kształcenia

C1 -Wprowadzenie studentów w wiedzę psychologiczną i pedagogiczną pozwalającą na rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i nauczania – uczenia się.

C2 – Zdobycie wiedzy z zakresu nauk humanistycznych i społecznych powiązanych z filologią polską.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Ma wiedzę psychologiczną obejmującą podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowę i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologię różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego.	K_W03 K_W12

W_02	Posiada wiedzę na temat procesów rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości, zaburzeń w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, teorii integralnego rozwoju ucznia, dysharmonii i zaburzeń rozwojowych u uczniów, zaburzeń zachowania, zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości, szczególnych uzdolnień, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia.	K_W12
W_03	Posiada wiedzę na temat procesów uczenia się: modeli uczenia się, w tym koncepcji klasycznych i współczesnego ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych, metod i technik uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania, trudności w uczeniu się, identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań.	K_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi identyfikować i rozpoznawać potrzeby uczniów w rozwoju uzdolnień i zainteresowań oraz obserwuje zachowania społeczne, zna ich uwarunkowania.	K_U03
U_02	Potrafi radzić sobie ze stresem i stosować strategie radzenia sobie z trudnościami.	K_U02
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Charakteryzuje się umiejętnością autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Wprowadzenie do przedmiotu. Omówienie zaliczenia.	2	2
W2	Historia psychologii rozwoju i wychowawczej.	2	1
W3	Definicje i dziedziny psychologii rozwojowej.	2	2
W4	Podstawowe pojęcia: rozwój, zmiana rozwojowa, etapy rozwoju.	2	2
W5	Czynniki wpływające na rozwój człowieka. Procesy uczenia się.	2	1
W6	Rozwój emocjonalny człowieka.	2	1
W7	Rozwój osobowości człowieka.	2	1
W8	Okresy krytyczne w rozwoju człowieka.	2	1
W9	Modele i metody uczenia się. Wspieranie komunikacji z uczniami.	2	1
W10	Definicja tożsamości i rozwój tożsamości.	2	1
W11	Kryzys tożsamości.	2	1
W12	Wybrane metody diagnozowania rozwoju człowieka.	2	1
W13	Metody terapeutyczne wspierające rozwój człowieka.	2	1
W14	Umiejętności psychologiczne w pracy nauczyciela. Radzenie sobie ze stresem.	2	1
W15	Podsumowanie i zaliczenie.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wprowadzenie do tematu- etapy rozwoju.	2	2
C2	Wczesne wspomaganie rozwoju- definicja, zadania.	2	1
C3	Okres niemowlęcy i poniemowlęcy- normy rozwojowe i zagrożenia	2	1
C4	Okres średniego dzieciństwa- normy rozwojowe i zagrożenia.	2	1
C5	Wczesny wiek szkolny- normy rozwojowe i zagrożenia. Pojęcie dojrzałości szkolnej.	2	1
C6	Okres dorastania- normy i zagrożenia.	2	1
C7	Metody rozpoznawania i identyfikowania potrzeb uczniów w rozwoju.	2	1
C8	Wybrane metody wspierania rozwoju- metoda dobrego startu.	2	1
C9	Wybrane metody wspierania rozwoju- metoda Marii Montessori.	2	1
C10	Wybrane metody wspierania rozwoju- metoda ruchu rozwijającego.	2	1
C11	Wybrane metody wspierania rozwoju- metoda Integracji sensorycznej.	2	1
C12	Wybrane metody wspierania rozwoju- bajkoterapia.	2	1
C13-C14	Analizy przypadków	4	3
C15	Zaliczenie przedmiotu	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	projektor
Ćwiczenia	analiza tekstu źródłowego, wykład informacyjny	Teksty źródłowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F)	Ocena podsumowująca (P)
Wykład	F2- obserwacja/ aktywność	P1- egzamin pisemny- test
Ćwiczenia	F2- obserwacja podczas zajęć / aktywność F3- praca pisemna	P3- ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P1	F2	F3	P3	……
W_01	X	X	X	X	X	
W_02	X	X	X	X	X	
W_03	X	X	X	X	X	
U_01	X	X	X	X	X	
U_02	X	X	X	X	X	
K_01	X	X	X	X	X	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zaliczenie pisemne z oceną – test jednokrotnego wyboru sprawdzający wiedzę z całego przedmiotu. Zaliczenie ćwiczeń- oceny cząstkowe z prac zadawanych na poszczególnych zajęciach.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin pisemny- test

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**60**	**36**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	5	5
przygotowanie do egzaminu	5	5
przygotowanie do realizacji zajęć, wykonanie ćwiczeń	5	5
zapoznanie z literaturą	5	9
suma godzin:	**80**	**60**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1.Bee, H., Boyd D. (2008). Psychologia rozwoju człowieka. Poznań: Zysk i Ska. 2. Harwas-Napierała, B., Trempała, J., (2016). Psychologia rozwoju człowieka. Charakterystyka okresów życia człowieka. Warszawa: PWN. 3. Trempała, J. (2014). Psychologia rozwoju człowieka. Podręcznik akademicki. Warszawa; PWN.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1.Bryant, P., Colman, A., (1997). Psychologia rozwojowa. Poznań: Zysk i Ska. 2. Przetacznik-Gierowska, M., Tyszkowa, M., (2014). Psychologia rozwoju człowieka. Warszawa: PWN. 3. Vasta, R., Haith, M., Miller S., (1995). Psychologia dziecka. Warszawa: WSiP.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Beata Uchto-Żywica
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	buchto@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Pedagogika ogólna**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**psychologiczno-pedagogiczny**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**prof. dr hab. Urszula Ostrowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30**	**II/3**	**2**
ćwiczenia	**15**	**II/3**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza ogólna z zakresu nauk humanistycznych i społecznych oraz zainteresowanie pracą nauczyciela języka polskiego.

4. Cele kształcenia

	Wiedza
C_W1	Zapoznanie studentów z genezą i podstawami teoretycznymi pedaogiki ogólnej, z jej miejscem wśród dziedzin nauk społecznych i humanistycznych oraz z elementarną terminologią dyscypliny.
C_W2	Zapoznanie studentów z podstawami uwarunkowań historycznych, antropologicznych, filozoficznych, aksjologicznych, naukowych, prakseologicznych i metodologicznych pedagogiki ogólnej.
C_W3	Zapoznanie studentów z rolą nauczyciela i wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów oraz z uwarunkowaniami sukcesu w pracy zawodowej w szkole.
	Umiejętności
C_U1	Kształtowanie umiejętności wyróżniania i nazywania nurtów pedagogicznych występujących i zaobserwowanych w różnych środowiskach.
C_U2	Nabycie przez studentów umiejętności oceniania sytuacji wychowawczych, metod wychowawczych i właściwych sposobów ich wyboru w zróżnicowanych środowiskach wychowawczych.
C_U3	Kształtowanie u studentów umiejętności i kompetencji niezbędnych do uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy oraz rozumienia potrzeby uczenia się przez całe życie.
	Kompetencje społeczne

C_K1	Konstruowanie umiejętności wykorzystywania wiedzy teoretycznej i umiejętności w sposób refleksyjny i krytyczny.
C_K2	Wdrażanie do analizowania wiedzy i doświadczeń praktycznych oraz do projektowania drogi osiągania skuteczności zawodowej.
CK_3	Budowanie umiejętności współpracy w grupie (w zbiorowościach społecznych) w celu rozwoju własnego i innych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych 6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA (EPW…)		
W_01	Student zna elementarną terminologię używaną w pedagogice i dotyczącą organizacji oraz funkcjonowania systemu oświaty - rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie dyscyplin pokrewnych	K_W01, K_W02
W_02	Student opisuje uwarunkowania historyczne, antropologiczne, filozoficzne, naukowe, światopoglądowe, prakseologiczne i metodologiczne pedagogiki ogólnej.	K_W03, K_W04
W_03	Student zna istotę, funkcje oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; potrafi wskazuje funkcje, zadania, cechy oraz zasady, którymi nauczyciel powinien kierować się w swojej pracy.	K_W06, K_W12
W_04	Student rozpoznaje i tłumaczy współczesne wyzwania związane z pedagogiką, jej szanse i zagrożenia.	K_W05, K_W12, K_W13
UMIEJĘTNOŚCI (EPU…)		
U_01	Student dostrzega, wyróżnia i nazywa nurty pedagogiczne występujące i obserwowane w różnych środowiskach, program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i umie dostosować go do potrzeb edukacyjnych uczniów;	K_U01, K_U03
U_02	Student ocenia sytuacje wychowawcze i metody wychowawcze odpowiednio do zróżnicowanych środowisk wychowawczych i potrafi zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego.	K_U02
U_03	Student jest gotowy do uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy, rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie.	K_U13, K_U17, K_U18
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (EPK…)		
K_01	Student korzysta z wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych w sposób refleksyjny i krytyczny, potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie i innych zadania.	K_K02, K_K03
K_02	Student projektuje drogę osiągania skuteczności zawodowej, analizując wiedzę i doświadczenia praktyczne oraz potrafi odpowiedzialnie określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania.	K_K02, K_K03
K_03	Student współpracuje w grupie w aspekcie rozwoju własnego i innych.	K_K03, K_K07, K_U08, K_U16

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Geneza i podstawy teoretyczne oraz rozwój pedagogiki ogólnej - jej miejsce w systemie nauk społecznych i humanistycznych.	3	1,5
W2	Podstawowe pojęcia pedagogiki, paradygmaty pedagogiczne oraz dyscypliny naukowe w pedagogice.	3	2
W3	Interdyscyplinarny charakter pedagogiki ogólnej - nauki współdziałające z pedagogiką.	3	1,5
W4	Relacja teoria-praktyka w pedagogice i edukacji z perspektywy refleksji krytycznej.	3	1,5
W5	Specyficzny przedmiot badań pedagogiki ogólnej oraz specyfika metod badawczych dyscypliny.	3	1,5
W6	Zadania i wyzwania współczesnej edukacji – szanse i zagrożenia.	3	2
W7	Uwarunkowania skuteczności pracy współczesnego nauczyciela w aspekcie jego funkcji i zadań oraz cech i zasad zawodu.	3	2
W8	Relacje interpersonalne w edukacji - ich rodzaje i typologie.	3	2
W9	Rola i znaczenie nauczyciela we współczesnym świecie – uwarunkowania sukcesu zawodowego.	3	2
W10	Idea uczenia się przez całe życie – umiejętności i kompetencje niezbędne do ustawicznej edukacji w aspekcie doskonalenia wiedzy oraz umiejętności.	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	**30**	18

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Kierunki, nurty i teorie pedagogiczne.	2	1,5
C2	Zalety i wady pedagogiki Waldorfskiej. Pedagogika Johna Deweya.	2	1
C3	Założenia pedagogiki Marii Montessori. Pedagogika Janusza Korczaka	2	1,5
C4	Koncepcje pedagogiczne Celestyna Freineta. Pedagogika Petera Petersona.	2	1
C5	Pedagogika krytyczna i emancypacyjna.	2	1
C6	Pedagogika negatywna – antypedagogika.	2	1
C7	Pedagogika wielokulturowa i międzykulturowa.	2	1
C8	Syntetyczne podsumowanie problematyki ćwiczeń	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**9**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny (konwencjonalny) (M1) /wykład problemowy (M2) /wykład konwersatoryjny (M3)	projektor, komputer, prezentacje multimedialne, materiały źródłowe
Ćwiczenia	Metoda ćwiczeniowa oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy i ich analizie (M4)	film, fotografie, materiały archiwalne, teksty źródłowe, dokumenty, artykuły i rozdziały ze wskazanych podręczników,

	Metoda problemowa (M5) Metoda praktyczna (M6)	Internet itp. burza mózgów, SWOT projektor, komputer, prezentacje multimedialne z dyskusją

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P)** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	obserwacja/aktywność w czasie części konwersatoryjnej wykładu (F4, F2)	Egzamin ustny (P2)
Ćwiczenia	obserwacja/aktywność, przygotowanie się do zajęć, ocena zadań wykonywanych podczas zajęć i rezultatów pracy własnej, wiedza z zakresu kanonu lektur, jakość wykonanych prac domowych (F4, F2)	- Wystąpienie (prezentacja multimedialna z dyskusją) (P4);

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład				Ćwiczenia			
	P2	F2	P4		P4	F2	F4	.....
W_01	+	+	+		+	+	+	
W_02	+		+		+	+	+	
W_03	+	+	+		+	+	+	
W_04	+	+	+		+	+	+	
U_01	+	+	+		+	+	+	
U_02	+		+		+	+	+	
U_03	+	+	+		+		+	
K_01	+	+	+		+	+	+	
K_02	+		+		+		+	
K_03	+	+			+	+	+	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
	Ocena		
Przedmiotowy efekt uczenia się	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
W_01	Student zna i rozumie funkcjonowanie systemu oświaty, znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, alternatywne formy edukacji oraz	Student zna i rozumie funkcjonowanie systemu oświaty, znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, alternatywne formy edukacji oraz tematykę	Student zna i rozumie funkcjonowanie systemu oświaty, znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, alternatywne formy edukacji oraz tematykę

	tematykę oceny jakości działalności szkoły lub placówki systemu oświaty - opanował wiedzę z tego zakresu na poziomie na poziomie podstawowym.	oceny jakości działalności szkoły lub placówki systemu oświaty - opanował wiedzę z tego zakresu na poziomie dobrym.	oceny jakości działalności szkoły lub placówki systemu oświaty - opanował wiedzę dotyczącą definicji i terminologii pedagogicznych z wykładów i literatury na poziomie bardzo dobrym
W_02	Student zna i rozumie niektóre uwarunkowania historyczne, antropologiczne, filozoficzne, naukowe, światopoglądowe, prakseologiczne i metodologiczne pedagogiki ogólnej oraz zawodu nauczyciela	Student zna i rozumie większość uwarunkowań historycznych, antropologicznych, filozoficznych, naukowych, światopoglądowych, prakseologicznych i metodologicznych pedagogiki ogólnej oraz zawodu nauczyciela	Student zna i rozumie istotę wszystkich uwarunkowań historycznych, antropologicznych, filozoficznych, naukowych, światopoglądowych, prakseologicznych i metodologicznych pedagogiki ogólnej oraz zawodu nauczyciela
W_03	Student częściowo zna istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; niekompletnie opisuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty, a także znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym; w sposób nieuporządkowany wskazuje funkcje, zadania, cechy oraz zasady, którymi nauczyciel powinien kierować się w swojej pracy.	Student w stopniu dobrym zna istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; dobrze potrafi opisać pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty, a także znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym; dobrze wskazuje funkcje, zadania, cechy oraz zasady, którymi nauczyciel powinien kierować się w swojej pracy.	Student zna i rozumie istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; potrafi opisać pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty, a także znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym; wzorowo wskazuje funkcje, zadania, cechy oraz zasady, którymi nauczyciel powinien kierować się w swojej pracy.
W_04	Student zna i wskazuje tylko niektóre wyzwania współczesnej pedagogiki jednak nie potrafi wskazać tych o znaczeniu priorytetowym.	Student zna i wskazuje większość wyzwań współczesnej pedagogiki.	Student zna, wskazuje i krytycznie ocenia priorytetowe wyzwania, które pojawiają się we współczesnej pedagogice.
U_01	Student dostrzega, wyróżnia i nazywa niektóre nurty pedagogiczne, podaje ich wady i zalety ale nie w pełni potrafi dobrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować go do potrzeb edukacyjnych uczniów.	Student dostrzega, wyróżnia i nazywa główne nurty pedagogiczne, podaje ich wady i zalety a także potrafi dobrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować go do potrzeb edukacyjnych uczniów.	Student bezbłędnie dostrzega, wyróżnia i nazywa różne nurty pedagogiczne, podaje ich wady i zalety a także potrafi dobrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować go do potrzeb edukacyjnych uczniów.
U_02	Student wymaga wsparcia w poszukiwaniu nowych	Student samodzielnie poszukuje dodatkowych informacji,	Student samodzielnie poszukuje dodatkowych informacji, poszerza swoją

	informacji, nie rozwija się samodzielnie, jego zaprojektowana ścieżka własnego rozwoju zawodowego nie jest kompletna.	wykorzystuje je w swojej pracy w dobrym stopniu i odpowiedzialnie projektuje ścieżkę własnego rozwoju zawodowego.	wiedzę i rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz potrafi zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego.
U_03	Student potrafi formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela jednak bez ich należytego uzasadnienia.	Student potrafi formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela, ale uzasadnia je częściowo.	Student potrafi formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela oraz uzasadnia je wyczerpująco.
K_01	Student jest gotów do okazywania empatii uczniom jednak nie potrafi zapewnić im wsparcia i pomocy.	Student jest gotów do okazywania empatii uczniom i w stopniu dobrym zapewnia im wsparcie i pomoc.	Student jest gotów do okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy.
K_02	Student częściowo jest gotów do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej.	Student w znacznej części jest gotów do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej.	Student w pełni jest gotów do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej.
K_03	Student częściowo jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.	Student jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.	Student z dużym zaangażowaniem jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia- udział w zajęciach programowych	**45**	**27**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	5	5
przygotowanie do zajęć ćwiczeniowych	2	10
przygotowanie prezentacji	2	2
Przygotowanie do egzaminu	4	14
Egzamin	2	2
suma godzin:	**60**	**60**
Liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Pedagogika ogólna a teoria i praktyka dydaktyczna, red. M. Myszkowska-Litwa, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego Kraków 2011.
2. Pedagogika, podręcznik akademicki, T.1 i 2, red. Z. Kwieciński, B. Śliwerski, PWN Warszawa 2008.
3. Śliwerski B., Współczesne teorie i nurty wychowania, Impuls Kraków 2005.
4. Tchorzewski A. M. de, Pedagogika ogólna. Wielopostaciowość – Rudymenta – Meandry – Dylematy. Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum w Krakowie Kraków 2019.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Day Ch., Rozwój zawodowy nauczyciela, Gdańskie Wydawnictwo Pedagogiczne Gdańsk 2008.
2. Ostrowska U., Aksjologiczne podstawy wychowania [w:] Pedagogika tom 1 podstawy nauk o wychowaniu, red. B. Śliwerski, Gdańskie Wydawnictwo Pedagogiczne Gdańsk 2006.
3. Pedagogika jako humanistyczno-społeczna nauka stosowana: konsekwencje metodologiczne, red. D. Kubinowski i M. Chutorański, Oficyna Wydawnicza Impuls Kraków 2017.
4. Śliwerski B., Współczesna myśl pedagogiczna, Wydawnictwo Impuls Kraków 2009.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Urszula Ostrowska
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	uostrowska@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		4

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Elementy pedagogiki specjalnej**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**3**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Anna Lis-Zaldivar**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**3/6**	**2**
ćwiczenia	**30/18**	**3/6**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Pozytywne zaliczenie przedmiotów: wprowadzenie do psychologii, pedagogika ogólna

4. Cele kształcenia

C_W1 – Zdobycie wiedzy pozwalającej zrozumieć niepełnosprawności, specjalne potrzeby edukacyjne w sferach edukacyjnych i społecznych (C_W1)

C_U1- Kształtowanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy (C_U4)

C_K1- Ćwiczenia umiejętności pracy w zespole (C_K2)

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Posiada podstawową wiedzę w zakresie rozwoju człowieka w normie i patologii, w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym; pozwalającą na organizowanie pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela	K_W12

W_02	Posiada podstawową wiedzę w zakresie diagnozowania zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów, edukacji włączającej, a także projektowania oraz wspierania dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi	K_W13
W_03	Posiada podstawową wiedzę w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w palcówkach systemu oświaty	K_W06 K_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi ze szczególnymi uzdolnieniami (diagnozuje potrzeby edukacyjne ucznia, dostosowuje program i projektuje odpowiednie wsparcie)	K_U01 K_U03 K_U14 K_U18
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Wykazuje się odpowiedzialnością profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej	K_K01
K_02	Wykazuje empatię, otwartość, refleksyjność na problemy społeczne oraz przestrzega etyki zawodowej	K_K02, K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Zajęcia organizacyjne- przedstawienie założeń i tematyki przedmiotu. Omówienie celów, założeń, aktualnych i węzłowych problemów i wyzwań pedagogiki specjalnej i edukacji włączającej.	1	1
W2	Omówienie zakresu, terminologii, różnorodności i specyfiki rozwojowej i edukacyjnej dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi: autystycznym spektrum zaburzeń, niedosłuchu, niedowidzenia, mózgowego porażenia dziecięcego, zaburzeń ruchowych, zaburzeń o podłożu genetycznym, zaburzeń somatycznych, psychicznych i chorób przewlekłych.	2	1,5
W3	Diagnozowanie i orzekanie o stopniach niepełnosprawności. Model medyczny oraz biopsychospołeczny. Diagnoza funkcjonalna, założenie, zasady i klasyfikacja stanu zdrowia wg ICF, ICD, DSM.	2	1
W4	Omówienie procesu słyszenia w normie i patologii.	2	1
W5	Przedstawienie specyfiki procesów poznawczych oraz kształtowania mowy dzieci z uszkodzonym narządem słuchu. Rehabilitacja dzieci z wadą słuchu	2	1
W6	Omówienie specyfiki rozwojowej dzieci i osób dorosłych o różnym stopniu niepełnosprawności intelektualnej.	2	1
W7	Przedstawienie systemu edukacji i nauczania dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim i umiarkowanym. Praca z dzieckiem z niepełnosprawnością intelektualną	2	1
W8	Kolokwium	2	1,5
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**

		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Omówienie warunków zaliczenia przedmiotu oraz zakresu i sposobów pracy na ćwiczeniach. Rozpoznawanie niepełnosprawności oraz specjalnych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych na przykładzie wybranych jednostek chorobowych, potrzeb edukacyjnych i rozwojowych.	1	0,5
C2	Postawy rodziców wobec niepełnosprawności dziecka. Cele, zasady, zakres współpracy i wzajemnego oddziaływania szkoły- rodziców- instytucji środowiskowych na rzecz dzieci z niepełnosprawnościami oraz specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi. Stosowanie praktycznych rozwiązań w zakresie planowania, oddziaływania oraz weryfikacji skuteczności zamierzonych aktywności. Poszukiwanie odpowiedzi na pytania: *Co należy zrobić, aby rodzina posiadająca osobę z niepełnosprawnością w stopniu głębokim nie zatraciła radości życia i szczęśliwości? Czy w tej sytuacji możliwa jest realizacja zawodowa, pasji pozostałych członków rodziny? Jeśli tak, to, jakie widzisz rozwiązanie?* Dodatkowo: *przedstaw sytuację z perspektywy dziecka z niepełnosprawnością, rodzica, osób oraz instytucji wspierających.*	2	1
C3	Praktyczna diagnoza funkcjonalna ICF, ICD, DSM oraz dobrostanu wybranych przypadków wraz z projektowaniem wieloaspektowych odziaływań wsparcia.	3	2
C4	Cele, zadania, podstawy organizacyjno- prawne edukacji specjalnej i włączającej. Miejsce ucznia z niepełnosprawnościami oraz specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi w systemie edukacyjnym. Systemowe działania pomocowe.	2	0,5
C5	Segregacja- integracja- autonomia, jako różne formy współżycia społecznego osób sprawnych i niepełnosprawnych. Edukacja włączająca i inkluzyjna.	2	1
C6	Specjalne potrzeby edukacyjne dziecka według określonego stopnia i rodzaju niedosłuchu. Wykorzystanie badań audiometrycznych do planowania działań wspierających. Omówienie ochrony słuchu przed hałasem oraz profilaktyki uszkodzeń słuchu.	4	1,5
C7	Omówienie różnych metod rehabilitacji dzieci z wadą słuchu: metoda audytywno-werbalna, daktylografia, fonogesty, język migowy/ migany. Szkolnictwo dla dzieci w wadami słuchu. Projektowanie działań edukacyjnych i wspierających dziecko z wadą słuchu w różnym systemie edukacji.	2	2
C8	Dostosowanie tekstu literackiego do możliwości dzieci z silnie uszkodzonym słuchem, posługującymi się mową ustną, jako głównym narzędziem komunikacyjnym. Dostosowanie kształcenia do zróżnicowanych potrzeb ucznia o specjalnych potrzeb edukacyjnych. Omówienie zaleceń do pracy z dzieckiem niedosłyszącym w szkole integracyjnej i powszechnej (masowej).	2	2
C9	Omówienie różnic w poznawaniu otoczenia pomiędzy dziećmi w pełni zdrowymi i niewidomymi. Projektowanie działań edukacyjnych zmierzających do realizacji podstawy programowej przez uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych z wadami wzroku. Opracowanie oddziaływania środowiskowego, z uwzględnieniem wątków etycznych.	2	1

C10	Rozpoznawanie, diagnozowanie, planowanie oddziaływania edukacyjnego i dydaktycznego dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w zakresie niepełnosprawności intelektualnej w stopniu lekkim.	4	2,5
C11	Choroby różne oraz rzadkie i ich oddziaływanie na indywidualne i społeczne funkcjonowanie człowieka. Problemy w zakresie rozpoznawania, diagnozowania, planowania oraz weryfikacji zaplanowanych osiągnięć. Studium przypadku.	2	1
C10	Dokonania i sukcesy osób z niepełnosprawnością i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	2	1
C11	Praca zaliczeniowa	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład konserwatoryjny, wykład problemowy	projektor, teksty źródłowe
Ćwiczenia	burza mózgów, dyskusja dydaktyczna, klasyczna metoda problemowa, praca w grupach, analiza tekstu źródłowego, studium przypadku	Projektor, teksty źródłowe, pomoce dydaktyczne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F1 kolokwium cząstkowe, F2 obserwacja aktywności	P2 Kolokwium pisemne podsumowujący semestr
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność F4 wypowiedź/ wystąpienie F5 ćwiczenia praktyczne	P2 kolokwium pisemne P5 wystąpienie

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			Ćwiczenia				
	F1	F2	P2	F2	F4	F5	P2	P5
W_01	x	x	x	x	x	x	x	x
W_02	x		x		x	x	x	x
W_03	x		x		x		x	
U_01	x	x	x	x	x	x	x	x
K_01				x	x	x	x	x
K_02				x	x	x		x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Ocenę bardzo dobrą (5) można uzyskać w I terminie zaliczenia. W terminie II lub w sesji poprawkowej najwyższą oceną jest 4.
2. Zaliczenie nieobecności na zajęciach, kolokwium cząstkowego i zaliczenie ćwiczeń upoważnia studenta do przystąpienia, do kolokwium końcowego.
3. Ocena bardzo dobra (5): student zna i rozumie omawiane treści na rozszerzonym poziomie, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad rozwojem własnym samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
4. Ocena dobra (4): student zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem, w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
5. Ocena dostateczny (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem, w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.

10. Forma zaliczenia zajęć

- forma zaliczenia / egzaminu **zaliczenie z oceną**

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**27**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	5	13
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,	5	10
zapoznanie z literaturą	5	10
suma godzin:	**60**	**60**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. A. Clarke, A. D. B. Clarke, *Upośledzenie umysłowe. Nowe poglądy.* PWN, Warszawa 1969.
2. W. Dykcik, *pedagogika specjalna,* Wydawnictwo Naukowe WAM, Poznań 2001,

Podniesienie efektywności kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Materiały dla nauczycieli, MEN 2010.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. A. Adamowicz-Hummel, *Posługiwanie się wzrokiem przez dzieci słabo widzące,*[w:] *Poradnik dydaktyczny dla nauczycieli realizujących podstawę programową w zakresie szkoły podstawowej i gimnazjum z uczniami niewidomymi i słabo widzącymi,* MEN Warszawa 2001.
2. N. C. Barraga, J. M. Morris, *Program rozwijania umiejętności posługiwania się wzrokiem,* WSPS-PZN, Warszawa 1997.

3. E. Bendych, *Przygotowanie dzieci niewidomych do nauki szkolnej,* WSiP, Warszawa, 1985.
4. U. Eckert, *Przygotowanie dzieci z wadą słuchu do nauki szkolnej,* WSiP, Warszawa, 1986.
5. M. Gadomska, M*apy i plany w nauczaniu orientacji przestrzennej osób niewidomych,* Szkoła Specjalna nr 1/2003, s. 40-45.
6. Z. Gajdzica (red.), *Człowiek z niepełnosprawnością w rezerwacie przestrzeni publicznej,* Impuls, Kraków 2013.
7. M. Góralówna, B. Hołyńska, *Rehabilitacja małych dzieci z wadą słuchu,* PZWL, Warszawa
8. E. Kulesza, *Rozwój poznawczy dzieci z lekkim i umiarkowanym stopniem upośledzenia umysłowego- diagnoza i wspomaganie. Studia empiryczne,* Wydawnictwo APS, Warszawa 2004.
9. S. Olszewski, K. Parys, *Rozumieć chaos. Rzecz o terminach i znaczeniach im nadawanych w pedagogice specjalnej.* Wyd. Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2016.
10. B. Orłowska, P. Prüfer (red.), *Edukacja i niepełnosprawność w wyobraźni socjopedagogicznej,* Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jakuba z Paradyża, Gorzów Wielkopolski 2013.
11. A. Rakowska, *Jak porozumiewają się dzieci niesłyszące z osobami słyszącymi. Analiza wybranych interakcji komunikacyjnych,* Wydawnictwo naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2000.
12. B. Szczygieł, *Jak pracować z dzieckiem niepełnosprawnym? Konstruowanie programu zajęć, organizowanie klasy integracyjnej,* Oficyna Wydawnicza „Impuls", Kraków 2005.
13. H. Siwek, *Możliwości matematyczne uczniów szkoły specjalnej,* WSiP, Warszawa 1995.
14. D. Umiastowska, J. Gebreselassie (red.), *Dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych- implikacje dydaktyczne i wychowawcze,* Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jakuba z Paradyża, Gorzów Wielkopolski 2014.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Anna Lis-Zaldivar
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	zaldivar@wp.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		5

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Emisja głosu**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**POLSKI**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**mgr Joanna Lenart**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**15/9**	**II**	**2**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

4. Cele kształcenia

	Wiedza
C_W1	Student zna podstawowe zagadnienia związane z budową, funkcjonowaniem i higieną narządów mowy.
C_W2	Student rozumie działanie aparatu artykulacyjnego, oddechowego i fonacyjnego.
C_W3	Student wie jakie ćwiczenia powinien wykonywać aby polepszać emisję głosu.
	Umiejętności
C_U1	Student potrafi posługiwać się swoim aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu.
C_U2	Student potrafi samodzielnie wykonywać ćwiczenia pomocne w rozwijaniu techniki mowy i wyrazistości wypowiedzi.
	Kompetencje społeczne
C_K1	Student rozumie, że prawidłowa emisja głosu jest pomocna w odnalezieniu się na rynku pracy.
C_K2	Student posiada przekonanie o potrzebie ciągłego dokształcania zawodowego i rozwoju osobistego.
CK_3	Student potrafi rozwijać umiejętności gwarantujące możliwość dalszego samokształcenia oraz dokonywania systematycznej oceny poziomu swojej wiedzy na temat emisji głosu.
CK_4	Student jest świadomy swoich talentów.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Absolwent zna podstawowe zagadnienia związane z emisją głosu – budowę, działanie i ochronę narządu mowy i zasady emisji głosu.	K_W04
W_02	Absolwent zna metody porozumiewania się w celach dydaktycznych – sztukę wykładania i zadawania pytań,	K_W13
W_03	Absolwent zna i rozumie znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela: problematykę pracy z uczniami z zaburzeniami komunikacji językowej	K_W13
W_04	Absolwent ma podstawową wiedzę na temat polepszania wyrazistości mowy.	K_W04 K_W10
W_05	Absolwent ma wiedzę w zakresie praktycznej działalności nauczycielskiej, ponieważ wie jak chronić i dbać o narządy mowy.	K_W04 K_W12 K_W13
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Absolwent, na podstawie zdobytej wiedzy, potrafi samodzielnie wykorzystywać ćwiczenia związane z emisją głosu i poprawną artykulacją wypowiedzi.	K_U08 K_U11 K_U13 K_U18
U_02	Absolwent potrafi posługiwać się zgodnie z zasadami aparatem emisji głosu	K_U13
U_03	Absolwent potrafi komunikować się w sposób przejrzysty i zrozumiały zgodnie z zasadami poprawności językowej.	K_U08 K_U11 K_U13 K_U18
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Absolwent posiada wiedzę dotyczącą możliwości i ograniczeń jakie posiada w zakresie emisji głosu. Student jest gotów do pracy nad własnym aparatem mowy.	K_K06
K_02	Absolwent jest gotów do twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów;	K_K01
K_03	Absolwent jest gotów do skutecznego korygowania swoich błędów językowych i doskonalenia aparatu emisji głosu	K_K03
K_04	Absolwent posługuje się zdobytą wiedzą na temat emisji głosu w trakcie własnej praktycznej działalności nauczycielskiej.	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych

C1	Wprowadzenie do zajęć emisji głosu, przekazanie podstawowej wiedzy teoretycznej zawiązanej z budową, funkcjonowaniem i higieną narządów mowy. Przedstawienia warunków zaliczenia.	2	1
C2	Zajęcia praktyczne: istota relaksacji w pracy z głosem. Ćwiczenie aparatu mowy. Relaksacja żuchwy. Pojęcie szczękościsku i innych zaburzeń komunikacji językowych wśród dzieci i dorosłych.	2	1
C3	Zajęcia praktyczne: oddech i jego moc. Zarządzanie oddechem w wypowiedzi. Emisja głosu a prawidłowy oddech.	2	2
C4	Zajęcia praktyczne: wyrazistość mówienia. Ćwiczenia dykcyjne. Wierszyki i łamańce językowe dla dzieci i dorosłych. Dyskusja na temat podstawowych błędów językowych wynikających z niepopranej dykcji. Korygowanie błędów językowych, jakie popełniają studenci.	2	2
C5	Zajęcia praktyczne: intonacja i pragmatyka wypowiedzi. Przedstawienie zasad poprawnej komunikacji. Ćwiczenia praktyczne: jak wykładać, by być słuchanym. Ćwiczenia praktyczne na temat umiejętności zadawania pytań i dyskusji pomiędzy uczeniem i nauczycielem.	3	1
C6	Zajęcia praktyczne: uwolnij swój głos. Praktycznie ćwiczenia związane z zasadami dotyczącymi emisji głosu. Uwalnianie samogłosek. Pobudzanie rezonatorów. Akcentowanie tekstów.	2	1
C7	Podsumowanie zajęć - studenci sami prowadzą ćwiczenia z zakresu emisji głosu i wyrazistości wypowiedzi. Przedstawiają jak w przyszłości samodzielnie mogą korygować błędy językowe oraz doskonalić funkcjonowanie aparatu mowy a także emisję głosu. Zaliczenie przedmiotu.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M1 - Metoda podająca:** objaśnienie, wyjaśnienie, miniwykład **M2 - Metoda problemowa:** wykład interaktywny, dyskusja, ćwiczenia pobudzające wyobraźnię, pytania i odpowiedzi, konwersacja, rozmowa/dyskusja na temat doświadczeń w czasie praktyk. **M5 - Metoda praktyczna:** prezentacja różnych form wypowiedzi, wygłoszenie referatu przez studenta, ćwiczenia z elementami prezentacji, wypowiedź ustna, praca z tekstem źródłowym, analiza i interpretacja wskazanych utworów literackich, analiza próbek nagrań, działania praktyczne, wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji, ćwiczenia pamięci, ćwiczenia słuchania, mówienia i czytania, użycie określonych struktur w mowie, czytanie na głos.	koc, poduszka, karki, farby, kredki,

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność F4 - wystąpienie F5 - ćwiczenia praktyczne	P3 - ocena podsumowująca na podstawie ocen formujących

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F2	F4	F5	P3
W_01	x	x	x	x
W_02	x	x		x
W_03	x	x		x
W_04	x	x	x	x
W_05	x	x	x	x
U_01	x	x	x	x
U_02		x	x	x
U_03	x	x		x
K_01	x	x	x	x
K_02		x		x
K_03	x		x	x
K_04	x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Każdy ze studentów ma inne możliwości i zasoby jeśli chodzi o emisję głosu, dlatego głównym kryterium oceny, jest obserwacja nie tyle postępów studenta co jego zaangażowania w ćwiczenia w grupie.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**9**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
zapoznanie z literaturą	5	5
Samodzielne ćwiczenia w domu	10	10
Przygotowanie do zajęć	**5**	**5**

suma godzin:	**35**	**29**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. *Emisja głosu nauczyciela*, red. M. Przybysz-Piwko. Warszawa 2006
2. Linklater K., *Uwolnij swój głos*, Kraków 2012
3. Walczak- Deleżyńska M.*, Aby język giętki… Wybór ćwiczeń artykulacyjnych* od J. Tennera do B. Toczyskiej, Wrocław 2001.
4. Toczyska B. *Głośno i wyraźnie*, Gdańsk 2007.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Joanna Lenart
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	jginda@ajp.edu.pl
podpis	lenart

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		6

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Kultura żywego słowa**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**Przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Joanna Rutkowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**15/9**	**II/ IV**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

brak

4. Cele kształcenia

C1: Znajomość podstawowych pojęć z zakresu kultury żywego słowa.

C2: Znajomość budowy, działania i zasad ochrony narządów głosu (fizyczne aspekty komunikacji werbalnej); zasad prawidłowego oddychania w procesie fonacji, normy wymawianiowej języka polskiego w zakresie artykulacji głosek oraz akcentowania wyrazów.

C3: Umiejętność podziału wypowiedzi na frazy, słowa, sylaby, głoski, środków wyrazu dotyczących formy wypowiedzi i treści wypowiedzi.

C4: Zależności między słowem mówionym a znakami przestankowymi, niektórych figur stylistycznych, a także podstawowych ćwiczeń oddechowych, dykcyjnych i relaksacyjnych.

C5: Umiejętność interpretacji i poprawnej recytacji tekstu.

C6: Umiejętność wykonywania i prowadzenia ćwiczeń oddechowych i relaksacyjnych.

C7: Umiejętność autoprezentacji, używania głosu ekonomicznie i efektywnie, poprawnej wymowy, skupiania uwagi otoczenia na swojej wypowiedzi, efektywnej ochrony narządów mowy.

C8: Rozwijanie umiejętności skutecznego komunikowania się.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Definiuje podstawowe terminy z zakresu kultury żywego słowa.	K_W01
W_02	Zna budowę, działania i zasady ochrony narządów głosu oraz zasady prawidłowego oddychania i zasady normy wymawianiowej w zakresie artykulacji oraz akcentowania.	K_W02
W_03	Ma podstawową wiedzę na temat powiązania emisji głosu z kulturą żywego słowa.	K_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi zinterpretować i wyrecytować tekst poetycki i prozatorski	K_U01
U_02	Potrafi świadomie posługiwać się głosem	K_U02
U_03	potrafi wykorzystywać w swoich wypowiedziach właściwe środki foniczne, stosować obowiązujące zasady wymowy i normy ortofoniczne	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności; rozumie potrzebę ciągłego dokształcania i doskonalenia zawodowego	K_K01
K_02	potrafi skutecznie wypowiadać się; ma świadomość wpływu formy i jakości wypowiedzi na tworzenie wizerunku mówcy	K_K02
K_03	ma świadomość odpowiedzialności za kształtowanie kultury języka swoich wychowanków	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wprowadzenie do problematyki żywego słowa, podstawowe zagadnienia z zakresu kultury żywego słowa (warunki dobrej recytacji, bariery komunikacyjne, pojęcie normy wymawianiowej i jej odmiany – dykcja wyrazista i poprawna itd.).	2	1
C2	Mechanizm i fizjologia procesu mówienia; fizyczne aspekty komunikacji werbalnej i emisja głosu: budowa, działanie i ochrona narządów mowy, oddech i ćwiczenia oddechu; ćwiczenia dykcyjne i relaksacyjne.	2	1
C3	Technika artykulacji samogłoskowych, mechanizmy artykulacji spółgłosek i grup spółgłoskowych; akcent w języku polskim, norma wymawianiowa; rym i rytm w polszczyźnie mówionej; Środki wyrazu dotyczące treści i formy wypowiedzi; Kontury intonacyjne i ich wpływ na znaczenie wypowiedzi; Fraza, pauza i akcent logiczny a semantyczna struktura tekstu; akcent emocjonalny – operowanie tempem, natężeniem głosu, pauzą itp. w celu przekazania emocji zawartych w tekście; Zaburzenia mowy, wady wymowy, błędy, przejęzyczenia	2	2

C4	Fonacja i artykulacja	2	1
C5	Wybrane normy ortofoniczne. Wymowa, ekspresja i wyrazistość słowa	2	1
C6	Przygotowanie tekstu do interpretacji głosowej, ćwiczenia nad tekstami literackimi – poetyckimi i prozatorskimi	5	3
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	Np. praca z tekstem, dyskusja, miniwykład	Nagrania, teksty poetyckie i prozatorskie, marchewka, korek, karimata, dyktafon, poradniki i zbiory ćwiczeń z zakresu przedmiotu

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	Np. obserwacja podczas zajęć / aktywność Ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć F1	Zaliczenie ustne P1

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	Metoda oceny ….	……	……	……	……	……	……	……	……	……	……	……	……
W_01				**F1**	**P1**								
W_02				**F1**	**P1**								
W_03				**F1**	**P1**								
U_01				**F1**	**P1**								
U_02				**F1**	**P1**								
U_03				**F1**	**P1**								
K_01													
K_02													
K_03													

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zaliczenie ustne:
1. **Recytacja fragmentu prozy/poezji;**
2. **Odpowiedź na trzy pytania związane z treściami omawianymi w ramach przedmiotu**

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie ustne

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**9**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do ZALICZENIA	5	5
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,	5	6
zapoznanie z literaturą	3	8
KONSULTACJE	2	2
suma godzin:	**30**	**30**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Tarasiewicz B., *Mówię i śpiewam świadomie. Podręcznik do nauki emisji głosu*, Kraków 2003
2. Kochanowicz J., *Podstawy recytacji i mowy scenicznej*, Warszawa 1961 i wydania następne.
3. Kochański W., Koszutska O., Listkiewicz Z., *Sekrety żywego słowa. Poradnik dla recytatorów*, Warszawa 1974.
4. Kotlarczyk M., *Podstawy sztuki żywego słowa. Instrument – dykcja – ekspresja*, Warszawa 1965 – i wyd. nast.
5. Kram J., *Zarys kultury żywego słowa*, Warszawa 1982 i wydania następne.
6. Mikuta M., *Kultura żywego słowa*, Warszawa 1963.

Wieczorkiewicz B., *Sztuka mówienia*, Warszawa 1980.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Bąba S., *Z zagadnień współczesnej normy językowej*, „Studia Polonistyczne" 1981, t. IX.
2. Bąk P., *Czytanie i recytacja w klasach początkowych*, Warszawa 1984.
3. Bąk P., *Nauka czytania i recytacji w wyższych klasach szkoły podstawowej*, Warszawa 1987.
4. Benni T., *Ortofonia polska*, Warszawa 1971.
5. Billewicz G., Zioło B., Bator Z., *Ćwiczenia dykcyjne dla dzieci przedszkolnych i szkolnych. Głoski szumiące*, Kraków 1998.
6. Bregy W., *Elementy techniki wokalnej*, Warszawa 1974.
7. Dłuska M., *Fonetyka polska. Artykulacje głosek polskich*, Warszawa – Kraków 1983.
8. Dłuska M., *Prozodia języka polskiego*, Warszawa 1976.
9. Doroszewski W., Wieczorkiewicz B., *Zasady poprawnej wymowy polskiej (ze słowniczkiem)*, Warszawa 1947.
10. Furmanik S., *Zarys deklamatoryki*, Warszawa 1958.
11. Gawęda K., Łazewski J., *Uczymy się poprawnej wymowy*, Warszawa 1995.
12. Kamińska-Szmaj I., *Normy ortofoniczne a system wokaliczny współczesnej polszczyzny*, [w:] *Mowa rozświetlona myślą. Świadomość normatywno-stylistyczna współczesnych Polaków*, red. J. Miodek,

współpr. M. Zaśko-Zielińska i I. Borkowski, Wrocław 1999.
13. Klemensiew Z., *Prawidła poprawnej wymowy polskiej*, wyd. 8, Kraków 1995.
14. Kochanowicz J., *Podstawy recytacji i mowy scenicznej*, wyd. 2 popr., Warszawa 1961 i nast. wyd.
15. Kochański W., Klebanowska B., Markowski A., *O dobrej i złej polszczyźnie, Warszawa 1987.*
16. Kotlarczyk M., *Podstawy sztuki żywego słowa. Instrument, dykcja, ekspresja*, wyd. 2 rozszerz, Warszawa 1965 i nast. wyd..
17. Kotlarczyk M., *Sztuka żywego słowa*, Warszawa 1975
18. Kucała M., *Twoja wymowa cię zdradza. Regionalizmy i dialektyzmy języka polskiego*, Kraków 1994.
19. Mayenowa M., *O sztuce czytania wierszy*, Warszawa 1963.
20. Oczkoś M., *Abecadło mówienia*, Warszawa 2000.
21. Podracki J., *Nowości w polskich normach akcentowania*, „Polonistyka" 1994, nr 5.
22. *Podręczny słownik poprawnej wymowy polskiej*, pod red. W. Lubasia i S. Urbańczyka, Warszawa 1990.
23. Sawrycki W., *Kultura żywego słowa*, Toruń 1985.
24. *Słownik wymowy polskie*j, pod red. M. Karasia, M. Madejowej, Warszawa 1977.
25. Toczyska B., *Elementarne ćwiczenia dykcji*, Gdańsk 1994 i następne.
26. Toczyska B., *Łamańce z dykcją, czyli makaka ma Kama*, Gdańsk 1998.
27. Toczyska B., *Sarabanda w chaszczach. Ćwiczenia samogłosek*, Gdańsk 1997.
28. Walczak- Deleżyńska M., *Aby język giętki… Wybór ćwiczeń artykulacyjnych od J. Tennera do B. Toczyskiej*, Wrocław 2001.
29. Wierzchowska B., *Wymowa polska*, Warszawa 1971.
30. Wóycicki K., *Forma dźwiękowa prozy polskiej i wiersza polskiego*, Warszawa 1960.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Joanna Rutkowska
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	joarutpwsz@wp.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna i niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		6

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Komunikacja interpersonalna**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr hab. Agnieszka A. Niekrewicz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**15/9**	**II/4**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie wiedzy o teoriach komunikacji międzyludzkiej funkcjonujących w obszarach antropologii kulturowej, psychologii, socjologii, językoznawstwa.

C2 - Doskonalenie umiejętności poprawnego i skutecznego komunikowania się w sytuacjach zawodowych i prywatmych.

C3 – Uświadomienie roli komunikacji w wypełnianiu zobowiązań społecznych, współorganizowaniu działalności na rzecz środowiska i interesu publicznego.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Definiuje podstawowe terminy z zakresu nauk o komunikowaniu.	K_W02
W_02	Rozumie istotę i prawidłowości rządzące procesami komunikowania warunkujące zachowania komunikacyjne jednostki oraz ich wpływ na społeczne funkcjonowanie jednostki i zorganizowanej grupy.	K_W03

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Przekonuje do swoich poglądów, stosując psychologiczne techniki wywierania wpływu oraz językowe środki perswazyjne.	K_U08
U_02	Umie krytycznie analizować zachowania komunikacyjne oraz dobierać odpowiednie metody i instrumenty do osiągania porozumienia z partnerami komunikacji.	K_U07, K_U08, K_U15, K_U16
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Jest świadomy roli komunikacji w wypełnianiu zobowiązań społecznych, współorganizowaniu działalności na rzecz środowiska i interesu publicznego.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Określenie obszaru nauki o komunikacji. Modele i funkcje komunikowania się. Rodzaje znaków.	1	1
C2	Etykieta językowa we współczesnej komunikacji interpersonalnej i interpersonalno-medialnej – typy aktów etykiety językowej; tendencje rozwojowe; omówienie przykładów zachowań grzecznościowych	2	1
C3	Grzecznościowe zwyczaje polskie a obce; różnice międzykulturowe w biznesie i relacjach codziennych	2	1
C4	Sztuka perswazji. Językowe i pozajęzykowe sposoby wywierania wpływu na innych	2	2
C5	Sztuka radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych; sposoby zapobiegania powstawaniu barier komunikacyjnych	2	1
C6	Sposoby prowadzenia negocjacji w różnych kulturach	2	1
C7	Komunikowanie z perspektywy *gender studies*. Różnice w sposobie komunikowania mężczyzn i kobiet. Androcentryzm w językach świata. Czy język polski jest androcentryczny?	2	1
C8	Typy grup społecznych. Dynamika grupy. Budowanie zespołu. Typy ról i ich podział w grupie. Władza. Typy władzy. Przywództwo. Rola przywódcy w grupie. Style przywództwa. Menedżer (przywódca) sytuacyjny. Interakcje	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M2 – metoda problemowa (metody aktywizujące)	nagrania filmowe, prezentacja multimedialna

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**

Ćwiczenia	F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność	P2 – rozmowa podsumowująca przedmiot i wiedzę

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	Metoda oceny	.....	F2	P2	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
W_01			**X**	**X**									
W_02			**X**	**X**									
U_01			**X**	**X**									
U_02			**X**	**X**									
K_01			**X**	**x**									

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Odpowiedź oceniona na 100-90% punktów – 5
70-89% punktów – 4
45-69% punktów – 3
poniżej 45% - 2

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**9**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zajęć	5	11
czytanie literatury	5	5
suma godzin:	**25**	**25**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Cialdini R., *Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka*, Gdańsk 2010.
2. Cialdini R., *Mała wielka zmiana. Jak skuteczniej wywierać wpływ*, Gdańsk 2021.
3. *Mosty zamiast murów. Podręcznik komunikacji interpersonalnej*, pod red. J. Stewarta, Warszawa 2007.
4. Pisarek W., *Wstęp do nauki o komunikowaniu*, Warszawa 2008.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		

5. Skudrzyk A., *Normy grzecznościowych zachowań językowych* (*etykieta językowa, savoir-vivre, bon ton, dobre wychowanie, grzeczność językowa*), dostępny w Internecie: http://sjikp.us.edu.pl/pliki/ksiazki/aldona_skudrzyk.pdf.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Aronson E., *Człowiek – istota społeczna*, Warszawa 1978.
2. Berne E., *W co grają ludzie*, Warszawa, PWN 1994.
3. Gaszyńska-Magiera M., *Rozmowa kwalifikacyjna w świetle polskiej etykiety językowej*, [w:] *Język trzeciego tysiąclecia III*, t. 1: *Tendencje rozwojowe współczesnej polszczyzny*, pod red. G. Szpili, Kraków 2005, s. 455-462.
4. *Grzeczność nasza i obca*, red. M. Marcjanik, Warszawa 2005.
5. Karwatowska M., Szpyra-Kozłowska J., *Lingwistyka płci. Ona i on w języku polskim*, Lublin 2013.
6. Marcjanik M., *Mówimy uprzejmie. Poradnik językowego savoir-vivre'u*, Warszawa 2009.
7. Morreale S. P., B. H. Spitzberg, J. K. Barge, *Komunikacja między ludźmi. Motywacja, wiedza i umiejętności*, Warszawa 2007.
8. *Retoryka codzienności. Zwyczaje językowe współczesnych Polaków*, Warszawa 2006.
9. Reynolds S., Valentine D., *Komunikacja międzykulturowa*, Wolters Kluwer 2009.
10. Stewart J., *Mosty zamiast murów. Podręcznik komunikacji interpersonalnej*, Warszawa 2007.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Agnieszka A. Niekrewicz
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	aniekrewicz@ajp.edu.pl
podpis	

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**praktyka**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**mgr Lidia Nogal-Faber**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z

			programem studiów)
praktyka	**30**	**III/V**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

4. Cele kształcenia

Zapoznanie studentów z organizacją pracy szkoły, placówki systemu oświaty, warsztatem pracy pedagoga, psychologa, nauczyciela, formami i metodami wychowania i nauczania. Kształtowanie i rozwój umiejętności dydaktyczno-wychowawczych w bezpośrednim kontakcie z wychowankami. Weryfikacja własnych predyspozycji do wykonywania zawodu nauczyciela (wychowawcy).

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie: zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki oświaty oraz środowisko, w jakim one działają.	K_W12
W_02	Student zna i rozumie: organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego.	K_W06
W_03	Student zna i rozumie: zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.	K_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi: wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze.	K_U03 K_U17
U_02	Student potrafi: wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez (opiekuna praktyk), nauczycieli przedmiotów.	K_U03 K_U17
U_03	Student potrafi: wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas.	K_U03 K_U17
U_04	Student potrafi: wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych (opiekuna praktyk) nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich.	K_U03 K_U17
U_05	Student potrafi: zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych.	K_U18
U_06	Student potrafi: analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk.	K_U18
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.	K_K03 K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści praktyki	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
1	Zapoznanie się ze specyfiką placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności z: • zasadami bhp, • strukturą organizacyjną, statutem i planem pracy szkoły, • programem wychowawczo-profilaktycznym oraz programem doradztwa zawodowego, • zadaniami i obowiązkami nauczyciela, pedagoga, psychologa, rady pedagogicznej • prowadzoną dokumentacją (także elektroniczną), obiegiem dokumentów.	5	5
2	Obserwacja: • czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk i nauczycieli, • pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych, • pracy uczniów (w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) podczas zajęć: edukacyjnych, w świetlicy szkolnej, korekcyjno-kompensacyjnych itp. • zorganizowanej i spontanicznej aktywności formalnych i nieformalnych grup dzieci, • pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas; Analiza i interpretacja zaobserwowanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych. Omówienie bieżących problemów i doświadczeń.	15	15
3	Współdziałanie z opiekunem praktyk w sprawowaniu opieki i podejmowanie (pod opieką opiekuna) działań wychowawczych w trakcie: • dyżurów na przerwach międzylekcyjnych, • zorganizowanych wyjść grup uczniowskich, • uroczystości szkolnych. Przygotowanie konspektu zajęć wychowawczych (2 godz.) i ich realizacja pod kierunkiem opiekuna praktyk. Omówienie praktyki.	10	10
	Razem liczba godzin wykładów	30	30

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Praktyka	objaśnianie, wykład informacyjny, rozmowa/dyskusja na temat doświadczeń w czasie praktyk, analiza dokumentacji, analiza przypadku, pisanie i omówienie konspektu zajęć, obserwowanie studenta podczas pracy z wychowankami	teksty źródłowe, środki techniczne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się

	wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**(wybór z listy)**
Praktyka	F2 – obserwacja/aktywność F6 – zaliczenie praktyk	P6 - dokumentacja praktyki (karta praktyki zawodowej, dziennik praktyk, konspekt zajęć wychowawczych)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Metody oceny Praktyka			
	F2	F6	P6	....
W_01	x	x	x	
W_02	x	x	x	
W_03	x	x	x	
U_01	x	x	x	
U_02	x	x	x	
U_03	x	x	x	
U_04	x	x	x	
U_05	x	x	x	
U_06	x	x	x	
K_01	x	x	x	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zaliczenie z oceną na podstawie przeprowadzonej rozmowy i przedstawionych dokumentów:
karty praktyki zawodowej, dziennika praktyk, konspektu zajęć.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**30**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
suma godzin:	**30**	**30**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: Z zakresu (modułu): przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym, przygotowanie w zakresie dydaktycznym oraz dokumentacja z przebiegu nauczania obowiązująca w placówce, w której student odbywa praktykę i inna wskazana przez opiekuna w placówce

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Lidia Nogal-Faber
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	Lid-nog@tlen.pl
podpis	Lidia Nogal-Faber

Załącznik nr 4
do Uchwały Nr 11/000/2023 Senatu AJP
z dnia 21 marca 2023 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**dydaktyka literatury i języka polskiego**
Punkty ECTS	**5**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**przygotowanie w zakresie dydaktycznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Małgorzata Jach**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30/18**	**III**	**5**
ćwiczenia	**30/18**	**III**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student ma przygotowanie merytoryczne do nauczania języka polskiego w szkole podstawowej – zgodnie z opisem efektów kształcenia dla przedmiotów językoznawczych i literaturoznawczych – oraz przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne zgodnie z opisem efektów kształcenia przedmiotów z tego zakresu. Ma umiejętności z zakresu technologii informacyjnych niezbędne do prowadzenia zajęć on- i offline. Uczestniczy w zajęciach „dydaktyka literatury i języka polskiego".

4. Cele kształcenia

C1 – zaznajomienie studentów z wiedzą na temat teorii i praktyki nauczania przedmiotu „język polski" w szkole podstawowej.

C2 - wyposażenie studentów w umiejętności niezbędne do kompleksowej realizacji dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych zadań nauczyciela szkoły podstawowej.

C3 - rozwiniecie wrażliwości etycznej, empatii, otwartości, refleksyjności oraz postaw prospołecznych i poczucia odpowiedzialności studentów.

C4 - przygotowanie studentów do oceniania swojej wiedzy, umiejętności i działalności zawodowej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	

W_01	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat nauczania przedmiotu „język polski" (terminologia, teorie, główne kierunki rozwoju współczesnej dydaktyki przedmiotowej)	K_W01, K_W02 K_W03, K_W04 K_W05, K_W02
W_02	zna i rozumie podstawowe przepisy z zakresu prawa oświatowego	K_W06, K_W09 K_11, K_12 K_12
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	wyszukiwać, krytycznie analizować i oceniać literaturę metodyczną,	K_U01
U_02	planować, organizować i doskonalić warsztat pracy nauczyciela polonisty,	K_U03, K_U04, K_U013
U_03	skutecznie komunikować się z wszystkimi uczestnikami procesu dydaktyczno-wychowawczego, także osobami wspierającymi ten proces, merytorycznie argumentować, prowadzić merytoryczną dyskusję z różnymi klientami szkoły.	K_U08, K_U09, K_U04
U_04	Student jest praktycznie przygotowany do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych wynikających z roli nauczyciela.	K_U013, K_U014 K_U015, K_U016 K_U017, K_U018
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	ocenia swój poziom wiedzy i umiejętności nauczycielskich,	K_K03
K_02	przestrzega etyki zawodowej nauczyciela,	K_K02
K_03	charakteryzuje się rzetelnością, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Miejsce języka polskiego w kształceniu ucznia szkoły podstawowej – od podstawy programowej do scenariusza lekcji.	2	2
W2	Podmiotowość i pełnomocność ucznia a rola nauczyciela w szkole podstawowej.	2	1
W3	Współpraca nauczyciela z rodzicami uczniów, pracownikami szkoły podstawowej, środowiskiem; wybrane elementy prawa oświatowego.	2	1
W4	Lekcja – jej struktura, typy i modele.	2	1
W5	Metody i zasady nauczania.	2	2
W6	Formy pracy ucznia, także w toku edukacji zdalnej lub hybrydowej.	2	1
W7	Scenariusze lekcji, na których uczeń jest aktywny.	2	1
W8	Projektowanie środowiska materialnego lekcji, wykorzystywanie środków dydaktycznych, w tym technologii informacyjnych, także w edukacji zdalnej.	2	1
W9	Kontrola i ocena pracy uczniów, w tym ocenianie kształtujące.	2	1
W10	Odkrywanie i rozwijanie predyspozycji i uzdolnień uczniów. Olimpiada Literatury i Języka Polskiego Szkół Podstawowych.	2	1
W11	Dostosowywanie działań pedagogicznych do potrzeb i możliwości uczniów. Zindywidualizowana ścieżka kształcenia, nauczanie indywidualne, indywidualny tok i program nauki.	2	2

W12	Trudności w uczeniu się – profilaktyka, diagnoza i pomoc psychologiczno-pedagogiczna.	2	1
W13	Sytuacje wychowawcze w toku nauczania przedmiotowego.	2	1
W14	Efektywność nauczania. Egzamin ósmoklasisty.	2	1
W15	Rozwój nauczyciela a kształtowanie u uczniów pozytywnego stosunku do nauki.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Cztery wymiary kształcenia polonistycznego w praktyce.	2	1
C2	Cechy, kompetencje i zadania nauczyciela w różnych formach edukacji.	2	1
C3	Analiza, wybór i modyfikacja programów nauczania. Podręcznik, e-podręcznik i zeszyt przedmiotowy ucznia.	2	1
C4	Plan pracy nauczyciela.	2	1
C5	Operacjonalizacja celów kształcenia.	2	1
C6	Planowanie lekcji języka polskiego na II etapie kształcenia.	2	1
C7	Metody prowadzenia lekcji, także w edukacji zdalnej i hybrydowej.	2	2
C8	Scenariusz lekcji języka polskiego.	2	2
C9	Formułowanie zadań oraz sprawdzanie, recenzowanie i ocenianie pisemnych prac uczniów.	2	2
C10	Muzyka, plastyka i film w edukacji polonistycznej.	2	1
C11	Planowanie lekcji z uwzględnieniem specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów, także uczniów z doświadczeniem migracji i uchodźctwa; edukacja włączająca.	2	1
C12	Różnicowanie wymagań edukacyjnych, budowanie zadań sprawdzających.	2	1
C13	Kształtowanie systemu wartości i rozwijanie postaw etycznych uczniów w toku pracy nad lekturą.	2	1
C14	Lekcje powtórzeniowe i utrwalające.	2	1
C15	Techniki motywowania do nauki i czytania literatury.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	Wykład informacyjny, wykład interaktywny, wykład z elementami dyskusji, wykład konwersatoryjny, prezentacja materiału audiowizualnego, pokaz prezentacji multimedialnej.	Laptop, projektor.
Ćwiczenia	Prezentacja prac, wypowiedź ustna, praca z tekstem źródłowym, omówienie scenariusza lekcji, pisanie scenariuszy lekcji, symulacja fragmentów lekcji i ich analiza, metody aktywizujące wykorzystywane na lekcjach języka polskiego w szkole podstawowej, np.	laptop, projektor, podręczniki, materiały biurowe wykorzystywane w metodach aktywizujących.

	metoda przypadków, drama, gry dydaktyczne, w tym internetowe, różne rodzaje dyskusji dydaktycznych, śnieżna kula, burza mózgów, metaplan, mapa myśli, centra sukcesu i in., sprawdzanie i ocenianie pisemnych prac uczniów.	

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	Obserwacja podczas zajęć.	Egzamin ustny.
Ćwiczenia	„Wejściówka", sprawdzian praktycznych umiejętności (np. sprawdzania i oceniania pisemnych prac uczniów), opracowanie scenariuszy lekcji i ich prezentacja, udział w dyskusjach, symulacja prowadzenia lekcji.	Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia					
	F2	P1	F1	F2	F3	F4	F5	P3
W_01	X	X	X	X				X
W_02		X	X	X		X	X	X
U_01		X	X	X		X		X
U_02		X	X	X	X	X	X	X
U_03		X		X		X		X
U_04		X	X	X	X	X	X	X
K_01	X			X				X
K_02	X			X				X
K_03	X			X				X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena ćwiczeń (piąty i szósty semestr) oraz ocena z egzaminu jest ustalana na podstawie punktów uzyskanych przez studenta. W przypadku ćwiczeń – w ciągu semestru, w przypadku egzaminu za wykonanie każdego z trzech zadań z wylosowanego przez studenta zestawu.
Sposób przeliczania punktów na oceny:
0-50 % niedostateczny
51-65 % dostateczny
66-74 dostateczny +
75-79 dobry

80-85 dobry + 85-100 bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin ustny.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**60**	**36**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do egzaminu	20	20
przygotowanie do zajęć , w tym do „wejściówek”	15	25
przygotowanie prac pisemnych (scenariuszy lekcji)	10	14
czytanie literatury	15	30
suma godzin:	**125**	**125**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**5**	**5**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Brudnik E., Moszyńska A., Owczarska B., *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących*, Kielce 2000.
2. Kłakówna A., *Sztuka pisania. Ćwiczenia redakcyjne dla klas IV-VI*. Warszawa 1993.
3. Kulig-Kozłowska A., *Facebook w szkolnej ławce. Media społecznościowe a edukacja polonistyczna*, Kraków 2017.
4. *Nowoczesność i tradycja w kształceniu literackim. Podręcznik z metodyki dla studentów filologii polskiej*, pod red. B. Myrdzik, Lublin 2000.
5. *Polonista w szkole. Podstawy kształcenia nauczyciela polonisty*, pod. red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004.
6. *Przygotowanie ucznia do odbioru różnych tekstów kultury*, pod. red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004.
7. Podstawa programowa przedmiotu *język polski* w szkole podstawowej.
8. Wybrane programy nauczania języka polskiego w szkole podstawowej (co najmniej dwa).
9. Wybrane podręczniki dla nauczyciela lub przewodniki metodyczne dla nauczycieli języka polskiego w szkole podstawowej (co najmniej dwa).
10. Wybrane artykuły prasowe i publikacje internetowe.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Bortnowski S., *Jak zmieniać polonistykę szkolną?*, Warszawa 2009.
2. Brudnik E., *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie 2*, Kielce 2003.
3. Bula D., Jawor-Baranowska J., *Na styku literatury i innych sztuk; działania twórcze uczniów klas IV-VI,* Kielce 2010.
4. *Doświadczenie lektury. Między krytyką literacką a dydaktyką literatury*, pod. red. K. Biedrzycki, A. Janus-Sitarz, Wydaw. Universitas, Kraków 2012.
5. Fenstermacher G., Soltis J. F., *Style nauczania,* Warszawa 2000.
6. Harmin M.: *Duch klasy. Jak motywować uczniów do nauki*, Warszawa 2005.

7. *Gamifikacja w szkole*, [w]: Edunews.pl [online], [dostęp 29.09.2017]. Dostępny w Internecie: <https://www.edunews.pl/badania-i-debaty/wywiady/2565-gamifikacja-w-szkole>.
8. Grodecka A., *Uczeń z wyobraźnią. Ćwiczenia z analizy tekstów kultury*, Sopot – Poznań 2003.
9. *Innowacje i metody* , t.I , *W kręgu teorii i praktyki.: Podręcznik akademicki kształcenia polonistycznego*, pod. red. M. Kwiatkowskiej-Ratajczak, Poznań 2011.
10. Janus-Sitarz A., *Przyjemność i odpowiedzialność w lekturze. O praktykach czytania literatury w szkole*, Wydaw. Universitas, Kraków 2009.
11. Łukasik J., M., *Spoko lekcja, czyli 65 sposobów na oryginalne zajęcia.* Kielce 2009.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Małgorzata Jach
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	malgorzata.jach@womgorz.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Metody kształcenia kompetencji językowych uczniów**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Przygotowanie w zakresie dydaktycznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Renata Janicka-Szyszko**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**15/9**	**III/5**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak

4. Cele kształcenia

Wiedza

C1 – zdobycie wiedzy z zakresu metodyki nauczania języka polskiego w szkole podstawowej (II etap edukacyjny), ze szczególnym uwzględnieniem metod kształcenia kompetencji językowych.

C2 – zdobycie wiedzy na temat dysfunkcji rozwojowych, które utrudniają rozwój kompetencji językowych uczniów na II etapie edukacyjnym.

Umiejętności

C1 – nabycie umiejętności projektowania, przeprowadzania i analizowania badań służących ocenie kompetencji językowych uczniów.

C2 – nabycie umiejętności oceny przydatności metod, procedur i dobrych praktyk do podnoszenia kompetencji językowych uczniów szkoły podstawowej.

Kompetencje społeczne

C1 – przygotowanie do korzystania w pracy nauczyciela języka polskiego z nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów.

C2 – wprowadzenie studentów w rolę nauczyciela w rozwoju kompetencji językowych uczniów.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do**

efektu uczenia się		efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Absolwent zna i rozumie zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania	K_W12
W_02	Absolwent zna i rozumie sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej	K_W13
W_03	Absolwent zna i rozumie treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem	K_W09 K_W12
W_04	Absolwent zna i rozumie metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych, w tym zasobów internetowych, wspomagających nauczanie przedmiotu lub prowadzenie zajęć, z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów	K_W13
W_05	Absolwent zna i rozumie rolę nauczyciela w modelowaniu postaw i zachowań uczniów.	K_W12 K_W13
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Absolwent potrafi rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym.	K_U01 K_U18
U_02	Absolwent potrafi tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia.	K_U02 K_U18
U_03	Absolwent potrafi podejmować pracę z uczniami rozbudzającą ich zainteresowania i rozwijającą ich uzdolnienia, właściwie dobierać treści nauczania, zadania i formy pracy w ramach samokształcenia oraz promować osiągnięcia uczniów.	K_U01 K_U02 K_U18
U_04	Absolwent potrafi rozwijać kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów.	K_U03 K_U18
U_05	Absolwent potrafi pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego.	K_U18
U_06	Absolwent potrafi odpowiedzialnie organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku.	K_U02 K_U14 K_U18
U_07	Absolwent potrafi skutecznie realizować działania wspomagające uczniów w świadomym i odpowiedzialnym podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych.	K_U14 K_U18
U_08	Absolwent potrafi poprawnie posługiwać się językiem polskim i poprawnie oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią przedmiotu.	K_U05 K_U10 K_U11
U_09	Absolwent potrafi samodzielne rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych, i technologii.	K_U01 K_U09

		K_U13 K_U17
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Absolwent jest gotów do posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka.	K_K02 K_K05
K_02	Absolwent jest gotów do budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej.	K_K01
K_03	Absolwent jest gotów do porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią.	K_K01
K_04	Absolwent jest gotów do podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej.	K_K06
K_05	Absolwent jest gotów do projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły lub stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji.	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Wiedza o języku w podstawie programowej, w wybranych programach nauczania i podręcznikach	1	1
C2	Strategie nabywania wiedzy o języku przez ucznia na przykładzie zadań podręcznikowych	2	1
C3	Diagnozowanie sprawności językowej uczniów	2	1
C4	Praca z uczniem ze zdiagnozowaną dysortografią	2	2
C5	Działania twórcze uczniów w kształceniu kompetencji językowej	2	1
C6	Recytacja w kształceniu sprawności językowej uczniów	2	1
C7	Dobór metod kształcenia kompetencji językowych	2	1
C8	Wpływ komunikacji internetowej i sms-owej na język uczniów	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	M2 - metody aktywizujące: metoda sytuacyjna; drama; inscenizacja; gry dydaktyczne, np. symulacja danej sytuacji, śnieżna kula, burza mózgów, rozwiązywanie problemu, rozmowa sterowana, dyskusja, M3 – pokaz prezentacji multimedialnej	Podstawa programowa języka polskiego dla II etapu edukacyjnego (klasy IV-VIII), wybrane programy nauczania, podręczniki i zeszyty ćwiczeń do języka polskiego dla klas IV-VIII, próbki twórczości uczniowskiej, sprzęt multimedialny, prezentacje multimedialne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2-obserwacja/aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) F5-ćwiczenia praktyczne (ćwiczenia sprawdzające umiejętności)	P2-kolokwium pisemne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F2	F5	P2	.....
W_01	**X**		**X**	
W_02	**X**		**X**	
W_03	**X**		**X**	
U_01		**X**	**X**	
U_02	**X**	**X**		
U_03		**X**	**X**	
K_01	**X**			
K_02	**X**			

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena końcowa ustalana jest na podstawie sumy punktów, które student otrzymuje za obecność na zajęciach (5), przygotowanie do zajęć i aktywny w nich udział (15) oraz kolokwium pisemne obejmujące zagadnienia poruszane w trakcie trwania semestru (30).
0-49% – 2
50% – 59% – 3,0
60% – 69%- 3,5
70% – 79% – 4,0
80% – 89% - 4,5
90% – 100% - 5

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**9**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	4	6

przygotowanie do zajęć laboratoryjnych	2	4
zapoznanie z literaturą	3	5
Konsultacje	1	1
suma godzin:	**25**	**25**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej*
2. *Wiedza o języku i kompetencje językowe uczniów*, red. B. Niesporek-Szamburska, Katowice 2012.
3. Wybrane podręczniki i zeszyty ćwiczeń do języka polskiego w klasach IV-VIII.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. 1. Biernacka D., *Od słowa do działania*, Warszawa 2001.
2. *Diagnoza i rewalidacja indywidualna dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi*, red. M. Klaczak i P. Majewicz, Kraków 2006.
3. *Jak pomóc dziecku z dysortografią*, red. W. Turewicz, Zielona Góra 2002.
4. Polański E., Orłowa K., *Kształcenie językowe. Poradnik metodyczny*, Warszawa 1996.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Renata Janicka-Szyszko
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	rjanicka-szyszko@student.ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		3

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Literatura dla dzieci i młodzieży na lekcjach języka polskiego**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Przygotowanie w zakresie dydaktycznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Renata Janicka-Szyszko**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**15/9**	**III/5**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak

4. Cele kształcenia

Wiedza(CW):
C1 – przekazanie uporządkowanej wiedzy, obejmującej wybrane zagadnienia i problemy z zakresu dziejów książek dla dzieci i młodzieży.
C2 – przekazanie informacji o podstawowych terminach z zakresu literatury dla dzieci i młodzieży.
C3 – przekazanie wiadomości dotyczących utworów wskazane w podstawie programowej j. polskiego na II etapie edukacji, w tym najnowszych propozycji wydawniczych dla dzieci i młodzieży.
Umiejętności (CU):
C1 – analizowanie oraz interpretowanie różnorodnych tekstów literackich, w tym utworów dla dzieci i młodzieży.
C2 – posługiwanie się podstawowymi terminami z zakresu literatury dla dzieci i młodzieży.
C3 – umiejętność wyboru lektur uzupełniających służących realizacji podstawy programowej na II etapie edukacji.
C4 – umiejętność wyboru książek dla uczniów, adekwatnych do ich wieku i oczekiwań.
Kompetencje społeczne (CK):
C1 – rozwój umiejętności rozumienia potrzeby rozwijania czytelnictwa wśród uczniów ze względu na szczególne znaczenia literatury w procesie dojrzewania dzieci i młodzieży.
C2 – rozumienie możliwości wykorzystania nowoczesnych środków dydaktycznych w rozwijaniu motywacji do czytania u dzieci.
C3 –rozwój umiejętności pracy w zespole.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Absolwent zna i rozumie treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem.	K_W09 K_W12
W_02	Absolwent zna i rozumie metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych, w tym zasobów internetowych, wspomagających nauczanie przedmiotu lub prowadzenie zajęć, z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów.	K_W13
W_03	Absolwent zna i rozumie zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania.	K_W12
W_04	Absolwent zna i rozumie rolę nauczyciela w modelowaniu postaw i zachowań uczniów.	K_W12 K_W13
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Absolwent potrafi rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym.	K_U01 K_U18
U_02	Absolwent potrafi tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia.	K_U02 K_U18
U_03	Absolwent potrafi podejmować pracę z uczniami rozbudzającą ich zainteresowania i rozwijającą ich uzdolnienia, właściwie dobierać treści nauczania, zadania i formy pracy w ramach samokształcenia oraz promować osiągnięcia uczniów.	K_U01 K_U02 K_U18
U_04	Absolwent potrafi rozwijać kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów.	K_U03 K_U18
U_05	Absolwent potrafi pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego.	K_U18
U_06	Absolwent potrafi odpowiedzialnie organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku.	K_U02 K_U14 K_U18
U_07	Absolwent potrafi skutecznie realizować działania wspomagające uczniów w świadomym i odpowiedzialnym podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych.	K_U14 K_U18
U_08	Absolwent potrafi poprawnie posługiwać się językiem polskim i poprawnie oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią przedmiotu.	K_U05 K_U10 K_U11
U_09	Absolwent potrafi samodzielne rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych,	K_U01 K_U09

	i technologii.	K_U13 K_U17
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Absolwent jest gotów do posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka.	K_K02 K_K05
K_02	Absolwent jest gotów do budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej.	K_K01
K_03	Absolwent jest gotów do porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią.	K_K01
K_04	Absolwent jest gotów do podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej.	K_K06
K_05	Absolwent jest gotów do projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły lub stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji.	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Literatura dla dzieci i młodzieży w *Podstawie programowej języka polskiego dla II etapu edukacyjnego*	1	1
C2	Narodziny literatury osobnej. Literatura dla dzieci i młodzieży - zarys historyczny. Polscy twórcy literatury dla dzieci i młodzieży. Przemiany w polskiej literaturze dla dzieci i młodzieży.	2	1
C3	O znaczeniach i wartościach baśni. Baśń, bajka, bajeczka – podział fantastyki dziecięcej, świat przedstawiony, funkcje. Literackie nawiązania do baśni.	2	1
C4	Świat fantazji w literaturze dla dzieci	2	1
C5	Dziecko – bohater w literaturze. Dydaktyzm w literaturze dla dzieci.	2	2
C6	Tematy tabu w literaturze dla dzieci	2	1
C7	Najnowsze tendencje rozwojowe literatury dla dzieci. Wpływ antypedagogiki na literaturę dla dzieci.	2	1
C8	Od Jachowicza do… (liryka dla dzieci a liryka dziecięca)	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	M2 - metody aktywizujące: metoda sytuacyjna; śnieżna kula, burza mózgów, rozwiązywanie problemu, rozmowa sterowana, dyskusja, M3 – pokaz prezentacji multimedialnej M5- analiza i interpretacja wskazanych utworów literackich, analiza tekstów naukowych, analiza artykułów z czasopism fachowych,	Wybrane teksty literackie, sprzęt multimedialny, prezentacje multimedialne, fragmenty tekstów naukowych

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F1-sprawdzian pisemny („wejściówka") F2-obserwacja podczas zajęć / aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć i jako pracy własnej, sprawdzenie czytania kanonu lektur) FF4 - wypowiedź/wystąpienie (opis prezentacji multimedialnej i dłuższa wypowiedź ustna na temat wybranej książki dla dzieci)	P3- ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F1	F2	F4	P3
W_01			**X**	**X**
W_02		**X**		**X**
W_03		**X**		**X**
U_01	**X**	**X**	**X**	**X**
U_02		**X**		**X**
U_03		**X**		**X**
K_01		**X**		**X**
K_02		**X**		**X**

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena końcowa ustalana jest na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze za sprawdziany pisemne („wejściówki") dotyczące czytanych lektur, przygotowanie do zajęć (znajomość wskazanych pozycji literatury obowiązkowej i fakultatywnej oraz przygotowanej prezentacji multimedialnej i dłuższej wypowiedzi ustnej na temat wybranej książki dla dzieci.

10. Forma zaliczenia zajęć

- zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**9**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		

Przygotowanie do sprawdzianów (czytanie wskazanych lektur)	4	5
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	3	4
Czytanie literatury	2	6
Konsultacje	1	1
suma godzin:	**25**	**25**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. 1. B. Bettelheim, *Cudowne i pożyteczne. O znaczeniach i wartościach baśni*. (tu: *Wstęp. Walka o nadanie sensu własnej egzystencji*), Warszawa 1985 i kolejne wydania.
2. *Słownik literatury dziecięcej i młodzieżowej*, pod red. Barbary Tylickiej i Grzegorza Leszczyńskiego, Wrocław 2002.
3. Literatura dla dzieci i młodzieży. Lista ustalana wspólnie ze studentami, nie mniej niż 8 pozycji, np.:

- ✓ wybrane baśnie: J. Ch. Andersen, *Baśnie*, Warszawa 1995 (np. *Kopciuszek*), A. Puszkin, *O rybaku i złotej rybce*,
- ✓ Brzechwa, *Akademia Pana Kleksa*,
- ✓ Wybrane wiersze S. Jachowicza, J. Brzechwy, J. Tuwima, J. Kulmowej, D. Wawiłow i innych,
- ✓ L. M. Montgomery, *Ania z Zielonego Wzgórza,* Kraków 1999,
- ✓ J. Onichimowska, *Daleki rejs,* Łódź 2012,
- ✓ J. Onichimowska, *Dziesięć stron świata*,
- ✓ C. S. Lewis, *Lew, Czarownica i stara szafa,* Poznań 2007,
- ✓ R. Kosik, *Felix, Net i Nika*,
- ✓ M. Szczygielski, *Czarny młyn*, Warszawa 2011,

Schmitt, *Oskar i pani Róża*.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. 1. J. Cieślikowski, *Literatura osobna*, Warszawa 1985.
1. K. Cysewski, *O literaturze dla dzieci i młodzieży*, Olsztyn 2001.
2. A.M. Czernow, *Książki zbójeckie. Trudne tematy w literaturze dla dzieci i młodzieży*, „Trendy", nr 4, 2015.
2. M. Goetz, *Jak przekonać nastolatków do lektury*, „Trendy", nr 2-3, 2015.
3. A. Grzegory, *E-czytanie w elektronicznym świecie*, „Trendy", nr 2-3, 2015.
3. *Kultura literacka dzieci i młodzieży u progu XXI stulecia*, red. J. Papuzińska i G. Leszczyński, Warszawa 2002.
4. *Literatura dla dzieci i młodzieży w procesie wychowania,* red. A. Przecławska, Warszawa 1978.
5. R. Waksmund, *Literatura pokoju dziecinnego*, Warszawa 1986.
6. R. Waksmund, *Od literatury dla dzieci do literatury dziecięcej*, Wrocław 2000.
7. M. Wróblewski, *Zmącone nadzieje, czyli literatura „czwarta" na najwyższym biegu,* „Polonistyka. Innowacje", nr 7, 2018.
8. Z. Zasacka, *Antynomie szkolnych i pozaszkolnych lektur*, „Polonistyka. Innowacje", nr 2, 2015.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Renata Janicka-Szyszko
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	rjanicka-szyszko@student.ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Podstawy dydaktyki**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Przygotowanie w zakresie dydaktycznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**mgr Lidia Nogal-Faber**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**45/27**	**II/III**	**2**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

4. Cele kształcenia

Przekazanie wiedzy z zakresu subdyscyplin pedagogiki, dydaktyki i szczegółowej metodyki działalności pedagogicznej realizowanej w instytucjach edukacyjnych. Kształtowanie u studentów umiejętności uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji pedagogicznych na bazie dorobku pedagogiki i dydaktyki, przy wykorzystaniu różnych kanałów, metod, technik, procedur i dobrych praktyk realizowanych w różnych sferach działalności pedagogicznej. Kształtowanie u studentów pogłębionej refleksyjności na problemy innych, szczególnie pozbawionych szans na dobrą edukację i wychowanie, wrażliwości etycznej, postaw prospołecznych i poczucia odpowiedzialności w projektowaniu działań zawodowych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna i rozumie: usytuowanie dydaktyki w zakresie pedagogiki, a także przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych.	K_W01

W_02	Student zna i rozumie: zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego: style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego.	K_W12
W_03	Student zna i rozumie: współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania i organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów.	K_W13
W_04	Student zna i rozumie: zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne.	K_W13
W_05	Student zna i rozumie: konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, a także potrzebę i sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela.	K_W12
W_06	Student zna i rozumie: sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną.	K_W13
W_07	Student zna i rozumie: znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela: problematykę pracy z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego.	K_W13
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi: zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego.	K_U03 K_U16
U_02	Student potrafi: zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej; dobierać metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów.	K_U14
U_03	Student potrafi wybrać model lekcji i zaprojektować jej strukturę.	K_U17
U_04	Student potrafi zaplanować pracę z uczniem zdolnym.	K_U14
U_05	Student potrafi dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej.	K_U18
U_06	Student potrafi poprawnie posługiwać się językiem polskim.	K_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów.	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
1.	Zajęcia wprowadzające. Przedstawienie warunków zaliczenia ćwiczeń Dydaktyka jako subdyscyplina pedagogiczna. Współczesne systemy dydaktyczne.	5	2
2.	Wartości i cele kształcenia.	3	2
3.	Główne składniki procesu kształcenia: uczeń, nauczyciel, treści kształcenia, szkoła.	4	2

4.	Metody nauczania – ich klasyfikacja i dobór. Metody aktywne w edukacji – przykłady i kształtowane umiejętności.	7	3
5.	Środki dydaktyczne, podział i praktyczne wykorzystanie w pracy nauczyciela.	4	2
6.	Wykorzystanie zasad kształcenia w edukacji.	2	1
7.	Organizacja procesu kształcenia i pracy uczniów. Lekcja, jej typy i budowa.	4	3
8.	Klasa szkolna jako środowisko edukacyjne. Praca nauczyciela w klasie wielokulturowej. Profilaktyka i interwencja w przypadku zachowań zakłócających zajęcia.	4	2
9.	Niepowodzenia szkolne – rodzaje, przyczyny i możliwości pomocy.	2	2
10.	Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Praca z uczniem szczególnie zdolnym.	4	3
11.	Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć szkolnych uczniów.	4	3
12.	Zaliczenie przedmiotu.	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	45	27

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	M1 – metoda podająca M2 – metoda problemowa M3 – metoda eksponująca M5 – metoda praktyczna	sprzęt multimedialny

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** **–** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F 1 – sprawdzian praktyczny umiejętności F 2 - obserwacja/aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć i jako pracy własnej, sprawdzenie przygotowania do ćwiczeń) F 4 - wypowiedź/wystąpienie (dyskusja, prezentacja, formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat, prezentacja wybranego zagadnienia)	P2 kolokwium ustne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia			
	F1	F2	F4	P2
EPW1	x	x	x	x
EPW2		x	x	x
EPW3	x	x	x	x
EPW4	x	x	x	x
EPW5	x	x	x	x
EPW6	x	x	x	x

EPW7	x	x	x	x
EPU1	x	x	x	x
EPU2	x	x	x	x
EPU3	x	x	x	x
EPU4	x	x	x	x
EPU5	x	x	x	x
EPU6	x	x	x	x
EPK1	x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena końcowa zostanie ustalona na podstawie:
kolokwium ustnego,
aktywności na ćwiczeniach,
prezentacji na ćwiczeniach,
wykonania zadań indywidualnych i w grupie.

10. Forma zaliczenia zajęć

- zaliczenie z oceną/kolokwium ustne

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**27**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwiów zaliczeniowych	5	10
czytanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń	10	18
suma godzin:	**55**	**55**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Bereźnicki F., Dydaktyka szkolna dla kandydatów na nauczycieli, Kraków 2015.
2. Kupisiewicz C., Dydaktyka ogólna, Warszawa 2000.
3. Kupisiewicz C., Dydaktyka. Podręcznik akademicki, Kraków 2012.
4. Niemierko B., Kształcenie szkolne. Podręcznik skutecznej dydaktyki, Warszawa 2008.
5. Niemierko B., Pomiar wyników kształcenia, Warszawa 1999.
6. Okoń W., Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, Warszawa 2003.
7. Półturzycki J., Dydaktyka dla nauczycieli, Toruń 2014.
8. Sztuka nauczania (red:) K. Kruszewski, Warszawa 2012.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Dobrowolska, B., Postawy nauczycieli wobec edukacji międzykulturowej a kultura szkoły. Studium społeczno-pedagogiczne. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls" 2015
2. Kubala-Kulpińska A., Aktywizujemy uczniów poprzez metodę storyline, Polonistyka nr 18, 2017.
3. Kwiatkowska H., Pedeutologia, rozdz. 2.3, 3.1, Warszawa 2008.
4. Kwieciński Z., Śliwerski B. (red.), Pedagogika. Podręcznik akademicki, t.2, 2004.
5. Orłowska B.A., Krótka powtórka z dydaktyki ogólnej, Gorzów Wlkp. 2005.
6. Orłowska B.A., Olczak A., Program i podręcznik we wczesnej edukacji dziecka – wybrane zagadnienia, Gorzów Wlkp.2010.
7. Pankowska K., Pedagogika dramy. Teoria i praktyka, Warszawa 2000.
8. Rafał-Łuniewska J., Zróżnicowane potrzeby edukacyjne uczniów z Ukrainy - jak na nie odpowiadać, ORE, Warszawa 2022.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Lidia Nogal-Faber
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	Lid-nog@ten.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		5

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**praktyka**
Punkty ECTS	**7**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**przygotowanie w zakresie dydaktycznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**język polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Małgorzata Jach**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
praktyka	**120**	**III /V i VI**	**7**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student ma przygotowanie merytoryczne do nauczania języka polskiego w szkole podstawowej – zgodnie z opisem efektów kształcenia dla przedmiotów językoznawczych i literaturoznawczych – oraz przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne zgodnie z opisem efektów kształcenia przedmiotów z tego zakresu. Ma umiejętności z zakresu technologii informacyjnych niezbędne do prowadzenia zajęć on- i offline. Uczestniczy w zajęciach „dydaktyka literatury i języka polskiego".

4. Cele kształcenia

C1 – poszerzenie wiedzy z zakresu dydaktyki literatury i języka polskiego w szkole podstawowej nabytej w czasie zajęć na Uczelni i jej weryfikacja w praktyce zawodowej;

C2 – doskonalenie w praktyce umiejętności niezbędnych do kompleksowej realizacji dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych zadań nauczyciela szkoły podstawowej;

C3 - rozwiniecie wrażliwości etycznej, empatii, otwartości, refleksyjności oraz postaw prospołecznych i poczucia odpowiedzialności;

C4 - rozwinięcie umiejętności oceniania swojej wiedzy, umiejętności i działalności zawodowej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu**

uczenia się		kierunkowego
WIEDZA		
W_01	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat nauczania przedmiotu „język polski" (terminologia, teorie, główne kierunki rozwoju współczesnej dydaktyki przedmiotowej)	K_W01, K_W02 K_W03, K_W04 K_W05, K_W02
W_02	zna i rozumie podstawowe przepisy z zakresu prawa oświatowego	K_W06, K_W09 K_11, K_12 K_12
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	wyszukiwać, krytycznie analizować i oceniać literaturę metodyczną,	K_U01
U_02	planować, organizować i doskonalić warsztat pracy nauczyciela polonisty,	K_U03, K_U04, K_U013
U_03	skutecznie komunikować się z wszystkimi uczestnikami procesu dydaktyczno-wychowawczego, także osobami wspierającymi ten proces, merytorycznie argumentować, prowadzić merytoryczną dyskusję z różnymi klientami szkoły.	K_U08, K_U09, K_U04
U_04	Student jest praktycznie przygotowany do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych wynikających z roli nauczyciela.	K_U013, K_U014 K_U015, K_U016 K_U017, K_U018
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	ocenia swój poziom wiedzy i umiejętności nauczycielskich,	K_K03
K_02	przestrzega etyki zawodowej nauczyciela,	K_K02
K_03	charakteryzuje się rzetelnością, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści praktyki (zawarte w szczegółowej instrukcji praktyki)	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
1.	Zapoznanie ze specyfiką szkoły, w której praktyka jest odbywana, w szczególności z realizowanymi w niej zadaniami dydaktycznymi, sposobem funkcjonowania, organizacją pracy, pracownikami oraz prowadzoną dokumentacją, także elektroniczną.	3	3
2.	Zapoznanie się z realizowanymi lub wykorzystywanymi przez nauczyciela będącego opiekunem praktyki: – programem nauczania języka polskiego oraz programem wychowawczo-profilaktycznym, – podręcznikami i innymi środkami dydaktycznymi, – planem pracy nauczyciela, – zasadami wewnątrzszkolnego oceniania.	7	7
3.	Obserwowanie lekcji języka polskiego i innych zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczyciela oraz ich omówienie.	40	40
4.	Poprawianie i ocenianie pisemnych prac uczniów oraz ich omówienie z nauczycielem.	15	15
5.	Obserwacja innych czynności nauczyciela, np. prowadzenia zebrań z rodzicami, przeprowadzania wycieczek i imprez szkolnych, pełnienia dyżurów.	5	5

6.	Przygotowanie do samodzielnego prowadzenia lekcji języka polskiego, w tym opracowanie ich scenariuszy.	20	20
7.	Prowadzenie lekcji języka polskiego (w razie potrzeby w formie zdalnej).	20	20
8.	Omówienie z nauczycielem przeprowadzonych zajęć.	10	10

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Praktyka zawodowa	Praca własna z zalecana literaturą, obserwacja i omawianie lekcji, pisanie konspektów lekcji, prowadzenie lekcji, analiza dokumentacji z praktyki.	Wszystkie wykorzystywane w toku prowadzenia lekcji w szkole.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Praktyka	Ocena formująca prowadzona przez nauczyciela opiekuna praktyki ze strony szkoły.	Ocena podsumowująca dokonana przez nauczyciela akademickiego na podstawie opinii i oceny wystawionej przez nauczyciela – opiekuna praktyki ze strony szkoły, rozmowy ze studentem oraz dostarczonej przez niego dokumentacji (dziennika praktyki, scenariuszy lekcji).

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Praktyka			
	F2	F3	F6	P6
	Dokonywana przez nauczyciela opiekuna praktyki ze strony szkoły			Dokonywana przez nauczyciela akademickiego
W_01	X	X	X	X
W_02	X		X	X
U_01	X	X	X	X
U_02	X	X	X	X
U_03	X		X	X
U_04	X		X	X
K_01	X		X	X
K_02	X		X	
K_03	X			

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej:

Ocena zaliczeniowa jest ustalana na podstawie: opinii i oceny wystawionej studentowi przez opiekuna praktyki ze strony szkoły oraz dostarczonej dokumentacji praktyki (dziennika oraz scenariuszy lekcji).

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie praktyki.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczyciela opiekuna praktyki ze strony szkoły	**120**	**120**
konsultacje z opiekunem praktyki ze strony Uczelni	wg potrzeb studenta	wg potrzeb studenta
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
czytanie literatury	35	35
przygotowanie prac pisemnych (scenariuszy lekcji)	20	30
suma godzin:	**175**	**175**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**7**	**7**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Brudnik E., Moszyńska A., Owczarska B., *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących*, Kielce 2000.
2. Kłakówna A., *Sztuka pisania. Ćwiczenia redakcyjne dla klas IV-VI*. Warszawa 1993.
3. Kulig-Kozłowska A., *Facebook w szkolnej ławce. Media społecznościowe a edukacja polonistyczna*, Kraków 2017.
4. *Nowoczesność i tradycja w kształceniu literackim. Podręcznik z metodyki dla studentów filologii polskiej*, pod red. B. Myrdzik, Lublin 2000.
5. *Polonista w szkole. Podstawy kształcenia nauczyciela polonisty*, pod. red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004.
6. *Przygotowanie ucznia do odbioru różnych tekstów kultury*, pod. red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004.
7. Podstawa programowa przedmiotu *język polski* w szkole podstawowej.
8. Wybrane programy nauczania języka polskiego w szkole podstawowej (co najmniej dwa).
9. Wybrane podręczniki dla nauczyciela lub przewodniki metodyczne dla nauczycieli języka polskiego w szkole podstawowej (co najmniej dwa).
10. Wybrane artykuły prasowe i publikacje internetowe.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Bortnowski S., *Jak zmieniać polonistykę szkolną?*, Warszawa 2009.
2. Brudnik E., *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie 2*, Kielce 2003.
3. Bula D., Jawor-Baranowska J., *Na styku literatury i innych sztuk; działania twórcze uczniów klas IV-VI,* Kielce 2010.
4. *Doświadczenie lektury. Między krytyką literacką a dydaktyką literatury*, pod. red.

K. Biedrzycki, A. Janus-Sitarz, Wydaw. Universitas, Kraków 2012.
5. Fenstermacher G., Soltis J. F., *Style nauczania,* Warszawa 2000.
6. Harmin M.: *Duch klasy. Jak motywować uczniów do nauki*, Warszawa 2005.
7. *Gamifikacja w szkole*, [w]: Edunews.pl [online], [dostęp 29.09.2017]. Dostępny w Internecie: <https://www.edunews.pl/badania-i-debaty/wywiady/2565-gamifikacja-w-szkole>.
8. Grodecka A., *Uczeń z wyobraźnią. Ćwiczenia z analizy tekstów kultury*, Sopot – Poznań 2003.
9. *Innowacje i metody* , t.I , *W kręgu teorii i praktyki.: Podręcznik akademicki kształcenia polonistycznego*, pod. red. M. Kwiatkowskiej-Ratajczak, Poznań 2011.
10. Janus-Sitarz A., *Przyjemność i odpowiedzialność w lekturze. O praktykach czytania literatury w szkole*, Wydaw. Universitas, Kraków 2009.
11. Łukasik J., M., *Spoko lekcja, czyli 65 sposobów na oryginalne zajęcia.* Kielce 2009.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Małgorzata Jach
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	malgorzata.jach@womgorz.edu.pl
podpis	

Załącznik nr 4
do Uchwały Nr 11/000/2023 Senatu AJP
z dnia 21 marca 2023 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**warsztaty dziennikarskie**
Punkty ECTS	**12**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**komunikacja medialna**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**drugi i trzeci**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Wojciech Kuska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**Sem. 3 - 30/18** **Sem. 4 - 30/18** **Sem. 5 - 30/18** **Sem. 6 - 15/9**	**II / 3,4** **III / 5,6**	**12**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza o mediach i dziennikarstwie telewizyjnym zdobyta podczas codziennych obserwacji.

4. Cele kształcenia

1. Zdobycie podstawowej wiedzy na temat technologii telewizyjnej, radiowej, prasowej oraz internetowej.
2. Wyposażenie studenta w wiedzę obejmującą znaczenie obrazu i słowa w przekazie dziennikarskim oraz gatunków dziennikarstwa.
3. Zdobycie umiejętności praktycznego zastosowania warsztatu dziennikarza oraz planowania produkcji, w zależności od jej typu i wielkości.
4. Zdobycie wiedzy na temat przemian jakim podlegają współczesne media.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
C_W1	Student wie na czym polega praca dziennikarza, zna podstawowe gatunki dziennikarskie (radiowe, telewizyjne oraz prasowe).	K_W01
C_W2	Student zna rolę słowa, dźwięku i obrazu w przekazie medialnym oraz wie	K_W02

	w jaki sposób zastosować je w budowaniu relacji dziennikarskiej.	K_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
C_U1	Student umie samodzielnie wykorzystywać nabytą wiedzę w pracy dziennikarskiej: potrafi odnaleźć temat dziennikarski, zgłosić go wydawcy audycji, przeprowadzić research i wykorzystać zdobytą wiedzę w relacji reporterskiej.	K_U01
C_U2	Student potrafi samodzielnie gromadzić i przetwarzać informacje niezbędne w procesie pracy dziennikarskiej.	K_U02
C_U3	Student potrafi stosować w praktyce specjalistyczną terminologię dziennikarską.	K_U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
C_K1	Student jest świadomy społecznej roli mediów, ich działania pomocowego, i prospołecznego.	K_K01 K_K03 K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Ćw.1: Polskie media przed i po 1989 r. oraz zmiany zachodzące w prasie wlatach 90. XX wieku i na początku XXI wieku.	1	1
C2	Podział prasy; zmiany na rynku mediów.	1	1
C3	Reporter, fotoreporter, publicysta, redaktor funkcyjny, redaktor naczelny, czylikto jest kim w redakcji. Wierszówka jako honorarium autorskie. Budowa czasopisma – layout, kolumna, rozkładówka, szpalta itd.	1	1
C4	Elementy etyki dziennikarskiej.	2	1
C5	Źródła informacji dziennikarskiej.	1	1
C6	Próba znalezienia rozmówcy – przygotowanie sondy na zadany temat.	2	1
C7	Próba znalezienia rozmówcy – rozmówka z pracownikiem uczelni na dowolny temat.	2	1
C8	Internet jako źródło informacji dziennikarskiej; elementy dziennikarstwa obywatelskiego, elementy prawa prasowego.	1	1
C9	Multimedia w pracy dziennikarza.	1	1
C10	Grzeczność językowa w mediach.	2	1
C11	Budowa tekstu dziennikarskiego – wstęp.	2	1
C12	Budowa tekstu dziennikarskiego (analiza przykładów)	2	1
C13	Rodzaje lidu.	2	1
C14	Informacja a publicystyka.	1	1
C15	Próba znalezienia dobrego tematu – symulacja kolegium redakcyjnego.	2	1
C16	Próba znalezienia dobrego tematu – ćwiczenia w mieście lub na terenie uczelni.	2	1
C17	Próba samodzielnego napisania tekstu informacyjnego.	2	1
C18	Próba opatrzenia tekstu komentarzem.	2	1
C19	Próba napisania notatki prasowej.	2	1
C20	Próba napisania wiadomości prasowej.	2	1

C21	Próba napisania komentarza prasowego	2	1
C22	Próba napisania tekstów według kanonów innych, wybranych gatunków prasowych.	3	2
C23	Specyfika pracy rzecznika prasowego – media relations.	2	1
C24	Rzecznik prasowy jako źródło informacji.	1	1
C25	Informacja prasowa jako specyficzny sposób wypowiedzi.	1	1
C26	Uzupełnianie informacji prasowej materiałami dziennikarskimi.	2	1
C27	Przygotowanie konferencji prasowej – wprowadzenie.	2	1
C28	Przygotowanie konferencji prasowej – symulacja.	1	1
C29	Sytuacja kryzysowa w pracy rzecznika prasowego	2	1
C30	Łączenie pracy dziennikarza i rzecznika prasowego – elementy etykidziennikarskiej.	2	2
C31	Profesjonalna prezentacja – wprowadzenie.	2	2
C32	Rodzaje wystąpień.	2	2
C33	Profesjonalna prezentacja – symulacja.	2	2
C34	Poprawność polityczna, propaganda i manipulacja językowa.	1	1
C35	Tendencje rozwojowe polszczyzny (w mediach).	1	1
C36	Moda językowa w mediach.	1	1
C37	Rola ilustracji w prasie.	2	1
C38	Dziennikarstwo telewizyjne – zagadnienia wstępne; slang dziennikarski,najczęstsze problemy w pracy dziennikarza telewizyjnego.	1	1
C39	Znaczenie obrazu i słowa w przekazie telewizyjnym.	1	1
C40	Redakcja programu informacyjnego w radiu i telewizji.	3	1
C41	Pozostałe redakcje działające w ramach struktury telewizyjnej.	1	1
C42	News i relacja reporterska jako podstawowe jednostki przekazu telewizyjnego i radiowego.	2	1
C43	Felieton, reportaż, reportaż interwencyjny – najczęściej realizowane formy radiowe i telewizyjne.	2	1
C44	Inne formy działalności telewizyjnej: film, film dokumentalny.	2	1
C45	Inne formy działalności telewizyjnej: wywiad telewizyjny, widowisko telewizyjne.	2	1
C46	Wstęp do technologii telewizyjnej: poznanie podstawowych pojęć z zakresu techniki telewizyjnej.	1	1
C47	Sprzęt niezbędny w produkcji telewizyjnej – zmiany w technologii telewizyjnej.	2	1
C48	Współpraca dziennikarza z operatorem kamery, oświetleniowcem, dźwiękowcem, montażystą.	2	1
C49	Radio, telewizja a nowe media.	2	1
C50	Rola kierownika produkcji.	1	1
C51	Praktyczne zajęcia w realizacji programu telewizyjnego w aspekcie dziennikarskim i technologicznym.	4	2
C52	Udział w realizacji programów telewizyjnych (we współpracy z oddziałemTVP 3 Gorzów Wielkopolski).	2	1
C53	Czas przeznaczony na spotkania z dziennikarzami i rzecznikami prasowymi, wizyty w redakcjach, omawianie bieżących wydarzeń w mediach.	15	5
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**105**	**63**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M3, M4, M5	Materiały multimedialne, teksty źródłowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F2, F3, F5**	**P3, P5**

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	F2	F3	F5	……	……	……	……	……	……	……	……
C_W1	x										
C_W2	x										
C_U1		x	x								
C_U2			x								
C_U3	x										
C_K1	x	x									

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Uczestnictwo w zajęciach.
2. Aktywność podczas zajęć.
3. Samodzielność w rozwiązywaniu stawianych problemów.
4. Przedkładanie w wyznaczonych terminach prac cząstkowych.
5. Praca końcowa – podsumowująca.
6. W razie konieczności – indywidualna forma oceny zaliczeniowej.

10. Forma zaliczenia zajęć

- zaliczenie pisemne, audiowizualne – utwór dziennikarski

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**105**	**63**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		

przygotowanie pracy końcowej	25	25
przygotowanie prac cząstkowych	45	55
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,	30	50
zapoznanie z literaturą	40	40
Konsultacje	40	45
Samodzielna analiza przekazów medialnych	40	50
suma godzin:	**325**	**328**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**12**	**12**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Bauer Z., *Dziennikarstwo wobec nowych mediów. Historia, teoria, praktyka*, Kraków 2009.
2. Bogunia-Borowska M., *Fenomen telewizji, Interpretacje socjologiczne i kulturowe*, Kraków 2012.
3. Boniecka B., Panasiuk J., *O języku słuchowisk radiowych*, Lublin 2001.
4. Bukojemski M., *Wideoreporter czyli człowiek-orkiestra*, Warszawa 2007.
5. Olszański L., *Dziennikarstwo internetowe*, Bauer Z. *Dziennikarstwo* Warszawa 2006.
6. Pisarek W., *Nowa retoryka dziennikarska*, Kraków 2002.
7. Uszyński J., *Telewizyjny pejzaż genologiczny*, Warszawa 2004.
8. Wojtak M., *Gatunki prasowe*, Lublin 2004.
9. Żórawski K., *Długi stół. Skrypt dla dziennikarzy programów informacyjnych*, Warszawa 2004.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Barney D. *Społeczeństwo Sieci*, Warszawa 2008.
2. *Dziennikarstwo i świat mediów. Nowa edycja*, pod red. Bauera Z., Chudzińskiego E., Kraków 2008.
3. *Dziennikarstwo, media, społeczeństwo,* pod red. S. Mocka, Warszawa 2005.
4. Fras J., *Język podstawowych gatunków dziennikarskich,* Wrocław 1999.
5. Goban-Klas T. *Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Interentu,* Warszawa2004.
6. Gogołek W., *Technologie informacyjne mediów*, Warszawa 2006.
7. Grzenia J., *Komunikacja językowa w Internecie*, Warszawa 2007.
8. Hopfinger M., *Literatura i media po 1989 roku*, Warszawa 2010.
9. Kluszczyński R.W., *Społeczeństwo informacyjne. Cyberkultura. Sztuka multimediów*, Kraków 2002.
10. Levinson P., *Nowe nowe media*, Kraków 1010.
11. Mrozowski M., *Media masowe. Władza, rozrywka, biznes*, Warszawa 2001.
12. Rutkiewicz R., *Jak być przyzwoitym w mediach. Rady dla dziennikarzy telewizyjnych i nie tylko*, Warszawa2003.
13. Wolny-Zmorzyński K., Kaliszewski A., Furman W., *Gatunki dziennikarskie. Teoria – praktyka – język*, Warszawa 2009.
14. Wybrane artykuły z miesięcznika „Press"
15. Wybrane artykuły strony wirtualnemedia.pl

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Wojciech Kuska
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	wojtekkuska@wp.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**edytorstwo tekstów medialnych**
Punkty ECTS	**12**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe/obieralne**
Moduł/specjalizacja	**komunikacja medialna**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II i III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr hab. Agnieszka A. Niekrewicz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**30/18** **30/18** **30/18** **30/18**	**II/3** **II/4** **III/5** **III/6**	**12**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie wiedzy z zakresu edytorstwa, typografii, ortografii, interpunkcji, dziennikarstwa, prasoznawstwa i technologii informacyjnej.

C2 - Kształcenie umiejętności redagowania tekstów dziennikarskich i naukowych.

C3 - Kształtowanie umiejętności krytycznego odbioru tekstów dziennikarskich.

C4 - Przygotowanie do podejmowania samodzielnych prób dziennikarskich i edytorskich.

C5 - Motywowanie studentów do pogłębiania i zdobywania wiedzy poprzez samodzielne poszukiwania.

C6 - Ćwiczenie umiejętności zespołowego rozstrzygania problemów.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
WIEDZA		

W_01	Student definiuje podstawowe terminy z zakresu edytorstwa.	K_W02, K_W03
W_02	Student zna reguły stosowania znaków międzywyrazowych i wewnątrzwyrazowych, ideogramów, piktogramów, skrótów i symboli graficznych.	K_W04
W_03	Student zna zasady sporządzania przypisów, bibliografii oraz indeksów.	K_W04
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student redaguje teksty dziennikarskie i naukowe za pomocą komputerowego edytora tekstów oraz posługując się znakami korektorskimi.	K_U01
U_02	Student ocenia zgodność tekstów dziennikarskich i naukowych z normami edytorskimi, zasadami poprawności językowej oraz wybranymi założeniami redakcyjnymi.	K_U02
U_03	Student przygotowuje własną gazetę lub czasopismo za pomocą aplikacji Publisher.	K_U09
U_04	Student porównuje i ocenia skuteczność technik wywierania wpływu (zwłaszcza polegających na wykorzystaniu zabiegów o charakterze edytorskim) na odbiorcę tekstów medialnych.	K_U03, K_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student planuje przyszłą pracę edytora/redaktora, uwzględniając dynamikę rozwoju technologii i zmiany o charakterze społeczno-obyczajowym.	K_K06
K_02	Student dyskutuje z innymi członkami grupy, dążąc do kompromisu i podjęcia wspólnej decyzji.	K_K05, K_U15

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Rodzaje wyróżnień w tekstach różnego typu. Zasady ich stosowania. Akapit, łam, kolumna	2	1
C2	Formy typograficzne pisma i ich zastosowanie w tekstach	2	1
C3	Wprowadzenie do redagowania. Określanie grup odbiorców i celów tekstu	2	1
C4	Selekcjonowanie informacji a ich układ na stronie. Projekt „jedynki" gazety codziennej	2	1
C5	Omówienie przykładowych założeń redakcyjnych. Tworzenie założeń redakcyjnych dla gazet i czasopism różnego typu	2	1
C6	Znaki wewnątrzwyrazowe i międzywyrazowe	2	1
C7	Ideogramy, piktogramy, skróty i symbole graficzne	2	1
C8	Tytuły – typy, funkcja, układ na stronie	2	1
C9	Typy transformacji wypowiedzi. Ćwiczenia w streszczaniu tekstów	2	1
C10	Cytaty, przytoczenia, parafrazy. Interpunkcja, typografia i zasady łączenia z tekstem	2	1
C11	Styl i ton wypowiedzi. Ocena zgodności stylistycznej tekstu z celem i adresem czytelniczym tekstu	2	1
C12	Sposoby na ożywienie tekstu dziennikarskiego	2	1

C13	Obraz czy tekst? O skuteczności różnych sposobów oddziaływania na odbiorcę informacji	2	1
C14	Współczesna technika w procesie redagowania. Przegląd oprogramowania wykorzystywanego w procesie wydawniczym; Internet jako źródło informacji	2	1
C15	Znaki korektorskie – zasady stosowania. Omówienie najczęściej spotykanych błędów	2	1
C16	Ćwiczenia doskonalące stosowanie znaków korektorskich	2	1
C17	Zasady stosowania nazw osobowych (pisownia, odmiana, skracanie, spolszczanie)	2	1
C18	Zasady stosowania nazw geograficznych oraz nazw instytucji i firm (pisownia, spolszczanie, odmiana). Podstawy transliteracji i transkrypcji	2	1
C19	Kompozycja edytorska tekstu głównego publikacji prasowych i naukowych	2	1
C20	Szeregowanie alfabetyczne według zasad „litera po literze" i „słowo po słowie". Zasady szeregowania obcych nazw. Omówienie przykładów budzących wątpliwości	2	1
C21	Pisownia skrótów i skrótowców	2	1
C22-24	Omawianie i korekta błędów różnego typu w tekstach prasowych oraz internetowych	6	5
C25	Budowa witryny internetowej. Ocena wybranych stron internetowych	2	2
C26-28	Zasady sporządzania przypisów i bibliografii	6	5
C29-30	Komponowanie i redagowanie własnych tekstów dziennikarskich z uwzględnieniem poszczególnych zagadnień edytorskich	4	3
	Razem liczba godzin ćwiczeń – II rok	**60**	**36**
III rok			
C31	Parametry typograficzne pisma i tekstu – powtórzenie wiadomości. Zasady stosowania wyróżnień tekstowych i akapitów – ćwiczenia utrwalające	1	1
C32	Typy spójności tekstu. Praca redaktora nad treścią artykułu	2	1
C33	Ćwiczenia doskonalące stosowanie znaków korektorskich	2	1
C34	Odmiany fotografii dziennikarskiej. Dobór zdjęć do tekstu prasowego. Cechy dobrego zdjęcia. Budowanie tematu na zdjęciach. Jak podpisać zdjęcie?	2	1
C35	Wielkie litery w polskich i anglojęzycznych tekstach – porównanie zasad i omówienie błędów popełnianych w języku polskim	2	1
C36	Formy feminatywne w polskiej prasie – analiza funkcji stylistycznej i związku ich frekwencji z charakterem pisma i treścią artykułu	2	1
C37	Język dyskusji internetowych. Analiza przykładowych komentarzy internautów. Propagandowa rola wypowiedzi internetowych (np. komentarzy, memów)	2	1
C38	Analiza i ocena layout wybranych gazet i czasopism	1	1
C39	Ćwiczenia utrwalające zasady zapisu ideogramów, piktogramów, skrótów, znaków wewnątrzwyrazowych i międzywyrazowych	1	1

C40	Świąteczne tematy w polskiej prasie. Projektowanie strony z życzeniami od redakcji oraz pisanie artykułów wstępnych	2	1
C41	Ćwiczenia kompozycyjne na materiale prasowym	1	1
C42	Redagowanie lidów prasowych i zajawek dziennikarskich – ćwiczenia	1	1
C43	Kolokwializacja języka tekstów dziennikarskich. Analiza przykładów, propozycje modyfikacji, dyskusja	2	1
C44-45	Blogi internetowe znanych dziennikarzy i polityków – rola w dyskursie publicznym	4	2
C46	Obiektywizm kontra emocje. Poszukiwanie ocen i komentarzy zawartych w tekstach dziennikarskich	2	1
C47-48	Materiały uzupełniające tekst główny (tabele, wykresy, schematy, diagramy, ilustracje, aneksy, indeksy)	4	2
C49	Rodzaje przypisów. Powtórzenie wiadomości na temat zasad ich sporządzania. Korekta błędów. Umiejscowienie i układ edytorski przypisów w publikacjach różnego typu. Zasady sporządzania bibliografii – powtórzenie wiadomości. Korekta błędów	2	1
C50-51	Pomoce językowe i merytoryczne w pracy redaktora i korektora – słowniki, leksykony, encyklopedie, opracowania edytorskie, normy, przydatne strony internetowe, katalogi bibliotek światowych i bazy bibliograficzne, poradnie językowe	4	2
C52-53	Zasady opracowania materiałów informacyjno-pomocniczych w pracach naukowych, gazetach i czasopismach	4	2
C54-55	Analiza hierarchii wiadomości w programach informacyjnych oraz w informacyjnych portalach internetowych	4	2
C56	Nowa rola prasy w świecie szybkiej informacji – dyskusja, omówienie prezentowanych przykładów	2	1
C57-58	Zwięzłość i przejrzystość tekstu. Ćwiczenia w streszczaniu tekstów, skracaniu zdań, zamianie mowy niezależnej na zależną, usuwaniu konstrukcji tautologicznych, wieloczłonowych wyrażeń opisowych, powtórzeń itp.	4	2
C59	Makieta czasopisma, kolumna wielołamowa	2	1
C60-61	Próba przygotowania własnej gazety lub czasopisma w programie Publisher	4	3
C62	Omawianie i korekta błędów różnego typu w tekstach prasowych oraz internetowych	5	4
	Razem liczba godzin ćwiczeń – III rok	60	36
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**120**	**72**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M5** – metoda praktyczna (analiza tekstów i przykładów, projekt, ćwiczenia redakcyjne; ćwiczenia doskonalące obsługę programów edytorskich	projektor, fragmenty tekstów naukowych, słowniki poprawnej polszczyzny, ortograficzne, języka polskiego, wyrazów obcych,

	M3 – pokaz prezentacji multimedialnej **M2** – dyskusja, debata, burza mózgów	synonimów, frazeologiczne, poradniki z zakresu edytorstwa, zasoby internetowe, komputerowe pliki ćwiczeniowe, oprogramowanie komputerowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** **–** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 – obserwacja/aktywność (ocena ćwiczeń edytorskich wykonywanych w trakcie zajęć, udział w dyskusjach)	P4 – po 4. sem. projekt własny publikacji w Ms Publisher P2 – kolokwium po 6 sem.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F2	P2	P4	……
W_01			+	
W_02	+		+	
W_03	+	+	+	
U_01	+	+	+	
U_02	+		+	
U_03		+		
U_04	+			
K_01	+			
K_02	+			

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	Dostateczny dostateczny plus 3/3,5	dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry **5**
EPW1	Zna wybrane terminy z zakresu edytorstwa.	Zna większość terminów z zakresu edytorstwa.	Zna wszystkie wymagane terminy z zakresu edytorstwa.
EPW2	Zna wybrane reguły stosowania znaków międzywyrazowych i wewnątrzwyrazowych, ideogramów, piktogramów, skrótów i symboli	Zna większość reguł stosowania znaków międzywyrazowych i wewnątrzwyrazowych, ideogramów, piktogramów, skrótów i	Zna wszystkie reguły stosowania znaków międzywyrazowych i wewnątrzwyrazowych, ideogramów, piktogramów, skrótów i symboli graficznych.

	graficznych.	symboli graficznych.	
EPW3	Zna podstawowe zasady sporządzania przypisów, bibliografii oraz indeksów.	Zna zasady sporządzania przypisów, bibliografii oraz indeksów.	Zna zasady sporządzania przypisów, bibliografii oraz indeksów i omawia ich stosowanie w zależności od typu publikacji.
EPU1	Redagując teksty dziennikarskie i naukowe za pomocą komputerowego edytora tekstów oraz znaków korektorskich, popełnia nierażące błędy.	Redagując teksty dziennikarskie i naukowe za pomocą komputerowego edytora tekstów oraz znaków korektorskich, popełnia drobne błędy.	Bezbłędnie redaguje teksty dziennikarskie i naukowe za pomocą komputerowego edytora tekstów oraz znaków korektorskich.
EPU2	Dostrzega niezgodność tekstów dziennikarskich i naukowych z normami edytorskimi, zasadami poprawności językowej oraz wybranymi założeniami redakcyjnymi.	Dostrzega i wyjaśnia niezgodność tekstów dziennikarskich i naukowych z normami edytorskimi, zasadami poprawności językowej oraz wybranymi założeniami redakcyjnymi.	Dostrzega i wyjaśnia niezgodność tekstów dziennikarskich i naukowych z normami edytorskimi, zasadami poprawności językowej oraz wybranymi założeniami redakcyjnymi z normami edytorskimi oraz zasadami poprawności językowej, a także wskazuje sposób ich poprawienia.
EPU3	Z pomocą redaguje i projektuje własną publikację, która może zawierać błędy edytorskie.	Samodzielnie redaguje i projektuje własną publikację, która może zawierać nieliczne błędy edytorskie.	Samodzielnie redaguje i projektuje własną, poprawną edytorsko publikację.
EPU4	Próbuje porównywać i oceniać skuteczność technik wywierania wpływu (zwłaszcza polegających na wykorzystaniu zabiegów o charakterze edytorskim) na odbiorcę tekstów medialnych.	Porównuje i ocenia skuteczność technik wywierania wpływu (zwłaszcza polegających na wykorzystaniu zabiegów o charakterze edytorskim) na odbiorcę tekstów medialnych.	Porównuje i ocenia skuteczność technik wywierania wpływu (zwłaszcza polegających na wykorzystaniu zabiegów o charakterze edytorskim) na odbiorcę tekstów medialnych, polemizując z innymi opiniami.
EPK1	Z pomocą planuje przyszłą pracę edytora/redaktora, uwzględniając dynamikę rozwoju technologii i zmiany o charakterze społeczno-obyczajowym.	Planuje przyszłą pracę edytora/redaktora, uwzględniając dynamikę rozwoju technologii i zmiany o charakterze społeczno-obyczajowym.	Planuje przyszłą pracę edytora/redaktora, uwzględniając różne warianty rozwoju technologii i zmiany o charakterze społeczno-obyczajowym.
EPK2	Zabiera głos w dyskusji z innymi członkami grupy.	Dyskutuje z innymi członkami grupy, dążąc do kompromisu i podjęcia wspólnej decyzji.	W trakcie dyskusji polemizuje z innymi poglądami, odwołując się do publikacji na wybrany temat oraz własnych opinii, dąży do kompromisu i podjęcia wspólnej decyzji.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**

Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**120**	**72**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Konsultacje	30	30
Czytanie literatury	30	30
Przygotowanie do kolokwium	30	50
Przygotowanie publikacji	30	30
Przygotowanie zadań	30	30
Przygotowanie do zajęć	30	58
suma godzin:	**300**	**300**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**12**	**12**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Billingham J., *Redagowanie tekstów*, Warszawa 2007.
2. Dunin J., *Wstęp do edytorstwa*, Łódź 2003.
3. Nowak P., Wójtowicz A. (red.), *e-Edytorstwo. Edytorstwo w świecie nowych mediów*, Lublin 2013.
4. Sikora K., M. Rak., *Nowe tendencje w interpunkcji – przecinek (na materiale internetowym)*, „Język Polski" 2011, XCI, z. 2–3, s. 188–194.
4. Wolański A., *Edycja tekstów. Praktyczny poradnik*, Warszawa 2008.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Ambrose G., Harris P., *Typografia*, tłum. M. Jesionek, Warszawa 2008.
2. Górski K., *Tekstologia i edytorstwo tekstów literackich*, Warszawa 1975.
3. Loth R., *Podstawowe pojęcia i problemy tekstologii i edytorstwa naukowego*, Warszawa 2006.
4. Łozińska M., Zdunek U., 2011, O znaczeniu i roli różnych źródeł poprawnościowych w warsztacie redaktora, „Język Polski" XCI, z. 2–3, s. 152–159.
5. Niekrewicz A., *Od schematyzmu do kreacyjności. Język memów internetowych*, Gorzów Wielkopolski 2015.
6. Olszański L., *Dziennikarstwo internetowe*, Warszawa 2006.
7. Starachowicz K., Knap J. (red.), *Typograficzne przestrzenie tekstu*, Kraków 2014.
8. Trzynadlowski J., *Edytorstwo. Tekst, język, opracowanie*, Warszawa 1976.
9. Williams R., *Typografia od podstaw. Projekty z klasą*, Gliwice 2011.
10. Wolny-Zmorzyński K., *Jaka informacja? Rzecz o percepcji fotografii dziennikarskiej*, Kraków 2010.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Agnieszka Niekrewicz
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	aniekrewicz@ajp.edu.pl
podpis	

Załącznik nr 4
do Uchwały Nr 11/000/2023 Senatu AJP
z dnia 21 marca 2023 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		3

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**język reklamy i język polityki**
Punkty ECTS	**5**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**Komunikacja medialna**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr hab. Włodzimierz Moch**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**60/36**	**II/3 i 4**	**5**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1**:** Poznanie podstawowych pojęć z zakresu języka reklamy i polityki.
C2: Zdobycie uporządkowanej podstawowej wiedzy z zakresu teorii reklamy i języka polityki.
C3: Określanie relacji między kulturą popularną i reklamą.
C4: Wyposażenie w umiejętność interpretacji sloganów reklamowych, komunikatów politycznych i ich języka.
C5: Przygotowanie do świadomego uczestnictwa w komunikacji społecznej i medialnej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
WIEDZA		
W_01	Student zna terminologię z zakresu teorii reklamy i języka polityki.	K_W02
W_02	Student zna językowe mechanizmy perswazji stosowane w reklamie i polityce.	K_W07
UMIEJĘTNOŚCI		

U_01	Student umie wyszukiwać, ekscerpować, krytycznie analizować, oceniać i syntetyzować informacje z wykorzystaniem wiedzy filologicznej.	K_U01
U_02	Student umie rozpoznawać i analizować krytycznie oraz oceniać różne typy wypowiedzi stosowane w języku reklamy i polityki.	K_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do krytycznego odbioru treści kulturowych i społecznych.	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Reklama jako forma komunikacji	3	2
C2	Media a reklama. Nośniki reklamy w promocji produktu	4	2
C3	Gramatyka reklamy	4	2
C4	Werbalne i pozawerbalne środki i narzędzia reklamy. Slogan reklamowy	6	3
C5	Kategorie semantyczne w tekstach reklamowych. Skuteczność reklamy	3	2
C6	Adresat reklamy a mechanizmy perswazji i manipulacji	4	2
C7	Kampanie reklamowe – reklama komercyjna i społeczna	4	3
C8	Etyka w reklamie. Skandal jako dźwignia reklamy	3	1
C9	Antyreklama – zjawisko adbustingu	3	1
C10	Język polityki i jego podtypy. Perswazyjność tekstów politycznych	4	2
C11	Polityczny język II RP. Język propagandy PRL	4	3
C12	Język polityków w demokratycznej Polsce.	4	3
C13	Pauperyzacja języka współczesnej polityki. Agresja i kłamstwo	3	2
C14	Środki językowe w tekstach polityków. Eufemizmy i presupozycje	3	2
C15	Sztuka przemawiania	5	4
C16	Dowcip polityczny	3	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**60**	**36**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M5 – analiza tekstu źródłowego	kserokopie tekstów, nagrania filmowe i dźwiękowe, prezentacje multimedialne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**

Ćwiczenia	F2 – obserwacja podczas zajęć / aktywność, F4 – opis prezentacji multimedialnej	P3 – ocena podsumowująca oceny cząstkowe

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	F2	F4	P3	……	……	……	……	……	……	……	……
W_01		+	+								
W_02	+	+	+								
U_01	+	+	+								
U_02	+	+	+								
K_01	+		+								

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia	Dostateczny dostateczny plus 3/3,5	dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry 5
K_W01	Student zna wybrane pojęcia z zakresu języka reklamy i polityki	Zna większość pojęć z zakresu języka reklamy i polityki	Zna wszystkie wymagane pojęcia z zakresu języka reklamy i polityki
K_W02	Zna niektóre językowe mechanizmy perswazji stosowane w reklamie i polityce	Zna wiele językowych mechanizmów perswazji stosowanych w reklamie i polityce	Doskonale orientuje się w językowych mechanizmach perswazji stosowanych w reklamie i polityce
K_U01	Wykonuje niektóre powierzone zadania	Wykonuje większość powierzonych zadań	Wykonuje wszystkie wymagane zadania
K_U02	Rozpoznaje i analizuje krytycznie oraz ocenia niektóre typy wypowiedzi stosowane w języku reklamy i polityki	Rozpoznaje i analizuje krytycznie oraz ocenia większość typów wypowiedzi stosowanych w języku reklamy i polityki …	Bezbłędnie rozpoznaje i analizuje krytycznie oraz ocenia różne typy wypowiedzi stosowane w języku reklamy i polityki
K_K01	Krytycznie odbiera niektóre treści kulturowe i społeczne	Krytycznie odbiera większość treści kulturowych i społecznych	Krytycznie i szczegółowo odbiera treści kulturowe i społeczne

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		

liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**60**	**36**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
czytanie literatury	20	20
Przygotowanie prezentacji	10	10
Przygotowanie pracy pisemnej	10	10
Opracowanie tekstów źródłowych i innych materiałów (wideo, audio)	15	25
Przygotowanie do ćwiczeń	10	24
suma godzin:	**125**	**125**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**5**	**5**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Bralczyk J., 2004, *Język na sprzedaż, czyli o tym, jak język służy reklamie i jak reklama używa* języka, Gdańsk.
2. Fras J., 1999, *Język propagandy politycznej* [w:] *Teoria i praktyka propagandy,* red. B. Dobek-Ostrowska, J. Fras, B. Ociepka, Wrocław, s. 83–110.
3. Witek. E., 2015, *Komunikacja wizerunkowa, nowoczesne narzędzia*, Wrocław.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Bralczyk J., 2003, *O języku polskiej polityki lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych*, Warszawa.
2. Bronowicz M., 2015, *Komunikacja wizerunkowa. Public relations Reklama Branding*, Wrocław.
3. Frankowska M., 1994, *Frazeologia i metaforyka w tekstach politycznych z lat 1989–1993* [w:] *Język polityki a współczesna kultura polityczna*, red. J. Anusiewicz, B. Siciński, Wrocław, s. 21–47.
4. Głowiński M.,1990, *Nowomowa po polsku*, Warszawa.
5. Kamińska-Szmaj I., 2001, *Słowa na wolności. Język polityki po 1989 roku: wypowiedzi, dowcip polityczny, słownik inwektyw*, Wrocław.
6. Ożóg K., 2007, *O języku współczesnej polityki*, „Polityka i Społeczeństwo" nr 4, s. 103-111.
7. Skarżyńska K., 2001, *Jak porozumiewają się politycy: język ostrych kategoryzacji; psychologiczne przyczyny i konsekwencje* [w:] *Zmiany w publicznych zwyczajach językowych*, red. J. Bralczyk, K. Mosiołek-Kłosińska, Warszawa, s. 119–128.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Włodzimierz Moch
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	wmoch@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		Moduł k.m.: 4

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Gatunki dziennikarskie i medialne**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**Komunikacja medialna**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr hab. Katarzyna Taborska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**II/4**	**3**
ćwiczenia	**30/18**	**II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Osiągnięcie efektów kształcenia dotyczących wybranych zagadnień z zakresu genologii.

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie wiedzy z zakresu genologii dziennikarskiej i medialnej.
C2 - Wykształcenie umiejętności klasyfikowania i definiowania gatunków dziennikarskich i medialnych form niedziennikarskich.
C3 - Wykształcenie umiejętności analizy tekstu medialnego w ujęciu genologicznym.
C4 - Wykształcenie umiejętność koncepcyjnego odbioru teoretycznego tekstu z zakresu genologii polimedialnej.
C5 - Uświadomienie społecznego znaczenia rozwijania umiejętności odbioru przekazów medialnych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student/ka ma uporządkowaną wiedzę z zakresu interdyscyplinarnych	K_W03

	teorii klasyfikacji gatunków polimedialnych.	
W_02	Student/ka zna terminologię z zakresu genologii polimedialnej.	K_W02
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student/ka umie funkcjonalnie posługiwać się terminologią fachową, odwołując się do literatury przedmiotowej.	K_U03
U_02	Student/ka umie analizować teksty medialne z perspektywy genologicznej.	K_U07/K_U01
U_03	Student/ka umie analizować komparatystycznie teoretyczne teksty z zakresu genologii polimedialnej.	K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student/ka potrafi samodzielnie rozwijać kompetencje świadomego odbiorcy przekazów pośrednich.	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1-2/W1-2	Cele i zakres zajęć. Gatunki dziennikarskie a medialne. Krytyczna prezentacja wybranej literatury przedmiotowej.	2	2
W3-4/ W3	Wybrane koncepcje gatunku. Format a gatunek. Gatunek a medium.	2	1
W5-6/W4	Teorie podziałów gatunków dziennikarskich. Pakt faktograficzny (Bauer) jako wyznacznik gatunkowy.	2	1
W7-8/ W5	Wpływ kreacji „ja" medialnego na kształt gatunkowy wypowiedzi medialnych. Pokaz analizy genologicznej przekazów dziennikarskich i niedziennikarskich.	2	1
W9-10 W6	Literackość jako element form dziennikarskich i innych form medialnych.	2	1
W11-12/ W7	Problematyka tekstów eskortujących (Loewe).	2	1
W13-14/ W8-9	Polimedialność jako wyzwanie genologiczne.	2	2
W15/ W10	Ewaluacja. Propozycje pracy samokształceniowej.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	10

Lp.	**Treści ćwiczeń** (przebieg zajęć zależy od indywidualnych zainteresowań studentek i studentów)	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1C2	Analiza celów zajęć. Zasady przygotowania i omówienia form wypowiedzi problemowej. Dyskusja nad wyborem materiału do	2	1

C3 C4	opracowania. Merytoryczny podział wystąpień. Pokaz przykładowej prezentacji problematyki.	2	1
C5 C6	Dyskusja po pokazie np. na temat specyfiki gatunkowej publicystyki internetowej i dziennikarstwa społecznego. Przedstawienia wypowiedzi problemowych (referaty, pokazy multimedialne) oraz dyskusje po każdej prezentacji. Obszary problemowe:	2	1
C7 C8 C9 C10 C11 C12	1. Analizy komparatystyczne tekstów teoretycznych dotyczących gatunków / form dziennikarskich oraz medialnych (w tym tradycyjnych gatunków dziennikarskich oraz form takich jak np.: gatunki inscenizacyjne, memy, formy dziennikarskie typu gonzo…).	6	4
C13 C14 C15 C16 C17 C18	2. Porównanie form gatunkowych występujących w różnych mediach (np. reportaż prasowy a radiowy; recenzje np. zamieszczane w publikatorach specjalistycznych i na portalach fanowskich etc.).	6	4
C19 C20 C21 C22 C23 C24	3. Analizy tekstów praktyków dziennikarstwa na temat uprawianych przez nich form wypowiedzi.	5	3
C24 C25 C26 C27 C28 C29	4. Próby teoretycznej klasyfikacji gatunkowej wybranych tekstów medialnych.	6	3
C30/C20	Ewaluacja. Omówienie możliwości samorozwoju.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

[2]

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, pokaz prezentacji multimedialnych i inne	Literatura drukowana, e-literatura multimedia
Ćwiczenia	Analiza porównawcza tekstów teoretycznych; analiza materiału źródłowego, wypowiedzi problemowe, prezentacje, dyskusje.	Jw.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 - obserwacja podczas zajęć aktywność	P3 (ocena podsumowująca)
Ćwiczenia	F2, F4 (przygotowanie wypowiedzi problemowej)	P3

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2.	P3	F2	F4	P3	……
W_01	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	
W_02	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	
U_01	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	
U_02	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	
U_03	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	
K_01	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena	3/3,5	4/4,5	5,0
EPW1	Student/ka ma podstawowąwiedzę na temat teorii klasyfikacji gatunków polimedialnych.	Student/ka ma rozszerzoną wiedzę na temat teorii klasyfikacji gatunków polimedialnych.	Student/ka ma rozszerzoną wiedzę krytyczną na temat teorii klasyfikacjigatunków polimedialnych.
EPW2	Student/ka zna podstawowąterminologię z zakresu genologii polimedialnej.	Student/ka zna terminologię z zakresu genologii polimedialnej	Student/ka zna komparatystycznieterminologię z zakresu genologii polimedialnej.
EPU1	Student/ka funkcjonalniestosuje podstawową nomenklaturę fachową, odwołując się do literaturyobowiązkowej.	Student/ka funkcjonalniestosuje nomenklaturę fachową, odwołując się do literatury obowiązkowej i pozycji z literatury uzupełniającej.	Student/ka funkcjonalnie i krytyczniestosuje nomenklaturę fachową, odwołując się do literatury obowiązkowej i uzupełniającej
EPU2	Student/ka analizuje podstawowe wyróżniki gatunkowe tekstówmedialnych.	Student/ka umie analizować wyróżniki gatunkowe tekstów medialnych.	Student/ka umie analizować strukturęgatunkową tekstów medialnych.
EPU3	Student/ka podejmuje próbyporównawczej analizy tekstów teoretycznej zzakresu genologii polimedialnej.	Student/ka porównuje analitycznie teksty teoretyczne z zakresu genologii polimedialnej.	Student/ka analizuje komparatystycznieteksty teoretyczne z zakresu z zakresu literatury obowiązkowej i fakultatywnej
EPK1	Student/ka jest zdolny dorozwoju kompetencji odbiorcy przekazów pośrednich.	Student/ka jest zdolny dorozwoju kompetencji odbiorcy przekazów pośrednich i ma świadomość społecznegoznaczenia rozwoju tych kompetencji.	Student/ka jest zdolny do rozwoju kompetencji odbiorcy przekazów pośrednich i ma pełną świadomość znaczenia rozwoju tych kompetencji w społeczeństwie.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	45	30
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Konsultacje, czytanie literatury, przygotowanie do dyskusji, przygotowanie wystąpienia.	30	45
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa (wybór):

Bauer Z., *Dziennikarstwo wobec nowych mediów. Historia. Teoria. Praktyka*. Kraków 2009 (wybrane rozdziały m.in. *Dygresja o gatunkach*).

Dziennikarstwo i świat mediów, red. Z. Bauer i E. Chudzinski, Kraków 2008 (wybrane rozdziały).

Grzenia J., *Internetowe gatunki tekstu,* w: *Komunikacja językowa w Internecie,* Warszawa 2006.

Godzic W., *Telewizja i jej gatunki. Po „Wielkim Bracie"*, Kraków 2004 (wybrane fragmenty).

Internetowe gatunki dziennikarskie, red K.Wolny-Zmorzyński, W. Furman, Warszawa 2010 (wybrane rozdziały).

Wojtak M., *Analiza gatunków prasowych*, Lublin 2010.

Lektury fakultatywne (wybór)

Bauer Z., *Wywiad prasowy. Typologia i struktura*, Kraków 1988.

Media audiowizualne. Podręcznik akademicki, red. W. Godzic, Warszawa 2010 (wybrane rozdziały).

Lisowska-Magdziarz M., *Media powszednie. Środki komunikowania masowego i szerokie paradygmaty medialne w życiu codziennym Polaków u progu XXI wieku*, Kraków 2008 (wybrane fragmenty).

Słownik literatury polskiej XX wieku, Wrocław 1995 (wybrane hasła).

Słownik terminologii medialnej, red. W. Pisarek, Kraków 2006 (wybrane hasła).

Słownik wiedzy o mediach, red. E. Chudziński, Bielsko-Biała 2007 (wybrane rozdziały).

Taborska K., *Lektury polimedialności. Studium odbioru,* Gorzów Wielkopolski 2016.

Wojtak M., *Gatunki prasowe,* Lublin 2004 (wybrane rozdziały).

Lektury związane z medialnymi zainteresowaniami uczestników zajęć.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Katarzyna Taborska
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	ktaborska@ajp.edu.pl
podpis	

Załącznik nr 4
do Uchwały Nr 11/000/2023 Senatu AJP
z dnia 21 marca 2023 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		5

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Kształtowanie opinii publicznej**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**komunikacja medialna**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**drugi**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Wojciech Kuska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**II/4**	**2**
ćwiczenia	**15/9**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza z zakresu mediów oraz wiedzy o społeczeństwie.

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie studentom podstawowej wiedzy z zakresu kształtowania opinii, autoprezentacji, umiejętności przekonywania itp.

C2 – Podniesienie umiejętności świadomego i samodzielnego redagowania przekazów medialnych, skierowanych do wyznaczonego odbiorcy.

C3 – Uwrażliwienie studenta na odpowiedzialność za słowo.

C4 – Pomoc w zrozumieniu mediów, samodzielnej, krytycznej analizie przekazów medialnych w kontekście metod stosowanych w kształtowaniu opinii i manipulacji.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Ma świadomość różnorodności stanowisk, teorii, opinii na temat kształtowania opinii publicznej i systemu medialnego jako przekaźnika idei i myśli	K_W01

W_02	Zna podstawy warsztatu, jakim posługują się specjaliści ds. kształtowania opinii i wizerunku	K_W02 K_W04
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Ma umiejętności organizacyjne, pozwalające na planowanie i realizację zadań związanych ze współpracą z mediami	K_U01 K_U14
U_02	Posiada podstawowe umiejętności badawcze w zakresie komunikacji i nauk o systemie medialnym	K_U02
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Samodzielnie oraz w porozumieniu z grupą potrafi realizować nałożone zadania w zakresie kształtowania opinii publicznej oraz jej badania.	K_K01 K_K02

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Znak (język), czyli słowo, obraz i dźwięk w przestrzeni społecznej.	2	1
W2	Opinia publiczna – próba definicji.	2	1
W3	Badania opinii publicznej (cele i metody).	2	1
W4	Erystyka – sztuka przekonywania, prowadzenia sporów i dyskusji	2	1
W5	Rodzaje manipulacji stosowane w kształtowaniu opinii.	2	2
W6	Techniki propagandy.	1	0,5
W7	Formatowanie mediów w kontekście docierania do grupy docelowej.	1	0,5
W8	Słów kilka o odpowiedzialności za słowo na wybranych przykładach.	2	1
W9	Warsztat PR a warsztat dziennikarza.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**9**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Analiza programów stacji telewizyjnych, radiowych, prasy, Internetu pod kątem kształtowania opinii publicznej i ich wpływu na widza, słuchacza i czytelnika.	6	3
C2	Kreacyjna funkcja języka w kształtowaniu opinii publicznej.	2	1
C3	Jak pisać, by być czytanym – ćwiczenia w redagowaniu tekstu w zależności od targetu.	3	2
C4	Jak mówić, by ludzie chcieli nas słuchać?	3	2
C5	Kilka słów o przyzwoitości w mediach – co dziennikarzowi wolno a czego nie?	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**9**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M1, M2 (1), M4	projektor

Ćwiczenia	M5 (2)	Materiały multimedialne, teksty źródłowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	**F1, F2**	**P3**
Ćwiczenia	**F2, F3, F4**	**P4, P5**

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F1	F2	F2	F3	F4	.....
W_01			**x**	**x**	**x**	
W_02	**x**	**x**	**x**	**x**		
U_01		**x**			**x**	
U_02	**x**	**x**	**x**		**x**	
K_01			**x**		**x**	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej

7. Uczestnictwo w zajęciach.
8. Aktywność podczas zajęć.
9. Samodzielność w rozwiązywaniu stawianych problemów.
10. Przedkładanie w wyznaczonych terminach prac cząstkowych.
11. Praca końcowa – podsumowująca.
12. W razie konieczności – indywidualna forma oceny zaliczeniowej.

10. Forma zaliczenia zajęć

- zaliczenie pisemne – prezentacja

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**18**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	5	6
przygotowanie prac cząstkowych	6	8
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,	6	8
zapoznanie z literaturą	6	8

Konsultacje	2	2
Samodzielna analiza przekazów kreacyjnych	5	10
suma godzin:	**60**	**60**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. A. Drzycimski, *Sztuka kształtowania wizerunku*, Warszawa 1998.
2. G. Elgozy, *Paradoksy reklamy. Perswazje legalne*, Warszawa 1973.
3. Dobek-Ostrowska, *Podstawy komunikowania społecznego*, Wrocław 1999
4. K. Kłosińska, M. Rusinek, *Dobra zmiana, czyli jak się rządzi światem za pomocą słów*, Kraków 2019
5. L. Buksak, *Szkoła mówców. Myśl i prezentuj inaczej niż wszyscy*, Gdańsk 2018.
6. T. Goban-Klas, *Media i komunikowanie masowe*, Warszawa – Kraków 1999.
7. W. Jabłoński, *Kreowanie informacji*, Warszawa 2007.
8. *Nowe media w komunikacji społecznej w XX w. Antologia*, red. M. Hopfinger, Warszawa 2002; 2005.
9. W. Wosińska, *Psychologia życia społecznego*, Gdańsk 2004.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. W. Cwalina, *Marketing polityczny: perspektywa psychologiczna*, Gdańsk 2005.
2. A. Schopenhauer, *Erystyka czyli sztuka prowadzenia sporów*, Warszawa 2008.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Wojciech Kuska
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	wojtekkuska@wp.pl
podpis	

Załącznik nr 4
do Uchwały Nr 11/000/2023 Senatu AJP
z dnia 21 marca 2023 r.

	Wydział	Wydział Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		6

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	Ochrona własności intelektualnej
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	Obieralne
Moduł/specjalizacja	komunikacja medialna
Język, w którym prowadzone są zajęcia	język polski
Rok studiów	II
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	mgr Marcin Szott

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**II/3**	**2**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak

4. Cele kształcenia

C_W2 – zdobycie podstawowej wiedzy prawniczej, pozwalającej na rozumienie problematyki praw autorskich i praw pokrewnych.

C_U2 – przygotowanie do korzystania i posługiwanie się językiem specjalistycznym z zakresu prawa autorskiego i praw pokrewnych.

C_U3 – podniesienie poziomu umiejętności analizowania i interpretowania tekstu prawnego oraz tworzenia podstawowego prawnego tekstu pisanego.

C_K2 – rozwinięcie umiejętności pracy w zespole.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego	K_W08
	UMIEJĘTNOŚCI	

U_01	potrafi wyszukiwać, krytycznie analizować, oceniać i syntetyzować informacje z wykorzystaniem wiedzy prawniczej z zakresu prawa autorskiego i praw pokrewnych	K_U01
U_02	potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę prawniczą z zakresu prawa autorskiego i praw pokrewnych do formułowania i rozwiązywania złożonych problemów	K_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej, w szczególności w zakresie korzystania z cudzych utworów w zakresie przestrzegania autorskich praw osobistych i majątkowych	K_K02
K_02	jest gotów do świadomej i krytycznej oceny działalności zawodowej własnej i innych.	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładu	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	źródła prawa autorskiego i praw pokrewnych – ustawodawstwo międzynarodowe i regionalne dotyczące prawa autorskiego i praw pokrewnych oraz własności przemysłowej	2	1
C2	pojęcie oraz kategorie utworów, podmiot i przedmiot ochrony – utwór jako rezultat twórczości autora, autorskie prawa osobiste - tzw. autorskie dobra osobiste	2	2
C3	autorskie prawa majątkowe	2	1
C4	ograniczenia treści autorskich praw majątkowych oraz regulacje szczególne, zasada wolności kontraktowej i jej ograniczenia, zwalczanie nieuczciwej konkurencji	2	2
C5	prawo autorskie i prawa pokrewne – dywersyfikacja roszczeń wynikających z autorskich praw osobistych	2	1
C6	prawo autorskie i prawa pokrewne – dywersyfikacja roszczeń wynikających z autorskich praw majątkowych	2	1
C7	plagiat, piractwo i odpowiedzialność karna oraz organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi	3	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**9**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M2 –** wykład interaktywny, wykład konwersatoryjny, wykład z elementami dyskusji	laptop, projektor, rzutnik, Internet, tekst ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**

Wykład	**F2 –** obserwacja/aktywność (przygotowanie do wykładu)	**P1 –** egzamin (pisemny lub test sprawdzający wiedzę z całych zajęć itd.), **P3 –** ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykłady		
	Metoda oceny obserwacja aktywności	Metoda oceny egzamin	Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formułujących
W_01	X	X	X
U_01	-	X	X
U_02	-	X	X
K_01	-	X	X
K_02	-	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1) obserwacja/aktywność (F2) poziomu przygotowania do wykładu i prezentacji informacji stanowi 25% oceny podsumowującej (P3). Wynik ustalany na podstawie ustnych odpowiedzi, gdzie ocena pozytywna osiągana jest w przypadku uzyskania 50% poprawnych odpowiedzi – kryterium oceny: kompletność odpowiedzi, poprawna terminologia, aktualny stan prawny, umiejętność logicznego myślenia;
2) egzamin (P1) sprawdzający wiedzę z zajęć stanowi 75% oceny podsumowującej (P3). Wynik ustalany jest na podstawie pisemnych odpowiedzi, gdzie ocena pozytywna osiągana jest w przypadku uzyskania 50% poprawnych odpowiedzi – kryterium oceny: kompletność odpowiedzi, poprawna terminologia, aktualny stan prawny, umiejętność logicznego myślenia, znajomość aktów prawnych;
3) suma ocen z obserwacji/aktywności (F2) i egzaminu (P1) stanowi ocenę podsumowującą (P3).

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**9**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do wykładu	9	15
przygotowanie do egzaminu	18	18
zapoznanie z literaturą	18	18
suma godzin:	**60**	**60**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1062).
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. R. Golat, Prawo autorskie i prawa pokrewne, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2021, wyd. 11. 2. A. Niewęgowski, Prawo autorskie. Komentarz, Wydawnictwo Wolter Kluwer Polska, Warszawa 2021.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	mgr Marcin Szott
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	mszott@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		Moduł k.m.: 7

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Media współczesne w Polsce i na świecie**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**Komunikacja medialna**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**trzeci**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Wojciech Kuska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**III**	**3**
ćwiczenia	**15/9**		

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza o systemie medialnym w Polsce

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie studentom podstawowej wiedzy o systemie medialnym w Polsce i na świecie, prawach rządzących mediami oraz sposobach interpretowania przekazów medialnych.

C2 – Wskazanie doktryn medialnych funkcjonujących w Polsce i innych państwach oraz ich realizacji praktyce.

C3 – Przekazanie informacji o mechanizmach i uwarunkowaniach (politycznych, kulturowych, mentalnych) decydujących o funkcjonowaniu mediów masowych w kraju i na świecie.

C4 – Uwrażliwienie na wpływ współczesnych mediów na życie społeczne, gospodarcze, polityczne.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Zna strukturę oraz funkcje instytucji medialnych oraz wybranych społecznych (kulturalnych, politycznych, prawnych, ekonomicznych).	K_W01 K_W06
W_02	Rozumie funkcjonowanie systemów medialnych w Polsce i na świecie oraz	K_W02

	podstawowych mechanizmów komunikowania społecznego.	
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Umie wykorzystywać podstawową wiedzę z zakresu nauki o mediach oraz powiązanych z nią dyscyplin naukowych do analizowania i interpretowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych).	K_U01
U_02	Posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk związanych z funkcjonującymi w Polsce i na świecie systemami medialnymi.	K_05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Potrafi zastosować nabytą wiedzę o różnorodności mediów w kreowaniu wydarzeń społecznych.	K_K01 K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Normatywne doktryny działania mediów: autorytarna, liberalna, komunistyczna, społecznej odpowiedzialności, demokratycznej partycypacji, katolicka.	2	2
W2	Rynek prasowy w Polsce, transformacja, formy własności prasy w Polsce.	2	1
W3	Segmentacja na polskim rynku prasowym – dzienniki oraz prasa opinii, kobieca i kulturalna itd.	2	0
W4	Rynek mediów elektronicznych w Polsce.	2	1
W5	Systemy komunikowania masowego w wybranych krajach różnych regionów świata (np. Stany Zjednoczone, Niemcy).	2	2
W6	Zadania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz Rady Mediów Narodowych.	2	1
W7	Instytucje samoregulacji – rady prasowe oraz organizacje dziennikarskie w Polsce i innych krajach.	1	1
W8	Wybrane problemy wynikające z procesów koncentracji, komercjalizacji i globalizacji mediów.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**9**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Realizacja doktryn medialnych na przykładach.	2	1
C2	Rynek prasowy – ćwiczenia empiryczne.	2	1
C3	Rynek mediów elektronicznych w Polsce - ćwiczenia empiryczne.	3	2
C4	Rynek mediów lokalnych (prasa, TV, radio) – przegląd wybranych tytułów.	3	2
C5	Rynek Internetu w Polsce (portali lokalnych, ogólnopolskich)	2	1
C6	Globalna wioska – świat bez granic informacyjnych	2	1
C7	Analiza mediów (prasa, radio, telewizja) z uwzględnieniem ich segmentacji	4	3
C8	Międzynarodowy rynek mediów – analiza artykułów poświęconych	1	1

	Polsce.		
C9	Media jako element życia gospodarczego Polski i regionu. Zaangażowanie przedsiębiorstw w życie kulturalne, społeczne i ekonomiczne kraju i regionu.	2	1
C10	Media wobec zagrożeń współczesnego świata (wojny, kataklizmy).	3	2
C11	Media jako środek popularyzacji nauki, sztuki i kultury.	3	1
C12	Dezinformacja w mediach	1	1
C13	Analiza orzeczeń Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz Rady Mediów Narodowych.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**18**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne	Środki dydaktyczne
Wykład	M1, M2 (1), M4	projektor
Ćwiczenia	M5 (2)	Materiały multimedialne, teksty źródłowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F)	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	**F1, F2**	**P3**
Ćwiczenia	**F2, F3, F4**	**P4, P5**

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F1	F2	F2	F3	F4	.....
W_01			**x**	**x**	**x**	
W_02	**x**	**x**	**x**	**x**		
U_01		**x**			**x**	
U_02	**x**	**x**	**x**		**x**	
K_01			**x**		**x**	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej

1. Uczestnictwo w zajęciach.
2. Aktywność podczas zajęć.
3. Samodzielność w rozwiązywaniu stawianych problemów.
4. Przedkładanie w wyznaczonych terminach prac cząstkowych.
5. Praca końcowa – podsumowująca.
6. W razie konieczności – indywidualna forma oceny zaliczeniowej.

10. Forma zaliczenia zajęć

- zaliczenie pisemne – prezentacja

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**27**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	5	8
przygotowanie prac cząstkowych	5	5
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,	5	15
zapoznanie z literaturą	5	10
Samodzielna analiza przekazów medialnych	10	10
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. *Media publiczne w Polsce. Teraźniejszość i przyszłość,* pod red. J. Adamowskiego, L. Jaworskiego, Warszawa 2008.
2. J. Dąbała, *Warsztatowo-aksjologiczne mechanizmy tworzenia telewizji*, Warszawa 2011.
3. M. Mrozowski, *Media masowe – władza, rozrywka i biznes*, Warszawa 2001.
4. *Oblicza polskich mediów po 1989 roku*, pod red. L. Pokrzyckiej, B. Romiszewskiej, Lublin 2008.
5. K. Stępnik, *Media Studies. Refleksja nad stanem obecnym*, Lublin 2008.
6. *Media masowe na świecie*, pod red. B. Dobek-Ostrowskiej, Wrocław 2007.
7. Miesięcznik „Press".
8. Strona internetowa: www.wirtualnemedia.pl

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. B. Golka, *System medialny Stanów Zjednoczonych*, Warszawa, 1994.
2. H. Jenkins, *Kultura konwergencji. Zderzenie starych i nowych mediów*, Warszawa 2006.
3. *Media – wartości – prawo*, pod red. R. Sztychmilera, Olsztyn 2008.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Wojciech Kuska
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	wojtekkuska@wp.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		8

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Praktyka**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**komunikacja medialna**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Wojciech Kuska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Praktyka zawodowa	**60/60**	**III/5**	**2**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza o systemie medialnym w Polsce. Wiedza o gatunkach dziennikarskich.

4. Cele kształcenia

C1 - Umiejętność wykorzystania zdobytej w toku studiów wiedzy merytorycznej i umiejętności zawodowych.

C2 - Radzenie sobie w sytuacji działania pod presją czasu i stresu wynikającego z praktycznej działalności dziennikarskiej.

C3 - Samodzielne i zespołowe wykonywanie obowiązków zawodowych – zadawania pytań, redakcji tekstów, współpracy w zespole.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Zdobycie wiedzy o funkcjonowaniu zespołu redakcyjnego.	K_W01
W_02	Poznanie profesjolektu dziennikarskiego i innej terminologii właściwej zawodowi.	K_W03
	UMIEJĘTNOŚCI	
U_01	Student umie w pogłębionym stopniu łączyć wiedzę z różnych dyscyplin	K_U01

	humanistycznych oraz stosować ją w sytuacjach zawodowych.	
U_02	Student potrafi komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców.	K_U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska i interesu publicznego.	K_K01
K_02	Student jest gotów do świadomej i krytycznej oceny działalności zawodowej własnej i innych.	K_K03

6. Treści programowe:

Lp.	Treści i miejsce praktyki	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
	Treści programowe zawierają szczegółowe instrukcje praktyk, wynikające programu studiów. Praktyka odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między uczelnią, zakładem pracy i studentem.	60	60
	Razem liczba godzin ćwiczeń	60	60

7. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

7.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F)	Ocena podsumowująca (P)
Praktyka	**F6**	**P6, P5**

7.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Praktyka			
	F6	P6	P5	……
W_01	**X**	**X**	**X**	
W_02	**X**	**X**	**X**	
U_01		**X**	**X**	
U_02		**X**	**X**	
K_01			**X**	
K_02			**X**	

8. Opis sposobu ustalania oceny końcowej:

F6 – zaliczenie praktyki (opinia i ocena opiekuna praktyki z ramienia zakładu pracy)

P5 – rozmowa (student przekazuje informację o swoich osiągnięciach i opinię na temat odbywania praktyki);

P6 – dokumentacja praktyki

9. Forma zaliczenia zajęć

- zaliczenie z oceną

10. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**60**	**60**
suma godzin:	**60**	**60**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

11. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Wojciech Kuska
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	wojtekkuska@wp.pl
podpis	

Załącznik nr 4
do Uchwały Nr 11/000/2023 Senatu AJP
z dnia 21 marca 2023 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Wprowadzenie do logopedii**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Jolanta Gebreselassie**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**II/3**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada podstawową wiedzę z przedmiotów: kultura języka polskiego, gramatyka opisowa języka polskiego

4. Cele kształcenia

C1 - Zapoznanie studentów z przedmiotem, zadaniami logopedii, podstawową terminologią logopedyczną (C_W2)

C2 - Zapoznanie studentów z klasyfikacjami zaburzeń mowy (C_W1)

C3 - Rozwijanie umiejętności umożliwiających dalsze kształcenie (C_K3)

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student omawia zadania oraz miejsce logopedii we współczesnych systemach pedagogicznych oraz w powiązaniu z subdyscyplinami pedagogiki	K_W01
W_02	Wyjaśnia jak zorganizowany jest system opieki logopedycznej w Polsce oraz system kształcenia logopedów	K_W06

W_03	Student wyjaśnia znaczenie terminologii logopedycznej.	K_W02
W_04	Omawia klasyfikacje zaburzeń mowy: przyczynowe, objawowe, uwzględniające postępowanie logopedyczne oraz według międzynarodowych klasyfikacji medycznych	K_W03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Potrafi zaprojektować dalszy rozwój zawodowy w dziedzinie logopedii	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Przedmiot i zadania logopedii.	2	1
W2	Logopedia jako dyscyplina teoretyczno-praktyczna oraz jej związki z medycyną, psychologią, pedagogiką i językoznawstwem.	2	1
W3	Rozwój logopedii w Polsce. Współczesny system opieki logopedycznej w Polsce. Specjalności logopedyczne; status zawodowy logopedy w Polsce.	2	1
W4	Komunikacja językowa. Definicje mowy według współczesnych teorii lingwistycznych. Składniki mowy. Kompetencje i sprawności językowe.	3	2
W5	Zaburzenia komunikacji językowej – podstawowe pojęcia: zaburzenia języka, zaburzenia mowy, błąd językowy, wada mowy, wada wymowy, błąd wymowy, przejęzyczenie.	3	2
W6	Klasyfikacje zaburzeń mowy.	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład informacyjny	projektor, prezentacja multimedialna
	wykład problemowy	projektor, prezentacja multimedialna, próbki nagrań

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	Obserwacja (F2)	Zaliczenie ustne (P1)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	F2	P1	……	……	……	……	……	……	……	……	……	……	……
W_01	X	X											
W_02	X	X											
W_03	X	X											
K_01	X	X											

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zaliczenie ustne (odpowiedzi na pytania dot. tematyki wykładów)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**9**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zaliczenia	5	5
zapoznanie z literaturą	5	11
suma godzin:	**25**	**25**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. G. Gunia, V. Lechta, *Wprowadzenie do logopedii,* Kraków 2011.
2. G. Jastrzębowska, *Podstawowe problemy logopedii* [w:] T. Gałkowski, G. Jastrzębowska (red.), *Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki,* Opole 1999, s. 219-308.
3. T. Woźniak, *Logopedia na świecie u progu XXI wieku,* [w:] Współczesne tendencje w diagnozie i terapii logopedycznej, (red.) D. Pluta-Wojciechowska, B. Sambor, Gdańsk 2017, s. 65-82.
4. S. Grabias, *Język w diagnozowaniu umysłu. Terapia logopedyczna a poznawcza i interakcyjna funkcja języka,* [w:] Współczesne tendencje w diagnozie i terapii logopedycznej, (red.) D. Pluta-Wojciechowska, B. Sambor, Gdańsk 2017, s. 35-64.
5. S. Grabias, *Teoria zaburzeń mowy. Perspektywy badań, typologie zaburzeń, procedury postępowania logopedycznego,* [w:] Logopedia. Teoria zaburzeń mowy, (red.) S. Grabias, M. Kurkowski, Lublin 2014, s. 15-72.
6. D. Emiluta-Rozya, *Formy zaburzeń mowy,* [w:] Logopedia. Teoria zaburzeń mowy, (red.) S. Grabias, M. Kurkowski,

Lublin 2014, s. 73-90.
7. B. Ostapiuk, *Zaburzenia dźwiękowej realizacji fonemów języka polskiego,* [w:] Logopedia. Teoria zaburzeń mowy, (red.) S. Grabias, M. Kurkowski, Lublin 2014, s. 431-468.
8. A. Sołtys-Chmielowicz, *Klasyfikacje zaburzeń wymowy,* w:] Logopedia. Teoria zaburzeń mowy, (red.) S. Grabias, M. Kurkowski, Lublin 2014, s. 417-430.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. K. Błachnio (2005), *Zarys interdyscyplinarnych podstaw nowoczesnej interwencji logopedycznej na obszarach pedagogiki specjalnej* [w:] M. Młynarska, T. Smereka (red.) *Logopedia. Teoria i praktyka,* Wrocław, s. 521-530.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Jolanta Gebreselassie
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	jgebreselassie@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	**Humanistyczny**
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**fonetyka artykulacyjna i fonologia dla logopedów**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr hab. Agnieszka A. Niekrewicz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**II/3**	**3**
ćwiczenia	**15/9**	**II/3**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 - Zapoznanie z podstawowymi pojęciami z zakresu fonetyki i fonologii.

C2 - Uzyskanie umiejętności wykorzystania wiedzy z zakresu fonetyki artykulacyjnej i fonologii w diagnozie logopedycznej oraz wykształcenie umiejętności rozpoznania głoski na podstawie zespołu cech artykulacyjnych.

C3 – Przygotowanie do świadomej i krytycznej oceny działalności zawodowej własnej i innych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
WIEDZA		
W_01	Student podaje sposoby transkrypcji głosek systemu fonetycznego języka polskiego.	K_W03
W_02	Student omawia prawidłową artykulację głosek języka polskiego.	K_W10
UMIEJĘTNOŚCI		

U_01	Student potrafi dokonać interpretacji wzrokowej i słuchowej sygnałów (obrazów), potrafi zidentyfikować realizacje allofoniczne poszczególnych fonemów języka polskiego.	K_U01
U_02	Student dokonuje fonetycznego zapisu tekstu.	K_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie fonetyki artykulacyjnej i fonologii.	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Przedmiot i zadania fonetyki i fonologii. Pojęcie fonemu i głoski	2	1
W2	Funkcje narządów mowy w procesie artykulacji głosek	2	1
W3	Metody badań struktury artykulacyjnej mowy.	2	1
W4	Artykulacyjna klasyfikacja głosek języka polskiego.	2	1
W5	Opis artykulacji spółgłosek polskich: kryteria opisu spółgłosek, podział spółgłosek ze względu na ich cechy artykulacyjne	2	2
W6	Fonem a głoska. Opozycje i kategorie fonologiczne	3	2
W7	Czynniki prozodyczne mowy: akcent, intonacja, rytm	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Głoski w ciągu mownym.	2	1
C2	Slawistyczny alfabet fonetyczny. Fonetyczny zapis tekstu.	2	1
C3	Slawistyczny alfabet fonetyczny. Fonetyczny zapis tekstu.	2	1
C4	Międzynarodowy alfabet fonetyczny. Fonetyczny zapis tekstu.	2	2
C5	Opis prawidłowej artykulacji spółgłosek i samogłosek polskich.	2	1
C6	Odczytywanie rentgenogramów, labiogramów i palatogramów – ćwiczenia	3	2
C7	Ćwiczenia dykcyjne i akcentuacyjne	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2 - wykład konwersatoryjny M2 - wykład problemowy	projektor, prezentacje multimedialne, zapis dźwiękowy, rentgenogramy, palatogramy
Ćwiczenia	M5 – ćwiczenia praktyczne, analiza materiałów źródłowych	zapis dźwiękowy, rentgenogramy, labiogramy, palatogramy), prezentacje multimedialne, projektor, sprzęt multimedialny, materiały źródłowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	**F2** - obserwacja podczas zajęć / aktywność	**P1** – zaliczenie pisemne
Ćwiczenia	**F2** - obserwacja podczas zajęć / aktywność	**P1** – zaliczenie pisemne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	F2	P1	F2	P1	……	……	……	……	……	……	……	……	……
W_01	+	+	+	+									
W_02	+	+	+	+									
U_01	+		+	+									
U_02			+	+									
K_01	+		+										

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student podaje sposoby transkrypcji najczęściej zniekształcanych głosek systemu fonetycznego języka polskiego	Student podaje sposoby transkrypcji większości głosek systemu fonetycznego języka polskiego	Student podaje sposoby transkrypcji wszystkich głosek systemu fonetycznego języka polskiego
EPW2	Student omawia prawidłową artykulację najczęściej zniekształcanych głosek języka polskiego (głosek szeregów: ciszącego, syczącego i szumiącego).	Student omawia prawidłową artykulację większości głosek języka polskiego	Student omawia prawidłową artykulację wszystkich głosek języka polskiego
EPU1	Student potrafi dokonać prostej interpretacji wzrokowej i słuchowej podstawowych sygnałów (obrazów), potrafi zidentyfikować realizacje allofoniczne poszczególnych fonemów języka polskiego.	Student potrafi dokonać prostej interpretacji wzrokowej i słuchowej sygnałów (obrazów), potrafi zidentyfikować realizacje allofoniczne poszczególnych fonemów języka polskiego	Student potrafi dokonać szczegółowej interpretacji wzrokowej i słuchowej wszystkich podawanych sygnałów (obrazów), potrafi zidentyfikować realizacje allofoniczne poszczególnych fonemów języka polskiego

EPU2	Student dokonuje zapisu prostego fonetycznie, krótkiego tekstu.	Student prawidłowo dokonuje zapisu fonetycznego krótkiego tekstu.	Student prawidłowo dokonuje zapisu fonetycznego każdego tekstu.
EPK1	Student rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie fonetyki artykulacyjnej i fonologii. Nie jest jednak systematyczny w samodzielnym utrwalaniu i pogłębianiu wiedzy.	Student rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie fonetyki artykulacyjnej i fonologii. Jest systematyczny w utrwalaniu wiedzy podanej na zajęciach, niesystematycznie samodzielnie pogłębia wiedzę.	Student rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie fonetyki artykulacyjnej i fonologii. Jest systematyczny w samodzielnym utrwalaniu i pogłębianiu wiedzy.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**18**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Konsultacje	5	
Czytanie literatury	20	20
przygotowanie do sprawdzianu	10	15
Przygotowanie do zaliczenia	10	22
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Madelska L., Witaszek-Samborska M., *Zapis fonetyczny*, Poznań 2015.
2. Szpyra-Kozłowska J., *Wprowadzenie do współczesnej fonologii*, Lublin 2002.
3. Tambor J., Ostaszewska D., *Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego*, Warszawa 2012.
4. Tambor J., *Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego. Ćwiczenia*, Warszawa 2012.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Porayski-Pomsta J., Kwasiborska J., Jauer-Niworowska O., Lipiec D., Więcek-Poborczyk I., Golanowska M. M Malinowska A., *Znaki fonetyczne do zapisu poprawnych i zdeformowanych realizacji fonemów języka polskiego w alfabetach międzynarodowym i slawistycznym*, Gdańsk 2013.
2. *Prozodia, fonetyka, fonologia*, seria „Współczesna Polszczyzna", red. J. Bartmiński, M. Nowosad-Bakalarczyk Lublin 2011.
3. Strutyński J., *Gramatyka polska: wprowadzenie, fonetyka, fonologia, morfologia, składnia*, Kraków 1999.

4. Wierzchowska B., *Fonetyka i fonologia języka polskiego*, Wrocław 1980.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Agnieszka A. Niekrewicz
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	aniekrewicz@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Język polski
	Poziom studiów	**pierwszego stopnia**
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	**ogólnoakademicki**
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		3

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Foniatria i audiofonologia/audiologia**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**2**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Anna Lis-Zaldivar**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**2 rok /3 sem.**	**2**
ćwiczenia	**15/9**	**2rok /3 sem**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak wymagań wstępnych

4. Cele kształcenia

C1 - Wprowadzenie studentów w podstawy emisji głosu oraz narządu słuchu. Sprzężenia zwrotnego między narządem słuchu a narządem głosu.

np. wprowadzenie studentów w…, podniesienie poziomu języka…, przygotowanie do korzystania…, rozszerzenie dotychczasowej wiedzy…, zdobycie wiedzy na temat…, rozwinięcie umiejętności…, nabycie umiejętności…, itp.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Definiuje i objaśnia podstawowe zagadnienia z zakresu foniatrii i audiofonologii/ audiologii	K_W01
	UMIEJĘTNOŚCI	
U_01	Student prawidłowo interpretuje wyniki badań laryngologicznych i audiologicznych na potrzeby terapii logopedycznej.	K_U01 K_U02

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Na potrzeby terapii logopedycznej potrafi współpracować z lekarzami laryngologami i audiologami oraz protetykami słuchu.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wstęp do audiofolologii/ audiologii. Budowa narządu słuchu	2	1
W2	Obiektywne i subiektywne metody badań słuchu. Skrining słuchowy.	1	0,5
W3	Fizjologia i patologia słuchu. Psychoakustyka słuchu i mowy.	2	1
W4	. Wpływ słuchu na rozwój mowy. Zaburzenia głosu i mowy w wyniku uszkodzenia narządu słuchu.	2	1
W5	Zaburzenia głosu i mowy w wyniku uszkodzenia narządu słuchu.	2	1
W6	Wstęp do foniatrii i audiologii. Budowa narządu mowy. Podstawy neuroanatomii. Fizjologia i patologia powstawania głosu.	2	1,5
W7	Zaburzenia powstawania głosu, Choroby głosu.	2	1
W8	Zasady rehabilitacji chorych po laryngektomii. Rehabilitacja zaburzeń połykania.	1	1
W9	Kolokwium zaliczeniowe	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Zajęcia organizacyjne. Fizyczne właściwości dźwięku.	1	1
C2	Zaburzenia słuchu: określanie stopnia i typu niedosłuchu.	2	1
C3	Umiejętności językowe dzieci i osób z uszkodzonym narządem słuchu.	2	1
C4	Wychowanie słuchowe dzieci z wadą słuchu.	2	1
C5	Głos, jako środek komunikacji werbalnej i przekazu informacji. Aspekty foniatryczne w zaburzeniach ośrodkowych i obwodowych narządu mowy oraz płynności wypowiedzi.	2	1
C6	Wczesne wspomaganie rozwoju językowego dzieci. Profilaktyka zaburzeń głosu u dzieci.	2	2
C7	Protezy głosu i słuchu, jako rozwiązania techniczne wspomagające komunikację werbalną u osób z uszkodzonymi narządami głosu i słuchu.	2	1
C8	Zaliczenie przedmiotu	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny, wykład problemowy	Projektor, sprzęt multimedialny
Ćwiczenia	Prezentacja wybranych przypadków, analiza przypadków, praca w grupach, prezentacja wybranych zagadnień	Projektor, teksty źródłowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	**F1 kolokwium cząstkowe**	P2 kolokwium
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność F3 praca pisemna F4 wystąpienie	P2 kolokwium

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	F1	P2	F2	F3	F4	P2	……	……	……	……	……	……	……
W_01	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**							
U_01	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**x**							
K_01			**x**	**x**	**x**								

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

1. Ocenę bardzo dobrą (5) można otrzymać przy pierwszym podejściu do zaliczenia. W II terminie, sesji poprawkowej najwyższą oceną jest 4.
2. Zaliczenie nieobecności na zajęciach, kolokwium cząstkowego i zaliczenie ćwiczeń upoważnia studenta do przystąpienia, do kolokwium końcowego.
3. Ocena bardzo dobra (5): student zna i rozumie omawiane treści na rozszerzonym poziomie, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Potrafi skutecznie pracować nad rozwojem własnym samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
4. Ocena dobra (4): student zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Stara się pracować nad własnym rozwojem, w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.
5. Ocena dostateczny (3): student częściowo zna i rozumie omawiane treści, wykazuje się etyką zawodową, refleksyjnością i wrażliwością społeczną. Fragmentarycznie stara się pracować nad własnym rozwojem, w wybranych aspektach samodzielnie poszerzając wiedzę, umiejętności i kompetencje.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli	**30**	**18**

akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia		
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	10	20
przygotowanie do realizacji zajęć	10	
zapoznanie z literaturą	10	12
suma godzin:	**60**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1.„Ćwiczenia z otolaryngologii" Stanisław Iwankiewicz, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007

2. „Choroby uszu, nosa i gardła", Walter Becker, Bel Corp, Warszawa 1999

3."Otolaryngologia praktyczna", pod red. Grzegorza Janczewskiego, tom II, Via Medica, Gdańsk 2005

Literatura zalecana / fakultatywna:

1."Foniatria kliniczna", Antoni Pruszewicz, PZWL Warszawa

2. „Atlas endoskopii krtani", Tomasz Kręcicki i wsp., Blackhorse, Warszawa 2003

3. „Nowotwory w otolaryngologii", Witold Szyfter, Termedia, Poznań 2012

4."Chirurgiczna rehabilitacja głosu po całkowitej laryngektomii", Sławomir Okła, Wydawnictwo Lekarski PZWL, Warszawa 2007

2.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Anna Lis-Zaldivar
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	zaldivar@wp.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		4

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Wybrane zagadnienia z anatomii, fizjologii i patologii układu nerwowego, narządu głosu, mowy i słuchu**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**2**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**J. Kuriańska-Wołoszyn**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**II/1**	**2**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak wymagań wstępnych, przedmiot prowadzony od podstaw

4. Cele kształcenia

C1 -zdobycie przez słuchaczy wiedzy na temat budowy i fizjologii narządów głosu, mowy i słuchu w zakresie niezbędnym dla logopedy; poznanie przez słuchaczy możliwych patologii rozwojowych
C2- dostarczenie słuchaczom wiedzy na temat anatomicznych podstaw rozwoju mowy oraz na temat metod badania narządów głosu
C3- poznanie możliwości wykorzystania wiedzy o budowie narządów głosu oraz wyników badań foniatrycznych w terapii zaburzeń emisji głosu

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Posiada ogólną znajomość budowy i funkcji organizmu człowieka, a zwłaszcza budowy narządów głosu, mowy i słuchu; rozumienie złożoności zjawisk, od których zależy prawidłowy rozwój mowy, a także analiza i ocena mowy z punktu widzenia jej rozwoju i normy	K_W12
W_02	Zna ograniczenia dla mowy wynikające z uszkodzeń lub niedorozwoju	K_W01

	układu słuchu oraz układu artykulacyjnego o różnym podłożu, zna przyczyny tych ograniczeń	
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Słuchacz wstępnie ocenia i wskazuje nieprawidłowości w zakresie anatomii układu nerwowego, narządów głosu, mowy i słuchu; interpretuje dokumentację medyczną w zakresie niezbędnym dla logopedy	K_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Jest świadomy własnych ograniczeń i wie, kiedy zwrócić się do lekarza specjalisty w celu uzupełnienia diagnozy lub podjęcia leczenia	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Medyczne i anatomiczne podstawy mowy człowieka; złożoność zjawisk, od których zależy prawidłowy rozwój mowy i słuchu. Wpływ środowiska na powstawanie wad rozwojowych w okresie prenatalnym oraz sposoby zapobiegania tym wadom.	2	2
W2	Nasada – jej budowa, funkcje, patologia. Anatomia i fizjologia jamy nosowej – budowa nosa zewnętrznego i wewnętrznego, kości sitowej, błony śluzowej, jamy nosowo-gardłowej, trąbek słuchowych i zatok przynosowych.	2	1
W3	Budowa jamy ustnej – patologie w rozwoju języka i uzębienia. 1 Jama gardłowa - budowa i fizjologia, wskazania do usunięcia migdałków, rynolalie i ich przyczyny, rozszczepy podniebienia i ich leczenie.	2	1
W4	Anatomia i fizjologia krtani – budowa krtani, funkcje ważniejszych mięśni, rola strun głosowych, unerwienie krtani i jego porażenia, mechanizm fonacji; mowa laryngektomowanych.	2	1
W5	Ucho – anatomia, fizjologia i patologia. 1 Zaburzenia rozwojowe narządów głosu, mowy i słuchu – skazy i wady wrodzone	2	1
W6	Budowa układu nerwowego człowieka. Ośrodkowy układ nerwowy. Obwodowy i centralny układ nerwowy (nerwy czaszkowe a mowa, budowa centralnego układu nerwowego	2	1
W7	Podział mózgowia według kryteriów rozwojowych i czynnościowych; lokalizacja poszczególnych funkcji w korze mózgowej. Procesy nadawania i odbioru mowy- mózgowe obszary mowy; struktury podkorowe odgrywające rolę w czynnościach mowy	2	1
W8	Podsumowanie wykładów, zaliczenie	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	projektor

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje

	– wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	**F 4 -** dyskusja	P1 – test sprawdzający

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „*x*")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	Metoda oceny F4	P1	……	……	……	……	……	……	……	……	……	……	……
W_01	**X**	**X**											
W_02	**X**	**X**											
U_01	**X**	**X**											
K_01	**X**	**X**											

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Podsumowujące metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia K_W12, K_W01, (wiedza) oceniono metodą:

- zaliczenie pisemne - student generuje odpowiedź
- Czas trwania egzaminu **45 minut**
- Liczba pytań egzaminacyjnych - **10**
- Kryterium uzyskania oceny pozytywnej jest udzielenie odpowiedzi na 60% pytań egzaminacyjnych
- Średnia z ocen za 10 pytań egzaminacyjnych
  - **< 5,9 niedostateczny (2,0)**
  - **6,0 - 6,49 dostateczny (3,0)**
  - **6,5 - 6,9 dość dobry (3,5)**
  - **7,0 - 7,49 dobry (4,0)**
  - **8,5 - 8,75 ponad dobry (4,5)**
  - **9,8 – 10 bardzo dobry (5,0)**

Efekty K_U03, K_K03- oceniane są metodą:

- Przedłużonej obserwacji przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie pisemne z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**9**

Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	15	20
zapoznanie z literaturą	20	21
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Obrębowski A., Anatomiczne i fizjologiczne podstawy zaburzeń mowy, „Logopedia" 20, Lublin 1993.
2. Pruszewicz A., *Foniatria kliniczna*, Warszawa 1992
3.Łączkowska M., 1981, *Wprowadzenie do anatomii, fizjologii i patologii narządu głosu, mowy i słuchu*, Lublin.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	J. Kuriańska-Wołoszyn
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	majswoloszyn@onet.eu
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		5

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Rozwój mowy i języka dziecka**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Jolanta Gebreselassie**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**II/3**	**2**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada podstawową wiedzę z gramatyki opisowej języka polskiego oraz kultury języka polskiego.

4. Cele kształcenia

C1 - Zaznajomienie studentów z podstawowymi pojęciami dotyczącymi kształtowania się mowy dziecka (C_W1).

C2 - Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą periodyzacji rozwoju mowy i języka dziecka, ich uwarunkowań oraz metodyki i technik diagnozy logopedycznej i stymulowania rozwoju mowy (C_W2)

C3 - Rozwój umiejętności umożliwiających dalsze skształcenie (C_K1).

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna terminologię stosowaną do opisu kształtowania i rozwoju mowy dziecka.	K_W03
W_02	Student zna specyficzne właściwości rozwoju mowy (a szczególnie języka) w zakresie artykulacji, składni, słownictwa i form fleksyjnych oraz ich uwarunkowania.	K_W10
W_03	Student wie jak przygotować zestaw ćwiczeń pod kątem stymulowania rozwoju mowy dzieci; zna warunki prowadzenia tego typu zabaw i ćwiczeń	K_W13

	Student zna podstawowe sposoby badania rozwoju mowy dziecka	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie rozpoznawania etapu mowy i stymulowania rozwoju mowy.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Teorie wyjaśniające uwarunkowania rozwoju języka i mowy – lingwistyczne, anatomiczno-fizjologiczne i psychologiczne (poznawcze) podstawy mowy.	2	1
W2	Czynności prymarne w rozwoju mowy dziecka –ich rola, znaczenie, diagnoza.	2	1
W3	Zachowania przedwerbalne, odruchy orofacjalne - ich znaczenie dla rozwoju mowy, zasady diagnozy logopedycznej.	2	1
W4	Kształtowanie się mowy dziecka – etapy, cechy.	2	1
W5	Metody badania i wychowania słuchowego i językowego dziecka.	3	2
W6	Stymulowanie rozwoju mowy i języka dziecka –wskazówki wychowawczo-logopedyczne.	4	3
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład informacyjny	projektor, prezentacja multimedialna, film
	wykład problemowy	projektor, filmy zawierające wypowiedzi i reakcje werbalne dzieci

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	obserwacja podczas zajęć / aktywność (F4)	Sprawdzian pisemny wiedzy (P1)
	opracowanie zestawu ćwiczeń i zabaw stymulujących rozwój dzieci w różnym wieku w warunkach domowych i przedszkolnych (F5)	Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze (P3)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład			
	F4	F5	P1	P3

W_01	X	X	X	X
W_02	X	X	X	X
W_03	X	X		X
K_01		X		X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zaliczenie z oceną na podstawie końcowej pracy pisemnej (60%) oraz pracy cząstkowej (40%)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**9**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	10	10
przygotowanie do realizacji zajęć	8	11
zapoznanie z literaturą	7	10
opracowanie zestawu ćwiczeń i zabaw stymulujących rozwój dzieci w różnym wieku w warunkach domowych i przedszkolnych	10	10
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. M. Ligęza (1999), *Podstawy rozwoju języka i mowy dzieci* [w:] T. Gałkowski, G. Jastrzębowska (red.), *Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki,* Opole, s. 199-215.
2. P. Stobnicka-Stolarska (2012), *Wczesnodziecięca skala rozwoju umiejętności komunikacyjnych. The Rossetti-Toddler Language Scale* [w:] J. Porayski-Pomsta, M. Przybysz-Piwko (red.), *Interwencja logopedyczna. Zagadnienia ogólne i praktyka,* Warszawa, s.113-124.
3. E. M. Minczakiewicz (1997), *Kształtowanie się mowy dziecka,* [w:] E.M. Minczakiewicz, *Mowa – Rozwój – Zaburzenia – Terapia,* Kraków, s. 64 -75.
4. I. Malicka, *Funkcje prymarne – połykanie i oddychanie. Ocena i usprawnianie,* [w:] Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna. Diagnozowanie i terapia zaburzeń mowy, tom 2, (red.) A. Domagała, U. Mirecka, wyd. Harmonia Universalis, Gdańsk 2021, s. 76 -92.
5. A. Kruczyńska-Werner, *Funkcje słuchowe. Diagnoza i terapia,* [w:] Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna. Diagnozowanie i terapia zaburzeń mowy, tom 2, (red.) A. Domagała, U. Mirecka, wyd. Harmonia Universalis,

Gdańsk 2021, s. 147 - 167.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1.M. Wysocka, *Rozwój sprawności prozodycznych,* [w:] Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna. Rozwój sprawności językowych. Podstawowe problemy logopedyczne, tom 1, (red.) A. Domagała, U. Mirecka, wyd. Harmonia Universalis, Gdańsk 2021, s.122-140.

2. A. Maciejewska, *Sprawność leksykalno-semantyczna w rozwoju mowy,* [w:] Logopedia przedszkolna i wczesnoszk Rozwój sprawności językowych. Podstawowe problemy logopedyczne, tom 1, (red.) A. Domagała, U. Mirecka, wyd. Harmonia Universalis, Gdańsk 2021, s.141 -187.

3. E. Muzyka-Furtak, *Rozwój sprawności słowotwórczych,* [w:] Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna. Rozwój sprawności językowych. Podstawowe problemy logopedyczne, tom 1, (red.) A. Domagała, U. Mirecka, wyd. Harmon Universalis, Gdańsk 2021, s.188 -211.

4. A. Banaszkiewicz, *Rozwój sprawności fleksyjnych,* [w:] Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna. Rozwój sprawn językowych. Podstawowe problemy logopedyczne, tom 1, (red.) A. Domagała, U. Mirecka, wyd. Harmonia Universal Gdańsk 2021, s.212-237.

5. Ł. Maj, *Rozwój sprawności dialogowych,* [w:] Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna. Rozwój sprawności językowych. Podstawowe problemy logopedyczne, tom 1, (red.) A. Domagała, U. Mirecka, wyd. Harmonia Universal Gdańsk 2021, s.257-285.

6. M. Kozera-Wierzchoś, *Rozwój sprawności narracyjnych,* [w:] Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna. Rozwój sprawności językowych. Podstawowe problemy logopedyczne, tom 1, (red.) A. Domagała, U. Mirecka, wyd. Harmon Universalis, Gdańsk 2021, s.286 - 306.

7. J. Cieszyńska-Rożek, *Rozwój mowy w warunkach bilongwizmu,* [w:] Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna. Ro sprawności językowych. Podstawowe problemy logopedyczne, tom 1, (red.) A. Domagała, U. Mirecka, wyd. Harmon Universalis, Gdańsk 2021, s. 307 - 329.

8. J. Porayski-Pomsta, *O rozwoju mowy dziecka. Dwa studia,* Dom Wydawniczy ELIPSA, Warszawa 2015.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Jolanta Gebreselassie
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	jgebreselassie@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		6

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**psychologiczne podstawy logopedii**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Dorota Skrocka**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**II/4**	**2**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone: wprowadzenie do psychologii.

4. Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie studenta w podstawowe zagadnienia psychologiczne niezbędne w diagnozie logopedycznej

C2 - Zdobycie umiejętności wykorzystywania i integrowania wiedzy teoretycznej z zakresu psychologii oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania zagadnień logopedycznych także projektowania działań diagnostycznych i terapeutycznych w obszarze logopedii.

C3 - Uświadomienie potrzeby współpracy i współdziałania z innymi specjalistami zarówno podczas pracy indywidualnej, jak i zbiorowej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student ma wiedzę psychologiczną pozwalającą na rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i uczenia się pozwalających na przyswojenie języka.	K_W12
W_02	Student ma wiedzę z zakresu dydaktyki i szczegółowej metodyki działalności psychologicznej i pedagogicznej, poparte doświadczeniem w	K_W13

	ich praktycznym wykorzystywaniu w nauce języka.	
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student wykorzystuje posiadaną wiedzę z zakresu nauk humanistycznych i wybranych nauk społecznych, szczególnie psychologii, do formułowania i rozwiązywania złożonych problemów dotyczących rozwoju mowy.	K_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności pozwalającymi także na współpracę z innymi specjalistami	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Powiązania psychologii i logopedii (czynniki kształtujące sytuację psychologiczną osoby z zaburzeniami mowy; zależności między czynnikami zewnątrz- i wewnątrzpochodnymi wpływającymi na tę sytuację, np. wpływ zaburzeń mowy na sytuację rodzinną, a wpływ sytuacji rodzinnej na stan mowy)	3	2
W2	Podstawowe stresory oddziałujące na dziecko z zaburzeniami mowy i jego rodzinę; przejawy zaburzeń emocjonalnych i zaburzeń zachowania mogących wystąpić u dzieci z zaburzeniami mowy	2	1
W3	Jąkanie a diagnoza psychologiczna	3	2
W4	Mutyzm a diagnoza psychologiczna	3	2
W5	Psychologiczne aspekty dwujęzyczności	2	1
W6	Nauczyciel przedszkola a wsparcie logopedyczne dziecka	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład informacyjny z elementami dyskusji	

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	**Obserwacja (F2)**	Zaliczenie z oceną, ustne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	Metoda oceny	P1	……	……	……	……	……	……	……	……	……	……	……

	F2												
W_01	**X**	**X**											
W_02	**X**	**X**											
U_01	**X**	**X**											
K_01	**x**	**x**											

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student zna wybrane terminy psychologiczne ułatwiające rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i uczenia się pozwalających na przyswojenie języka	Student zna większość terminów psychologicznych ułatwiających rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i uczenia się pozwalających na przyswojenie języka	Student zna wszystkie wymagane terminy psychologiczne ułatwiające rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i uczenia się pozwalających na przyswojenie języka
EPW2	Student ma podstawową wiedzę z zakresu dydaktyki i metodyki działalności psychologicznej i pedagogicznej, oraz wie o konieczności ich poparcia doświadczeniem w ich praktycznym wykorzystywaniu w nauce języka	Student ma uporządkowaną wiedzę z zakresu dydaktyki i szczegółowej metodyki działalności psychologicznej i pedagogicznej, popartą doświadczeniem w ich praktycznym wykorzystywaniu w nauce języka	Student ma całą przewidzianą programem studiów wiedzę z zakresu dydaktyki i szczegółowej metodyki działalności psychologicznej i pedagogicznej, popartą doświadczeniem w ich praktycznym wykorzystywaniu w nauce języka
EPU1	Student stara się wykorzystywać posiadaną wiedzę z zakresu nauk humanistycznych i wybranych nauk społecznych, szczególnie psychologii, do formułowania i rozwiązywania podstawowych problemów dotyczących rozwoju mowy	Student wykorzystuje większość posiadanej wiedzy z zakresu nauk humanistycznych i wybranych nauk społecznych, szczególnie psychologii, do formułowania i rozwiązywania problemów dotyczących rozwoju mowy	Student wykorzystuje całą przewidzianą programem studiów wiedzę z zakresu nauk humanistycznych i wybranych nauk społecznych, szczególnie psychologii, do formułowania i rozwiązywania złożonych problemów dotyczących rozwoju mowy
EPK1	Student rozumie, ale nie zna wszystkich skutków wrażliwości etycznej, empatii, otwartości, refleksyjności oraz postaw prospołecznych i poczucia odpowiedzialności pozwalających na współpracę z innymi	Student rozumie i zna skutki wrażliwości etycznej, empatii, otwartości, refleksyjności oraz postaw prospołecznych i poczucia odpowiedzialności pozwalających na współpracę z innymi	Student rozumie i zna wszystkie przewidziane programem studiów skutki wrażliwości etycznej, empatii, otwartości, refleksyjności oraz postaw prospołecznych i poczucia odpowiedzialności pozwalających na współpracę z innymi specjalistami

	specjalistami	specjalistami.	

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**9**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Konsultacje	10	16
Czytanie literatury	10	10
przygotowanie do zaliczenia	15	15
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. A.R. Borkowska, L. Cierpiałkowska, I. Grzegorzewska (red.), *Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży*, Warszawa 2019.
2. I. Kurcz (red.), *Psychologiczne aspekty dwujęzyczności*, Gdańsk 2007.
3. L. Cierpiałkowska, H. Sęk (red.), *Psychologia kliniczna*, Warszawa 2020.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. A. Dziwińska, *Sprawność językowa dzieci z wadami wymowy i jej stymulacja w ujęciu holistycznym,* [w:] M. Młynarska, T.Smereka (red.) *Biuletyn Metody Dyna – Lingua M.S.,* Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 2013.
2. A. Dziwińska., D. Dąbrowska., *Niska sprawność językowa dzieci z wadami wymowy w szkołach masowych na tle zaniedbań środowiskowych,* [w:] F. Mroczko (red.) „Prace Naukowe WSZiP T.46", WSZiP 2018.
3. M. Młynarska, *Autyzm w ujęciu psycholingwistycznym. Terapia dyskursywna a teoria umysłu,* Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 2008.
4. . G. Demel, *Minimum logopedyczne nauczyciela przedszkola*, Warszawa 1994.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Dorota Skrocka
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	dskrocka@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		7

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Neuropsychologia i neuropsychologiczne podstawy zaburzeń mowy**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Beata Uchto-Żywica**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład S/NS	**15/9**	**II/4**	**3**
Ćwiczenia S/NS	**15/9**	**II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczenie przedmiotu „Wprowadzenie do psychologii" oraz „Psychologii rozwojowej i wychowawczej"

4. Cele kształcenia

C1 -Wprowadzenie studentów w wiedzę neuropsychologiczną i pedagogiczną pozwalającą na rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i nauczania – uczenia się, rozpoznawania zaburzeń mowy.

C2 – Zdobycie wiedzy z zakresu nauk humanistycznych i społecznych powiązanych z filologią polską.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Ma wiedzę neuropsychologiczną i pedagogiczną pozwalającą na rozumienie procesów rozwoju zaburzeń mowy, ich uwarunkowań i diagnozy.	K_W12
	UMIEJĘTNOŚCI	
U_01	Potrafi wyszukiwać, ekscerpować, krytycznie analizować, oceniać i syntetyzować informacje z wykorzystaniem wiedzy filologicznej oraz z	K_U01

	zakresu psychologii i neuropsychologii.	
U_02	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę z zakresu nauk humanistycznych i wybranych nauk społecznych- psychologii do formułowania i rozwiązywania złożonych problemów.	K_U02
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wprowadzenie do przedmiotu. Omówienie zaliczenia.	1	1
W2	Wprowadzenie do neuropsychologii. Charakterystyka i historia pojęcia.	2	1
W3	Charakterystyka stanowiska wąsko lokalizacyjnego i holistycznego w neuropsychologii.	2	1
W4	Klasyczni badacze neuropsychologii i ich poglądy: Anne Lise Christensen, Arthur Benton, Paul Broca, Kurt Goldstein, M. Płużek i in.	2	2
W5	Neuropsychologia i neurologopedia jako intensywnie rozwijające się kierunki badań w XXI wieku: główne obszary badawcze.	2	1
W6	Charakterystyka poszczególnych metod stosowanych w neuropsychologii.	2	1
W7	Afazja. Definicja i podział.	2	1
W8	Praca z rodziną dziecka chorego- etyczne aspekty zawodu neurologopedy.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wprowadzenie do tematu.	2	2
C2	Budowa układu nerwowego człowieka. Ośrodkowy i obwodowy układ nerwowy.	2	1
C3	Budowa narządu mowy u człowieka. Charakterystyka szczegółowa.	2	1
C4	Klasyfikacja przyczynowa (etiologiczna) zaburzeń mowy według Ireny Styczek oraz klasyfikacja objawowa (symptomatologiczna) według Leona Kaczmarka.	2	1
C5	Diagnoza zaburzeń mowy, języka i komunikowania się- charakterystyka szczegółowa.	2	1
C6	Rozwiązywanie konfliktów - analiza przypadków.	2	1
C7	Analiza przypadków.	2	1
C8	Zaliczenie.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	projektor
Ćwiczenia	analiza tekstu źródłowego, wykład informacyjny	Teksty źródłowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F)	Ocena podsumowująca (P)
Wykład	F2- obserwacja/ aktywność	P1- Zaliczenie pisemne
Ćwiczenia	F2- obserwacja podczas zajęć / aktywność F3- praca pisemna	P3- ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P1	F2	F3	P3	……
W_01	X	X	X	X	X	
U_01	X	X	X	X	X	
U_02	X	X	X	X	X	
K_01	X	X	X	X	X	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zaliczenie z oceną– test pisemny jednokrotnego wyboru sprawdzający wiedzę z całego przedmiotu.
Zaliczenie ćwiczeń- oceny cząstkowe z prac zadawanych na poszczególnych zajęciach.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie pisemne- test

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**18**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	5	12

przygotowanie do egzaminu	10	5
przygotowanie do realizacji zajęć, wykonanie ćwiczeń,	15	20
zapoznanie z literaturą	15	20
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1.Borkowska A.R.,Domańska Ł , Neuropsychologia kliniczna dziecka, Warszawa 2006.
2.Borkowska A.,Szepietowska M., Diagnoza neuropsychologiczna. Metodologia i metodyka, Lublin 2000.
3.Krasowicz-Kupis G., SLI i inne zaburzenia językowe. Od badań mózgu do praktyki, Gdańsk 2006.
4.Pąchalska M., Rehabilitacja neuropsychologicza. Lublin 2008.
5.Podstawy neurologopedii. Podręcznik akademicki, pod. red. T. Gałkowskiego, E. Szeląg, G. Jastrzębowskiej, Opole 2005.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1.Diling-Ostrowska E., Zaburzenia mowy, w: Neurologia Dziecięca, pod red. J. Czochańska, Warszawa, 1990.
2.Gałkowski T., Dziecko autystyczne w środowisku rodzinnym i szkolnym, Warszawa 1995.
3.Szepietowska M., Badanie neuropsychologiczne. Procedura i ocena. Lublin 2000

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Beata Uchto-Żywica
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	buchto@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		8

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Psychiatria i neurologia dziecięca**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Beata Uchto-Żywica**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład S/NS	**15/9**	**III/5**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczenie przedmiotu „Wprowadzenie do psychologii" oraz „Psychologii rozwojowej i wychowawczej"

4. Cele kształcenia

C1 -Wprowadzenie studentów w podstawy wiedzy z zakresu psychiatrii i neurologii dziecięcej pozwalającej na rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i nauczania – uczenia się, rozpoznawania zaburzeń.

C2 – Zdobycie wiedzy z zakresu nauk humanistycznych i społecznych powiązanych z filologią polską.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Ma wiedzę z zakresu psychiatrii i neurologii pozwalającej na rozumienie procesów rozwoju zaburzeń dziecka, ich uwarunkowań i diagnozy.	K_W12
	UMIEJĘTNOŚCI	
U_01	Potrafi wyszukiwać, ekscerpować, krytycznie analizować, oceniać i syntetyzować informacje z wykorzystaniem wiedzy filologicznej oraz z zakresu psychologii, psychiatrii i neurologii.	K_U01
U_02	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę z zakresu nauk humanistycznych	K_U02

	i wybranych nauk społecznych- psychologii do formułowania i rozwiązywania złożonych problemów.	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wprowadzenie do przedmiotu. Omówienie zaliczenia.	1	1
W2	Podstawowe wiadomości na temat budowy układu nerwowego.	2	1
W3	Neurologia a psychiatria dziecięca - charakterystyka wspólnych obszarów badawczych.	2	1
W4	Główne przyczyny chorób dziecięcych a patologia układu nerwowego.	2	2
W5	Charakterystyka wybranych chorób i zaburzeń: FAS, ADHD.	2	1
W6	Charakterystyka wybranych chorób i zaburzeń: mózgowe porażenie dziecięce, niepełnosprawność intelektualna.	2	1
W7	Spektrum autyzmu. Diagnostyka, terapia.	2	1
W8	Praca z rodziną dziecka chorego- etyczne aspekty zawodu pedagoga. Współpraca ze specjalistami.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	projektor

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F)	Ocena podsumowująca (P)
Wykład	F2- obserwacja/ aktywność	P1- Zaliczenie pisemne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	
	F2	P1
W_01	X	X
U_01	X	X
U_02	X	X
K_01	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zaliczenie z oceną– test pisemny jednokrotnego wyboru sprawdzający wiedzę z całego przedmiotu.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie pisemne- test

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**9**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	5	11
przygotowanie do realizacji zajęć, wykonanie ćwiczeń,	5	5
zapoznanie z literaturą	5	5
suma godzin:	**30**	**30**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1.Borkowska A.R.,Domańska Ł , Neuropsychologia kliniczna dziecka, Warszawa 2006. 2.Borkowska A.,Szepietowska M., Diagnoza neuropsychologiczna. Metodologia i metodyka, Lublin 2000. 3.Gołąb S., Anatomia czynnościowa ośrodkowego układu nerwowego, 2004. 4. Krasowicz-Kupis G., SLI i inne zaburzenia językowe. Od badań mózgu do praktyki, Gdańsk 2006. 5. Namysłowska I, Psychiatria dzieci i młodzieży, Warszawa 2012.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1.Diling-Ostrowska E., Neurologia dziecięca, pod red. J. Czochańska, Warszawa, 1990. 2.Gałkowski T., Dziecko autystyczne w środowisku rodzinnym i szkolnym, Warszawa 1995. 3.Szepietowska M., Badanie neuropsychologiczne. Procedura i ocena. Lublin 2000.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Beata Uchto-Żywica
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	buchto@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	HUMANISTYCZNY
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki/praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		9

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Diagnoza i terapia trudności w czytaniu i pisaniu**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Bożena Majewicz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**III/VI**	**3**
ćwiczenia	**15/9**	**III/VI**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Pozytywne zaliczenie przedmiotów: psychologia rozwojowa i wychowawcza, pedagogika ogólna, elementy pedagogiki specjalnej.

4. Cele kształcenia

C1 -Zdobycie wiedzy umożliwiającej rozumienie procesów diagnozy i terapii dzieci z trudnościami w czytaniu i pisaniu.

C2 -Kształtowanie umiejętności samodzielnego gromadzenie i przetwarzanie informacji, poszerzanie wiedzy i rozwiązywanie problemów dotyczących diagnozowania i trudności uczniów w czytaniu i pisaniu.

C3 - Kształtowanie umiejętności gwarantujących możliwość dalszego samokształcenia oraz dokonywania systematycznej oceny poziomu swojej wiedzy.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Absolwent zna i rozumie terminologię i teorię dotyczącą powstawania trudności dzieci w nauce czytania i pisania.	K_W02

W_02	Absolwent ma zaawansowaną i uporządkowaną wiedzę o diagnozie i terapii dzieci z trudnościami w czytaniu i pisaniu.	K_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Absolwent potrafi formułować i analizować problemy w zakresie diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji edukacyjnych i terapeutycznych.	K_U02
U_02	Absolwent potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę w zakresie konstruowania i prowadzenia zajęć terapeutycznych dla dzieci z trudnościami w czytaniu i pisaniu.	K_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Absolwent przestrzegania zasad etyki zawodowej.	K_K02
K_02	Absolwent charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Wyjaśnienie podstawowych pojęć związanych z zakresem przedmiotu. Przedstawienie ogólnych założeń diagnozy i terapii dzieci z trudnościami w czytaniu i pisaniu w świetle aktualnych wymagań i tendencji pedagogicznych.	1	1
W2	Omówienie metod i technik badawczych wykorzystywanych w diagnozie pedagogicznej dzieci ze specjalnymi trudnościami w uczeniu się.	2	1
W3	Omówienie psycho - pedagogicznych uwarunkowań nabywania umiejętności czytania i pisania.	1	1
W4	Omówienie dysleksji, dysgrafii, dysortografii jako trudności w czytaniu, pisaniu oraz sposobów ich diagnozowania.	3	2
W5	Omówienie założeń organizowania i przebiegu terapii pedagogicznej i zajęć wyrównawczo- dydaktycznych, zindywidualizowanych działań pedagogicznych.	3	1
W6	Zapoznanie z różnymi sposobami diagnozowania wybranych kompetencji poznawczych i społecznych dziecka.	2	1
W7	Metoda Dobrego Startu wg. Marty Bogdanowicz- ogólne założenia.	2	1
W8	Kolokwium zaliczeniowe	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Omówienie zasad pracy na zajęciach i formy zaliczenia przedmiotu. Znaczenie diagnozy pedagogicznej w procesie terapeutycznym. Przedmiot i cechy dobrej diagnozy pedagogicznej. Typy diagnozy w ujęciu S. Ziemskiego. Podstawowe techniki diagnostyczne w pedagogice (obserwacja, wywiad, rozmowa) i zakłócenia w ich prowadzeniu (opór w procesie diagnozowania)	2	1

C2	Charakterystyka wybranych zaburzeń rozwojowych będących przyczynami niepowodzeń szkolnych. Trudności w uczeniu się uwarunkowane zaburzeniami spostrzeżeń wzrokowych, słuchowych oraz opóźnieniem i zaburzeniem rozwoju ruchowego. Budowa, funkcjonowanie, znaczenie analizatora wzrokowego, słuchowego i kinestetyczno- ruchowego. Znaczenie i konsekwencje zaburzeń omawianych analizatorów w procesie edukacyjnym. Przykładowe ćwiczenia korekcyjno-kompensacyjne usprawniające percepcję wzrokową, słuchową oraz ruchową.	4	2
C3	Tworzenie arkusza diagnostycznego dla dzieci kończących przedszkole, klasę I i III.	4	2
C4	Przygotowanie i przeprowadzenia zajęć Metodą Dobrego Startu.	3	2
C5	Opracowywanie działań terapeutycznych w wybranych problemach edukacyjnych	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2- wykład informacyjny, problemowy połączony z dyskusją panelową, klasyczna metoda problemowa	M5 -projektor, tekst źródłowy
Ćwiczenia	M5-praca z tekstem źródłowym i jego analiza, działania praktyczne, pisanie konspektów, kreowanie materiału dydaktycznego	M5-tekst źródłowy, literatura, pomoce dydaktyczne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P2-kolokwium pisemne
Ćwiczenia	F2-obserwacja podczas zajęć, aktywność F4-rozwwiązanie problemu F5-ćwiczenia praktyczne	P2-kolokwium pisemne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	P2	……	F2	F4	F5	P2
W_01	x		x	x	x	x
W_02	x		x	x	x	x
U_01	x		x	x	x	x
U_02	x		x	x	x	x
K_01	x		x	x	x	

K_02	x		x	x	x	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena końcowa ustalona zostanie na podstawie kolokwium obejmującego materiał z wykładów i ćwiczeń. Ponadto wliczone zostaną oceny za przeprowadzone ćwiczenia praktyczne podczas zajęć.
Ocenę bardzo dobrą (5) otrzyma student, który zna wszystkie terminów używane w diagnozie i terapii dzieci z trudnościami w czytaniu i pisaniu oraz posiada szeroką wiedzę w zakresie tworzenia działań diagnostyczno-terapeutycznych. Samodzielnie diagnozuje trudności uczniów, potrafi opracować program terapeutyczny.
Ocenę dobry, dobry plus (4/4,5) otrzyma student, który zna większość terminów używanych w diagnozie i terapii dzieci z trudnościami w nauce czytania i pisania oraz posiada wiedzę na poziomie dobrym w zakresie tworzenia działań diagnostycznych i z niewielką pomocą potrafi przygotować i przeprowadzić działania terapeutyczne.
Ocenę dostateczną lub dostateczną plus (3/3,5) otrzyma student, który w małym zakresie opanował terminy dotyczące diagnozy i terapii dzieci. Korzystając z pomocy wykładowcy i literatury przedmiotu próbuje opracować działania terapeutyczne dzieci z trudnościami w czytaniu i pisaniu.

10. Forma zaliczenia zajęć

-zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**18**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	10	10
przygotowanie do realizacji zajęć, wykonanie ćwiczeń,	20	20
zapoznanie z literaturą	10	20
konsultacje	5	7
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Bogdanowicz M., *Ryzyko dysleksji, dysortografii i dysgrafii,* HARMONIA, Gdańsk 2021.
2. Bogdanowicz M., *Metoda Dobrego Startu*, HARMONIA, Gdańsk 2018.
3. Czajkowska I., Herda K., *Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w szkole*, WSiP Warszawa 2005.
4. Marzano R.J., Paynter D. E., *Aktywne doskonalenie czytania i pisania. Zbiór ćwiczeń i zadań,* GWP, Gdańsk 2008.
5. Mickiewicz J., *Dysleksja rozwojowa. Podstawy diagnozy i terapii,* Dom Organizatora, Toruń 2011.
6. Konieczna E.J., *Arteterapia w teorii i praktyce*, Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 2011.
7. Kurowska B., *Dziecko ryzyka dysleksji w przedszkolu,* WNUP Kraków 2011.
8. Pietras I., *Trudności w czytaniu i pisaniu- rozważania teoretyczne i praktyczne,* DIFIN, Warszawa 2012.
9. Skorek E., Terapia pedagogiczna, *Zaburzenia rozwoju psychoruchowego,* dzieci tom I, Oficyna Wydawnicza

IMPULS, Kraków 2007.
10. Wysocka E., *Diagnostyka pedagogiczna. Nowe obszary i rozwiązania*, IMPULS, Kraków, 2013

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Bogdanowicz M., *Psychologia kliniczna dziecka w wieku przedszkolnym*, Warszawa 1985.
2. Bogdanowicz M., *Integracja percepcyjno- motoryczna. Teoria- diagnoza- terapia,* CMPP-P, Warszawa 2000.
3. Gładyszewska – Cylulko J., *Teoretyczne i praktyczne podstawy terapii przez sztukę*, Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 2011.
4. Gulińska-Grzeluszka D., *Muzykoterapia dzieci agresywnych,* WAH-E, Łódź 2009.
5. Jarosz E., Wysocka E., *Diagnoza psychopedagogiczna podstawowe problemy i rozwiązania*, Wydawnictwo Akademickie „Żak", Warszawa 2006.
6. Kowaluk M., *Efektywność terapii pedagogicznej dzieci z trudnościami w uczeniu się*, Wydawnictwo UMCS, 2009.
7. Konieczna E.J. (red.), *Biblioterapia w praktyce. Poradnik dla nauczycieli, wychowawców i terapeutów*, Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 2010.
8. Kataryńczuk – Mania L. (red.), *Metody i formy terapii sztuką,* Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskie
9.Molicka M., *Bajki terapeutyczne,* T. I i II, Media Rodzina, Poznań 2002.
10.Opala-Wnuk K., *Sztuka, która pomaga dzieciom*, FEERIA, Łódź 2012.
11. M. Piszczek M., *Diagnoza i wspomaganie rozwoju dziecka. Wybrane zagadnienia,* CMPP-P, Warszawa 2007.
12. E. Skorek E., *Terapia pedagogiczna*, tom II , Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 2007.
13. Szulc W., *Arteterapia. Narodziny idei, ewolucja teorii, rozwój praktyki,* DIFIN, Warszawa 2011.
14.Wosik-Kawala D., Zubrzycka-Maciąg T.(red.), *Kompetencje diagnostyczne i terapeutyczne nauczyciela,* Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 2011.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Bożena Majewicz
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	bmajewicz@student.ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	HUMANISTYCZNY
	Kierunek	FILOLOGIA POLSKA
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		10

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**LOGORYTMIKA Z EMISJĄ I HIGIENĄ GŁOSU**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Joanna Lenart**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**15/9**	**III/VI**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawy logopedii.

4. Cele kształcenia

Wiedza	
C_W1	Student zna podstawowe zagadnienia związane z budową, funkcjonowaniem i higieną narządów mowy
C_W2	Student rozumie działanie aparatu artykulacyjnego, oddechowego i fonacyjnego.
C_W3	Student wie jakie ćwiczenia powinien wykonywać aby polepszać emisję głosu
C_W$	Student zna i rozumie zagadnienia związane z logorytmiką
Umiejętności	
C_U1	Student potrafi prawidłowo posługiwać się swoim głosem
C_U2	Student potrafi samodzielnie wykonywać ćwiczenia pomocne w rozwijaniu techniki mowy i wyrazistości wypowiedzi
C3U2	Student w praktyce potrafi stosować dotychczasową wiedzę z zakresu logopedii ze szczególnym wskazaniem na logorytmikę
Kompetencje społeczne	
C_K1	Student rozumie, że prawidłowa emisja głosu jest pomocna w odnalezieniu się na rynku pracy
C_K2	Student posiada przekonanie o potrzebie ciągłego dokształcania zawodowego i rozwoju osobistego

CK_3	Student potrafi rozwijać umiejętności gwarantujące możliwość dalszego samokształcenia oraz dokonywania systematycznej oceny poziomu swojej wiedzy w dziedzinie sztuki.
CK_4	Student jest świadomy swoich talentów.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna podstawowe zagadnienia związane z budową, funkcjonowaniem i higieną narządów mowy	K_W04
W_02	Student ma podstawową wiedzę na temat polepszania wyrazistości mowy, ze szczególnym uwzględnieniem logopedycznych wierszyków	K_W04 K_W10
W_03	Student ma wiedzę w zakresie praktycznej działalności pedagogicznej	K_W04 K_W12 K_W13
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student na podstawie zdobytej wiedzy, potrafi samodzielnie pracować nad własnym rozwojem a także wspierać rozwój swoich podopiecznych w dziedzinie wyraźnej mowy	K_U08 K_U11 K_U13 K_U18
U_02	Student potrafi komunikować się werbalnie w mowie sposób przejrzysty i zrozumiały	K_U08 K_U11 K_U13 K_U18
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	posiada samowiedzę dotyczącą własnego profesjonalizmu oraz osobistych możliwości i ograniczeń, jest gotów do pracy nad własnym rozwojem, także podczas pedagogicznej działalności praktycznej	K_K06
K_02	posługuje się zdobytą wiedzą w praktycznej działalności pedagogicznej,	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wprowadzenie do zajęć emisji głosu, przekazanie podstawowej wiedzy teoretycznej zawiązanej z budową, funkcjonowaniem i higieną narządów mowy przedstawienia warunków zaliczenia	2	1
C2	Zajęcia praktyczne: istota relaksacji w pracy z głosem	2	1
C3	Zajęcia praktyczne: mindfulness : oddech i jego moc	2	2
C4	Zajęcia praktyczne: logorytmika - słowo	2	2
C5	Zajęcia praktyczne: logorytmika - ruch	2	1
C6	Zajęcia praktyczne: intonacja i pragmatyka wypowiedzi	2	1

C7	Podsumowanie zajęć i zaliczenie przedmiotu	3	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M1 - Metoda podająca:** miniwykład, objaśnienie wyjaśnienie. **M2 – Metoda problemowa:** drama, gry dydaktyczne, mapa myśli, ćwiczenia pobudzające wyobraźnię, dyskusja, pytania i odpowiedzi **M5 – Metoda praktyczna:** prezentacja prac, prezentacja różnych form wypowiedzi, wypowiedź ustna, prowadzenie lekcji, sesje treningowe	koc, poduszka, karki, farby, kredki, tablica

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność F4 - wystąpienie F5 - ćwiczenia praktyczne	P3 - ocena podsumowująca na podstawie ocen formujących

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F2	F4	F5	P3
W_01	x	x	x	x
W_02	x	x	x	x
W_03	x	x	x	x
U_01	x	x	x	x
U_02	x	x	x	x
K_01	x	x	x	x
K_02	x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Logorytmika z emisją i higieną głosu jest przedmiotem specjalistycznym, który ma na celu polepszyć ich warsztat dykcyjny a także nauczyć jak pracować z dziećmi mającymi problem z wyrazistością mowy. Ocenę końcową ustala się biorąc pod uwagę zaangażowanie studentów w ćwiczenia i zauważalne postępy w ich sposobie wypowiadania się.

10. Forma zaliczenia zajęć

- zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**9**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
wykonanie ćwiczeń	10	10
zapoznanie z literaturą	10	10
suma godzin:	**35**	**29**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. *Zabawy logorytmiczne dla najmłodszych,* red. A. Newlaczyl, K. Szłapa, I. Tomasik, 2019.
2. Stadnicki A., *Logorytmika i choreorytmika.* Poradnik metodyczny, , 1987.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. *Emisja głosu nauczyciela*, red. M. Przybysz-Piwko. Warszawa 2006
2. Linklater K., *Uwolnij swój głos*, Kraków 2012
3. Walczak- Deleżyńska M.*, Aby język giętki… Wybór ćwiczeń artykulacyjnych* od J. Tennera do B. Toczyskiej, Wro 2001.
4. Toczyska B. *Głośno i wyraźnie*, Gdańsk 2007.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Joanna Lenart
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	jginda@ajp.edu.pl
podpis	lenart

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		11

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Informatyka dla logopedów**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Anna Michniuk**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**III/6**	**2**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa obsługa komputera, umiejętność poruszania się w przestrzeni internetowej.

4. Cele kształcenia

C1 - Student posiada wiedzę dotyczącą multimedialnych programów służących do diagnozy i terapii logopedycznej osób z różnymi zaburzeniami mowy i komunikacji.

C2 - Student posiada umiejętności w zakresie stosowania i konstruowania dydaktycznych, diagnostycznych i terapeutycznych pomocy logopedycznych wykorzystując przy tym współczesne media.

C3 - Student rozumie i docenia interdyscyplinarne spojrzenie na pracę logopedy.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student wymienia, opisuje i ocenia przydatność mediów w praktyce logopedycznej.	K_W04, K_U01, K_U09
	UMIEJĘTNOŚCI	
U_01	Student przygotowuje materiały dydaktyczno-diagnostyczno-terapeutyczne z wykorzystaniem mediów.	K_W08, K_W12, K_U01, K_U03,

		K_U09, K_U16, K_U17
U_02	Student posługuje się mediami cyfrowymi do opisu i prezentowania problematyki związanej z praktyką logopedyczną.	K_W01, K_U05, K_U07, K_U09, K_U10, K_U16, K_K02, K_K04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student dzieli się swoimi pomysłami, a także poznanymi możliwościami diagnostyczno-terapeutycznymi wybranych mediów, z grupą.	K_U05, K_U08, K_U09, K_U15, K_U17, K_K02, K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Media w pracy terapeutyczno-diagnostycznej logopedy - wprowadzenie	2	1
C2	Media audialne w praktyce logopedycznej.	2	1
C3	Stare (tradycyjne) i nowe media praktyce logopedycznej.	3	2
C4	Media mobilne w praktyce logopedycznej.	3	2
C5	Media w terapii afazji.	2	1
C6	Cyfrowe media w logopedii – analiza programów, aplikacji i wybranych narzędzi przydatnych w pracy pedagoga/logopedy	3	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	Ćwiczenia przedmiotowe	Komputer, projektor, wybrane programy i aplikacje

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 – obserwacje podczas zajęć	P2 – wystąpienie/prezentacja

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	F2	P2	……	……	……	……	……	……	……	……	……
W_01	**X**										
U_01	**X**	**X**									
U_02	**X**	**X**									

K_01	**x**	**x**									

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	Dostateczny dostateczny plus 3/3,5	dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry **5**
EPW1	Student wymienia i opisuje przydatność mediów w praktyce logopedycznej.	Student wymienia, opisuje i ocenia przydatność różnorodnych mediów w praktyce logopedycznej.	Student szczegółowo wymienia, opisuje i ocenia przydatność różnorodnych mediów w praktyce logopedycznej.
EPU1	Student przygotowuje niektóre materiały dydaktyczno-diagnostyczno-terapeutyczne z wykorzystaniem mediów, według wytycznych podanych przez prowadzącego.	Student przygotowuje materiały dydaktyczno-diagnostyczno-terapeutyczne z wykorzystaniem mediów, według wytycznych podanych przez prowadzącego; czasem popełnia błędy.	Student wzorowo przygotowuje materiały dydaktyczno-diagnostyczno-terapeutyczne z wykorzystaniem mediów, według wytycznych podanych przez prowadzącego; tworzy także samodzielnie zupełnie nowe środki dydaktyczne.
EPU2	Student posługuje się mediami cyfrowymi do opisu i prezentowania problematyki związanej z praktyką logopedyczną, popełnia przy tym jednak sporo błędów.	Student posługuje się mediami cyfrowymi do opisu i prezentowania problematyki związanej z praktyką logopedyczną, czasem popełnia błędy.	Student wzorowo posługuje się mediami cyfrowymi do opisu i prezentowania problematyki związanej z praktyką logopedyczną, nie popełnia błędów.
EPK1	Student rozumie potrzebę dzielenia się z grupą swoimi pomysłami i doświadczeniami, ale robi to niechętnie.	Student dzieli się z grupą swoimi pomysłami i doświadczeniami, ale robi to niechętnie.	Student chętnie i często dzieli się z grupą swoimi pomysłami i doświadczeniami.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną: prezentacja (ocena wybranego medium wspierającego pracę logopedy)

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	**9**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
czytanie literatury	10	10

przygotowanie prezentacji	10	10
indywidualna praca z wybranymi mediami tradycyjnymi i cyfrowymi	10	16
Konsultacje	5	5
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Gruba Joanna. (2012). Wykorzystanie technologii informacyjnej w profilaktyce logopedycznej. [w:] K. Węsierska (red.), "Profilaktyka logopedyczna w praktyce edukacyjnej. T. 1", Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, s. 122-130.
2. Jatkowska, J. (2019). B-learning w diagnozie i terapii logopedycznej dzieci. Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia Universalis.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Walencik-Topiłko, A. (2005). Wykorzystanie programów komputerowych w profilaktyce, diagnozie i terapii logopedycznej. [w:] T. Gałkowski, E. Szeląg, G. Jastrzębowska, Podstawy neurologopedii – podręcznik akademicki. Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, s. 1019-1027.
2. Ryś E., Szlachcic K., Klimek M., Galbarczyk A. (2016). Programy komputerowe i aplikacje na elektroniczne urządzenia mobilne wspomagające terapię osób z afazją – przegląd literatury anglojęzycznej, „Logopedia", t. 45, s. 291–304.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Anna Michniuk
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	amichniuk@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		12

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Dydaktyka logopedii**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Jolanta Gebreselassie**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**2/4**	**4**
ćwiczenia	**30/18**	**2/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Uzyskanie zaliczenia z przedmiotów: wstęp do logopedii, wybrane zagadnienia z anatomii, fizjologii i patologii układu nerwowego, narządu głosu, mowy i słuchu, fonetyka artykulacyjna i fonologia dla logopedów, rozwój mowy i języka dziecka.

4. Cele kształcenia

C1 - Zapoznanie studentów z metodyką diagnozy, terapii i profilaktyki logopedycznej (C_W2).

C2 - Wyposażenie studentów w podstawowe umiejętności diagnostyczne i terapeutyczne w zaburzeniach komunikacji językowych (C_U4).

C3 - Rozwój umiejętności umożliwiających dalsze samokształcenie (C_K1)

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student definiuje i wyjaśnia podstawowe pojęcia z zakresu diagnozy, terapii i profilaktyki logopedycznej.	K_W03
	UMIEJĘTNOŚCI	
U_01	Student prawidłowo dobiera narzędzia diagnostyczne.	K_U01

U_02	Student prawidłowo dobiera zestawy ćwiczeń usprawniających motorykę narządów mowy, prezentuje własne pomysły wzbogacające zajęcia logopedyczne.	K_U18
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student prawidłowo ocenia poziom swojej wiedzy oraz umiejętności oraz rozumie potrzebę ciągłego dokształcania.	K_K03, K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Standardy pracy logopedy. Standardy postępowania logopedycznego. Organizacja pomocy logopedycznej w Polsce.	2	1
W2	Typologie zaburzeń mowy porządkujące postępowanie logopedyczne.	2	1
W3	Metodyka ogólna diagnozy logopedycznej. Badania uzupełniające	2	1
W4	Metodyka ogólna diagnozy logopedycznej. Słuch fonematyczny jednym z elementów percepcji mowy.	2	1,5
W5	Metodyka ogólna diagnozy logopedycznej. Język w diagnozowaniu logopedycznym.	2	1
W6	Metody i zasady terapii logopedycznej: sposób organizowania zajęć logopedycznych, zasady współpracy z opiekunami dziecka, prawidłowe kształtowanie diady terapeutycznej logopeda – dziecko	2	1,5
W7	Profilaktyka logopedyczna.	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**9**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Organizacja pracy logopedy. Wyposażenie gabinetu logopedy.	2	1
C2	Diagnozowanie czynności umysłowych. Językowy obraz świata: sprawność leksykalna, sprawność semantyczna, sprawność narracyjna. Analiza narzędzi diagnostycznych	4	3
C3	Diagnoza uzupełniająca: budowy i sprawności aparatu artykulacyjnego, funkcji połykowej, oddechowej, kinestezji mowy, płynności i prozodii mowy. Narzędzia diagnostyczne.	4	3
C4	Diagnoza uzupełniająca: badanie pamięci słuchowej, słuchu fonematycznego, orientacyjne badanie słuchu. Narzędzia diagnostyczne.	2	1
C5	Logopedyczne badania przesiewowe.	2	1
C6	Diagnoza logopedyczna dziecka od 0 do 1 r. ż. Narzędzia diagnostyczne.	4	3
C7	Metody terapii logopedycznej. Szczegółowe metody logopedyczne: ćwiczenia logopedyczne (oddechowe, fonacyjne, sprawności narządów mowy, artykulacyjne, autokontroli słuchowej) oraz techniki logopedyczne.	4	3
C8	Lingwistyczne metody terapii logopedycznej.	2	1
C9	Programowanie terapii logopedycznej. Ocena efektywności terapii logopedycznej.	2	1

C10	Pedagogiczne, psychologiczne i medyczne metody wspomagające terapię logopedyczną.	2	1
C11	Współpraca z rodzicami dziecka oraz specjalistami w zakresie profilaktyki i korekcji z zaburzeń mowy. Analiza dokumentacji, wyników badań specjalistycznych, wywiad logopedyczny.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład informacyjny	projektor, prezentacja multimedialna
Ćwiczenia	analiza tekstu źródłowego	kserokopie dokumentacji logopedycznej, medycznej
	analiza przypadków	filmy
	praca w grupach	poradniki i pomoce logopedyczne, internetowe strony logopedyczne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	sprawdzian pisemny wiedzy i umiejętności (F1)	egzamin ustny (P1)
Ćwiczenia	obserwacja podczas zajęć / aktywność (F2)	ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze (P3)
	kolokwium (F1)	
	sprawdzian praktyczny umiejętności (F1)	
	ćwiczenia praktyczne – projekt terapii logopedycznej (F5)	

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	F1	P1	F1	F2	F5	P3	……	……	……	……	……	……	……
W_01	X	X	X	X	X	X							
U_01	X	X	X	X	X	X							
U_02	X	X	X	X	X	X							
K_01	X	X		X		X							

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykład:
egzamin ustny (obejmujący zakres materiału z wykładów i ćwiczeń);
Ćwiczenia:
ocena podsumowująca powstała na podstawie średniej ocen uzyskanych w semestrze

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**27**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	10	10
przygotowanie do egzaminu	20	20
przygotowanie do realizacji zajęć, wykonanie ćwiczeń,	10	19
zapoznanie z literaturą	15	24
suma godzin:	**100**	**100**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	**4**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. D. Pluta-Wojciechowska, Efektywność terapii dyslalii. Logopedyczno-lingwistyczna analiza wyników badań, wyd. Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2019.
2. (red.) S. Grabias, *Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego*, Lublin 2008.
3. (red.) D. Pluta-Wojciechowska, B. Sambor, *Współczesne tendencje w diagnozie i terapii logopedycznej,* wyd. Harmonia Universalis, Gdańsk 2017.
4. E. Czaplewska, S. Milewski, *Diagnoza logopedyczna. Podręcznik akademicki,* Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Sopot 2015.
5. S. Milewski, K. Kaczorowska-Bray, *Metodologia Badań logopedycznych z perspektywy teorii i praktyki,* wyd. Harmonia Universalis, Gdańsk 2015.
6. G. Jastrzębowska, O. Pelc-Pękala (1999), Diagnoza i terapia logopedyczna [w:] T. Gałkowski, G. Jastrzębowska (red.), Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki, Opole, s. 631 – 689.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. B. Rocławski (2010), *Słuch fonemowy i fonetyczny. Teoria i praktyka.* Gdańsk.
2. B. Ostapiuk, *Dyslalia. O badaniu jakości wymowy w logopedii,* Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2022.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Jolanta Gebreselassie
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	jgebreselassie@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		13

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Praktyka logopedyczna**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**logopedia**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Jolanta Gebreselassie**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
praktyka	**60/60**	**III/5**	**2**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczenie przedmiotów: wprowadzenie do logopedii, fonetyka artykulacyjna i fonologia dla logopedów, foniatria i audiofonologia/audiologia, wybrane zagadnienia z anatomii, fizjologii i patologii układu nerwowego, narządu głosu, mowy i słuchu, rozwój mowy i języka dziecka, psychologiczne podstawy logopedii, neuropsychologia i neuropsychologiczne podstawy zaburzeń mowy, zaburzenia komunikacji językowej: dyslalia, afazja, alalia, dysglosja, dydaktyka logopedii.

4. Cele kształcenia

C1 - Pogłębienie wiedzy z zakresu diagnozy, terapii i profilaktyki logopedycznej (C_W2)

C2 - Nabycie umiejętności obserwacji, planowania, prowadzenia i dokumentowania diagnozy, terapii, profilaktyki logopedycznej (C_U4)

C3 - Kształtowanie postaw prospołecznych oraz poczucia odpowiedzialności w projektowaniu działań zawodowych (C_K2)

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Zna funkcjonowanie i strukturę systemu oświaty (lub służby zdrowia, specjalistycznych ośrodków); wie jak prowadzone są zajęcia logopedyczne w placówkach edukacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych i	K_W06

	pomocowych z zapewnieniem zasad bezpieczeństwa.	
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi obserwować, wyszukiwać i przetwarzać informacje związane z funkcjonowaniem i problemami uczniów z zaburzeniami mowy.	K_U01
U_02	Dokonuje wyboru metod, technik i procedur do diagnozy logopedycznej, ćwiczeń w zakresie terapii logopedycznej oraz profilaktyki logopedycznej.	K_U02
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Właściwie organizuje pracę własną, potrafi współdziałać z innymi osobami (specjalistami) podczas prac zespołowych, odpowiedzialnie realizuje powierzone zadania.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści praktyk**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Poznanie organizacji i funkcjonowania wybranej placówki ze szczególnym uwzględnieniem prowadzenia profilaktyki, diagnozy, terapii logopedycznej oraz zasad współpracy z innymi placówkami i specjalistami w procesie diagnozy i terapii.	2	2
W2	Poznanie zakresu obowiązków logopedów.	2	2
W3	Zgromadzenie informacji i opracowanie materiałów obejmujących dotychczasowe i aktualnie realizowane programy z zakresu diagnozy logopedycznej, terapii logopedycznej (indywidualnej i grupowej) oraz programów profilaktyki zaburzeń mowy.	4	4
W4	Obserwacja zajęć.	10	10
W5	Asystowanie opiekunowi przy realizacji zajęć i w jego pracy.	10	10
W6	Prowadzenie zajęć wspólnie z opiekunem.	10	10
W7	Samodzielne prowadzenie zajęć.	10	10
W8	Analiza zajęć własnych i prowadzonych przez inne osoby.	8	8
W9	Uczestniczenie w zebraniach, szkoleniach i innych działaniach powiązanych z realizacją zadań logopedy.	4	4
	Razem liczba godzin wykładów	**60**	**60**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Praktyka	obserwacja, analiza narzędzi diagnostycznych oraz terapeutycznych, prowadzenie zajęć, dyskusja, analiza sytuacji dydaktycznych	Narzędzia diagnostyczne, narzędzia i pomoce terapeutyczne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**

Praktyki	**Zaliczenie praktyki:** obserwacja/hospitacja zajęć praktykanta, omówienie zajęć praktykanta, arkusz przebiegu praktyki (F6)	Dokumentacja praktyki (P6)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Praktyka		
	F6	P6	……
W_01	X	X	
U_01	X	X	
U_02	X	X	
K_01	X	X	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zaliczenie na podstawie dokumentacji praktyk

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**60**	**60**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
suma godzin:	**60**	**60**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. Według wskazań opiekuna praktyk
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Według wskazań opiekuna praktyk

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Jolanta Gebreselassie
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	jgebreselassie@ajp.edu.pl
podpis	

Załącznik nr 4
do Uchwały Nr 11/000/2023 Senatu AJP
z dnia 21 marca 2023 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	Dyslalia, afazja, alalia
Punkty ECTS	6
Rodzaj zajęć	obieralne
Moduł/specjalizacja	Logopedia/Zaburzenia komunikacji językowej
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	II, III
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	dr Jolanta Gebreselassie

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**II/3**	**6**
ćwiczenia	**15/9**	**II/3**	
	15/9	**II/4**	
	19/9	**III/5**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza z zakresu gramatyki opisowej języka polskiego oraz kultury języka polskiego.

4. Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą podstawowych zaburzeń komunikacji językowej i artykulacji oraz metodyki i technik diagnozy i terapii logopedycznej (C_W2)

C2 - Wyposażenie studentów w podstawowe umiejętności diagnostyczne i terapeutyczne w zaburzeniach artykulacji i komunikacji językowych (C_U4).

C3 - Rozwój umiejętności umożliwiających dalsze samokształcenie (C_K1)

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna pojęcia z zakresu diagnozy i terapii logopedycznej zaburzeń	K_W03

	mowy i języka (m.in. dyslalii, afazji, niedokształcenia mowy pochodzenia korowego).	
W_02	Student wymienia i wyjaśnia procedury logopedyczne stosowane w poszczególnych zaburzeniach mowy i języka.	K_W02
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi prawidłowo zaprojektować i opracować diagnozę logopedyczną w przypadku dyslalii, alalii i afazji przy uwzględnieniu kontekstu uwarunkowań medycznych, psychologicznych i społecznych.	K_U07
U_02	Student prawidłowo opracowuje zalecenia postdiagnostyczne.	K_U03
U_03	Student potrafi dobrać odpowiednie formy postępowania logopedycznego (do zaburzenia mowy).	K_U01
U_04	Student właściwie ocenia wartość różnych źródeł, z których korzysta samodzielnie zdobywając wiedzę i rozwijając swoje umiejętności profesjonalne z zakresu logopedii.	K_U01
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie rozpoznawania i terapii zaburzeń mowy.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Istota, objawy i przyczyny zaburzeń komunikacji u dzieci i dorosłych. Klasyfikacje wad wymowy	1	1
W2	Dyslalia – definicje. Klasyfikacje dyslalii	2	1
W3	Dyslalia - ogólne zasady diagnozy logopedycznej	2	2
W4	Dyslalia – ogólne zasady terapii logopedycznej	2	1
W5	Sygmatyzmy – uwarunkowania, rodzaje, ogólne zasady postępowania	2	1
W6	Rotacyzmy - uwarunkowania, rodzaje, ogólne zasady postępowania	2	1
W7	Kappacyzmy, gammacyzmy, lambdacyzmy, zaburzenia dźwięczności uwarunkowania, rodzaje, ogólne zasady postępowania	2	1
W8	Profilaktyka logopedyczna w kontekście dyslalii.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Prawidłowa i nieprawidłowa artykulacja głosek	1	1
C2	Diagnoza logopedyczna dyslalii. Diagnoza różnicowa. Przegląd narzędzi diagnostycznych	2	1
C3	Sygmatyzmy – diagnoza i szczegółowa terapia logopedyczna	6	4
C4	Rotacyzmy – diagnoza i szczegółowa terapia logopedyczna	4	2
C5	Terapia logopedyczna w przypadku mowy bezdźwięcznej i innych wad wymowy.	2	1
C6	Analiza dostępnych opracowań w zakresie terapii zaburzeń artykulacyjnych	2	1

	(publikacje książkowe, artykuły, materiały internetowe).		
C6	Afazja w neurologii klinicznej – klasyfikacja zaburzeń afatycznych.	2	1
C7	Proces diagnostyczny pacjenta z afazją – narzędzia diagnostyczne przeznaczone do oceny stopnia zaburzeń.	2	1
C8	Etapy badania logopedycznego w przypadku alalii i niedokształcenia mowy o typie afazji.	2	1
C9	Postępowanie terapeutyczne w ostrej i przewlekłej fazie zaburzeń komunikacji językowej.	2	1
C10	Zaburzenia afatyczne powstałe w wyniku urazów czaszkowo-mózgowych – specyfika procesów diagnostycznych i metod terapeutycznych.	3	2
C11	Afazja w chorobach neurodegeneracyjnych (afazja pierwotnie postępująca, choroba Alzheimera, choroba Parkinsona) – planowanie i wdrażanie terapii logopedycznej.	2	1
C12	Alalia – problemy terminologiczne (alalia; afazja-dziecięca, wrodzona, pierwotna; dysfazja; opóźniony rozwój mowy; niedokształcenie mowy o typie afazji, niedokształcenie mowy pochodzenia korowego, SLI)	2	1
C13	Etiologia i patomechanizm zaburzenia	2	1
C14	Rodzaje alalii (niedokształcenia mowy pochodzenia korowego - NMPK) i ich charakterystyczne objawy	2	1
C15	Zaburzenia językowe i niejęzykowe w alalii	1	1
C16	Alalia – diagnoza, przegląd narzędzi diagnostycznych	2	2
C17	Alalia - diagnoza na podstawie objawów	2	2
C18	Terapia logopedyczna dzieci z alalią	2	1
C19	Alalia – analiza przypadków	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**45**	**27**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia (wybór z listy)**
Wykład	wykład informacyjny	projektor
	wykład problemowy	projektor, film
Ćwiczenia	analiza materiałów źródłowych	kserokopie dokumentacji logopedycznej, medycznej
	praca w grupach	książki, poradniki logopedyczne, Internet
	analiza przypadków	kserokopie dokumentacji logopedycznej, filmy

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	**Kolokwium cząstkowe (F1)**	Egzamin ustny (P1) – 50%
	Obserwacja podczas zajęć/aktywność (F2)	
Ćwiczenia	Obserwacja podczas zajęć / aktywność (F2)	Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze (P3) – 50%
	Ćwiczenia praktyczne – przygotowanie zaleceń terapeutycznych, programu terapii… (F5)	
	Kolokwium cząstkowe (F1)	

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład			Ćwiczenia			
	F1	F2	P1	F1	F2	F5	P3
W_01	X	X	X	X	X		X
W_02	X	X	X	X	X	X	X
U_01	X		X	X	X	X	X
U_02	X		X			X	X
U_03	X		X	X		X	X
U_04		X			X	X	X
K_01		X			X	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Na podstawie ocen cząstkowych uzyskanych z przedmiotów: Dyslalia, afazja, alalia (25%), Dysglosja (25%), Jąkanie (25%), Oligofazja, dysartria, anartria (25%)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**60**	**36**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	20	22
przygotowanie do egzaminu	15	18
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie	20	26

ćwiczeń,		
zapoznanie z literaturą	35	48
suma godzin:	**150**	**150**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**6**	**6**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. T. Gałkowski, G. Jastrzębowska (red.), *Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki,* Opole 1999.
2. A. Sołtys-Chmielowicz (2013), *Zaburzenia artykulacji. Teoria i praktyka,* Kraków.
3. G. Gunia, V. Lechta (2012), *Wprowadzenie do logopedii,* Kraków.
4. S. Grabias, M. Kurkowski (2012), *Logopedia. Teoria zaburzeń mowy.* Lublin.
5. E. Czaplewska, S. Milewski (2011), *Diagnoza logopedyczna. Podręcznik akademicki,* Gdańsk.
6. E.M. Minczakiewicz (1997), *Mowa – Rozwój – Zaburzenia – Terapia.* Kraków.
7. D. Pluta-Wojciechowska (2017), *Dyslalia obwodowa. Diagnoza i terapia logopedyczna wybranych form zaburzeń,* Bytom.
8. red. A. Domagała, U. Mirecka (2021), *Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna. Rozwój sprawności językowych i podstawowe problemy logopedyczne,* Gdańsk.
9. red. A. Domagała, U. Mirecka (2022), *Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna. Diagnoza i terapia zaburzeń mowy,* Gdańsk.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. red. S. Milewski, K. Kaczorowska-Bray (2015.), *Metodologia badań logopedycznych z perspektywy teorii i praktyki,* Gdańsk
2. B. Ostapiuk (2022), *Dyslalia. O badaniu jakości wymowy w logopedii,* Szczecin.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Jolanta Gebreselassie
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	jgebreselassie@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Dysglosja**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**Zaburzenia komunikacji językowej**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Jolanta Gebreselassie**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**II/4**	**3**
ćwiczenia	**15/9**	**II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza z zakresu gramatyki opisowej języka polskiego oraz kultury języka polskiego.

4. Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą podstawowych zaburzeń komunikacji językowej oraz metodyki i technik diagnozy i terapii logopedycznej (C_W2)

C2 - Wyposażenie studentów w podstawowe umiejętności diagnostyczne i terapeutyczne w zaburzeniach komunikacji językowych (C_U4).

C3 - Rozwój umiejętności umożliwiających dalsze samokształcenie (C_K1)

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna podstawowe pojęcia z zakresu diagnozy i terapii logopedycznej zaburzeń mowy.	K_W02
W_02	Student wymienia i wyjaśnia procedury logopedyczne stosowane w poszczególnych zaburzeniach mowy.	K_W03

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi prawidłowo zaprojektować i opracować diagnozę logopedyczną przy uwzględnieniu kontekstu uwarunkowań medycznych, psychologicznych i społecznych.	K_U07
U_02	Student prawidłowo opracowuje zalecenia postdiagnostyczne.	K_U10
U_03	Student potrafi dobrać odpowiednie do zaburzenia mowy formy postępowania logopedycznego.	K_U01
U_4	Student właściwie ocenia wartość różnych źródeł, z których korzysta samodzielnie zdobywając wiedzę i rozwijając swoje umiejętności profesjonalne z zakresu logopedii.	K_U01
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie rozpoznawania i terapii zaburzeń mowy.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Dysglosja – problemy terminologiczne, klasyfikacje. Wymowa osób z anatomiczną wadą aparatu mowy lub słuchu.	2	1
W2	Wady wymowy u osób z nabytą wadą anatomiczną aparatu mowy lub słuchu, rodzaje, standardy postępowania diagnostycznego i terapeutycznego.	3	2
W3	Wady zgryzu. Standardy postępowania logopedycznego w przypadku osób z wadą zgryzu.	2	1
W4	Ankyloglosja. Wpływ ankyloglosji na czynność mowy. Standardowe postępowanie logopedyczne w diagnozie i terapii dyslalii ankyloglosyjnej.	3	2
W5	Zaburzenia mowy u osób z rozszczepem podniebienia. Problemy terminologiczne. Przyczyny, rodzaje wad rozszczepowych w obrębie artykulatorów.	3	2
W6	Nowotwory złośliwe jamy ustnej. Zaburzenia wymowy u chorych po wycięciu nowotworu jamy ustnej. Postępowanie logopedyczne.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Diagnoza logopedyczna zaburzeń artykulacji w przypadku dysglosji. Analiza dokumentacji medycznej.	2	1
C2	Metody oceny ruchomości języka. Przegląd narzędzi diagnostycznych.	2	1,5
C3	Postępowanie logopedyczne w przypadku ankyloglosji.	2	1
C4	Diagnoza logopedyczna osób z rozszczepem podniebienia. Analiza dokumentacji medycznej.	2	1
C5	Terapia logopedyczna osób z rozszczepem podniebienia.	2	1,5
C6	Diagnoza i terapia dysglosji audiogennej	2	1
C7	Analiza i opracowanie informacji dla innych specjalistów oraz zaleceń	3	2

	logopedycznych dla osób z wadami wymowy spowodowanych wadami anatomicznymi.		
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**9**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia (wybór z listy)**
Wykład	wykład informacyjny	projektor
	wykład problemowy	projektor, film
Ćwiczenia	analiza materiałów źródłowych	kserokopie dokumentacji logopedycznej, medycznej
	praca w grupach	książki, poradniki logopedyczne, Internet
	analiza przypadków	kserokopie dokumentacji logopedycznej, filmy

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	**Obserwacja podczas zajęć/aktywność (F2)**	Egzamin ustny (P1)
Ćwiczenia	Obserwacja podczas zajęć / aktywność (F2)	Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze (P3)
	Ćwiczenia praktyczne – przygotowanie zaleceń terapeutycznych, programu terapii… (F5)	
	Kolokwium cząstkowe (F1)	

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	F2	P1	F2	F5	F1	P3	……	……	……	……	……	……	……
W_01	X	X	X	X	X		X						
W_02	X	X	X	X	X	X	X						
U_01	X		X	X	X	X	X						
U_02	X		X			X	X						
U_03	X		X	X		X	X						
U_04		X			X	X	X						
K_01		X			X	X	X						

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia

zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Na podstawie ocen cząstkowych **uzyskanych z przedmiotów**: **Dyslalia, afazja, alalia (25%), Dysglosja (25%), Jąkanie (25%), Oligofazja, dysartria, anartria (25%)**

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**18**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych		
przygotowanie do egzaminu	10	10
przygotowanie do realizacji zajęć	10	10
zapoznanie z literaturą	10	12
opracowanie materiałów do diagnozy i terapii	15	25
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. T. Gałkowski, G. Jastrzębowska (red.), *Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki,* Opole.
2. A. Sołtys-Chmielowicz (2013), *Zaburzenia artykulacji. Teoria i praktyka,* Kraków.
3. G. Gunia, V. Lechta (2012), *Wprowadzenie do logopedii,* Kraków.
4. S. Grabias, M. Kurkowski (2012), *Logopedia. Teoria zaburzeń mowy.* Lublin.
5. E.M. Minczakiewicz (1997), *Mowa – Rozwój – Zaburzenia – Terapia.* Kraków
7. D. Pluta-Wojciechowska (2017), *Dyslalia obwodowa. Diagnoza i terapia logopedyczna wybranych form zaburzeń,* Bytom.
8. red. A. Domagała, U. Mirecka (2021), *Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna. Rozwój sprawności językowych i podstawowe problemy logopedyczne,* Gdańsk.
9. red. A. Domagała, U. Mirecka (2022), *Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna. Diagnoza i terapia zaburzeń mowy,* Gdańsk.
10. B. Ostapiuk, *Dyslalia. O badaniu jakości wymowy,* Szczecin 2022.
11. G. Jastrzębowska, M. Kukuła (1999), Diagnoza i terapia palatolalii, [w:] Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki, Opole, s. 763-774.
12. G. Jastrzębowska, M. Kukuła (1999), Diagnoza i terapia zaburzeń mowy dzieci niedosłyszących i głuchych [w:] Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki, Opole, s. 788-813.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. E. Czaplewska (2011), *Diagnoza zaburzeń artykulacji,* [w:] Diagnoza logopedyczna. Podręcznik akademicki, (red.) E. Czaplewska, S. Milewski Gdańsk, s. 65-120.
2. D. Pluta-Wojciechowska (2010), *Zaburzenia mowy u dzieci z rozszczepem podniebienia. Badania – Teoria – Praktyka.* Bytom.
3. E. Ronin-Walknowska, *Rozwój języka i jego funkcji w życiu płodowym,* [w:] Biomedyczne podstawy logopedii, (red.) S. Milewski, J. Kuczkowski, K. Kaczorowska-Bray, Gdańsk 2014, s. 47-61.
4. D. Pluta-Wojciechowska (2011), *Mowa dzieci z rozszczepem wargi i podniebienia,* Kraków.
5. B. Ostapiuk (2005), *Logopedyczna ocena ruchomości języka,* [w:] Logopedia. Teoria i praktyka, (red.) M. Młynarsk Smereka, Wrocław, s. 299-306.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Jolanta Gebreselassie
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	jgebreselassie@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	Jąkanie
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	obieralne
Moduł/specjalizacja	Logopedia/Zaburzenia komunikacji językowej
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	III
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	dr Jolanta Gebreselassie

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**III/9**	**2**
ćwiczenia	**15/9**	**III/5**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza z zakresu gramatyki opisowej języka polskiego oraz kultury języka polskiego.

4. Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą podstawowych zaburzeń płynności mowy (jąkania i giełkotu) oraz metodyki i technik diagnozy i terapii logopedycznej (C_W2)

C2 - Wyposażenie studentów w podstawowe umiejętności diagnostyczne i terapeutyczne w zaburzeniach płynności mowy (C_U4).

C3 - Rozwój umiejętności umożliwiających dalsze samokształcenie (C_K1).

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu diagnozy i terapii logopedycznej zaburzeń płynności mowy.	K_W02
W_02	Student wymienia i wyjaśnia procedury logopedyczne stosowane w	K_W13

	poszczególnych zaburzeniach płynności mowy..	
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi prawidłowo zaprojektować i opracować diagnozę logopedyczną przy uwzględnieniu kontekstu uwarunkowań medycznych, psychologicznych i społecznych.	K_U03
U_02	Student prawidłowo opracowuje zalecenia postdiagnostyczne.	K_U11
U_03	Student potrafi dobrać odpowiednie do zaburzenia płynności mowy formy postępowania logopedycznego.	K_U02
U_04	Student właściwie ocenia wartość różnych źródeł, z których korzysta samodzielnie zdobywając wiedzę i rozwijając swoje umiejętności profesjonalne z zakresu zaburzeń płynności mowy.	K_U13
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie rozpoznawania i terapii zaburzeń płynności mowy.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Zaburzenia płynności mowy - jąkanie. Pojęcie, teorie pochodzenia jąkania,	2	1
W2	Objawy, patomechanizm i stadia rozwoju zaburzenia płynności mowy	2	1
W3	Założenia diagnostyczne jąkania	2	1
W4	Metody i programy terapii jąkania – ogólne założenia	4	3
W5	Rozwojowa niepłynność mówienia - diagnoza i postępowanie.	2	1
W6	Terapia osób z giełkotem	2	1
W6	Profilaktyka logopedyczna w zakresie niepłynności mówienia, w tym jąkania	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**9**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Wprowadzenia w problematykę przedmiotu. Analiza literatury dotyczącej jąkania	2	1
C2	Logopedyczne narzędzia do diagnozowania przyczyn i stopnia zaburzeń płynności mowy u dzieci i osób dorosłych – przegląd literatury, narzędzi diagnostycznych (m.in. Kwestionariusz niepłynności mówienia i logofobii, Kwestionariusz Cooperów, Próba Sylabowa).	2	1
C3	Projektowanie własnych narzędzi diagnostycznych.	2	1
C4	Logopedyczne metody uzyskania i podtrzymywania mowy płynnej. Terapie logopedyczne z osobami jąkającymi się.	4	3
C5	Konstruowanie programów terapii w zaburzeniach płynności mowy.	2	1
C6	Rola rodziców i nauczycieli w profilaktyce i terapii zaburzeń płynności. mowy	3	2

	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**9**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia (wybór z listy)**
Wykład	wykład informacyjny	projektor
	wykład problemowy	projektor, film
Ćwiczenia	analiza materiałów źródłowych	kserokopie dokumentacji logopedycznej, medycznej
	praca w grupach	książki, poradniki logopedyczne, internet
	analiza przypadków	kserokopie dokumentacji logopedycznej, filmy

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	Obserwacja podczas zajęć / aktywność (F2)	Egzamin ustny (P1). Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze (P3)
	Ćwiczenia praktyczne – przygotowanie zaleceń terapeutycznych, programu terapii… (F5)	
	Kolokwium cząstkowe (F1)	

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				
	…	…	F2	F5	F1	P3	P1
W_01			X	X	X	X	X
W_02			X	X	X	X	X
U_01			X	X	X	X	X
U_02			X	X	X	X	X
U_03			X	X	X	X	X
U_04			X	X	X	X	X
K_01			X	X	X	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Na podstawie ocen cząstkowych **uzyskanych z przedmiotów**: **Dyslalia, afazja, alalia (25%), Dysglosja (25%), Jąkanie (25%), Oligofazja, dysartria, anartria (25%)**

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**18**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium cząstkowego	2	4
przygotowanie do egzaminu	5	7
przygotowanie do realizacji zajęć	3	5
zapoznanie z literaturą	5	10
wykonanie ćwiczeń/ projektów	5	6
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Z. Tarkowski, *Jąkanie. Giełkot,* [w:] Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki, (red.) T. Gałkowski, G. Jastrzębowska, Opole 1999, s. 462-476.
2. Z. Tarkowski, *Terapia jąkających się,* [w:] Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki, (red.) T. Gałkowski, G. Jastrzębowska, Opole 1999, s. 754-762.
3. A. Boroń, K. Węsierska, *Diagnoza i terapia jąkania u dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym,* [w:] *Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna. Diagnoza i terapia zaburzeń mowy,* tom 2, (red.) A. Domagała, U. Mirecka, Gdańsk 2022, s. 318 – 353.
4. T. Woźniak, *Niepłynność mówienia – przyczyny, symptomatologia, klasyfikacje,* [w:] *Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna. Rozwój sprawności językowych i podstawowe problemy logopedyczne,* tom 1, (red.) A. Domagała, U. Mirecka, Gdańsk 2022, s. 364 – 389.
5. Z. Tarkowski, A. Okrasińska, *Jąkanie w wieku szkolnym. Terapia metodą Tarkowskiego, Gdańsk 2020.*

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Z. Tarkowski (1998), *Jąkanie wczesnodziecięce*, Warszawa.
2. T. Woźniak (2008), *Standard postępowania logopedycznego w przypadku jąkania* [w:] S. Grabias (red.) Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego. 37, Lublin, s. 227-234.
3. E. Kelman, A. Nicholas, *Praktyczna interwencja w jąkaniu wczesnodziecięcym,* Gdańsk 2013.
4. I. Kozłowska, *Mówię płynnie. Ćwiczenia do terapii jąkania,* Gdańsk 2016.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Jolanta Gebreselassie
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	jgebreselassie@ajp.edu .pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		4

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Oligofazja, dysartria, anartria**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**Zaburzenia komunikacji językowej**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Jolanta Gebreselassie**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**III/5**	**3**
ćwiczenia	**15/9**	**III/5**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza z zakresu gramatyki opisowej języka polskiego oraz kultury języka polskiego.

4. Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą podstawowych zaburzeń komunikacji językowej oraz metodyki i technik diagnozy i terapii logopedycznej (C_W2).

C2 - Wyposażenie studentów w podstawowe umiejętności diagnostyczne i terapeutyczne w zaburzeniach komunikacji językowych (C_U4).

C3 - Rozwój umiejętności umożliwiających dalsze samokształcenie (C_K1)

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna podstawowe pojęcia z zakresu diagnozy i terapii logopedycznej zaburzeń mowy.	K_W02
W_02	Student wymienia i wyjaśnia procedury logopedyczne stosowane w	K_W13

	poszczególnych zaburzeniach mowy.	
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi prawidłowo zaprojektować i opracować diagnozę logopedyczną przy uwzględnieniu kontekstu uwarunkowań medycznych, psychologicznych i społecznych.	K_U03
U_02	Student prawidłowo opracowuje zalecenia postdiagnostyczne.	K_U11
U_03	Student potrafi dobrać odpowiednie do zaburzenia mowy formy postępowania logopedycznego.	K_U02
U_04	Student właściwie ocenia wartość różnych źródeł, z których korzysta samodzielnie zdobywając wiedzę i rozwijając swoje umiejętności profesjonalne z zakresu logopedii.	K_U13
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie rozpoznawania i terapii zaburzeń mowy.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Zaburzenia dysartryczne: istota zaburzeń dysartrycznych, przyczyny i objawy.	2	1
W2	Zespoły i jednostki chorobowe towarzyszące zaburzeniom dysartrycznym.	2	1
W3	Klasyfikacje zaburzeń dysartrycznych.	2	1
W4	Postępowanie logopedyczne w przypadku dysartrii.	2	2
W5	Niepełnosprawność intelektualna. Klasyfikacja niepełnosprawności intelektualnej. Charakterystyka osób z niepełnosprawnością intelektualną o różnym stopniu i etiologii.	3	2
W6	Mowa osób z niepełnosprawnością intelektualną.	2	1
W7	Organizacja pomocy logopedycznej w świetle obowiązujących przepisów prawnych.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Dysartria – metody diagnostyczne, kryteria diagnostyczne oraz analiza wyników badań lekarskich.	2	1
C2	Programowanie terapii logopedycznej dysartrii: cele postępowania terapeutycznego, etapy terapii logopedycznej.	1	1
C3	Wypracowanie kontroli położenia żuchwy u osób z dysartrią.	1	1
C4	Ćwiczenia oddechowe oraz rozwój głosu u osób z dysartrią.	2	1
C5	Ćwiczenia artykulatorów i artykulacyjnej praksji u osób z dysartrią. Ćwiczenia prawidłowej artykulacji.	2	1
C6	Anartria – postępowanie logopedyczne.	2	1
C7	Diagnoza logopedyczna osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim.	2	1

C8	Terapia logopedyczna osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim.	1	1
C9	Diagnoza i terapia logopedyczna osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**9**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia (wybór z listy)**
Wykład	wykład informacyjny	projektor
	wykład problemowy	projektor, film
Ćwiczenia	analiza materiałów źródłowych	kserokopie dokumentacji logopedycznej, medycznej
	praca w grupach	książki, poradniki logopedyczne, internet
	analiza przypadków	kserokopie dokumentacji logopedycznej, filmy

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	**Kolokwium cząstkowe (F1)**	Egzamin ustny (P1)
	Obserwacja podczas zajęć/aktywność (F2)	
Ćwiczenia	Obserwacja podczas zajęć / aktywność (F2)	Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze (P3)
	Ćwiczenia praktyczne – przygotowanie zaleceń terapeutycznych, programu terapii… (F5)	
	Kolokwium cząstkowe (F1)	

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład			Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	F1	F2	P1	F1	F2	F5	P3	….	….	…	…	..	..	..
W_01	X	X	X	X	X		X							
W_02	X	X	X	X	X	X	X							
U_01	X		X	X	X	X	X							
U_02	X		X			X	X							
U_03	X		X	X		X	X							
U_04		X			X	X	X							
K_01		X			X	X	X							

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Na podstawie ocen cząstkowych **uzyskanych z przedmiotów**: **Dyslalia, afazja, alalia (25%), Dysglosja (25%), Jąkanie (25%), Oligofazja, dysartria, anartria (25%)**

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**18**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	10	15
przygotowanie do egzaminu	10	10
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,	10	15
zapoznanie z literaturą	15	17
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. J. J. Błeszyński, K. Kaczorowska-Bray, *Diagnoza i terapia logopedyczna osób z niepełnosprawnością intelektualną,* Gdańsk 2012.
2. O. Jauer-Niworowska, *dziecko z mózgowym porażeniem dziecięcym w przedszkolu i na etapie edukacji wczesnoszkolnej,* [w:] *Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna. Diagnoza i terapia zaburzeń mowy,* tom 2, (red.) A. Domagała, U. Mirecka, Gdańsk 2022, s. 606-645.
3. K. Kaczorowska-Bray, *Dziecko z niepełnosprawnością intelektualną w przedszkolu,* [w:] *Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna. Diagnoza i terapia zaburzeń mowy,* tom 2, (red.) A. Domagała, U. Mirecka, Gdańsk 2022, s. 545-497.
4. K. Kaczorowska-Bray, *Biologiczne podłoże zaburzeń mowy u osób z niepełnosprawnością intelektualną,* [w:] Biomedyczne podstawy logopedii, (red.) S. Milewski, J. Kuczkowski, K. Kaczorowska-Bray, Gdańsk 2014, s. 263-285.
5. M. Michalik, *Biologiczne uwarunkowania rozwoju i zaburzeń mowy w mózgowym porażeniu dziecięcym, ,* [w:] Biomedyczne podstawy logopedii, (red.) S. Milewski, J. Kuczkowski, K. Kaczorowska-Bray, Gdańsk 2014, s. 286-310.
6. Z. Tarkowski (red.), *Patologia mowy,* Gdańsk 2017.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. J. J. Błeszyński, *Diagnoza rozwoju mowy osób z niepełnosprawnością intelektualną,* [w:] *Diagnoza logopedyczna.*

Podręcznik akademicki, (red.) E. Czaplewska, S. Milewski, Gdańsk 2011, s. 177-222. 2. I. Gatkowska, *Diagnoza dyzartrii u dorosłych w neurologii klinicznej,* Kraków 2012.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Jolanta Gebreselassie
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	jgebreselassie@ajp.edu.pl
podpis	

Załącznik nr 4
do Uchwały Nr 11/000/2023 Senatu AJP
z dnia 21 marca 2023 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna i niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Kanon literacki w nauczaniu języka polskiego jako obcego i drugiego**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**Nauczanie języka polskiego jako obcego i drugiego**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr hab. Katarzyna Taborska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**II/3**	**4**
ćwiczenia	**30/18**	**II/3**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość kanonu literackiego obowiązującego w polskim szkolnictwie i podstawowa orientacja w kanonie literackim funkcjonującym w programie studiów pierwszego stopnia filologii polskiej.

4. Cele kształcenia

C1 - **Przekazanie podstawowych wiadomości dotyczących kanonów tekstów literackich w różnych kręgach kulturowych.**

C2 – **Przygotowanie do analizowania zjawisk i procesów literackich i kulturowych (także komparatystycznie).**

C3 – **Przygotowanie do posługiwania się językiem specjalistycznym z zakresu literaturoznawstwa (w tym przekładoznawstwa).**

C4 - Rozwój umiejętności gwarantujących możliwość dalszego samokształcenia.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
WIEDZA		

W_01	Ma podstawową wiedzę (także na temat przekładu) związaną ze specyfiką przedmiotu.	K_W02
W_02	Zna i rozumie podstawowe metody analizy tekstów literackich i innych tekstów kultury (także w układzie komparatystycznym).	K_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę do formułowania i rozwiązywania problemów związanych z nauczaniem języka polskiego jako obcego lub drugiego.	K_U03
U_02	Potrafi merytorycznie argumentować i prowadzić dyskusję komparatystyczną.	K_U08
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Jest gotów/gotowa do otwartości, refleksyjności, empatyczności w kontaktach międzykulturowych.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Cele i zadania przedmiotu. Przygotowanie do refleksji komparatystycznych.	1	-
W2	Definicje kanonu literackiego w ujęciu komparatystycznym.	1	1 (+ cele przedmiotu)
W3	Prezentacje wybranych kanonów lekturowych polskich. Metody i strategie oglądu.	1	1
W4	Jw.	1	-
W5	Przedstawienie wybranych kanonów z różnych obszarów językowych. Metody i strategie oglądu.	1	1
W6	Jw.	1	
W7	Wybrane definicje przekładu dzieła literackiego.	1	1
W8	„Tłumacz, czyli nikt" – o braku refleksji w programach szkolnych nad współautorstwem dzieła przełożonego.	1	1
W9	Jw.	1	-
W10	Co poznaje się czytając dzieło przełożone: analiza porównawcza różnych przekładów fragmentu bądź całości dzieła z kanonu.	1	1
W11	Jw.	1	-
W12	Sposoby wykorzystania dzieł z kanonu w nauczaniu języka polskiego jako obcego lub drugiego	1	1 (W12+W13)
W13	Fragmenty z kanonu lektur jako element dydaktyczny w nauczaniu języka polskiego jako obcego lub drugiego	1	-
W14	Co daje komparatystyczny ogląd dzieł z kanonu lekturowego – próba syntezy.	1	1
W15	Ewaluacja	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	**Treści ćwiczeń – podana niżej tematyka ćwiczeń może zostać zmodyfikowana po pierwszych zajęciach**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Przedstawienie założeń programowych przedmiotu. Ustalenie / weryfikacja tematów ćwiczeń. Wybór sposobów prezentacji zagadnień problemowych (referaty, prezentacje multimedialne, burza mózgów, dyskusje akademickie, etc.)	2	1
C2	Wokół współczesnych kanonów szkolnych – dyskusja na temat obowiązkowego czytania lektur i ich znaczenia społecznego.	2	1
C3	Kanon literacki, czyli habitus – refleksje nad indywidualnymi wyborami lektur.	2	1
C4	Dlaczego warto znać kanony literackie spoza granic Polski? – dyskusja zamknięta konkluzjami.	2	1
C5	Przykłady prezentacji lektur z kanonów niepolskich.	2	1
C6	Jak kanon literacki pomaga uczyć się języka polskiego? Prezentacje pomocy dydaktycznych motywujących uczniów i uczennice, dla których język polski jest językiem obcym lub drugim.	4	2
C7	Analizy komparatystyczne różnych przekładów lektur (lub ich fragmentów) z kanonu literackiego / Analiza porównawcza przekładu i tekstu oryginalnego.	4	2
C8	Analiza komparatystyczna tekstów literackich z kanonu w nauczaniu języka polskiego jako obcego lub drugie. Studenckie propozycje metodyczne.	4	2
C9	Lektury szkolne, które nie uwzględniają wrażliwości ludzi spoza polskiego kręgu kulturowego. Prezentacje studenckie wraz z propozycjami ich przedstawienia w ramach nauczania języka polskiego jako obcego lub drugiego.	4	4
C10	Lektury z kanonu polskiego, które powinny znaleźć się w kanonach poza granicami Polski. Prezentacje studenckie wraz z propozycjami ich przedstawienia w ramach nauczania języka polskiego jako obcego lub drugiego.	3	2
C11	Synteza studencka i ewaluacja.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	Wykłady: informacyjne, konwersatoryjne, prezentacje mulitmedialne, etc.	Projektor, literatura drukowana i zdigitalizowana
Ćwiczenia	Analiza tekstu źródłowego, dyskusje, burza mózgów, prezentacje multimedialne, etc.	Jw.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F 2 - obserwacja aktywności w ramach wykładów konwersatoryjnych.	P5 - ocena wypowiedzi problemowych
Ćwiczenia	F 2 - obserwacja aktywności: udział w dyskusjach, prezentacje multimedialne, analizy.	P5 - ocena przedstawień zagadnień merytorycznych

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	Metoda oceny F2	P5	F2	P5	……	……	……	……	……	……	……	……	……
W_01	**X**	**X**	**X**	**X**									
W_02	**X**	**X**	**X**	**X**									
U_01	**X**	**X**	**X**	**X**									
U_02	**X**	**X**	**X**	**X**									
K_01	**X**	**X**	**X**	**X**									

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	Dostateczny dostateczny plus 3/3,5	dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry **5**
W_01	Zna podstawowe terminy związane ze specyfiką przedmiotu.	Zna terminy związane ze specyfiką przedmiotu.	Zna terminy związane ze specyfiką przedmiotu na poziomie analitycznym.
W_02	Zna i rozumie na poziomie podstawowym metody analizy tekstów kultury.	Zna i rozumie w ujęciu historycznym metody analizy tekstów kultury	Zna i rozumie problemowo oraz w ujęciu historycznym metody analizy tekstów kultury
U_01	Formułuje i rozwiązuje podstawowe problemy edukacyjne z wykorzystaniem wiedzy przedmiotowej.	Formułuje i rozwiązuje problemy edukacyjne z wykorzystaniem wiedzy przedmiotowej.	Twórczo formułuje i rozwiązuje problemy edukacyjne z wykorzystaniem wiedzy przedmiotowej.
U_02	Potrafi na podstawowym poziome argumentować i brać udział w dyskusji merytorycznej.	Potrafi argumentować i brać udział w dyskusji merytorycznej.	Potrafi twórczo argumentować i brać udział w dyskusji merytorycznej.
U_03	Jest gotów/gotowa do otwartości w kontaktach międzykulturowych. Rozumie potrzebę uczenia się empatyczności i	Jest gotów/gotowa do empatycznej otwartości w kontaktach międzykulturowych. Rozumie potrzebę	Jest gotów/gotowa do refleksyjnej, empatycznej otwartości w kontaktach międzykulturowych.

	refleksyjności.	uczenia się refleksyjności.	

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**27**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie wystąpień w ramach ćwiczeń	10	30
przygotowanie wypowiedzi w ramach wykładów konwersatoryjnych	9	7
czytanie literatury	20	20
konsultacje	16	16
suma godzin:	**100**	**100**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	**4**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1.Jerzy Brzozowski, *Stanąć po stronie tłumacza. Zarys poetyki opisowej przekładu*, Kraków 2011(całość lub wybrane rozdziały)
2. Aleksander Fiut, *Spotkania z Innym*, Kraków 2006 (całość lub wybrane fragmenty).
3. Jerzy Jarniewicz, *Tłumacz jako twórca kanonu*, w: *Przekład – Język – Kultura*, red. R. Lewicki, Lublin 2002.
4. Adam F. Kola, Między komparatystyką literacką a literaturą światową, „Teksty Drugie" 2014, nr 4.
5. Patryk Zakrzewski, *Sto lat zmagań z kanonem szkolnym*, https://culture.pl/pl/artykul/sto-lat-zmagan-z-kanonem-lektur-szkolnych.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Katarzyna Taborska, Kanon bez tłumaczy, czyli sankcjonowanie niewiedzy o przekładzie, „Język Polski w Liceum" 2011/2012, nr 3.
2. Dirk Uffelmann, *Polska literatura postkolonialna. Od sarmatyzmu do migracji poakcesyjnej,* Kraków 2020.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Katarzyna Taborska
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	katarzynataborska@wp.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna i niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**metodyka nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego**
Punkty ECTS	**9**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**nauczanie języka polskiego jako obcego i drugiego**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II i III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**prof. AJP dr hab. Agnieszka A. Niekrewicz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9** **15/9** **15/9**	**II/3** **II/4** **III/5**	**9**
ćwiczenia	**15/9** **15/9** **15/9**	**II/3** **II/4** **III/5**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 – Przekazanie wiedzy z metodyki nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego.

C2 – Przekazanie wiedzy o specyfice nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego.

C3 – Wprowadzenie studentów w miejsce dydaktyki i metodyki nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego we współczesnej glottodydaktyce polonistycznej.

C4 – Nabycie umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej z metodyki nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego w procesie dydaktycznym

C5 – Przygotowanie do korzystania z tekstów specjalistycznych w zakresie teorii uczenia się i nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego.

C6 – Przygotowanie do oceny zakresu swojej wiedzy i przyswojonych umiejętności.

C7 – Nabycie umiejętności pogłębiania wiedzy, analitycznego i refleksyjnego myślenia.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna podstawowe terminy i posiada wiedzę teoretyczną związaną z metodyką nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego.	K_W13
W_02	Student zna programy, podręczniki i pomoce dydaktyczne dla różnych poziomów nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego.	K_W13
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z metodyki nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego w procesie dydaktycznym.	K_U18
U_02	Student potrafi wykorzystywać różnorodne metodologie, teorie i pomoce dydaktyczne w zależności od rodzaju kształtowanej sprawności językowej.	K_U18
U_03	Student umie przygotować konspekt zajęć dla grup o różnych poziomach zaawansowania z równomiernym kształtowaniem wszystkich kompetencji oraz wykorzystaniem materiałów autentycznych.	K_U18, K_U14, K_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i przyswojonych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego pogłębiania wiedzy z zakresu metodyki nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego.	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Tradycje nauczania języka polskiego jako obcego oraz kształcenia nauczycieli JPJO.	2	1
W2	Certyfikacja i jej wpływ na nauczanie języka polskiego jako obcego.	2	1
W3	Glottodydaktyka jako dziedzina nauki.	2	1
W4	Wybór podejścia metodologicznego w nauczaniu języka i nauczaniu o języku: strukturalizm (nacisk na formę), kognitywizm (nacisk na semantykę), komunikacjonizm (nacisk na użycie języka w sytuacji)	3	2
W5	Podejście komunikacyjne w nauczaniu języka polskiego jako obcego. Metodyka zadaniowa. Metoda komplementarna / eklektyczna w nauczaniu języka polskiego jako obcego.	3	2
W6	Typologia kompetencji językowych i komunikacyjnych. Rodzaje ćwiczeń kształcących poszczególne podsystemy języka.	3	2
W7	Rola fonetyki w nauczaniu języka polskiego jako obcego (podsystemy graficzny, gramatyczny, leksykalny). Miejsca trudne w nauczaniu fonetyki języka polskiego jako obcego/drugiego – prezentacja typowych błędów w zakresie systemów prozodycznego, wokalicznego i konsonantycznego.	2	1

W8	Nauczanie podsystemu graficznego języka polskiego jako obcego/drugiego. Sposoby wprowadzania alfabetu. Zasady pisowni, różnice między wymową a pisownią w nauczaniu jpjo (relacja głoska – litera). Miejsca trudne w nauczaniu pisowni języka polskiego jako obcego. Najczęstsze modyfikacje graficzne zapisu polskich liter.	2	1
W9	Nauczanie podsystemu leksykalnego języka polskiego jako obcego/drugiego (nauczanie słownictwa, nauczanie frazeologii).	2	1
W10	Nauczanie gramatyki: metody oraz techniki, sposób traktowania terminów gramatycznych, miejsce gramatyki w procesie dydaktycznym, prezentowanie i wyjaśnianie zagadnień gramatycznych. Problem metajęzyka w nauczaniu gramatyki języka polskiego jako obcego i drugiego.	2	1
W11	Słuchanie: metody oraz techniki, dobór materiałów dydaktycznych.	2	1
W12	Mówienie: jak osiągnąć sukces w mówieniu, dobór tematów i zadań, interakcje językowe, metody i techniki nauczania umiejętności mówienia.	2	1
W13	Czytanie: metody oraz techniki czytania, doskonalenie umiejętności czytania, czytanie w grupach zaawansowanych.	3	2
W14	Pisanie: pisanie kontra mówienie; metody oraz techniki nauki pisania	3	2
W15	Podręcznik jako podstawowy środek dydaktyczny w procesie glottodydaktycznym.	3	2
W16	Dobór treści programowych z uwzględnieniem parametrów zewnętrznojęzykowych, takich jak przynależność odbiorców do wspólnoty językowej i kulturowej, wiek, płeć, wykształcenie, poznawcze i komunikacyjne potrzeby uczącego się.	4	3
W17	Materiały autentyczne a preparowane.	2	1
W18	Wykorzystanie współczesnych mediów elektronicznych w nauczaniu JPJOiD.	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	45	27

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Środki dydaktyczne wykorzystywane do nauczania języka polskiego jako obcego – porównanie i próba analizy wartościującej	3	2
C2	Typologie błędów wymowy. Cele i sposoby korekty błędów fonetycznych.	2	1
C3	Odsłuchiwanie nagrań wypowiedzi cudzoziemców – próby odnajdywania błędów wymowy, propozycje ćwiczeń korektywnych.	4	2
C4	Dobór materiału leksykalnego w procesie nauczania jpjo. Słownictwo specjalistyczne. Słownictwo ogólne i potoczne. Leksyka podstawowa.	4	2
C5	Tekst jako narzędzie wzbogacania słownictwa.	4	2

C6	Nauczanie fleksji i składni. Typy ćwiczeń gramatycznych.	4	3
C7	Integracja różnych podsystemów języka w nauczaniu języka polskiego jako obcego i drugiego.	4	2
C8	Integrowanie kompetencji lingwistycznych w nauczaniu jpjo. Techniki służące integracji podsystemów języka – analiza przykładów i warsztaty.	4	3
C9	Objaśnianie błędnych struktur w wypowiedziach cudzoziemców i wskazanie przyczyn błędów.	4	3
C10	Planowanie metodyczne. Program kursu językowego. Jednostka metodyczna i jej struktura. Przygotowanie i analiza konspektów lekcji.	6	4
C11	Ocenianie i punktowanie testów językowych.	4	2
C12	Rola i zadania nauczyciela JPJOiD – podsumowanie	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**45**	**27**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład informacyjny, wykład z elementami dyskusji, burza mózgów, rozmowa sterowana	sprzęt multimedialny, prezentacje multimedialne, plansze dydaktyczne
Ćwiczenia	analiza artykułów z czasopism fachowych, analiza tekstów i przykładów	teksty specjalistyczne i artykuły z czasopism fachowych, karty pracy

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 –obserwacja/aktywność (przygotowanie do zajęć, udział w dyskusji)	P2 – kolokwium podsumowujące/test podsumowujący
Ćwiczenia	F2 –obserwacja/aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć i jako pracy własnej)	P2 – kolokwium podsumowujące/test podsumowujący

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „*x*”)

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	Metoda oceny F2	P2	F2	P2	……	……	……	……	……	……	……	……	……
W_01	**X**	**X**	**X**	**X**									

W_02	**X**	**X**	**X**	**X**									
U_01	**X**	**X**	**X**	**X**									
U_02	**X**	**X**	**X**	**X**									
U_03	**X**	**X**	**X**	**X**									
K_01	**X**	**x**	**x**	**X**									

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	Dostateczny dostateczny plus 3/3,5	dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry **5**
W_01	Student zna wybrane terminy i posiada najważniejsze elementy wiedzy teoretycznej związanej z metodyką nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego.	Student zna większość wymaganych terminów i ma znaczącą wiedzę teoretyczną związaną z metodyką nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego.	Student zna wszystkie wymagane terminy i ma obszerną wiedzę teoretyczną związaną z metodyką nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego.
W_02	Student zna wybrane programy, podręczniki i pomoce dydaktyczne dla różnych poziomów nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego.	Student zna większość wymaganych programów, podręczników i pomocy dydaktyczne dla różnych poziomów nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego.	Student zna wszystkie wymagane programy, podręczniki i pomoce dydaktyczne dla różnych poziomów nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego.
U_01	Student potrafi zgodnie ze wskazówkami wykorzystać wiedzę teoretyczną z metodyki nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego w procesie dydaktycznym.	Student potrafi częściowo samodzielnie wykorzystać wiedzę teoretyczną z metodyki nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego w procesie dydaktycznym.	Student potrafi w pełni samodzielnie wykorzystać wiedzę teoretyczną z metodyki nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego w procesie dydaktycznym.
U_02	Student potrafi zgodnie ze wskazówkami wykorzystywać różnorodne metodologie, teorie i pomoce dydaktyczne w zależności od rodzaju kształtowanej sprawności językowej.	Student potrafi częściowo samodzielnie wykorzystywać różnorodne metodologie, teorie i pomoce dydaktyczne w zależności od rodzaju kształtowanej sprawności językowej.	Student potrafi w pełni samodzielnie wykorzystywać różnorodne metodologie, teorie i pomoce dydaktyczne w zależności od rodzaju kształtowanej sprawności językowej.
U_03	Student umie zgodnie ze wskazówkami przygotować konspekt zajęć dla grup o różnych poziomach zaawansowania z równomiernym kształtowaniem wszystkich	Student umie częściowo samodzielnie przygotować konspekt zajęć dla grup o różnych poziomach zaawansowania z równomiernym	Student umie w pełni samodzielnie przygotować konspekt zajęć dla grup o różnych poziomach zaawansowania z równomiernym kształtowaniem wszystkich kompetencji oraz wykorzystaniem materiałów autentycznych.

	kompetencji oraz wykorzystaniem materiałów autentycznych.	kształtowaniem wszystkich kompetencji oraz wykorzystaniem materiałów autentycznych.	
K_01	Student próbuje określić zakres posiadanej przez siebie wiedzy i przyswojonych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego pogłębiania wiedzy z zakresu metodyki nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego.	Student określa zakres posiadanej przez siebie wiedzy i przyswojonych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego pogłębiania wiedzy z zakresu metodyki nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego.	Student szczegółowo określa zakres posiadanej przez siebie wiedzy i przyswojonych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego pogłębiania wiedzy z zakresu metodyki nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną – semestry 3 i 4.

Egzamin ustny – semestr 5.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**90**	**54**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Konsultacje	10	10
Czytanie literatury	30	30
Przygotowanie konspektów	20	20
Przygotowanie do zajęć	20	30
Przygotowanie do zaliczeń	15	30
Przygotowanie do egzaminu	40	50
suma godzin:	**225**	**224**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**9**	**9**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

- Coste D. i in., *Europejski system opisu kształcenia językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie*, Warszawa 2003.
- Gębal P.E., W. Miodunka: *Dydaktyka i metodyka nauczania języka polskiego jako obcego*. 2020. Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Janowska I., E. Lipińska, A. Rabiej, A. Seretny, P. Turek (red.), *Programy nauczania języka polskiego jako obcego. Poziomy A1-C2,* Kraków 2011.
- Komorowska H., *Metodyka nauczania języków obcych*, Warszawa 2005.
- Lipińska E., *Nie ma róży bez kolców. Ćwiczenia ortograficzne dla cudzoziemców*, wyd. 2, popr. Universitas,

Kraków 2010.
- Madelska L., M. Warchoł-Schlottmann, *Odkrywamy język polski. Gramatyka dla uczących (się) języka polskiego jako obcego*, Kraków 2008.
- Seretny A., E. Lipińska, *ABC metodyki nauczania języka polskiego jako obcego,* Kraków 2005.
- Seretny A., *Kompetencja leksykalna uczących się języka polskiego jako obcego w świetle badań ilościowych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2011.
+ wybrane programy i podręczniki do nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego

Literatura zalecana / fakultatywna:

- Balkowska G., *Nauczanie wymowy polskiej w grupie wielojęzycznej*, [w:] Wrocławska dyskusja o języku polskim jako obcym, Materiały z Międzynarodowej Konferencji Stowarzyszenia „Bristol", pod red. A. Dąbrowskiej, Wydawnictwo WTN, Wrocław 2004, s. 247-254.
- Janowska I.: *Planowanie lekcji języka obcego. Podręcznik dla nauczycieli języków obcych*. 2010. Universitas.
- Janowska I., *Podejście zadaniowe do nauczania i uczenia się języków obcych. Na przykładzie języka polskiego jako obcego*, Universitas, Kraków 2011.
- Kubicka E., *Miejsce fonetyki w nauczaniu języka polskiego – teoria a praktyka*, [w:] *Nowe perspektywy w nauczaniu języka polskiego jako obcego*, red. K. Birecka, K. Taczyńska, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2010, s. 25-31.
- Lipińska E., A. Seretny (red.) *Z zagadnień dydaktyki języka polskiego jako obcego*, Kraków 2006.
- Majewska-Tworek A., *Szura, szumi i szeleści. Ćwiczenia fonetyczne nie tylko dla cudzoziemców*, Oficyna Wydawnicza ATUT, Wrocław 2010.
- Pfeiffer W., *Nauka języków obcych. Od praktyki do praktyki*. 2001. Wagros.
- Seretny A., *Słownictwo poziomu progowego – listy frekwencyjne a zawartość inwentarza funkcjonalno-pojęciowego,* [w:] *Wrocławska dyskusja o języku polskim jako obcym* pod red. A. Dąbrowskiej, Wydawnictwo WTN, Wrocław 2004, s. 269-276.
- *Sprawności przede wszystkim*, red. A. Seretny, E. Lipinska, Kraków 2006.
- Standardy wymagań egzaminacyjnych, Państwowa Komisja Poświadczania Znajomości Języka Polskiego Jako Obc MENiS.
- Tambor J., *Nauczanie wymowy języka polskiego jako obcego. Warsztaty*, [w:] *Inne optyki. Nowe programy, nowe metody, nowe technologie w nauczaniu kultury polskiej i języka polskiego jako obcego*, red. R. Cudak, J. Tambor, Katowice 2001, s. 79-85.
- Tambor J., *Granice potoczności w nauczaniu języka polskiego jako obcego. Przemiany leksykalne, fonetyczne, fleksyjn słowotwórcze we współczesnej polszczyźnie*, [w:] *Polonistyka bez granic*, red. R. Nycz, W. Miodunka, T. Kunz, t. 2, Universitas, Kraków 2010, s. 311-320. 1.
- Zgółkowie H. T., *Jak kształcić sprawność leksykalną*, [w:] *Silva rerum. Księga poświęcona Prof. Markowi Kornaszewskiemu*, „Biblioteczka Poznańskich Studiów Polonistycznych", Seria Językoznawcza, Poznań 1999, s. 113-

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Agnieszka A. Niekrewicz
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	aniekrewicz@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna i niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		3

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Komunikacja międzykulturowa**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**nauczanie języka polskiego jako obcego i drugiego**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr hab. Agnieszka A. Niekrewicz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**II/3**	**3**
ćwiczenia	**15/9**	**II/3**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 - Zapoznanie studentów z głównymi kierunkami badań nad komunikowaniem w różnych kulturach z perspektywy różnych dyscyplin – kulturoznawstwa, socjologii, antropologii kulturowej, psychologii, literaturoznawstwa, medioznawstwa oraz językoznawstwa.

C2 - Uświadomienie dynamiki zmian zachodzących we współczesnej komunikacji.

C3 - Wyposażenie w umiejętność porozumiewania się z innymi, w tym z cudzoziemcami, z wykorzystaniem różnych sposobów i technik komunikacji.

C4 - Zmotywowanie do dokonywania samodzielnych ocen współczesnego życia społecznego i kulturalnego.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Opisuje wpływ zjawisk kulturowych na współczesne procesy komunikowania w różnych kulturach, odwołując się do ustaleń naukowych z zakresu psychologii, socjologii, antropologii, kulturoznawstwa,	K_W11

	literaturoznawstwa, medioznawstwa i językoznawstwa.	
W_02	Zna i rozumie możliwości zastosowania zdobytej wiedzy o komunikowaniu międzykulturowym w pracy nauczyciela języka polskiego jako obcego i drugiego.	K_W13
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Umie zastosować wiedzę o różnicach międzykulturowych w komunikacji z uczniami.	K_U16, K_U18
U_02	Umie wskazać i objaśnić różnice między różnymi kulturami.	K_U03, K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Jest gotów do uwzględniania i szanowania różnic kulturowych w kontaktach społecznych oraz przy formułowaniu ocen współczesnej rzeczywistości.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Klasyfikacje kultur: kolektywizm vs. indywidualizm; wysoki i niski kontekst; męskie i kobiece; ze względu na dystans władzy; ze względu na stopień unikania niepewności, różne sposoby postrzegania czasu i przestrzeni	4	3
W2	Komunikacja z perspektywy antropologii. O sposobach czytania myśli z ludzkich gestów w różnych kulturach.	3	2
W3	Ksenofobia, etnocentryzm, rasizm, uprzedzenia i stereotypy. Przekraczanie barier kulturowych	2	1
W4	Międzykulturowość w edukacji	4	2
W5	Komunikowanie z perspektywy gender studies. Obraz kobiety i mężczyzny w polskich przysłowiach i frazeologizmach. Czy język polski jest androcentryczny?	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Próby klasyfikowania różnych kultur według wybranych kryteriów	3	2
C2	Komunikacja niewerbalna	3	1
C3	Konflikty kulturowe we współczesnym świecie	3	2
C4	Przykłady problemów edukacyjnych wynikających z różnic kulturowych	3	2
C5	Rola kobiety i mężczyzny w różnych kulturach	3	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M1 – elementy wykładu, M2 – dyskusja; analiza przypadków, M3 – pokaz prezentacji	prezentacja multimedialna, fragmenty filmów

	multimedialnej; M4 – wykład słowno-graficzny z bieżącym wykorzystaniem źródeł internetowych.	
Ćwiczenia	M2 – dyskusja; analiza przypadków	prezentacja multimedialna, fragmenty filmów, artykuły

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja/aktywność podczas zajęć	P2 – test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	F4 – ocena wypowiedzi	P2 – test sprawdzający wiedzę

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	Metoda oceny F2	P2	F4	P2	……	……	……	……	……	……	……	……	……
W_01	**x**	**X**	**x**	**X**									
W_02	**x**	**X**	**x**	**X**									
U_01	**x**	**X**	**x**	**X**									
U_02	**x**	**x**	**x**	**X**									
K_01	**x**		**x**										

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
W_01	Opisuje wpływ wybranych zjawisk kulturowych na współczesne procesy komunikowania w różnych kulturach, odwołując się do ustaleń naukowych z zakresu psychologii, socjologii, antropologii, kulturoznawstwa, literaturoznawstwa, medioznawstwa i językoznawstwa.	Opisuje wpływ większości omawianych zjawisk kulturowych na współczesne procesy komunikowania w różnych kulturach, odwołując się do ustaleń naukowych z zakresu psychologii, socjologii, antropologii, kulturoznawstwa, literaturoznawstwa, medioznawstwa i językoznawstwa.	Opisuje wpływ wszystkich omawianych zjawisk kulturowych na współczesne procesy komunikowania w różnych kulturach, odwołując się do ustaleń naukowych z zakresu psychologii, socjologii, antropologii, kulturoznawstwa, literaturoznawstwa, medioznawstwa i językoznawstwa.

W_02	Zna i rozumie w stopniu dostatecznym możliwości zastosowania zdobytej wiedzy o komunikowaniu międzykulturowym w pracy nauczyciela języka polskiego jako obcego i drugiego.	Zna i rozumie w stopniu dobrym możliwości zastosowania zdobytej wiedzy o komunikowaniu międzykulturowym w pracy nauczyciela języka polskiego jako obcego i drugiego.	Zna i rozumie w stopniu bardzo dobrym możliwości zastosowania zdobytej wiedzy o komunikowaniu międzykulturowym w pracy nauczyciela języka polskiego jako obcego i drugiego.
U_01	Umie z pomocą wykładowcy zastosować wiedzę o różnicach międzykulturowych w komunikacji z uczniami.	Umie częściowo samodzielnie zastosować wiedzę o różnicach międzykulturowych w komunikacji z uczniami.	Umie samodzielnie zastosować wiedzę o różnicach międzykulturowych w komunikacji z uczniami.
U_02	Umie wskazać i objaśnić niektóre różnice między różnymi kulturami.	Umie wskazać i objaśnić większość omawianych różnic między różnymi kulturami.	Umie wskazać i objaśnić wszystkie omawiane różnice między różnymi kulturami.
K_01	Jest częściowo gotów do uwzględniania i szanowania różnic kulturowych w kontaktach społecznych oraz z pomocą formułowania ocen współczesnej rzeczywistości.	Jest gotów do uwzględniania i szanowania różnic kulturowych w kontaktach społecznych oraz częściowo samodzielnego formułowania ocen współczesnej rzeczywistości.	Jest gotów do uwzględniania i szanowania różnic kulturowych w kontaktach społecznych oraz samodzielnego formułowania ocen współczesnej rzeczywistości.

- forma zaliczenia / egzaminu

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**18**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	15	15
przygotowanie do zajęć	20	20
przygotowanie do kolokwium	10	22
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. *Grzeczność nasza i obca*, pod red. M. Marcjanik, Warszawa 2005.
2. *Międzykulturowość w szkole. Poradnik dla nauczycieli i specjalistów*, red. K. Białek, Warszawa 2015, http://bezpiecznaszkola.men.gov.pl/wp-content/uploads/2015/09/Miedzykulturowosc_w_szkole.pdf.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Grzybowski P., *Edukacja międzykulturowa – przewodnik. Pojęcia – literatura – adresy*, Oficyna Wydawnicza Impuls, 2010.
2. Karwatowska M., Szpyra-Kozłowska J., *Lingwistyka płci. Ona i on w języku polskim*, Lublin 2010.
3. *Mosty zamiast murów. O komunikowaniu się między ludźmi*, red. J. Steward, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2000.
4. Szopski M., *Komunikowanie międzykulturowe*, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2005.
5. Zięba Anna, *Język a kultura. Komunikacja werbalna w wybranych polskich, brytyjskich i amerykańskich programach telewizyjnych*, „Investigationes Linguisticae", t. 16, Poznań 2008.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Agnieszka Niekrewicz
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	aniekrewicz@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna i niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		4

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Metody logopedyczne w nauczaniu języka polskiego jako obcego i drugiego**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**nauczanie języka polskiego jako obcego i drugiego**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Jolanta Gebreselassie**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**II/4**	**3**
ćwiczenia	**15/9**	**II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza z anatomii i języka polskiego na poziomie szkoły średniej (potwierdzona świadectwem ukończenia co najmniej szkoły średniej).

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie wiedzy na temat podstawowych zagadnień nt postępowania logopedycznego.

C2 - Nauczenie prowadzenia podstawowych działań diagnostycznych i terapeutycznych w wybranych trudnościach artykulacyjnych.

C3 - Rozwijanie umiejętności dokonywania samooceny i zachęcanie do samokształcenia.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna specyfikę fonologiczną i fonetyczną wymowy polskiej.	K_W02
W_02	Student zna i rozumie zasady diagnozy i terapii logopedycznej osób uczących się języka polskiego.	K_W13

W_03		K_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student posiada podstawowe umiejętności diagnostyczne.	K_U07
U_02	Student posiada umiejętność konstruowania podstawowych ćwiczeń wspomagających prawidłową artykulację głosek języka polskiego.	K_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student dostrzega znaczenie wiedzy logopedycznej w rozwiązywaniu problemów praktycznych.	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Specyfika trudności w opanowaniu słownictwa i głosek języka polskiego dla różnych grup cudzoziemców.	2	1,5
W2	Wymowa normatywna polskich samogłosek	2	1
W3	Wymowa normatywna spółgłosek szczelinowych i drżących	4	3
W4	Ogólne metody diagnozy logopedycznej z uwzględnieniem specyfiki diagnozy osób niemówiących po polsku	2	1
W5	Ogólne metody terapii logopedycznej	2	1
W6	Podstawowe zasady budowania indywidualnego programu terapii w nauczaniu języka polskiego jako obcego z uwzględnieniem ćwiczeń słuchowych, językowych, artykulacyjnych	3	1,5
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Sposoby opisu głosek polskich: schematyczne rentgenogramy (odczytywanie i tworzenie-rysowanie, pokazywanie dłońmi), labiogramy (dla samogłosek i spółgłosek wargowych), palatogramy (przykładowo), program CD, programy komputerowe; elementy diagnozy logopedycznej.	1	0,5
C2	Elementy diagnozy logopedycznej samogłosek polskich	2	0,5
C3	Elementy diagnozy logopedycznej spółgłosek szczelinowych	2	1
C4	Elementy diagnozy logopedycznej głoski r	2	1
C5	Elementy pracy logopedycznej nad prawidłową artykulacją polskich samogłosek	2	1
C6	Elementy pracy logopedycznej nad prawidłową artykulacją głosek szumiących i głoski r.	2	1
C7	Elementy pracy logopedycznej nad prawidłową artykulacją głosek syczących i ciszących.	2	2
C8	Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych na zajęciach logopedycznych	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M1 - wykład informacyjny M2 – wykład problemowy	projektor, próbki zapisu reakcji werbalnych i mowy cudzoziemców uczących się języka polskiego
Ćwiczenia	M5 – przegląd pomocy dydaktycznych, analiza przypadków, dyskusja dydaktyczna, opracowanie zaleceń logopedycznych	projektor, próbki zapisu reakcji werbalnych i mowy cudzoziemców uczących się języka polskiego

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F1 – „wejściówka” F2 – obserwacja/aktywność	P3 - ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze
Ćwiczenia	F1 – „wejściówka” F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność F5 – ćwiczenia praktyczne	P3 - ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład			Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	Metoda oceny F1	F 2	P 3	F1	F2	F5	P3	……	……	……	……	……	……	……
W_01	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**							
W_02	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**							
W_03	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**							
U_01	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**							
U_02	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**							
K_01	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**	**X**							

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych)

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
W_01	Student rozumie specyfikę fonologiczną i fonetyczną wymowy polskiej. Ma trudności z samodzielnym	Student zna i rozumie podstawy specyfiki fonologicznej i fonetycznej wymowy	Student zna i rozumie specyfikę fonologiczną i fonetyczną wymowy polskiej. Samodzielnie ją omawia.

	ich przedstawieniem (omówieniem), natomiast potrafi prawidłowo wybrać	polskiej. Omawia ją z pomocą wykładowcy.	
W_02	Student zna i rozumie podstawowe zasady diagnozy i terapii logopedycznej osób uczących się języka polskiego, wymaga jednak pomocy w formułowaniu odpowiedzi	Student zna i rozumie podstawowe zasady diagnozy i terapii logopedycznej osób uczących się języka polskiego, samodzielnie formułuje odpowiedzi	Student zna i rozumie zasady diagnozy i terapii logopedycznej osób uczących się języka polskiego, samodzielnie formułuje odpowiedzi.
U_01	Student prawidłowo wybiera (z podanych) metody diagnozy logopedycznej z uwzględnieniem specyfiki diagnozy osób niemówiących po polsku i na ogół poprawnie wypełnia arkusze diagnostyczne.	Student prawidłowo w miarę samodzielnie omawia i dobiera metody diagnozy logopedycznej z uwzględnieniem specyfiki diagnozy osób niemówiących po polsku i poprawnie wypełnia arkusze diagnostyczne.	Student prawidłowo samodzielnie omawia i dobiera metody diagnozy logopedycznej z uwzględnieniem specyfiki diagnozy osób niemówiących po polsku i prawidłowo i wyczerpująco wypełnia arkusze diagnostyczne.
U_02	Student na podstawie wzorów opracowuje podstawowe ćwiczenia wspomagające prawidłową artykulację głosek języka polskiego.	Student opracowuje w miarę samodzielnie podstawowe ćwiczenia wspomagające prawidłową artykulację głosek języka polskiego.	Student samodzielnie opracowuje podstawowe ćwiczenia wspomagające prawidłową artykulację głosek języka polskiego.
K_01	Student dostrzega znaczenie wiedzy logopedycznej w rozwiązywaniu poważnych problemów praktycznych.	Student dostrzega znaczenie wiedzy logopedycznej w rozwiązywaniu problemów praktycznych.	Student dostrzega znaczenie wiedzy logopedycznej w rozwiązywaniu problemów praktycznych.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**18**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Konsultacje	5	5
Czytanie literatury	10	15
przygotowanie do zajęć	15	20
Przygotowanie do sprawdzianu	15	17
suma godzin:	**75**	**75**

liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Czempka-Wewióra Maria, Graboń Karolina, Diagnoza i postępowanie logopedyczne w nauczaniu języka polskiego jako obcego. "Postscriptum Polonistyczne" Nr 1 (2017), s. 147-161. https://core.ac.uk/download/pdf/197753753.pdf.
2. Bielawska M. (2018), *Jak wspomagać rozwój językowy dzieci wielojęzycznych? Postępowanie logopedyczne w nauczaniu języka polskiego jako obcego, „Logopaedica Lodziensia" nr 2,* https://czasopisma.uni.lodz.pl/logopedica/article/view/4662/pdf
3. Rocławska-Daniluk M. (2020), *Dwujęzyczność i wychowanie dwujęzyczne z perspektywy lingwistyki i logopedii,* Gdańsk.
4. Katarzyna Bednarska-Adamowicz, Kamila Dembińska, Agnieszka Małyska (2019), Łatwo ci mówić! Ćwiczenia fonetyczne dla obcokrajowców uczących się języka polskiego, wyd. Start Polish.
5. J. Bartmiński, M. Nowosad-Bakalarczyk (red.), *Prozodia, fonetyka, fonologia. Współczesna polszczyzna. Wybór opracowań, t. 9,* Lublin 2010.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Pluta-Wojciechowska Danuta. (2015). Wymowa cudzoziemców uczących się języka polskiego jako L2 w oczach logopedy: rekonesans zagadnień. "Forum Logopedyczne" (2015, nr 23, s. 26-33). https://rebus.us.edu.pl/bitstream/20.500.12128/14650/1/Pluta-Wojciechowska_Wymowa_cudzoziemcow_uczacych_sie.pdf
2. Ciszewska-Psujek U. (2018), Metody glottodydaktyczne w rozwijaniu kompetencji gramatycznej dzieci objętych terapią logopedyczną, [w:] red. Domagała A., Mirecka U., Metody terapii logopedycznej, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, s. 245-259.
3. Grabias S. ,(1990) Pojęcie sprawności językowej a praktyka logopedyczna, [w:] Logopedia, 17, s. 51-63.
4. Jastrzębowska G., Pęc-Pękala O. (1999), Metodyka ogólna diagnozy i terapii logopedycznej, [w:] Logopedia Pytania i odpowiedzi podręcznik akademicki, Uniwersytet Opolski, s. 633-66.
5. A. Lorenc, *Wymowa normatywna polskich samogłosek nosowych i spółgłoski bocznej,* Warszawa 2016.
6. D. Pluta-Wojciechowska, B. Sambor (red.), *Współczesne tendencje w diagnozie i terapii logopedycznej,* Gdańsk 2017.
7. J. Cieszyńska-Rożek, *Rozwój mowy w warunkach bilingwizmu,* [w:] *Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna. Rozwój sprawności językowych. Podstawowe problemy logopedyczne, t.1.* Gdańsk 2021.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Jolanta Gebreselassie
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	jgebreselassie@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna i niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		5

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Praca z dzieckiem z doświadczeniem migracyjnym**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**obieralny**
Moduł/specjalizacja	**nauczanie języka polskiego jako obcego i drugiego**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Aneta Baranowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**II/4**	**4**
ćwiczenia	**30/18**	**II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie w wiedzę dotyczącą współczesnych trendów migracyjnych i ich społeczno-kulturowych implikacji.

C2 - Przekazanie wiedzy na temat funkcjonowania dzieci z doświadczeniem migracyjnym w nowej szkole oraz sposobów pracy wychowawczej, diagnostycznej, dydaktycznej i terapeutycznej z nimi, a także współpracy z ich rodzicami.

C3 - Kształtowanie umiejętności właściwego przygotowania środowiska szkolnego na przybycie dzieci-reemigrantów i dzieci cudzoziemskich.

C4 - Rozwinięcie umiejętności diagnozowania indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych dzieci z zagranicy oraz trudności przez nich doświadczanych w procesie adaptacji do nowego środowiska społeczno-kulturowego.

C5 - Kształtowanie umiejętności organizowania i udzielania wsparcia w procesie dydaktyczno-wychowawczym dzieciom z doświadczeniem migracyjnym.

C6 - Rozwinięcie wrażliwości na potrzeby i problemy dzieci z zagranicy oraz ich rodziców, a także różnice kulturowe.

C7 - Uświadomienie potrzeby rozwijania umiejętności pracy w środowisku wielokulturowym.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student ma ugruntowaną wiedzę na temat zjawiska migracji oraz jego wpływu na przeobrażenia społeczno-kulturowe świata i Polski.	K_W11
W_02	Student posiada wiedzę na temat funkcjonowania dzieci z doświadczeniem migracyjnym w nowym otoczeniu społeczno-kulturowym oraz możliwych form wsparcia tej grupy osób na lekcjach, na zajęciach z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz w kontaktach z rówieśnikami.	K_W12
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi zaaranżować przestrzeń szkolną, tak by była ona przyjazna uczniom z zagranicy, przygotować klasę na obecność w niej dzieci z innego kraju oraz realizować czynności przeciwdziałające stereotypom, uprzedzeniom i dyskryminacji.	K_U18
U_02	Student umie rozpoznać problemy, potrzeby oraz możliwości dzieci-reemigrantów i dzieci cudzoziemskich przy wykorzystaniu specjalistycznych narzędzi diagnostycznych uwzględniających różnice kulturowe.	K_U02
U_03	Student potrafi zaprojektować i prowadzić działania edukacyjno-pomocowe dla dzieci z doświadczeniem migracyjnym przy wykorzystaniu aktywizujących i wspomagających rozwój uczniów metod pracy oraz wspierać ich prawnych opiekunów.	K_U18
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student potrafi zaprojektować i prowadzić działania edukacyjno-pomocowe dla dzieci z doświadczeniem migracyjnym przy wykorzystaniu aktywizujących i wspomagających rozwój uczniów metod pracy oraz wspierać ich prawnych opiekunów.	K_K02, K_K05
K_02	Student ma poczucie ciągłego aktualizowania wiedzy i podnoszenia umiejętności w celu radzenia sobie z wyzwaniami związanymi z wielokulturowością.	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Globalizacja, migracja, transnacjonalizm, wielokulturowość, międzykulturowość we współczesnym świecie.	3	2
W2	Imigracja do Polski jako zjawisko społeczne.	2	1
W3	Adaptacja imigrantów do nowego środowiska społeczno-kulturowego.	3	2
W4	Pomoc i wsparcie społeczne cudzoziemców w Polsce.	2	1
W5	Edukacja międzykulturowa i wielokulturowa.	2	1
W6	Kształcenie dzieci cudzoziemskich w polskiej szkole – aspekty prawne.	2	1
W7	Zaliczenie wykładów.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**9**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Trudności adaptacyjne dzieci-reemigrantów i dzieci cudzoziemskich.	3	2
C2	Przygotowanie szkoły i uczniów na przybycie dzieci z zagranicy. Rola bajek międzykulturowych w uwrażliwianiu najmłodszych na istniejące różnice między ludźmi. Metoda Persona Dolls.	2	1
C3	Stereotypy, uprzedzenia, dyskryminacja. Efekt Galatei i Golemana. Warsztat antydyskryminacyjny.	3	2
C4	Działania integracyjne wobec uczniów z doświadczeniem migracyjnym. Tworzenie pakietów powitalnych.	3	2
C5	Diagnoza uczniów z doświadczeniem migracyjnym. Wybrane narzędzia.	2	1
C6	Praca dydaktyczna z dziećmi powracającymi z zagranicy i dziećmi odmiennymi kulturowo. Zasady indywidualizacji nauczania i dostosowania wymagań edukacyjnych w trakcie lekcji do potrzeb, możliwości i umiejętności językowych dzieci z doświadczeniem migracyjnym.	3	2
C7	Komunikacja alternatywna.	2	1
C8	Zasady tworzenia i konstruowanie minisłowniczków.	2	1
C9	Formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów z zagranicy.	2	1
C10	Tutoring międzykulturowy i portfolio międzykulturowe jako metody pracy z dziećmi-reemigrantami i dziećmi cudzoziemskimi.	2	1
C11	Współpraca z rodzicami uczniów z doświadczeniem migracyjnym.	2	1
C12	Sytuacje trudne w pracy z dzieckiem z doświadczeniem migracyjnym – studium przypadku.	2	1
C13	Zaliczenie przedmiotu. Prezentacja autorskich scenariuszy zajęć – integracyjnych, przeciwdziałających dyskryminacji, terapeutycznych. Przekazanie studentom informacji zwrotnych.	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**18**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	Wykład informacyjny, wykład interaktywny.	Projektor, komputer, tablica, kreda.
Ćwiczenia	Dyskusja, konwersacja, burza mózgów, mapa myśli, analiza tekstu źródłowego, analiza przypadku, symulacja lekcji.	Projektor, komputer, tablica, kreda, flamastry, kredki, kartki papieru, teksty z przypadkami.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**

Wykład	F2 – obserwacja/aktywność.	P2 – kolokwium pisemne.
Ćwiczenia	F2 – obserwacja/aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć jako pracy własnej, sprawdzenie czytania kanonu lektur). F5 – ćwiczenia praktyczne.	P4 – praca pisemna – scenariusze zajęć.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	Metoda oceny F2	P2	F2	F5	P4	……	……	……	……	……	……	……	……
W_01	x	X	x	x	X								
W_02	x	x	x	x	X								
U_01			X	x	X								
U_02			x	x	X								
U_03			x	x	X								
K_01			x	x	X								
K_02			x	x	X								

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
W_01	Student ma w dostateczny sposób ugruntowaną wiedzę na temat zjawiska migracji oraz jego wpływu na przeobrażenia społeczno-kulturowe świata i Polski.	Student ma w dużym stopniu ugruntowaną wiedzę na temat zjawiska migracji oraz jego wpływu na przeobrażenia społeczno-kulturowe świata i Polski.	Student ma w bardzo dużym stopniu ugruntowaną wiedzę na temat zjawiska migracji oraz jego wpływu na przeobrażenia społeczno-kulturowe świata i Polski.
W_02	Student posiada dostateczną wiedzę na temat funkcjonowania dzieci z doświadczeniem migracyjnym w nowym otoczeniu społeczno-kulturowym oraz możliwych form wsparcia tej grupy osób na lekcjach, na zajęciach z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz w kontaktach z rówieśnikami.	Student posiada dużą wiedzę na temat funkcjonowania dzieci z doświadczeniem migracyjnym w nowym otoczeniu społeczno-kulturowym oraz możliwych form wsparcia tej grupy osób na lekcjach, na zajęciach z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz w kontaktach z rówieśnikami.	Student posiada bardzo dużą wiedzę na temat funkcjonowania dzieci z doświadczeniem migracyjnym w nowym otoczeniu społeczno-kulturowym oraz możliwych form wsparcia tej grupy osób na lekcjach, na zajęciach z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz w kontaktach z rówieśnikami.

U_01	Student w dostateczny sposób potrafi zaaranżować przestrzeń szkolną, tak by była ona przyjazna uczniom z zagranicy, przygotować klasę na obecność w niej dzieci z innego kraju oraz realizować czynności przeciwdziałające stereotypom, uprzedzeniom i dyskryminacji.	Student w dużym stopniu potrafi zaaranżować przestrzeń szkolną, tak by była ona przyjazna uczniom z zagranicy, przygotować klasę na obecność w niej dzieci z innego kraju oraz realizować czynności przeciwdziałające stereotypom, uprzedzeniom i dyskryminacji.	Student w bardzo dużym stopniu potrafi zaaranżować przestrzeń szkolną, tak by była ona przyjazna uczniom z zagranicy, przygotować klasę na obecność w niej dzieci z innego kraju oraz realizować czynności przeciwdziałające stereotypom, uprzedzeniom i dyskryminacji.
U_02	Student umie rozpoznać problemy, potrzeby oraz możliwości dzieci-reemigrantów i dzieci cudzoziemskich przy wykorzystaniu specjalistycznych narzędzi diagnostycznych uwzględniających różnice kulturowe, ale czyni to z błędami.	Student umie rozpoznać problemy, potrzeby oraz możliwości dzieci-reemigrantów i dzieci cudzoziemskich przy wykorzystaniu specjalistycznych narzędzi diagnostycznych uwzględniających różnice kulturowe, ale czyni to z drobnymi błędami.	Student umie bezbłędnie rozpoznać problemy, potrzeby oraz możliwości dzieci-reemigrantów i dzieci cudzoziemskich przy wykorzystaniu specjalistycznych narzędzi diagnostycznych uwzględniających różnice kulturowe.
U_03	Student potrafi zaprojektować i prowadzić działania edukacyjno-pomocowe dla dzieci z doświadczeniem migracyjnym przy wykorzystaniu aktywizujących i wspomagających rozwój uczniów metod pracy oraz wspierać ich prawnych opiekunów, ale czyni to z błędami.	Student potrafi zaprojektować i prowadzić działania edukacyjno-pomocowe dla dzieci z doświadczeniem migracyjnym przy wykorzystaniu aktywizujących i wspomagających rozwój uczniów metod pracy oraz wspierać ich prawnych opiekunów, ale czyni to z drobnymi błędami.	Student potrafi bezbłędnie zaprojektować i prowadzić działania edukacyjno-pomocowe dla dzieci z doświadczeniem migracyjnym przy wykorzystaniu aktywizujących i wspomagających rozwój uczniów metod pracy oraz wspierać ich prawnych opiekunów.
K_01	Student w dostateczny sposób jest wrażliwy na potrzeby i problemy dzieci z doświadczeniem migracyjnym oraz ich rodziców, a także różnice kulturowe będące konsekwencją procesów migracyjnych. Stara się w sposób odpowiedzialny, profesjonalny i zgodnie z zasadami etyki zawodowej planuje pracę z uczniami z zagranicy.	Student w dużym stopniu jest wrażliwy na potrzeby i problemy dzieci z doświadczeniem migracyjnym oraz ich rodziców, a także różnice kulturowe będące konsekwencją procesów migracyjnych. W sposób odpowiedzialny, profesjonalny i zgodnie z zasadami etyki zawodowej planuje pracę z uczniami z zagranicy.	Student w bardzo dużym stopniu jest wrażliwy na potrzeby i problemy dzieci z doświadczeniem migracyjnym oraz ich rodziców, a także różnice kulturowe będące konsekwencją procesów migracyjnych. W sposób odpowiedzialny, profesjonalny i zgodnie z zasadami etyki zawodowej planuje pracę z uczniami z zagranicy.

K_02	Student nie zawsze ma poczucie ciągłego aktualizowania wiedzy i podnoszenia umiejętności w celu radzenia sobie z wyzwaniami związanymi z wielokulturowością.	Student często ma poczucie ciągłego aktualizowania wiedzy i podnoszenia umiejętności w celu radzenia sobie z wyzwaniami związanymi z wielokulturowością.	Student zawsze ma poczucie ciągłego aktualizowania wiedzy i podnoszenia umiejętności w celu radzenia sobie z wyzwaniami związanymi z wielokulturowością.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**45**	**27**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Konsultacje	5	10
Czytanie literatury	10	23
Przygotowanie scenariuszy zajęć	15	15
Przygotowanie do ćwiczeń praktycznych	10	10
Przygotowanie do sprawdzianu	15	15
suma godzin:	**100**	**100**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	**4**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Baranowska A., *Bariery integracji uczniów cudzoziemskich ze środowiskiem szkolnym*, „Studia Edukacyjne" 2020, nr 4.
2. Białek K., *Międzykulturowość w szkole. Poradnik dla nauczycieli i specjalistów*, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa 2015.
3. Budzyński M., Czekierda P., Traczyński J., Zalewski Z., Zembrzuski A., *Tutoring w szkole między teorią a praktyką zmiany edukacyjnej*, Towarzystwo Edukacji Otwartej, Wrocław 2009.
4. Chisi B., Jach I., Panasiuk T. i in., *Dziecko migranckie w naszej klasie. Rekomendacja nauczycieli dla nauczycieli*, https://biblioteka.womczest.edu.pl/new/wp-content/uploads/2013/09/webowa_biblioteka_przedszkole_dziecko_migranckie_w_naszej_klasie.pdf.
5. Grzymała-Moszczyńska H. i in., *(Nie)łatwe powroty do domu? Funkcjonowanie dzieci i młodzieży powracających z zagranicy*, Warszawa 2015.
6. Lachowicz B., *Uczniowie z różnych kultur w szkole*, Warszawa 2017.
7. Młynarczyk-Sokołowska A., Szostak-Król K., *Zrozumieć innego. Międzykulturowa kompetencja komunikacyjna w procesie uczenia się języka polskiego jako obcego*, Fundacja Dialog, Białystok 2016.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Barzykowski K., Grzymała-Moszczyńska H., Dzida D., Grzymała-Moszczyńska J., Kosno M., *Wybrane*

zagadnienia diagnozy psychologicznej dzieci i młodzieży w kontekście wielokulturowości oraz wielojęzyczności, Warszawa 2013.
2. Błeszyńska K., *Dzieci obcokrajowców w polskich placówkach oświatowych – perspektywa szkoły. Raport z badań*, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa 2010.
3. Herudzińska M., *Dzieci cudzoziemskie w polskiej szkole. Portret(y), wyzwania i problemy*, „Wychowanie w Rodzinie" 2018, nr 1.
4. Janik-Płocińska B., Pawlic-Rafałowska E., *O języku polskim jako drugim*, [w:] *Inny w polskiej szkole. Poradnik dla nauczycieli pracujących z uczniami cudzoziemskimi*, red. A. Bernacka-Langier, B. Janik-Płocińska, A. Kosowicz, Biuro Edukacji Urzędu m.st. Warszawy, Polskie Forum Migracyjne, Warszawskie Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń, Warszawa 2010.
5. Kosowicz A., *Dzieci cudzoziemskie w polskim systemie edukacyjnym. Edukacja międzykulturowa w wymiarze praktycznym*, [w:] *Edukacja międzykulturowa w Polsce wobec nowych wyzwań*, red. A. Paszko, Stowarzyszenie Willa Decjusza, Kraków 2011.
6. Kubin K., Świerszcz J., *Wyzwania dla szkoły różnorodnej. Wstępna analiza mechanizmów wykluczania dzieci i rodzin migranckich w strukturach szkoły w Polsce*, [w:] *Edukacja międzykulturowa w Polsce wobec nowych wyzwań*, red. A. Paszko, Stowarzyszenie Willa Decjusza, Kraków 2011.
7. Młynarczuk-Sokołowska A., *Bajki w edukacji międzykulturowej dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym metodyczne aspekty kształtowania wrażliwości na odmienność,* „Edukacja Międzykulturowa" 2012, nr 1.
8. Najwyższa Izba Kontroli, *Informacje o wynikach kontroli: kształcenie dzieci rodziców powracających do kraju oraz dzieci cudzoziemców*, Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego, Warszawa 2020.
9. Rabczuk W., *Czynniki niesprzyjające i chroniące w przebiegu kariery szkolnej uczniów imigrantów*, „Edukacja Międzykulturowa" 2013, nr 2.
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw z późn. zmianami [Dz.U. 2017 poz. 1655].
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach [Dz.U. 2017 poz. 1591].
12. Zasuńska M., *Budowanie systemu wsparcia uczniowskiego. Rola i zadania ucznia-przewodnika*, [w:] *Praca z uczniem cudzoziemskim. Przewodnik dobrych praktyk dla dyrektorów, nauczycieli, pedagogów i psychologów*, red. A. Bernacka-Langier, E. Dąbrowa, E. Pawlic-Rafałowska i in., Biuro Edukacji Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy, Warszawa 2011.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Aneta Baranowska
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	abaranowska@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna i niestacjonarna
	Profil studiów	Ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		6

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Metodyka nauczania wiedzy o kulturze i historii Polski**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**Nauczanie języka polskiego jako obcego i drugiego**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Przemysław Słowiński**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**III/6**	**3**
ćwiczenia	**15/9**	**III/6**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie wiedzy z zakresu historii, tradycji i kultury polskiej.

C2 - Wyposażenie w umiejętność organizowania i prowadzenia procesu nauczania w zakresie wiedzy o kulturze, historii i tradycji Polski.

C3 - Umiejętność podejmowania działań integracyjnych dzieci cudzoziemskich.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna kulturę, tradycję i historię Polski, rozumie różnice międzykulturowe oraz znaczenie tej wiedzy dla opanowania języka polskiego.	K_W11, K_W06
W_02	Student zna i rozumie najważniejsze dylematy współczesnej cywilizacji, istotne dla nauczania języka polskiego jako obcego	K_W11, K_W13

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystywać wiedzę o literaturze, kulturze i historii Polski do planowania procesu dydaktycznego.	K_U18
U_02	Student potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do formułowania i rozwiązywania hipotez badawczych.	K_U02, K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student docenia znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych oraz praktycznych.	K_K06
K_02	Student uwzględnia i szanuje różnice kulturowe w kontaktach społecznych.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Pojęcie kultury i tradycji w historii Polski	2	1
W2	Różnorodność narodowa, etniczna i religijna w dziejach Polski	3	2
W3	Wkład „obcych" w dziedzictwo kulturowe Polski.	2	1
W4	Style w architekturze. Skąd wynikają różnice dzielnicowe na terenie Polski?	3	2
W5	Tradycja i obyczaje i obrzędowość w Polsce w ciągu wieków i współcześnie.	3	2
W6	Polskie wpływy na dziedzictwo kulturowe świata.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Cele nauczania historii i wiedzy o kulturze.	1	1
C2	Metody nauczania.	2	1,5
C3	Środki dydaktyczne.	2	1,5
C4	Zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału.	2	1
C5	Placówki muzealne, archiwalne i kulturalne w nauczaniu historii i wiedzy o kulturze.	2	1
C6	Dobór i wykorzystanie źródeł.	2	1
C7	Współczesne zadania edukacji historycznej i wiedzy o kulturze .	2	1
C8	Kształtowanie postaw i budowanie systemu wartości	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1. Wykład z elementami dyskusji, burza mózgów, mapa myśli, rozmowa sterowana, pytania i odpowiedzi, wypowiedzi kontrolowane i poprawiane. M2. Wykład z wykorzystaniem materiałów	literatura fachowa, sprzęt multimedialny, prezentacje multimedialne, archiwalne materiały własne prowadzącego

	multimedialnych. M3. Analiza literatury fachowej oraz tekstów w czasopiśmiennictwie oraz socialmediach.	
Ćwiczenia	M3. Analiza literatury fachowej oraz tekstów w czasopiśmiennictwie oraz socialmediach.	literatura fachowa, sprzęt multimedialny, prezentacje multimedialne, archiwalne materiały własne prowadzącego

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 –obserwacja/aktywność (ocena aktywności podczas zajęć)	P2 – kolokwium podsumowujące (wypowiedź ustna)
Ćwiczenia	F4 –wypowiedź/wystąpienie (formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat)	P2 – kolokwium podsumowujące (wypowiedź ustna)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	Metoda oceny F2.	P2	F4	P2	……	……	……	……	……	……	……	……	……
W_01	**X**	**X**	**X**	**X**									
W_02	**X**	**X**	**X**	**X**									
U_01	**X**	**X**	**X**	**X**									
U_02	**X**	**X**	**X**	**X**									
K_01	**X**	**X**	**X**	**X**									
K_02	**X**	**X**	**X**	**X**									

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
W_01	Student częściowo zna kulturę, tradycję i historię Polski, rozumie różnice międzykulturowe oraz znaczenie tej wiedzy dla opanowania języka polskiego.	Student zna w stopniu dobrym kulturę, tradycję i historię Polski, rozumie różnice międzykulturowe oraz znaczenie tej wiedzy dla opanowania języka	Student bardzo dobrze zna kulturę, tradycję i historię Polski, rozumie różnice międzykulturowe oraz znaczenie tej wiedzy dla opanowania języka polskiego.

		polskiego.	
W_02	Student częściowo zna i rozumie najważniejsze dylematy współczesnej cywilizacji, istotne dla nauczania języka polskiego jako obcego	Student w stopniu dobrym zna i rozumie najważniejsze dylematy współczesnej cywilizacji, istotne dla nauczania języka polskiego jako obcego	Student bardzo dobrze zna i rozumie najważniejsze dylematy współczesnej cywilizacji, istotne dla nauczania języka polskiego jako obcego
U_01	Student próbuje wykorzystywać wiedzę o literaturze, kulturze i historii Polski do planowania procesu dydaktycznego.	Student potrafi z pomocą wykładowcy wykorzystywać wiedzę o literaturze, kulturze i historii Polski do planowania procesu dydaktycznego.	Student potrafi w pełni samodzielnie wykorzystywać wiedzę o literaturze, kulturze i historii Polski do planowania procesu dydaktycznego.
U_02	Student próbuje wykorzystywać posiadaną wiedzę do formułowania i rozwiązywania hipotez badawczych.	Student potrafi z pomocą wykładowcy wykorzystywać posiadaną wiedzę do formułowania i rozwiązywania hipotez badawczych.	Student potrafi w pełni samodzielnie wykorzystywać posiadaną wiedzę do formułowania i rozwiązywania hipotez badawczych.
U_03	Student próbuje weryfikować zasób wiedzy w związku z pojawiającymi się odkryciami i nowymi metodami badawczymi.	Student potrafi z pomocą wykładowcy weryfikować zasób wiedzy w związku z pojawiającymi się odkryciami i nowymi metodami badawczymi.	Student potrafi w pełni samodzielnie weryfikować zasób wiedzy w związku z pojawiającymi się odkryciami i nowymi metodami badawczymi.
K_01	Student częściowo docenia znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych oraz praktycznych.	Student docenia i próbuje wyjaśnić znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych oraz praktycznych.	Student docenia i wyjaśnia znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych oraz praktycznych.
K_02	Student uwzględnia i szanuje różnice kulturowe w kontaktach społecznych.	Student uwzględnia i szanuje różnice kulturowe w kontaktach społecznych oraz próbuje je objaśnić.	Student w pełni uwzględnia i szanuje różnice kulturowe w kontaktach społecznych oraz potrafi je objaśnić.

10. Forma zaliczenia

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**18**

Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Konsultacje	8	8
Czytanie literatury	7	7
Wyszukanie materiałów do zajęć	15	15
Przygotowanie do zaliczenia	15	27
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1.Maria Bogucka, *Dzieje kultury polskiej do 1918 roku*, Wrocław 1987.

2. Ireneusz Ihnatowicz, Antoni Mączak, Benedykt Zientara, Janusz Żarnowski, Społeczeństwo polskie od X do XX wieku .

3. *Obyczaje w Polsce. Od średniowiecza do czasów współczesnych*, pod red. Andrzeja Chwalby, Warszawa 2006.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Gerard Labuda, *Rozważania nad teorią i historią cywilizacji,* Poznań 2008.

2. Ewa Kosowska, *Tradycja jako wehikuł swoistości kultury, „*Postscriptum Polonistyczne, 2008, nr 2 (2)

3. Iwona Morawska, Wacław Panek, *Wiedza o kulturze,* Wołomin 2012.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Przemysław Słowiński
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	p.slowinski@interia.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna i niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		7

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Teorie akwizycji języka**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**nauczanie języka polskiego jako obcego i drugiego**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Rafał Piechocki**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**II/3**	**3**
ćwiczenia	**15/9**	**II/3**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 – Zaznajomienie z podstawowymi teoriami i pojęciami z zakresu akwizycji języka pierwszego, drugiego i kolejnych oraz ich powiązanie z dziedzinami pokrewnymi.

C2 – Przekazanie wiedzy o najważniejszych teoriach akwizycji języka.

C3 – Przekazanie wiedzy na temat czynników decydujących o przebiegu przyswajania języka ojczystego, drugiego/obcego.

C4 – Wyposażenie w umiejętność porównania procesów przyswajania języka pierwszego, drugiego i kolejnych.
C5 – Nabycie umiejętności wskazywania różnic pomiędzy sterowaną a niesterowaną akwizycją języka.
C6 – Przygotowanie do wykorzystywania posiadanej wiedzy w analizie różnych przypadków akwizycji języka drugiego, w tym także własnym procesie uczenia się języka obcego.

C7 – Przygotowanie do oceniania zakresu swojej wiedzy i konieczności jej pogłębiania.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	

W_01	Student zna podstawowe pojęcia z zakresu akwizycji języków pierwszego, drugiego i kolejnych oraz ich powiązanie z innymi dziedzinami pokrewnymi (np. psychologia, socjologia, pedagogika).	K_W03, K_W04
W_02	Student zna najważniejsze teorie akwizycji języka.	K_W02
W_03	Student zna czynniki determinujące proces przyswajania języka ojczystego i języków obcych.	K_W02, K_W10
W_04	Student zna różnice między sterowaną a niesterowaną akwizycją języka drugiego/obcego.	K_W02
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi porównać procesy przyswajania języka pierwszego i drugiego.	K_U03
U_02	Student potrafi wymienić i scharakteryzować najważniejsze teorie akwizycji języka.	K_U06
U_03	Student potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę do analizy różnych przypadków akwizycji języka drugiego, w tym także własnego procesu uczenia się języka obcego.	K_U03
U_04	Student potrafi wymienić i opisać różnice między sterowaną a niesterowaną akwizycją języka drugiego/obcego.	K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student zna zakres posiadanej wiedzy i jest świadom konieczności jej pogłębiania.	K_U13, K_K03
K_02	Student potrafi dobrać właściwe strategie do opanowania wiedzy z zakresu akwizycji.	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Przyswajanie języka pierwszego a uczenie się języka drugiego/obcego	2	1
W2	Opanowywanie języka docelowego	1	1
W3	Znajomość dwóch języków a dwujęzyczność	1	1
W4	Indywidualne cechy uczącego się a nauka języka polskiego jako drugiego/obcego	2	1
W5	Przyswajanie języka drugiego/obcego w porównaniu z językiem pierwszym	1	1
W6	Uwarunkowania psychologiczne i socjologiczne	2	1
W7	Uwarunkowania neurolingwistyczne i wiek krytyczny	2	1
W8	Sterowana i niesterowana akwizycja języka drugiego/obcego	2	1
W9	Teorie akwizycji języka - wprowadzenie	1	1

W10	Teorie akwizycji języka	1	-
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Przyswajanie języka pierwszego a uczenie się języka drugiego/obcego	2	1
C2	Opanowywanie języka docelowego	1	1
C3	Znajomość dwóch języków a dwujęzyczność	1	1
C4	Indywidualne cechy uczącego się a nauka języka polskiego jako drugiego/obcego	2	1
C5	Przyswajanie języka drugiego/obcego w porównaniu z językiem pierwszym	1	1
C6	Uwarunkowania psychologiczne i socjologiczne	2	1
C7	Uwarunkowania neurolingwistyczne i wiek krytyczny	2	1
C8	Sterowana i niesterowana akwizycja języka drugiego/obcego	2	1
C9	Teorie akwizycji języka	1	1
C10	Teorie akwizycji języka	1	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład informacyjny, metoda programowana, metoda eksponująca, metoda praktyczna	sprzęt multimedialny, prezentacje multimedialne, prezentacja materiału audiowizualnego, teksty źródłowe, plansze dydaktyczne
Ćwiczenia	metoda eksponująca, metoda programowana, metoda praktyczna, dyskusja, analiza tekstu źródłowego, dyskusja na podstawie konkretnych materiałów (np. film)	sprzęt multimedialny, prezentacja materiału audiowizualnego, prezentacje multimedialne, teksty źródłowe, plansze dydaktyczne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja / aktywność	P1 – egzamin pisemny

Ćwiczenia	F2 – obserwacja podczas zajęć / aktywność F3 – praca pisemna; F4 – wypowiedź/wystąpienie	P1 – egzamin pisemny; P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze; P4 – praca pisemna; P5 – wystąpienie/rozmowa

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia								Projekt		
	Metoda oceny F2	P1	F2	F3	F4	P1	P3	P4	P5	……	……	……	……
W_01	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
W_02	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
W_03	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
W_04	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
U_01	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
U_02	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
U_03	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
U_04	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
K_01	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
K_02	X	X	X	X	X	X	X	X	X				

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
	Ocena		
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
W_01	Zna wybrane podstawowe pojęcia z zakresu akwizycji języków pierwszego, drugiego i kolejnych oraz ich powiązanie z innymi dziedzinami pokrewnymi (np. psychologia, socjologia, pedagogika).	Zna większość podstawowych pojęć z zakresu akwizycji języków pierwszego, drugiego i kolejnych oraz ich powiązanie z innymi dziedzinami pokrewnymi (np. psychologia, socjologia, pedagogika).	Zna wszystkie podstawowe pojęcia z zakresu akwizycji języków pierwszego, drugiego i kolejnych oraz ich powiązanie z innymi dziedzinami pokrewnymi (np. psychologia, socjologia, pedagogika).
W_02	Zna wybrane teorie akwizycji języka.	Zna większość teorii akwizycji języka.	Zna wszystkie najważniejsze teorie akwizycji języka.
W_03	Zna wybrane czynniki determinujące proces przyswajania języka ojczystego i języków obcych.	Zna większość czynników determinujących proces przyswajania języka ojczystego i języków obcych.	Zna wszystkie czynniki determinujące proces przyswajania języka ojczystego i języków obcych.
W_04	Wie w niewielkim stopniu, jakie są różnice między	Zna w większym stopniu, jakie są różnice między	Wie, jakie są różnice między sterowaną a niesterowaną akwizycją

	sterowaną a niesterowaną akwizycją języka drugiego/obcego.	sterowaną a niesterowaną akwizycją języka drugiego/obcego.	języka drugiego/obcego.
U_01	Tylko w niewielkim stopniu potrafi porównać procesy przyswajania języka pierwszego i drugiego.	Potrafi porównać procesy przyswajania języka pierwszego i drugiego.	Potrafi bezbłędnie porównać procesy przyswajania języka pierwszego i drugiego.
U_02	Potrafi wymienić najważniejsze teorie akwizycji języka, ale nie potrafi ich scharakteryzować.	Potrafi wymienić i scharakteryzować najważniejsze teorie akwizycji języka.	Potrafi bezbłędnie wymienić i scharakteryzować najważniejsze teorie akwizycji języka.
U_03	Tylko w niewielkim stopniu potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę do analizy różnych przypadków akwizycji języka drugiego, w tym także własnego procesu uczenia się języka obcego.	Potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę do analizy różnych przypadków akwizycji języka drugiego, w tym także własnego procesu uczenia się języka obcego.	Potrafi bez problemu wykorzystać posiadaną wiedzę do analizy różnych przypadków akwizycji języka drugiego, w tym także własnego procesu uczenia się języka obcego.
U_04	Potrafi wymienić różnice między sterowaną a niesterowaną akwizycją języka drugiego/obcego, ale nie potrafi ich opisać.	Potrafi wymienić i opisać różnice między sterowaną a niesterowaną akwizycją języka drugiego/obcego.	Potrafi bezbłędnie wymienić i opisać różnice między sterowaną a niesterowaną akwizycją języka drugiego/obcego.
K_01	Potrafi dobrać niektóre właściwe strategie do opanowania wiedzy z zakresu akwizycji.	Potrafi w dużej mierze dobrać właściwe strategie do opanowania wiedzy z zakresu akwizycji.	Potrafi bez problemu dobrać właściwe strategie do opanowania wiedzy z zakresu akwizycji.

10. Forma zaliczenia zajęć

egzamin;

udział w wykładach; aktywny udział w ćwiczeniach; praca pisemna, wypowiedź ustna

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**18**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	20	20
Przygotowanie referatu/prezentacji/zadania/pracy projektowej	10	10
Przygotowanie do egzaminu	13	25
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Maria Dakowska: *Psycholingwistyczne podstawy dydaktyki języków obcych*. 2001. Wydawnictwo Naukowe PWN

2. Lipińska Ewa: *Język ojczysty, język obcy, język drugi. Wstęp do badań dwujęzyczności*. 2003. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

3. Janusz Arabski: *Przyswajanie języka obcego i pamięć werbalna*. 1996. Śląsk

4. Janusz Arabski: *O przyswajaniu języka drugiego (obcego).* 1985. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Przemysław E. Gębal, Władysław Miodunka: *Dydaktyka i metodyka nauczania języka polskiego jako obcego*. 2020. Wydawnictwo Naukowe PWN

2. Przemysław E. Gębal: *Dydaktyka języków obcych. Wprowadzenie*. 2020. Wydawnictwo Naukowe PWN

3. Komorowska Hanna: *Metodyka nauczania języków obcych*. 2002. Fraszka Edukacyjna.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Rafał Piechocki
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	rpiechocki@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna i niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		8

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Testowanie i ocenianie w glottodydaktyce**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**nauczanie języka polskiego jako obcego i drugiego**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr hab. Agnieszka A. Niekrewicz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**III/5**	**3**
ćwiczenia	**15/9**	**III/5**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 - Zapoznanie słuchaczy z różnymi rodzajami testów językowych, kryteriami oceniania oraz z różnymi typami zadań, które można wykorzystywać w badaniu stopnia opanowania określonych sprawności lub podsystemów języka.

C2 - Kształcenie umiejętności konstruowania komponentów sprawdzających stopień opanowania poszczególnych sprawności językowych oraz podsystemów języka.

C3 - Uwrażliwienie na potrzebę systematycznego ewaluowania zakresu swojej wiedzy i przyswojonych umiejętności.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna system certyfikacji dla języka polskiego jako obcego oraz standardy wymagań dla różnych poziomów zaawansowania językowego.	K_W09, K_W13

W_02	Student zna rodzaje testów oraz kryteria ich oceniania.	K_W13
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Słuchacz umie wykorzystać w toku nauczania języka polskiego jako obcego znajomość standardów wymagań dla różnych poziomów zaawansowania językowego w zakresie poszczególnych sprawności i podsystemów języka.	K_U18
U_02	Słuchacz umie konstruować i sprawdzać testy pozwalające na sprawdzenie stopnia opanowania podsystemów językowych i poszczególnych sprawności.	K_U18, K_U07, K_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Słuchacz rozumie potrzebę ciągłego pogłębiania wiedzy z zakresu metodyki nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego.	K_U13, K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Rodzaje kontroli i jej znaczenie w glottodydaktyce .	2	1
W2	Rodzaje testów językowych.	3	2
W3	Kryteria poprawności testu.	3	2
W4	Typy zadań.	3	2
W5	Ocenianie i punktowanie jednostek testu i zadań otwartych.	2	1
W6	Certyfikacja znajomości języka polskiego jako obcego.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**Niestacjonarnych**
C1	Testowanie w zakresie słownictwa	2	1
C2	Testowanie w zakresie gramatyki	2	1
C3	Testowanie w zakresie rozumienia ze słuchu	2	1
C4	Testowanie w zakresie mówienia i wymowy	2	1
C5	Testowanie w zakresie czytania	2	1
C6	Testowanie w zakresie pisania i ortografii	2	1
C7	Konstruowanie poleceń do zadań	3	3
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M1 miniwykład M2 wykład z elementami dyskusji, burza mózgów, pytania i odpowiedzi M4 wykład z wykorzystaniem materiałów	teksty specjalistyczne i artykuły z czasopism fachowych, przykładowe testy, sprzęt multimedialny, prezentacje multimedialne, plansze

	multimedialnych	dydaktyczne, karty pracy
Ćwiczenia	M5 analiza artykułów z czasopism fachowych, analiza testów i przykładów zadań	teksty specjalistyczne i artykuły z czasopism fachowych, przykładowe testy, sprzęt multimedialny, prezentacje multimedialne, plansze dydaktyczne, karty pracy

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F 2 – obserwacja udziału w dyskusji	P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze
Ćwiczenia	F 2 – obserwacja udziału w dyskusji P4 – ocena zadań pisemnych	P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	Metoda oceny F2	P3	F2	P4	P3	……	……	……	……	……	……	……	……
W_01	**x**	**x**	**x**	**x**	**X**								
W_02	**X**	**x**	**x**	**x**	**x**								
U_01	**x**	**x**	**x**	**x**	**X**								
U_02	**x**	**x**	**x**	**x**	**X**								
K_01	**x**	**x**	**x**		**x**								
K_02													

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
W_01	Zna częściowo system certyfikacji dla języka polskiego jako obcego oraz standardy wymagań dla niektórych poziomów zaawansowania językowego.	Zna dobrze system certyfikacji dla języka polskiego jako obcego oraz standardy wymagań dla większości poziomów zaawansowania językowego.	Zna szczegółowo system certyfikacji dla języka polskiego jako obcego oraz standardy wymagań dla różnych poziomów zaawansowania językowego.
W_02	Zna niektóre rodzaje testów oraz wybrane kryteria ich	Zna większość rodzajów testów oraz kryteriów ich	Zna wszystkie rodzaje testów oraz kryteria ich oceniania.

	oceniania.	oceniania.	
U_01	Umie z pomocą wykładowcy wykorzystać w toku nauczania języka polskiego jako obcego znajomość standardów wymagań dla różnych poziomów zaawansowania językowego w zakresie poszczególnych sprawności i podsystemów języka.	Umie częściowo samodzielnie wykorzystać w toku nauczania języka polskiego jako obcego znajomość standardów wymagań dla różnych poziomów zaawansowania językowego w zakresie poszczególnych sprawności i podsystemów języka.	Umie samodzielnie wykorzystać w toku nauczania języka polskiego jako obcego znajomość standardów wymagań dla różnych poziomów zaawansowania językowego w zakresie poszczególnych sprawności i podsystemów języka.
U_02	Próbuje konstruować i sprawdzać testy pozwalające na sprawdzenie stopnia opanowania podsystemów językowych i poszczególnych sprawności.	Umie z niewielką pomocą konstruować i sprawdzać testy pozwalające na sprawdzenie stopnia opanowania podsystemów językowych i poszczególnych sprawności.	Umie samodzielnie konstruować i sprawdzać testy pozwalające na sprawdzenie stopnia opanowania podsystemów językowych i poszczególnych sprawności.
K_01	Rozumie potrzebę ciągłego pogłębiania wiedzy z zakresu metodyki nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego.	Rozumie potrzebę ciągłego pogłębiania wiedzy z zakresu metodyki nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego oraz stara się ją realizować.	Rozumie potrzebę ciągłego pogłębiania wiedzy z zakresu metodyki nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego oraz ją realizuje.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**18**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Konsultacje	10	10
Czytanie literatury	10	10
Przygotowanie do zajęć	15	25
Przygotowanie zadań	10	12
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Gałyga D. (2004), *Rzetelność i trafność pomiaru dydaktycznego na wybranych przykładach tekstów*, [w:] *Opisywanie, rozwijanie i testowanie znajomości języka polskiego jako obcego* pod red. A. Seretny, W. Martyniuka i E. Lipińskiej, Universitas, Kraków (s. 79-88).
2. Janowska I. (2006), *Testowanie sprawności mówienia w certyfikatowych testach biegłości dla poziomów*

B1, B2, C2, [w:] *Sprawności przede wszystkim,* pod red. A/ Seretny i E. Lipińskiej, Universitas, Kraków, (s. 187-196).

3. Komorowska H. (2002). *Sprawdzanie umiejętności w nauce języka obcego. Kontrola. Ocena. Testowanie,* Wydawnictwo Edukacyjne Fraszka, Warszawa.
4. Seretny A. (2004a), *Testy językowe w nauczaniu języka obcego – kryteria poprawności testu,* [w:] *Opisywanie, rozwijanie i testowanie znajomości języka polskiego jako obcego,* Materiały z Międzynarodowej Konferencji Sekcji Glottodydaktycznej Stowarzyszenia „Bristol" pod red. A. Seretny W. Martyniuka i E. Lipińskiej, Universitas, Kraków, (s. 63-78).

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. *Europejski system opisu kształcenia językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie*, Warszawa 2003.
2. *Opisywanie, rozwijanie i testowanie znajomości języka polskiego jako obcego*, Materiały z Międzynarodowej Konferencji Sekcji Glottodydaktycznej Stowarzyszenia „Bristol", red. A. Seretny W. Martyniuk i E. Lipińska, Kraków 2004.
3. *Przewodnik dla autorów zadań do testów językowych,* tłum. M. Gaszyńska-Magiera, A. Seretny, Universitas, Karków 2004 (s. 114-222).
4. Przewodnik po egzaminach certyfikatowych, red. A. Seretny, E. Lipińska, Kraków 2011.
5. Seretny A. (2003), *Testy językowe w nauczaniu języka obcego – typy zadań w testach biegłości*, Języki Obce w Szkole, nr 5 (s. 27-36).
6. Seretny A. (2004), *Testowanie znajomości słownictwa – komponent leksykalny w polskichegzaminach biegłości,* "Języki Obce w Szkole", nr 6, (s. 6-13).
7. Seretny A., Lipińska E. (2005), *ABC metodyki nauczania języka polskiego jako obcego,* Universitas, Kraków, s. 255-308.
8. Seretny A. (2003), *Testy językowe w nauczaniu języka obcego – typy zadań w testach biegłości*, Języki Obce w Szkole, nr 5 (s. 27-36).
9. Seretny A. (2004), *Testowanie znajomości słownictwa – komponent leksykalny w polskichegzaminach biegłości,* "Języki Obce w Szkole", nr 6, (s. 6-13).
10. Seretny A., Lipińska E. (2005), *ABC metodyki nauczania języka polskiego jako obcego,* Universitas, Kraków, s. 255-308).
11. Standardy wymagań egzaminacyjnych, Państwowa Komisja Poświadczania Znajomości Języka Polskiego Jak Obcego, MENiS, 2003.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Agnieszka A. Niekrewicz
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	aniekrewicz@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna i niestacjonarna
	Profil studiów	Ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		9

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Techniki mutimedialne w nauczaniu języka polskiego jako obcego**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**nauczanie języka polskiego jako obcego i drugiego**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr hab. Agnieszka A. Niekrewicz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
laboratoria	**30/18**	**III/5**	**3**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie wiedzy o zastosowaniu technik multimedialnych w glottodydaktyce języka polskiego.

C2 - Kształcenie umiejętności posługiwania się technikami multimedialnymi na lekcjach języka polskiego jako obcego i drugiego.

C3 - Motywowanie do działania w sposób przedsiębiorczy oraz wykazywania się twórczym myśleniem, a także otwartością na zmiany.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna podstawowe terminy związane z technologią informacyjno-komunikacyjną w glottodydaktyce języka polskiego.	K_W13
	UMIEJĘTNOŚCI	
U_01	Student umie zaplanować zadanie oparte na zasobach Internetu,	K_U01, K_U09

	wykorzystując wiedzę metodyczną.	
U_02	Student umie ocenić dostępne na rynku materiały multimedialne przeznaczone do nauki języka polskiego jako obcego i drugiego.	K_U09, K_U08
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy oraz wykazywania się twórczym myśleniem, a także otwartością na zmiany.	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści laboratoriów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**Niestacjonarnych**
L1	Nowe technologie, nowe media i ich zastosowanie w dydaktyce i glottodydaktyce.	2	1
L2	Wykorzystanie platform edukacyjnych w glottodydaktyce.	4	2
L3	Zasoby internetowe w kształceniu poszczególnych sprawności językowych.	4	2
L4	Rola filmów w nauczaniu języka polskiego jako obcego i drugiego	3	2
L5	Rola materiałów muzycznych w nauczaniu języka polskiego jako obcego i drugiego	3	2
L6	Wykorzystanie mediów społecznościowych w nauczaniu języka polskiego jako obcego i drugiego	3	2
L7	Metoda projektów w glottodydaktyce języka polskiego jako obcego	3	2
L8	Prezentacja propozycji zastosowania nowych technologii do nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego.	4	3
L9	Nauczanie zdalne a nauczanie w kontakcie bezpośrednim	2	1
L10	Pozytywne i negatywne skutki włączania nowych technologii do nauczania – dyskusja	2	1
	Razem liczba godzin laboratoriów	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Laboratoria	M3 – prezentacja materiałów audiowizualnych, M5 – metoda praktyczna	Komputer z dostępem do Internetu, płyty CD z nagraniami audio

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Laboratoria	F2 – ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć	P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Laboratoria			
	F2	P3	……	……
W_01	**X**	**X**		
U_01	**X**	**X**		
U_02	**X**	**X**		
K_01	**X**	**X**		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
W_01	Student zna wybrane terminy związane z technologią informacyjno-komunikacyjną w glottodydaktyce języka polskiego.	Student zna większość z omawianych terminów związanych z technologią informacyjno-komunikacyjną w glottodydaktyce języka polskiego.	Student zna wszystkie omawiane terminy związane z technologią informacyjno-komunikacyjną w glottodydaktyce języka polskiego.
U_01	Student próbuje zaplanować zadanie oparte na zasobach Internetu, wykorzystując wiedzę metodyczną.	Student umie z niewielką pomocą zaplanować zadanie oparte na zasobach Internetu, wykorzystując wiedzę metodyczną.	Student umie samodzielnie zaplanować zadanie oparte na zasobach Internetu, wykorzystując wiedzę metodyczną.
U_02	Student próbuje ocenić dostępne na rynku materiały multimedialne przeznaczone do nauki języka polskiego jako obcego i drugiego.	Student umie z niewielką pomocą ocenić dostępne na rynku materiały multimedialne przeznaczone do nauki języka polskiego jako obcego i drugiego.	Student umie samodzielnie ocenić dostępne na rynku materiały multimedialne przeznaczone do nauki języka polskiego jako obcego i drugiego.
K_01	Student jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy oraz wykazywania się twórczym myśleniem, a także otwartością na zmiany.	Student jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy oraz wykazywania się twórczym myśleniem, a także otwartością na zmiany.	Student jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy oraz wykazywania się twórczym myśleniem, a także otwartością na zmiany.

10. Forma zaliczenia zajęć

- forma zaliczenia / egzaminu

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**18**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Konsultacje	5	5
Czytanie literatury	10	12
przygotowanie do zajęć	30	40
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Bucko D., Prizel-Kania A., (2018), *Edukacja polonistyczna online – stan obecny oraz wyzwania na przyszłość (na*
2. *podstawie analizy wybranych zasobów do nauczania języka polskiego jako obcego)*, „Roczniki Humanistyczne" 66, z. 10: „Glottodydaktyka", s. 7-23.
3. Bucko, D., (2017), *Jak efektywnie wykorzystywać teksty internetowe podczas lekcji języka polskiego jako obcego?* „Języki Obce w Szkole" nr 4, s. 85-89.
4. Kaliska M., *Tablety i smartfony: nowe narzędzia glottodydaktyczne*, „Lingwistyka Stosowana", 2013 nr 8, s. 54–66.
5. Szerszeń P., (2011), *Media elektroniczne w glottodydaktyce. Zmiany w sposobach działania ucznia, nauczyciela oraz*
6. *formułowania tekstów*, „Języki Obce w Szkole", nr 3/2011, s. 28 – 30.
7. Żylińska M., (2013), *Mózg wobec nowych technologii – rachunek zysków i strat*, „Języki Obce w Szkole", nr 3, s. 54-58.

Literatura zalecana / fakultatywna:

Dębski, R. (2015). *Wpływ nowych technologii na dynamikę utrzymania języka polskiego w świecie. W poszukiwaniu modelu badawczego*, „Poradnik Językowy" 8, 61-72.
Prizel-Kania A., *Nauczanie języka polskiego jako obcego wspomagane komputerowo- badanie opinii nauczycieli* [online], http://jows.pl/sites/default/files/prizel-kania.pdf.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Agnieszka A. Niekrewicz
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	aniekrewicz@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		10

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Zagadnienia bilingwizmu**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**Nauczanie języka polskiego jako obcego i drugiego**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Magdalena Witkowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**30/18**	**II/4**	**3**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie wiedzy z zakresu glottodydaktyki.

C2 - Kształcenie umiejętności posługiwania się językiem specjalistycznym z zakresu językoznawstwa i glottodydaktyki.

C3 - Doskonalenie umiejętności samodzielnego gromadzenia i przetwarzania informacji, poszerzania wiedzy i rozwiązywania problemów zawodowych.

C4 - Rozwój umiejętności gwarantujących możliwość dalszego samokształcenia.

C5 - Kształtowanie wrażliwości na różnice kulturowe.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student zna terminologię niezbędną do opisu procesu glottodydaktycznego	K_W01, K_W02

W_02	ma wiedzę o naturze języka oraz jego złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń	K_W01
W_03	zna i rozumie najważniejsze dylematy współczesnej cywilizacji, istotne dla nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego	K_W05
W_04	ma wiedzę psychologiczną i pedagogiczną pozwalającą na rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i nauczania – uczenia się	K_W012
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii	K_U05
U_02	merytorycznie argumentować, prowadzić merytoryczną dyskusję/debatę dotyczącą problemów związanych z procesem glottodydaktycznym	K_U08
U_03	przygotować wypowiedzi pisemne i ustne w języku polskim na tematy związane z glottodydaktyką	K_U10, K_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do oceny swojego poziomu wiedzy	K_K03
K_02	przestrzegania zasad etyki zawodowej	K_K02
K_03	uwzględniania i szanowania różnic kulturowych w kontaktach społecznych	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Pojęcie i typologia bilingwizmu. Cechy osób dwujęzycznych. Rodzina dwujęzyczna oraz dwujęzyczne wychowanie	4	4
C2	Proces przyswajania dwóch języków i rozwój dwujęzyczności – zalety i wady	6	4
C3	Dwujęzyczność a rozwój mowy dziecka, rozwój poznawczy i intelektualny	4	2
C4	Wpływ bilingwizmu na procesy myślowe, aktywność mózgu oraz aktywność społeczną	4	2
C5	Nauczanie dwujęzyczne w świetle badań naukowych. Badania rozwoju językowego	4	2
C6	Jak wspierać dwujęzyczny rozwój dzieci i młodzieży	4	2
C7	Korzyści bilingwizmu w życiu społecznym i zawodowym	4	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**

Ćwiczenia	M1 – wykład informacyjny, wyjaśnienie M2 – wykład interaktywny, wykład z elementami dyskusji, metody aktywizujące (metoda przypadków, dyskusja, debata) M3 - prezentacja materiału audiowizualnego M5 – projekt/miniprojekt	teksty źródłowe, prezentacje multimedialne, filmy, nagrania audio i audiowizualne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F1 – obserwacja/aktywność F2 – sprawdzian F4 – ustna prezentacja	P2 – test P3 – ocena podsumowująca P4 – praca pisemna - projekt

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia							
	Metoda oceny ….	……	F1	F2	F4	P2	P3	P4	……	……
W_01				**X**	**X**	**X**	**X**	**X**		
W_02				**X**	**X**	**X**	**X**	**x**		
W_03					**x**			**X**		
W_04			**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**X**		
U_01			**x**	**x**	**x**	**x**	**x**	**X**		
U_02			**x**		**x**			**x**		
U_03								**X**		
K_01			**x**	**x**	**x**	**x**	**X**			
K_02			**x**	**x**	**x**			**X**		
K_K03			**x**		**x**					

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	Dostateczny dostateczny plus 3/3,5	dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry **5**
W_01	Zna wybrane terminy niezbędne do opisu procesu glottodydaktycznego	Zna większość terminów niezbędnych do opisu procesu glottodydaktycznego	Zna wszystkie wymagane terminy niezbędne do opisu procesu glottodydaktycznego
W_02	Ma dostateczną wiedzę o naturze języka oraz jego	Ma dobrą wiedzę o naturze języka oraz jego	Ma bardzo dobrą wiedzę o naturze języka oraz jego złożoności

	złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń.	złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń.	i historycznej zmienności jego znaczeń
W_03	Zna i rozumie najważniejsze dylematów współczesnej cywilizacji, istotne dla nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego.	Dobrze zna rozumie najważniejsze dylematy współczesnej cywilizacji, istotne dla nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego.	Bardzo dobrze zna i rozumie najważniejsze dylematy współczesnej cywilizacji, istotne dla nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego
W_04	ma dostateczną wiedzę psychologiczną i pedagogiczną pozwalającą na rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i nauczania – uczenia się	ma dobrą wiedzę psychologiczną i pedagogiczną pozwalającą na rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i nauczania – uczenia się	ma bardzo dobrą wiedzę psychologiczną i pedagogiczną pozwalającą na rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i nauczania – uczenia się
U_01	Potrafi komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii.	Potrafi dobrze komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii.	Potrafi bardzo dobrze komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii.
U_02	Potrafi merytorycznie argumentować, prowadzić merytoryczną dyskusję/debatę dotyczącą problemów związanych z procesem glottodydaktycznym.	Potrafi dobrze merytorycznie argumentować, prowadzić merytoryczną dyskusję/debatę dotyczącą problemów związanych z procesem glottodydaktycznym.	Potrafi bardzo dobrze merytorycznie argumentować, prowadzić merytoryczną dyskusję/debatę dotyczącą problemów związanych z procesem glottodydaktycznym.
U_03	Potrafi przygotować wypowiedzi pisemne i ustne w języku polskim na tematy związane z glottodydaktyką.	Potrafi dobrze przygotować wypowiedzi pisemne i ustne w języku polskim na tematy związane z glottodydaktyką.	Potrafi bardzo dobrze przygotować wypowiedzi pisemne i ustne w języku polskim na tematy związane z glottodydaktyką.
K_01	Potrafi ocenić swój poziom wiedzy.	Potrafi dobrze ocenić swój poziom wiedzy.	Potrafi bardzo dobrze ocenić swój poziom wiedzy.
K_02	Jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej.	Jest dobrze przygotowany do przestrzegania zasad etyki zawodowej.	Jest w pełni gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej.
K_03	Ma pozytywną postawę wobec uwzględniania i szanowania różnic kulturowych w kontaktach społecznych.	Ma bardzo pozytywną postawę wobec uwzględniania i szanowania różnic kulturowych w kontaktach społecznych.	Ma w pełni pozytywną postawę wobec uwzględniania i szanowania różnic kulturowych w kontaktach społecznych.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**18**

Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Konsultacje	7	5
Czytanie literatury	13	20
Przygotowanie do dyskusji/debaty	3	3
Przygotowanie prezentacji	4	6
Przygotowanie projektu	6	8
Przygotowanie do sprawdzianu/testu	12	15
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Arabski, J. *O przyswajaniu języka drugiego (obcego)*. WSiP, Warszawa 1985.
2. Bertelle L., „Dwujęzyczność w świetle najnowszych badań naukowych" [w] „Lingwistyka Stosowana" nr 4 2011.
3. Bialystok E., „Wpływ dwujęzyczności na rozwój poznawczy" [w] www.przedszkolesowa.pl 2014.
4. Dybowska, Agnieszka, „O nauczaniu w klasach dwujęzycznych" [w] „ Języki Obce w Szkole''. - 2001, nr 2, s. 55-56
5. Falkiewicz – Szult, Małgorzata, „Bilingwalna edukacja dzieci" [w] „ Wychowanie w Przedszkolu ''. - 2009, nr 6, s. 5-10.
6. Iluk, Jan, „Problemy kształcenia dwujęzycznego w Polsce" [w] „ Języki Obce w Szkole". - 2002, nr 6, s. 27-36
7. Latkowska J., „Naturalny bilingwizm dzieci a praktyka glottodydaktyczna" [w] J. Arabski (red.), "Teoria i praktyka dydaktyki języków obcych dzieci w młodszym wieku szkolnym" Katowice 2001.
8. Martowicz, A. *Dwujęzyczność w pytaniach i odpowiedziach*, Edynburg 2018.
8. Olpińska-Szkieło M. *Nauczanie dwujęzyczne w świetle badań glottodydaktycznych*, Warszawa 2013.
9. Pawlak M., Derenowski M. i Wolski Problemy współczesnej dydaktyki języków obcych" (Część VI), Poznań-Kalisz 2009.
11. Żydek-Bednarczuk, U. „Bilingwizm w badaniach glottodydaktycznych, społecznych i kulturowych" [w] Achtelik A., i Tambor J. (red.) *Sztuka czy rzemiosł? Nauczyć Polski i polskiego,* Katowice 2007.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Achtelik A., i Tambor J. (red.) *Sztuka czy rzemiosł? Nauczyć Polski i polskiego,* Katowice 2007.
2. Chlipalski K., O kim możemy powiedzieć, ze jest dwujęzyczny i dlaczego jednojęzyczni są w mniejszści" [w] www.dwujezycznosc.info 2019.
3. Kamińska, Krystyna, „Dwujęzyczność – wyzwanie współczesności" [w] „ Życie Szkoły ''. - 2002, nr 9, s. 522-529
4. Krashen S. D., i , Tracy D. Terrell *The Natural Approach: Language Acquisition in the Classroom*
5. Ligara B., „Bilingwizm w tekście zapisany" Cz. I. Status lingwistyczny. Paradygmaty badawcze" [w] „LingVaria" IX (2014) | 1 (17)
6. Roda – Sroka, Magda, „Analiza refleksji uczniów klas dwujęzycznych na temat nauczania dwujęzycznego : wnioski z badania przeprowadzonego w grupie licealistów" [w] „ Języki Obce w Szkole''. - 2010, nr 6, s. 108-110
7. Wolski, Przemysław : Edukacja dwujęzyczna w Polsce – język niemiecki" [w] „ Języki Obce w Szkole''. - 2011, nr 1, s. 71-74
8. Zając, Marek : Wsparcie nauczycieli sekcji dwujęzycznych – działania podejmowane w Ośrodku Rozwoju Edukacji" [w] „ Języki Obce w Szkole''. - 2010, nr 6, s.160- 162

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Magdalena Witkowska
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023

dane kontaktowe (e-mail)	mwitkowska@ajp.edu.pl emwit@poczta.onet.pl
Podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	Stacjonarna i niestacjonarna
	Profil studiów	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		11

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Praktyka**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**Nauczanie języka polskiego jako obcego i drugiego**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Joanna Rutkowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne /niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
praktyka	**90/90**	**III/5 i 6**	**3**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak.

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie wiedzy z zakresu glottodydaktyki języka polskiego umożliwiającej samodzielne prowadzenie lektoratów na różnych poziomach zaawansowania.

C2 - Wyposażenie w umiejętność organizowania i prowadzenia procesu nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego z uwzględnieniem wieku i potrzeb uczniów.

C3 - Wyposażenie w umiejętność oceniania postępów uczniów z zastosowaniem różnych metod ewaluacji.

C4 - Wyposażenie w umiejętność oceniania postępów uczniów z zastosowaniem różnych metod ewaluacji.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Posiada wiedzę na temat metod stosowanych w nauczaniu języka polskiego jako obcego i drugiego oraz stosuje je w praktyce.	K_W13
W_02	Posiada wiedzę na temat zakresu kompetencji językowych, jakie powinien opanować student na poziomie poszczególnych stopni znajomości jpjo.	K_W13, K_W09

W_03	Zna podstawę programową, programy, podręczniki do kształcenia cudzoziemców obowiązujących na wszystkich poziomach znajomości jpjo.	K_W13
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi ułożyć program nauczania w grupach początkujących i realizuje go w sytuacji lekcyjnej.	K_U18, K_U14
U_02	Wykorzystuje na zajęciach podręczniki i pomoce dydaktyczne do nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego.	K_U18
U_03	Samodzielnie przygotowuje konspekt zajęć z cudzoziemcami dostosowany do poziomu grupy.	K_U18, K_U14, K_U10
U_04	Samodzielnie dokonuje ewaluacji postępów pracy w grupie.	K_U14
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Jest gotów do oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności merytorycznych, psychologiczno-pedagogicznych, dydaktycznych, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnej wiedzy i umiejętności, potrafi uzupełnić swoją wiedzę i umiejętności.	K_K03
K_02	Jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej.	K_K02
K_03	Jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska i interesu publicznego.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści praktyki**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
P1	Zapoznanie się z realizowanymi lub wykorzystywanymi przez nauczyciela będącego opiekunem praktyki: programem nauczanie języka polskiego jako obcego i drugiego, podręcznikami i innymi środkami dydaktycznymi, planami pracy. (10 godz.)	10	10
P2	Obserwowanie lekcji języka polskiego jako obcego i drugiego prowadzonych przez nauczyciela (20 godzin) oraz ich omówienie (10 godzin).	30	30
P3	Przygotowanie do samodzielnego prowadzenia lekcji języka polskiego jako obcego i drugiego, w tym opracowanie ich scenariuszy (20 godzin).	20	20
P4	Prowadzenie lekcji języka polskiego jako obcego i drugiego (20 godzin).	20	20
P5	Omówienie z nauczycielem przeprowadzonych zajęć (10 godzin).	10	10
	Razem liczba godzin praktyki	90	90

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
praktyka	M5 – metoda praktyczna	

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Praktyka	**F6 – zaliczenie praktyki**	P6 – dokumentacja praktyki, ocena scenariuszy lekcji, projektów prezentacji wykorzystywanych podczas zajęć z cudzoziemcami oraz konspektu z pytaniami do obserwowanych zajęć

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Praktyka		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	Metoda oceny F6	P6	……	……	……	……	……	……	……	……	……	……	……
W_01	**X**	**X**											
W_02	**X**	**X**											
W_03	**X**	**X**											
U_01	**X**	**X**											
U_02	**X**	**X**											
U_03	**X**	**X**											
U_04	**X**	**X**											
K_01	**X**	**X**											
K_02	**X**	**X**											
K_03	**x**	**X**											

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
	Ocena		
Efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
W_01	Posiada częściową wiedzę na temat metod stosowanych w nauczaniu języka polskiego jako obcego i drugiego oraz stosuje je w praktyce.	Posiada wystarczającą wiedzę na temat metod stosowanych w nauczaniu języka polskiego jako obcego i drugiego oraz stosuje je w praktyce.	Posiada szczegółową wiedzę na temat metod stosowanych w nauczaniu języka polskiego jako obcego i drugiego oraz stosuje je w praktyce.
W_02	Posiada częściową wiedzę na temat zakresu kompetencji językowych, jakie powinien opanować student na poziomie poszczególnych stopni znajomości jpjo.	Posiada wystarczającą wiedzę na temat zakresu kompetencji językowych, jakie powinien opanować student na poziomie poszczególnych stopni	Posiada szczegółową wiedzę na temat zakresu kompetencji językowych, jakie powinien opanować student na poziomie poszczególnych stopni znajomości jpjo.

		znajomości jpjo.	
W_03	Zna najważniejsze treści podstawy programowej, wybrane programy, podręczniki do kształcenia cudzoziemców obowiązujące na wszystkich poziomach znajomości jpjo.	Zna większość treści podstawy programowej, programów, podręczników do kształcenia cudzoziemców obowiązujących na wszystkich poziomach znajomości jpjo.	Zna wszystkie treści podstawy programowej i wszystkie omawiane programy, podręczniki do kształcenia cudzoziemców obowiązujące na poszczególnych poziomach znajomości jpjo.
U_01, 02, 03, 04	Potrafi z pomocą opiekuna ułożyć program nauczania w grupach początkujących i realizować go w sytuacji lekcyjnej; wykorzystywać na zajęciach podręczniki i pomoce dydaktyczne do nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego; przygotować konspekt zajęć z cudzoziemcami dostosowany do poziomu grupy; dokonać ewaluacji postępów pracy w grupie.	Potrafi według wskazówek opiekuna ułożyć program nauczania w grupach początkujących i realizować go w sytuacji lekcyjnej; wykorzystywać na zajęciach podręczniki i pomoce dydaktyczne do nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego; przygotować konspekt zajęć z cudzoziemcami dostosowany do poziomu grupy; dokonać ewaluacji postępów pracy w grupie.	Potrafi samodzielnie ułożyć program nauczania w grupach początkujących i realizować go w sytuacji lekcyjnej; wykorzystywać na zajęciach podręczniki i pomoce dydaktyczne do nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego; przygotować konspekt zajęć z cudzoziemcami dostosowany do poziomu grupy; dokonać ewaluacji postępów pracy w grupie.
K_01, 02, 03	Jest częściowo gotów do oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności merytorycznych, psychologiczno-pedagogicznych, dydaktycznych, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnej wiedzy i umiejętności, potrafi uzupełnić swoją wiedzę i umiejętności; przestrzegania zasad etyki zawodowej; wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska i interesu publicznego.	Jest wystarczająco gotów do oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności merytorycznych, psychologiczno-pedagogicznych, dydaktycznych, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnej wiedzy i umiejętności, potrafi uzupełnić swoją wiedzę i umiejętności; przestrzegania zasad etyki zawodowej; wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska i interesu publicznego.	Jest w pełni gotów do oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności merytorycznych, psychologiczno-pedagogicznych, dydaktycznych, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnej wiedzy i umiejętności, potrafi uzupełnić swoją wiedzę i umiejętności; przestrzegania zasad etyki zawodowej; wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska i interesu publicznego.

10. Forma zaliczenia zajęć

Aktywne uczestnictwo w zajęciach. Praca końcowa/zaliczeniowa. **Zaliczenie z oceną.**

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy w jednostce, w której odbywa się praktyka	**40**	**40**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Konsultacje z opiekunem praktyk w jednostce	18	18
Konsultacje z opiekunem praktyk w Uczelni	2	2
Przygotowanie scenariuszy lekcji	20	20
Zapoznanie z materiałami dydaktycznymi	10	10
suma godzin:	**90**	**90**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Joanna Rutkowska
data sporządzenia / aktualizacji	20.02.2023
dane kontaktowe (e-mail)	joarutpwsz@wp.pl
podpis	